

LATVIJAS VĒSTNESIS

LATVIJAS REPUBLIKAS OFICIĀLAIS LAIKRAKSTS
Galvenais redaktors — OSKARS GERTS

DOKUMENTI

VALSTS NORMATĪVIE TIESĪBU AKTI
2004.gads, 27.aprīlis

EIROPAS SAVIENĪBAS DOKUMENTI

Oficiālā publikācija

ES 32. burtnīca

**AMSTERDAMAS LĪGUMS, AR KO GROZA
LĪGUMU PAR EIROPAS SAVIENĪBU,
EIROPAS KOPIENU DIBINĀŠANAS LĪGUMUS
UN DAŽUS AR TIEM SAISTĪTUS AKTUS, 1997**

NOBEIGUMA AKTS, 1997

KONSOLIDĒTS LĪGUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBU

KONSOLIDĒTS EIROPAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMS

Dokumentu publikācijas satura rādītājs

	Burt- nīca	Lap- puse		Burt- nīca	Lap- puse
Amsterdamas līgums, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu dibināšanas līgumus un dažus ar tiem saistītus aktus.....	32	2461	Nobeiguma akts.....	32	2494
Pirmā daļa. BŪTISKI GROZĪJUMI.....	32	2461	Deklarācija par nāvessoda atcelšanu.....	32	2495
Otrā daļa. VIENKĀRŠOŠANA.....	32	2476	Deklarācija par Eiropas Savienības un Rietumeiropas Savienības sadarbības pastiprināšanu.....	32	2495
Trešā daļa. VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI.....	32	2482	Deklarācija par Rietumeiropas Savienību.....	32	2495
Pielikums. Atbilstmju tabulas, kas minētas Amsterdamas līguma 12. pantā.....	32	2483	Deklarācija par J14. un K10. pantu Līgumā par Eiropas Savienību.....	32	2497
A. Līgums par Eiropas Savienību.....	32	2483	Deklarācija par J15. pantu Līgumā par Eiropas Savienību.....	32	2497
B. Eiropas Kopienas dibināšanas līgums.....	32	2483	Deklarācija par politikas plānošanas un agrīnas brīdināšanas vienības izveidi.....	32	2497
A. Līgumam par Eiropas Savienību pievienotais protokols.....	32	2488	Deklarācija par K2. pantu Līgumā par Eiropas Savienību.....	32	2498
Protokols par J7. pantu Līgumā par Eiropas Savienību.....	32	2488	Deklarācija par K3. panta e) punktu Līgumā par Eiropas Savienību.....	32	2498
B. Protokoli, kas pievienoti Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.....	32	2488	Deklarācija par K6. panta 2. punktu Līgumā par Eiropas Savienību.....	32	2498
Protokols, ar ko iekļauj Šengenas <i>acquis</i> Eiropas Savienības sistēmā.....	32	2488	Deklarācija par K7. pantu Līgumā par Eiropas Savienību.....	32	2498
Pielikums. Šengenas <i>acquis</i>	32	2489	Deklarācija par baznīcu un nekonfesionālo organizāciju statusu.....	32	2498
Protokols par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 7.a panta dažu aspektu piemērošanu Apvienotajai Karalistei un Īrijai.....	32	2489	Deklarācija par ietekmes uz vidi novērtējumu.....	32	2498
Protokols par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju.....	32	2489	Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 7.d pantu.....	32	2498
Protokols par Dānijas nostāju.....	32	2490	Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 44. panta atcelšanu.....	32	2498
C. Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienotie protokoli.....	32	2490	Deklarācija par Šengenas <i>acquis</i> noteiktā aizsardzības un drošības līmeņa saglabāšanu.....	32	2498
Protokols par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem.....	32	2490	Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.j panta 2. punkta b) apakšpunktu.....	32	2498
Protokols par subsidiaritātes principa un proporcionālītātes principa piemērošanu.....	32	2491	Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.k pantu.....	32	2498
Protokols par dalībvalstu ārlietām attiecībā uz ārējo robežu šķērsošanu.....	32	2492	Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.k panta 3. punkta a) apakšpunktu.....	32	2498
Protokols par valsts apraides sistēmu dalībvalstīs.....	32	2492	Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.l panta 1. punktu.....	32	2498
Protokols par dzīvnieku aizsardzību un labturību.....	32	2492	Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.m pantu.....	32	2498
D. Protokoli, kas pievienoti Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumiem.....	32	2492	Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.o pantu.....	32	2498
Protokols par iestādēm Eiropas Savienības paplašināšanās perspektīvā.....	32	2492	Deklarācija par darba nespējīgām personām.....	32	2499
Protokols par Eiropas Kopienas un Eiropas iestāžu, dažu organizāciju un struktūrvienību atrašanās vietu.....	32	2492	Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 109.r pantā paredzētajiem veicināšanas pasākumiem.....	32	2499
Protokols par dalībvalstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā.....	32	2493	Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 109. r pantu.....	32	2499
			Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 118. pantu.....	32	2499
			Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 118. panta 2. punktu.....	32	2499
			Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 118.b panta 2. punktu.....	32	2499
			Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 119. panta 4. punktu.....	32	2499
			Deklarācija par sportu.....	32	2499
			Deklarācija par reģioniem, kas atrodas uz salām.....	32	2499

	Burt- nīca	Lap- puse
Deklarācija par Padomes 1987. gada 13. jūlija lēmumu.....	32	2499
Deklarācija par Komisijas uzbūvi un darbību.....	32	2499
Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 188.c panta 3. punktu.....	32	2499
Deklarācija par koplēmuma procedūras termiņu ievērošanu.....	32	2499
Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 191.a panta 1. punktu.....	32	2499
Deklarācija par aizjūras zemēm un teritorijām.....	32	2500
Deklarācija par valsts kredītiestādēm Vācijā.....	32	2500
Deklarācija par brīvprātīgo dienestu darbību.....	32	2500
Deklarācija par Kopienas tiesību aktu projektu kvalitāti.....	32	2500
Deklarācija par procedūru, saskaņā ar kuru Eiropas Ogļu un tērauda kopiena slēdz starptautiskus nolīgumus.....	32	2500
Deklarācija par noteikumiem, kas attiecas uz pārskatāmību, dokumentu pieejamību un cīņu pret krāpšanu.....	32	2500
Deklarācija par Līgumu konsolidāciju.....	32	2500
Deklarācija par subsidiaritātes principa un proporcionālītātes principa piemērošanu.....	32	2500
Deklarācija par 2. pantu Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas <i>acquis</i> Eiropas Savienības sistēmā.....	32	2500
Deklarācija par 4. pantu Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas <i>acquis</i> Eiropas Savienības sistēmā.....	32	2501
Deklarācija par 5. pantu Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas <i>acquis</i> Eiropas Savienības sistēmā.....	32	2501
Deklarācija par 6. pantu Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas <i>acquis</i> Eiropas Savienības sistēmā.....	32	2501
Deklarācija attiecībā uz Protokolu par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem.....	32	2501
Deklarācija attiecībā uz Protokola par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem vienīgā panta d) punktu.....	32	2501
Deklarācija attiecībā uz Protokolu par iestādēm Eiropas Savienības paplašināšanās perspektīvā.....	32	2501
Deklarācija par Amsterdamas līguma 10. pantu.....	32	2501
Austrijas un Luksemburgas deklarācija par kredītiestādēm.....	32	2501
Dānijas deklarācija par K14. pantu Līgumā par Eiropas Savienību.....	32	2501
Vācijas, Austrijas un Beļģijas deklarācija par subsidiaritāti.....	32	2501
Īrijas deklarācija par 3. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju.....	32	2501
Beļģijas deklarācija par Protokolu par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem.....	32	2501
Beļģijas, Francijas un Itālijas deklarācija par Protokolu par iestādēm Eiropas Savienības paplašināšanās perspektīvā.....	32	2502
Francijas deklarācija par aizjūras departamentu stāvokli sakarā ar Protokolu, ar ko iekļauj Šengenas <i>acquis</i> Eiropas Savienības sistēmā.....	32	2502
Grieķijas deklarācija attiecībā uz Deklarāciju par baznīcu un nekonfesionālo organizāciju statusu.....	32	2502

Konsolidēts līgums

par Eiropas Savienību.....	32	2503
I sadaļa. Kopīgi noteikumi.....	32	2503
II sadaļa. Noteikumi, ar ko groza Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, lai izveidotu Eiropas Kopieni.....	32	2504
III sadaļa. Noteikumi, ar ko groza Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu.....	32	2504
IV sadaļa. Noteikumi, ar ko groza Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu.....	32	2504
V sadaļa. Noteikumi par kopējo ārpolitiku un drošības politiku.....	32	2504
VI sadaļa. Noteikumi par policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās.....	32	2506
VII sadaļa. Noteikumi par ciešāku sadarbību.....	32	2508
VIII sadaļa. Nobeiguma noteikumi.....	32	2509

Konsolidēts Eiropas Kopienas dibināšanas līgums

P i r m ā d a ļ a. PRINCIPI.....	32	2510
O t r ā d a ļ a. SAVIENĪBAS PILSONĪBA.....	32	2512
T r e š ā d a ļ a. KOPIENAS POLITIKA.....	32	2512
I sadaļa. Brīva preču aprīte.....	32	2512
1. nodaļa. Muitas savienība.....	32	2512
2. nodaļa. Kvantitatīvo ierobežojumu aizliegums starp dalībvalstīm.....	32	2512
II sadaļa. Lauksaimniecība.....	32	2513
III sadaļa. Personu, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte.....	32	2514
1. nodaļa. Darba ņēmēji.....	32	2514
2. nodaļa. Tiesības veikt uzņēmējdarbību.....	32	2514
3. nodaļa. Pakalpojumi.....	32	2515
4. nodaļa. Kapitāls un maksājumi.....	32	2515
IV sadaļa. Vīzu politika, patvēruma politika, imigrācijas politika un cita politika, kas saistīta ar personu brīvu pārvietošanos.....	32	2516
V sadaļa. Transports.....	32	2517
VI sadaļa. Kopīgi noteikumi par konkurenci, nodokļiem un tiesību aktu tuvināšanu.....	32	2518
1. nodaļa. Konkurences noteikumi.....	32	2518
1. iedaļa. Noteikumi, kas attiecas uz uzņēmumiem.....	32	2518
2. iedaļa. Valsts atbalsts.....	32	2518
2. nodaļa. Noteikumi par nodokļiem.....	32	2519
3. nodaļa. Tiesību aktu tuvināšana.....	32	2519
VII sadaļa. Ekonomikas politika un monetārā politika.....	32	2520
1. nodaļa. Ekonomikas politika.....	32	2520
2. nodaļa. Monetārā politika.....	32	2521
3. nodaļa. Organizatoriskie noteikumi.....	32	2521
4. nodaļa. Pārejas noteikumi.....	32	2523
VIII sadaļa. Nodarbinātība.....	32	2525
IX sadaļa. Kopējā tirdzniecības politika.....	32	2526
X sadaļa. Muitu sadarbība.....	32	2526
XI sadaļa. Sociālā politika, izglītība, arodmcības un jaunatne.....	32	2526
1. nodaļa. Noteikumi sociālajā jomā.....	32	2526
2. nodaļa. Eiropas Sociālais fonds.....	32	2527
3. nodaļa. Izglītība, arodmcības un jaunatne.....	32	2528

	Burt- nica	Lap- puse		Burt- nica	Lap- puse
XII sadaļa. Kultūra	32	2528	3. nodaļa. Ekonomikas		
XIII sadaļa. Veselības aizsardzība	32	2528	un sociālo lietu komiteja	32	2538
XIV sadaļa. Patērētāju tiesību			4. nodaļa. Reģionu komiteja	32	2539
aizsardzība	32	2528	5. nodaļa. Eiropas Investīciju		
XV sadaļa. Eiropas komunikāciju tīkli	32	2529	banka	32	2539
XVI sadaļa. Rūpniecība	32	2529	II sadaļa. Finanšu noteikumi	32	2539
XVII sadaļa. Ekonomiskā			S e s t ā d a ļ a. VISPĀRĪGI		
un sociālā kohēzija	32	2529	UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI	32	2541
XVIII sadaļa. Pētniecība			Nobeiguma noteikumi	32	2544
un tehnoloģijas attīstība	32	2530	I p i e l i k u m s. Saraksts, kas minēts		
XIX sadaļa. Vide	32	2530	Līguma 32. pantā	32	2545
XV sadaļa. Sadarbība attīstības jomā	32	2531	I I p i e l i k u m s. Aizjūras zemes		
C e t u r t ā d a ļ a. AIZJŪRAS ZEMJU			un teritorijas, uz kurām attiecas		
UN TERITORIJU ASOCIĒŠANA	32	2531	Līguma IV daļas noteikumi	32	2546
P i e k t ā d a ļ a. KOPIENAS IESTĀDES	32	2532	Amsterdamas līguma, ar ko groza Līgumu		
I sadaļa. Noteikumi par iestādēm	32	2532	par Eiropas Savienību, Eiropas Kopienų		
1. nodaļa. Iestādes	32	2532	dibināšanas līguma un dažus ar tiem		
1. iedaļa. Eiropas Parlaments	32	2532	saistītus aktus, parakstīšanas protokols	32	2547
2. iedaļa. Padome	32	2533	Deklarācijas par K7. pantu Līgumā		
3. iedaļa. Komisija	32	2534	par Eiropas Savienību, kurā grozījumi		
4. iedaļa. Tiesa	32	2534	ir izdarīti ar Amsterdamas līgumu	32	2547
5. iedaļa. Revīzijas palāta	32	2536			
2. nodaļa. Vairākām iestādēm					
kopīgi noteikumi	32	2537			

AMSTERDAMAS LĪGUMS, AR KO GROZA LĪGUMU PAR EIROPAS SAVIENĪBU, EIROPAS KOPIENU DIBINĀŠANAS LĪGUMUS UN DAŽUS AR TIEM SAISTĪTUS AKTUS

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS,
VIŅAS MAJESTĀTE DĀNIJAS KARALIENE,
VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
GRIEĶIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
VIŅA MAJESTĀTE SPĀNIJAS KARALIS,
FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
KOMISIJA, KO ĪRIJAS KONSTITŪCIJAS 14. PANTS PILN-
VARO PILDĪT UN ĪSTENOT ĪRIJAS PREZIDENTA PILNVA-
RAS UN PIENĀKUMUS,

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
VIŅA KARALISKĀ AUGSTĪBA LUKSEMBURGAS LIEL-
HERCOGS,

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE,
AUSTRIJAS REPUBLIKAS FEDERĀLAIS PREZIDENTS,
PORTUGĀLES REPUBLIKAS PREZIDENTS,
SOMIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
VIŅA MAJESTĀTE ZVIEDRIJAS KARALIS,
VIŅAS MAJESTĀTE LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS
APVIENOTĀS KARALISTES KARALIENE,

IR APŅĒMUŠIES grozīt Līgumu par Eiropas Savienību, Eiropas Kopienību dibināšanas līgumus un dažus ar tiem saistītus aktus un šim nolūkam ir iecēlušī par saviem Pilnvarotajiem:

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS –
ārlietu ministru Eriku Deriku (*Erik Derycke*);

VIŅAS MAJESTĀTE DĀNIJAS KARALIENE –
ārlietu ministru Nilsu Helveg Petersenu
(*Niels Helveg Petersen*);

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
federālo ārlietu ministru, federālā kanclera vietnieku
Klausu Kinkelu (*Klaus Kinkel*);

GRIEĶIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Teodoru Pangalu (*Theodoros Pangalos*);

VIŅA MAJESTĀTE SPĀNIJAS KARALIS –
ārlietu ministru Huanu Ābelu Matutesu (*Juan Abel Matutes*);

FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Ibēru Vedrinu (*Hubert Védrine*);

KOMISIJA, KO ĪRIJAS KONSTITŪCIJAS 14. PANTS
PILNVARO PILDĪT UN ĪSTENOT ĪRIJAS PREZIDENTA
PILNVARAS UN PIENĀKUMUS –
ārlietu ministru Rafaēlu P.Burke (*Raphael P. Burke*);

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Lamberto Dini (*Lamberto Dini*);

VIŅA KARALISKĀ AUGSTĪBA
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGS –
premjerministra vietnieku, ārlietu, ārējās tirdzniecības
un sadarbības ministru Žaku F.Posu (*Jacques F. Poos*);

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE –
premjerministra vietnieku, ārlietu ministru Hansu van Mierlo
(*Hans van Mierlo*);

AUSTRIJAS REPUBLIKAS FEDERĀLAIS PREZIDENTS –
federālo ārlietu ministru, vicekancleru Volfgangu Šuselu
(*Wolfgang Schüssel*);

PORTUGĀLES REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Haimi Gamu (*Jaime Gama*);

SOMIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministri Tarju Halonenu (*Tarja Halonen*);

VIŅA MAJESTĀTE ZVIEDRIJAS KARALIS –
ārlietu ministri Lēnu Hjelmū–Vallenu (*Lena Hjelm–Wallén*);

VIŅAS MAJESTĀTE LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS
APVIENOTĀS KARALISTES KARALIENE –
ārlietu un sadraudzības lietu valsts ministru
Duglasu Hendersonu (*Douglas Henderson*);

KAS, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās
par likumīgām un spēkā esošām,
IR VIENOJUŠIES PAR TURPMĀKO.

PIRMĀ DAĻA BŪTISKI GROZĪJUMI

1. pants

Līgumu par Eiropas Savienību groza saskaņā ar šā panta noteikumiem.

1) Aiz trešā apsvēruma iekļauj šādu apsvērumu:

“APSTIPRINOT savu atbalstu sociālajām pamattiesībām, kas definētas Eiropas Sociālajā hartā, kura parakstīta Turinā 1961. gada 18. oktobrī, un 1989. gada Kopienas Hartā par darba ņēmēju sociālajām pamattiesībām.”

2) Līdzšinējo septīto apsvērumu aizstāj ar šādu apsvērumu:

“APŅĒMUŠIES veicināt savu tautu ekonomisko un sociālo attīstību, ievērojot noturīgas attīstības principu, pilnīgojot iekšējo tirgu un vēršot plašumā kohēziju un vides aizsardzību, kā arī īstenot tādu politiku, kas reizē ar sasniegumiem ekonomikas integrācijā nodrošinātu attīstību arī citās jomās.”

3) Līdzšinējo devīto un desmito apsvērumu aizstāj ar šādu tekstu:

“APŅĒMUŠIES īstenot kopējo ārpolitiku un drošības politiku, paredzot arī pakāpeniski izveidot kopējo aizsardzības politiku, kas varētu pāraugt kopīgā aizsardzībā saskaņā ar J7. panta noteikumiem, tādējādi stiprinot Eiropas identitāti un neatkarību, lai veicinātu mieru, drošību un progresu Eiropā un pasaulē, APŅĒMUŠIES atvieglināt personu brīvu pārvietošanos, reizē nodrošinot savu tautu drošību un aizsargātību, saskaņā ar šā Līguma noteikumiem izveidojot telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums.”

4) A panta otro daļu aizstāj ar šādu daļu:

“Šis Līgums ir jauna pakāpe, veidojot vēl ciešāku Eiropas tautu savienību, kur lēmumu pieņemšana ir, cik iespējams, atklāta un, cik iespējams, tuvināta pilsoņiem.”

5) B pantu aizstāj ar šādu pantu:

“B pants

Savienībai ir šādi mērķi:

– veicināt ekonomisku un sociālu attīstību un augstu nodarbinātību, kā arī panākt līdzsvarotu un noturīgu attīstību, jo īpaši, radot telpu bez iekšējām robežām, stiprinot ekonomisku un sociālu kohēziju un nodibinot ekonomisku un monetāru savienību, kuras galamērķis saskaņā ar šo Līgumu paredz vienotu valūtu;

– apliecināt savu identitāti starptautiskā mērogā, jo īpaši, īstenojot kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kas ietver arī pakāpenisku kopējās aizsardzības politikas izveidi, kura varētu pāraugt kopīgā aizsardzībā saskaņā ar J7. panta noteikumiem;

– stiprināt dalībvalstu pilsoņu tiesību un interešu aizsardzību, ieviešot Savienības pilsonību;

– saglabāt un attīstīt Savienību kā telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums, kur personu brīva pārvietošanās ir nodrošināta saistībā ar piemērotiem pasākumiem, kas attiecas uz ārējo robežu kontroli, patvēruma meklētājiem, imigrāciju un noziedzības novēršanu un apkarošanu;

– pilnībā saglabāt un papildināt *acquis communautaire*, apsverot, cik tālā šā Līguma ieviestā politika un sadarbības formas būtu jāpārskata, lai nodrošinātu Kopienas darbības mehānismu un iestāžu efektivitāti.

Savienība savus mērķus sasniedz tā, kā paredz šis Līgums, un saskaņā ar tajā ietvertajiem nosacījumiem un grafiku, respektējot subsidiaritātes principu, kas definēts Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 3.b pantā."

6) C panta otro daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Savienība jo īpaši nodrošina konsekveni visā uz ārieni vērstā darbībā saistībā ar savu ārpolitiku, drošības politiku, ekonomikas politiku un attīstības politiku. Padome un Komisija ir atbildīgas par to, lai nodrošinātu šādu konsekveni un šajā nolūkā sadarbojas. Katra no tām saskaņā ar savām pilnvarām nodrošina attiecīgās politikas īstenošanu."

7) E pantu aizstāj ar šādu pantu:

"E pants

Eiropas Parlaments, Padome, Komisija, Tiesa un Revīzijas palāta īsteno savas pilnvaras saskaņā ar tādiem nosacījumiem un tādos nolūkos, kādi paredzēti gan Eiropas Kopienas dibināšanas līgumos un turpmākos līgumos un aktos, ar ko tos groza un papildina, gan arī citos šā Līguma noteikumos."

8) F pantu groza šādi:

a) 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Savienība ir dibināta, ievērojot dalībvalstu kopīgos principus – brīvības, demokrātijas, cilvēktiesību un pamatbrīvību respektēšanas principu un tiesiskuma principu.";

b) līdzšinējais 3. punkts kļūst par 4. punktu, un iekļauj šādu jaunu 3. punktu:

"3. Savienība respektē savu dalībvalstu nacionālo identitāti."

9) I sadaļas beigās iekļauj šādu pantu:

"F1. pants

1. Padome, sanākot valstu vai valdību vadītājiem, pēc trešdaļas dalībvalstu vai Komisijas priekšlikuma un ar Eiropas Parlamenta piekrišanu var ar vienprātīgu lēmumu konstatēt, ka kāda dalībvalsts vairākkārt nopietni pārkāpusi F panta 1. punktā minētos principus, iepriekš aicinot attiecīgās dalībvalsts valdību izteikt savu viedokli.

2. Ja tas konstatēts, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt attiecīgai dalībvalstij uz laiku atņemt dažas tiesības, kas izriet no šā Līguma piemērošanas konkrētai dalībvalstij, tostarp šīs dalībvalsts valdības pārstāvja balsstiesības Padomē. To īstenojot, Padome ņem vērā iespējamās sekas, ko šāda tiesību atņemšana var radīt attiecībā uz fizisku un juridisku personu tiesībām un pienākumiem.

Attiecīgajai dalībvalstij joprojām ir saistoši šā Līguma uzliktie pienākumi.

3. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var vēlāk nolemt mainīt vai atcelt pasākumus, kas veikti saskaņā ar 2. punktu, ja mainās apstākļi, kas likuši tos īstenot.

4. Padome, pieņemot lēmumu saskaņā ar šo pantu, neņem vērā attiecīgās dalībvalsts valdības pārstāvja balsi. Klātesošu vai pārstāvētu locekļu atturēšanās neliedz pieņemt 1. punktā minētos lēmumus. Kvalificēts balsu vairākums ir tāda pati attiecīgajiem Padomes locekļiem piešķirto balsu attiecība, kāda noteikta Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punktā.

Šo punktu piemēro arī tad, ja balsstiesības ir uz laiku atņemtas saskaņā ar 2. punktu.

5. Šajā pantā paredzētos lēmumus Eiropas Parlaments pieņem ar divu trešdaļu balsu vairākumu, ko nodevis tā locekļu vairākums."

10) V sadaļu aizstāj ar šādu sadaļu:

"V SADAĻA

NOTEIKUMI PAR KOPĒJO ĀRPOLITIKU UN DROŠĪBAS POLITIKU

J1. pants

1. Savienība izstrādā un īsteno kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kas aptver visas ārpolitikas un drošības politikas jomas, un tās mērķi ir:

– sargāt Savienības kopējās vērtības, pamatintereses, neatkarību un integritāti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem;

– visādi stiprināt Savienības drošību;

– saglabāt mieru un stiprināt starptautisko drošību saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem, kā arī Helsinku Nobeiguma akta principiem un Parīzes Hartas mērķiem, tostarp tiem, kas attiecas uz ārējām robežām;

– veicināt starptautisku sadarbību;

– attīstīt un stiprināt demokrātiju un tiesiskumu, kā arī cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu.

2. Uzticības un savstarpējas solidaritātes garā dalībvalstis aktīvi un konsekventi atbalsta Savienības ārpolitiku un drošības politiku.

Dalībvalstis sadarbojas, lai stiprinātu un attīstītu savstarpēju politisku solidaritāti. Tās atturas no jebkādas rīcības, kas ir pret-runā Savienības interesēm vai varētu liegt tai būt iedarbīgam, vienotam spēkam starptautiskās attiecībās.

Padome nodrošina šo principu ievērošanu.

J2. pants

J1. pantā norādītos mērķus Savienība tiecas sasniegt:

– izstrādājot kopējās ārpolitikas un drošības politikas principus un vispārējās pamatnostādnes;

– vienojoties par kopīgu stratēģiju;

– nosakot kopīgu rīcību;

– pieņemot kopēju nostāju;

– stiprinot dalībvalstu sistemātisku sadarbību politikas īstenošanā.

J3. pants

1. Eiropadome nosaka kopējās ārpolitikas un drošības politikas principus un vispārējās pamatnostādnes, arī jautājumus, kas saistīti ar aizsardzību.

2. Eiropadome pieņem lēmumu par kopīgu stratēģiju, kas Savienībai īstenojama jomās, kur dalībvalstīm ir svarīgas kopīgas intereses.

Kopīgajā stratēģijā nosaka tās mērķus, darbības laiku un Savienībai un dalībvalstīm izmantojamās līdzekļus.

3. Padome pieņem lēmumus, kas vajadzīgi, lai noteiktu un īstenotu kopējo ārpolitiku un drošības politiku, pamatojoties uz Eiropadomes noteiktām vispārējām pamatnostādņēm.

Padome iesaka Eiropadomei kopīgu stratēģiju un to īsteno, jo īpaši, nosakot kopīgu rīcību un kopēju nostāju.

Padome nodrošina Savienības rīcības vienotību, konsekveni un efektivitāti.

J4. pants

1. Padome nosaka kopīgu rīcību. Kopīgā rīcība ir paredzēta īpašiem gadījumiem, kad vajadzīga Savienības operatīva rīcība. Tajā nosaka tās mērķus, piemērošanas jomu, līdzekļus, ko Savienība var izmantot, vajadzības gadījumā arī darbības laiku, un īstenošanas nosacījumus.

2. Ja apstākļi mainās, būtiski ietekmējot jautājumu, kas prasīs kopīgo rīcību, Padome pārskata šīs rīcības principus un mērķus un pieņem vajadzīgos lēmumus. Kamēr Padome nav pieņēmusi lēmumu, kopīgā rīcība turpinās.

3. Kopīgā rīcība dalībvalstīm ir saistoša, pieņemot nostāju un veicot darbību.

4. Padome var lūgt Komisiju sniegt piemērotus priekšlikumus, kas attiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, lai nodrošinātu kopīgās rīcības īstenošanu.

5. Ja kāda valsts saskaņā ar kopīgo rīcību paredzējusi pieņemt savu nostāju vai sākt savu rīcību, tā laikus sniedz informāciju, lai vajadzības gadījumā varētu iepriekš apspriesties Padomē. Pienākums iepriekš sniegt informāciju neattiecas uz pasākumiem, kas ir tikai Padomes lēmumu transpozīcija attiecīgā valstī.

6. Gadījumos, kad stāvokļa maiņa rada neatliekamo vajadzību, bet Padome nav pieņēmusi lēmumu, dalībvalstis var steigami veikt vajadzīgos pasākumus, ievērojot vispārīgos kopīgās rīcības mērķus. Attiecīgā dalībvalsts tūlīt informē Padomi par šiem pasākumiem.

7. Ja rodas būtiskas grūtības, īstenojot kopīgu rīcību, dalībvalsts par tām ziņo Padomei, kas apspriež tās un meklē piemērotus risinājumus. Šie risinājumi nedrīkst būt pretrunā kopīgās rīcības mērķiem vai mazināt tās iedarbību.

J5. pants

Padome pieņem kopēju nostāju. Kopējā nostājā nosaka Savienības attieksmi īpašos ģeogrāfiskos vai tematiskos jautājumos. Dalībvalstis nodrošina savas politikas saskaņu ar kopējo nostāju.

J6. pants

Dalībvalstis Padomē cita citu informē un savā starpā apspriež visus ārpolitikas un drošības politikas jautājumus, kas ir vispārīgi, lai panāktu to, ka ar saskaņotu rīcību tiek nodrošināta iespējami efektīva Savienības ietekme.

J7. pants

1. Kopējā ārpolitika un drošības politika aptver visus jautājumus, kas attiecas uz Savienības drošību, to skaitā pakāpenisku kopējās aizsardzības politikas izstrādi saskaņā ar šā punkta otro daļu, kas varētu pāraugt kopīgā aizsardzībā, ja tā nolemtu Eiropadome. Tādā gadījumā tā iesaka dalībvalstīm pieņemt šādu lēmumu saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

Rietumeiropas Savienība (RES) ir Savienības attīstības būtiska sastāvdaļa, nodrošinot Savienībai rīcības spējas, it sevišķi 2. punkta sakarā. Tā palīdz Savienībai noteikt kopējās ārpolitikas un drošības politikas aizsardzības aspektus, kā izklāstīts šajā pantā. Savienība tādēļ veicina ciešākas organizatoriskas saiknes ar RES, lai varētu RES integrēt Savienībā, ja tā nolemtu Eiropadome. Tādā gadījumā tā iesaka dalībvalstīm pieņemt šādu lēmumu saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

Savienības politika saskaņā ar šo pantu neskar dažu dalībvalstu drošības politikas un aizsardzības politikas īpašās iezīmes un ievēro to dalībvalstu pienākumus, kuras uzskata, ka to kopīgā aizsardzība ir īstenojama Ziemeļatlantijas līguma organizācijā (NATO) saskaņā ar Ziemeļatlantijas līgumu, un ir saderīga ar kopējo drošības un aizsardzības politiku, kas noteikta šajā struktūrā.

Pakāpeniska kopējās aizsardzības politikas izstrāde notiks, dalībvalstīm sadarbojoties bruņojuma jomā, ja tās uzskatīs to par vajadzīgu.

2. Šajā pantā minētie jautājumi aptver humānās palīdzības un glābšanas uzdevumus, miera uzturēšanas uzdevumus un kaujas vienību uzdevumus krīzes pārvarēšanai, tostarp miera atjaunošanu.

3. Savienība ar RES palīdzību izstrādā un īsteno Savienības lēmumus un rīcības, kas ir saistītas ar aizsardzību.

Eiropadomes kompetence saskaņā ar J3. pantu noteikt pamatnostādnes attiecas arī uz RES jautājumos, kuros Savienība izmanto RES palīdzību.

Ja Savienība izmanto RES palīdzību, lai izstrādātu un īstenotu Savienības lēmumus attiecībā uz 2. punktā minētajiem uzdevumiem, visām Savienības dalībvalstīm ir tiesības piedalīties šo uzdevumu veikšanā. Padome, vienojoties ar RES iestādēm, nosaka vajadzīgos praktiskos pasākumus, lai visas dalībvalstis, kas piedalās attiecīgo uzdevumu veikšanā, varētu pilnīgi un līdztiesīgi piedalīties plānošanā un lēmumu pieņemšanā, kas notiek RES.

Ar aizsardzību saistītus lēmumus, kurus izskata saskaņā ar šo punktu, pieņem, neskarot politiku un pienākumus, kas minēti 1. punkta trešajā daļā.

4. Šā panta noteikumi neliedz divām vai vēl vairākām dalībvalstīm attīstīt ciešāku divpusēju sadarbību Rietumeiropas Savienībā un Ziemeļatlantijas Aliansē, ja vien šāda sadarbība nav pretrunā šajā sadaļā paredzētajai sadarbībai vai nekavē to.

5. Lai veicinātu šā panta mērķu sasniegšanu, šā panta noteikumus pārskatīs saskaņā ar N pantu.

J8. pants

1. Prezidentvalsts pārstāv Savienību jautājumos, kas pieder pie kopējās ārpolitikas un drošības politikas.

2. Prezidentvalsts ir atbildīga par lēmumu īstenošanu, kas pieņemti saskaņā ar šo sadaļu; šajā statusā tā pauž Savienības nostāju starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs.

3. Prezidentvalstij palīdz Padomes ģenerālsēkretārs, kas īsteno Augstā pārstāvja pilnvaras kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā.

4. Komisija pilnībā iesaistās šā panta 1. un 2. punktā minēto uzdevumu izpildē. Pildot šos uzdevumus, prezidentvalstij vajadzības gadījumā palīdz nākamā prezidentvalsts.

5. Padome, kad vien tā uzskata par vajadzīgu, var izvirzīt īpašu pārstāvi, pilnvarojot to konkrētos politikas jautājumos.

J9. pants

1. Dalībvalstis koordinē savu darbību starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs. Šādos forumos tās atbalsta kopējās nostājas.

Starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs, kur nepiedalās visas dalībvalstis, kopējo nostāju atbalsta tās valstis, kas tajās piedalās.

2. Neskarot 1. punktu un J4. panta 3. punktu, dalībvalstis, kas pārstāvētas starptautiskās organizācijās vai starptautiskās konferencēs, kur nepiedalās visas dalībvalstis, informē pārējās dalībvalstis par visiem jautājumiem, kas izraisa kopēju ieinteresētību.

Dalībvalstis, kuras ir arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes locekles, vienojas un pilnībā informē pārējās dalībvalstis. Dalībvalstīm, kuras ir Drošības padomes pastāvīgās locekles, pildot savas funkcijas, ir jānodrošina Savienības nostājas un interešu atbalsts, neskarot pienākumus, ko tām uzliek Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūti.

J10. pants

Dalībvalstu diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības un Komisijas delegācijas trešās valstis un starptautiskās konferencēs, kā arī to pārstāvji starptautiskās organizācijās sadarbojas nolūkā ievērot un īstenot Padomes noteiktās kopējās nostājas un kopīgo rīcību.

Tās izvērs sadarbību, apmainoties ar informāciju, veicot kopīgu izvērtēšanu un palīdzot ieviest Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 8.c pantā minētos noteikumus.

J11. pants

Prezidentvalsts apspriežas ar Eiropas Parlamentu par galvenajiem kopējās ārpolitikas un drošības politikas aspektiem un pamatvirzienu izvēli un nodrošina to, ka Eiropas Parlamenta viedokli pienācīgi ņem vērā. Prezidentvalsts un Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu par Savienības ārpolitikas un drošības politikas attīstību.

Eiropas Parlaments var uzdot Padomei jautājumus vai sniegt tai ieteikumus. Tas rīko gadskārtējas debātes par panākumiem, kas gūti kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošanā.

J12. pants

1. Katra dalībvalsts vai Komisija var griezties Padomē ar jebkuru jautājumu, kas saistīts ar kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kā arī iesniegt Padomei priekšlikumus.

2. Gadījumos, kad lēmumi jāpieņem ātri, prezidentvalsts pēc savas ierosmes vai pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts lūguma četrdesmit astoņās stundās vai, ārkārtas gadījumā, īsākā laikā, sasauk Padomes ārkārtas sanāksmi.

J13. pants

1. Lēmumus, ko nosaka šī sadaļa, Padome pieņem vienprātīgi. Personiski klātesošu vai pārstāvētu locekļu atturēšanās neliedz pieņemt šādus lēmumus.

Ikviens Padomes loceklis, kas atturas no balsošanas, var kvalificēt savu atturēšanos, oficiāli par to paziņojot saskaņā ar šo apakšpunktu. Šādā gadījumā tam lēmums nav jāpiemēro, bet jāatzīst, ka lēmums uzliek saistības Savienībai. Savstarpējas solidaritātes garā attiecīgā dalībvalsts atturas no jebkādas rīcības, kas varētu būt pretrunā vai traucēt Savienības rīcībai, kura pamatojas uz šo lēmumu, un pārējās dalībvalstis respektē tās nostāju. Ja Padomes locekļiem, kuri šādi kvalificējuši savu atturēšanos, ir vairāk nekā viena trešdaļa balsu, kas vērtētas saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punktu, tad lēmums nav pieņemts.

2. Atkāpjoties no 1. punkta noteikumiem, Padome lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, kad tā

- nosaka kopīgu rīcību, kopēju nostāju vai pieņem citādu lēmumu, pamatojoties uz kopīgu stratēģiju;
- pieņem lēmumus kopīgas rīcības vai kopējas nostājas īstenošanai.

Ja kāds Padomes loceklis paziņo, ka svarīgu un pamatotu iemeslu dēļ, kas saistīti ar valsts politiku, viņš vēlas iebilst pret kāda lēmuma pieņemšanu ar kvalificētu balsu vairākumu, balsošana nenotiek. Padome, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, var lūgt, lai šo jautājumu izlemj Eiropadome, pieņemot vienprātīgu lēmumu.

Padomes locekļu balsis vērtē saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punktu. Lēmumu pieņemšanai ir vajadzīgas vismaz 10 locekļu 62 balsis "par".

Šis punkts neattiecas uz lēmumiem, kas saistīti ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

3. Par procedūras jautājumiem Padome pieņem lēmumu ar savu locekļu balsu vairākumu.

J14. pants

Ja, īstenojot šo sadaļu, ir jāslēdz nolīgums ar vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām, Padome ar vienprātīgu lēmumu var pilnvarot prezidentvalsti, kurai vajadzības gadījumā palīdz Komisija, sākt sarunas šajā sakarā. Šādus nolīgumus pēc prezidentvalsts ieteikuma ar vienprātīgu lēmumu slēdz Padome. Nevien nolīgums nav saistošs dalībvalstij, kuras pārstāvis Padomē paziņo, ka tai ir jāpilda savas valsts konstitucionālās prasības; pārējie Padomes locekļi var vienoties, ka šo nolīgumu pagaidām piemēro attiecībā uz viņiem.

Šā panta noteikumi attiecas arī uz jautājumiem, kas ietverti VI sadaļā.

J15. pants

Neskarot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 151. pantu, Politiskā komiteja pārrauga starptautisko stāvokli jomās, uz ko attiecas kopējā ārpolitika un drošības politika, un palīdz noteikt šo politiku, pēc Padomes lūguma vai pēc savas ierosmes sniedzot Padomei atzinumus. Tā pārrauga arī apstiprinātās politikas īstenošanu, neskarot prezidentvalsts un Komisijas kompetenci.

J16. pants

Padomes ģenerālsēkretārs, Augstais pārstāvis kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā, palīdz Padomei kopējās ārpolitikas un drošības politikas jautājumos, jo īpaši palīdzot formulēt, sagatavot un īstenot lēmumus attiecībā uz politiku, un vajadzības gadījumā pēc prezidentvalsts lūguma Padomes uzdevumā risinot politisku dialogu ar trešām personām.

J17. pants

Komisija pilnībā iesaistās darbībā, ko veic kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā.

J18. pants

1. Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 137., 138., 139. līdz 142. pantu, 146., 147., 150. līdz 153. pantu, 157. līdz 163. pantu, 191.a un 217. pantu piemēro noteikumiem, kas attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām.

2. Administratīvos izdevumus, kas rodas iestādēm, ievērojot noteikumus, kuri attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām, sedz no Eiropas Kopienas budžeta.

3. Darbības izdevumus, ko rada šo noteikumu īstenošana, arī sedz no Eiropas Kopienas budžeta, izņemot tos izdevumus, kas rodas no darbībām militārā vai aizsardzības jomā, un gadījumus, kad Padome vienprātīgi pieņem citādu lēmumu.

Gadījumos, kad izdevumus nesedz no Eiropas Kopienas budžeta, tos sedz dalībvalstis atkarībā no to nacionālā kopprodukta lieluma, ja vien Padome vienprātīgi nepieņem citādu lēmumu. Attiecībā uz izdevumiem, kas rodas no darbībām militārā un aizsardzības jomā, dalībvalstīm, kuru pārstāvji Padomē ir snieguši oficiālu paziņojumu saskaņā ar J13. panta 1. punkta otro daļu, nav pienākuma sniegt šādu finansējumu.

4. Budžeta procedūra, kas noteikta Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā, attiecas uz izdevumiem, ko sedz no Eiropas Kopienas budžeta."

11) VI sadaļu aizstāj ar šādu sadaļu:

"VI SADAĻA

NOTEIKUMI PAR POLICIJAS UN TIESU IESTĀŽU SADARBĪBU KRIMINĀLLIETĀS

K1. pants

Neskarot Eiropas Kopienas pilnvaras, Savienības mērķis ir nodrošināt pilsoņiem augstu aizsardzības līmeni teritorijā, kur valda brīvība, drošība un tiesiskums, organizējot dalībvalstu kopīgu rīcību policijas un tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās un novēršot un apkarojot rasismu un ksenofobiju.

Šo mērķi sasniedz, novēršot un apkarojot organizētu un citādu noziedzību, jo īpaši terorismu, cilvēku tirdzniecību un nodarījumus pret bērniem, narkotiku un ieroču nelegālu tirdzniecību, kā arī korupciju un krāpšanu,

- ciešāk sadarbojoties dalībvalstu policijai, muitas iestādēm un citām kompetentām dalībvalstu iestādēm gan tieši, gan ar Eiropas Policijas biroja (Eiropola) starpniecību saskaņā ar K2. un K4. panta noteikumiem;

- ciešāk sadarbojoties dalībvalstu tiesu iestādēm un citām kompetentām iestādēm saskaņā ar K3. panta a) līdz d) punkta un K4. panta noteikumiem;

- vajadzības gadījumā tuvinot dalībvalstu krimināltiesiskās normas saskaņā ar K3. panta e) punkta noteikumiem.

K2. pants

1. Kopīga rīcība policijas sadarbības jomā ir:

- a) operatīva sadarbība starp dalībvalstu kompetentām iestādēm, tostarp policiju, muitas un citām dalībvalstu speciālajām tiesību aizsardzības iestādēm, noziedzīgu nodarījumu novēršanas, atklāšanas un izmeklēšanas jautājumos;

- b) atbilstīgas informācijas apkopošana, glabāšana, apstrāde, analīze un apmaiņa saskaņā ar attiecīgiem noteikumiem par personas datu aizsardzību, tostarp tās informācijas, kas tiesību aizsardzības iestāžu rīcībā nonākusi, jo īpaši ar Eiropola starpniecību, no ziņojumiem par aizdomīgiem finanšu darījumiem;

- c) sadarbība un kopīgas iniciatīvas mācībās, sakaru ierīdņu apmaiņā, komandējumos, aprikojuma lietošanā un kriminālistikā;

- d) īpašu izmeklēšanas metožu kopīga izvērtēšana attiecībā uz organizētās noziedzības smago formu atklāšanu.

2. Padome veicina sadarbību ar Eiropola starpniecību un, konkrēti, piecus gadus pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā

- a) ļauj Eiropolam atvieglināt un palīdzēt dalībvalstu kompetentām iestādēm sagatavot īpašus izmeklēšanas pasākumus, kā arī rosina tos koordinēt un īstenot, tostarp operatīvas darbības, ko veic apvienotas komandas, kurās kā papildspēki ir iekļauti Eiropola pārstāvji;

- b) paredz pasākumus, kas ļauj Eiropolam lūgt dalībvalstu kompetentās iestādes vadīt un koordinēt izmeklēšanu konkrētās lietās un attīstīt speciālas ekspertīzes metodes, ko dalībvalstis varētu izmantot, tādējādi palīdzot tām veikt izmeklēšanu organizētās noziedzības jomā;

- c) sekmē sadarbību starp darbiniekiem, kas veic izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, specializējoties organizētās noziedzības apkarošanā un cieši sadarbojoties ar Eiropolu;

- d) izveido vienotu sistēmu pārrobežu noziedzības izpētes, dokumentācijas un statistikas jomā.

K3. pants

Kopīga rīcība attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās cita starpā:

- a) atvieglo un paātrina sadarbību starp dalībvalstu kompetentām ministrijām un tiesu iestādēm vai līdzīgām iestādēm attiecībā uz procesuālajām darbībām un lēmumu izpildi;

- b) atvieglo izdošanu starp dalībvalstīm;
- c) nodrošina dalībvalstīs piemērojamo normu saderību, ciklāl tas vajadzīgs šīs sadarbības uzlabošanai;
- d) novērš jurisdikcijas konfliktus starp dalībvalstīm;
- e) pakāpeniski paredz pasākumus, kas nosaka minimālus standartus attiecībā uz noziedzīgu darbību elementiem un sodiem, ko piemēro tādās jomās kā organizētā noziedzība, terorisms un narkotiku nelegāla tirdzniecība.

K4. pants

Padome izstrādā nosacījumus un ierobežojumus, ar kādiem K2. un K3. pantā minētās kompetentās iestādes var rīkoties citas dalībvalsts teritorijā, sazinoties un vienojoties ar tās valsts iestādēm.

K5. pants

Šī sadaļa neiespaido to dalībvalsts pienākumu izpildi, kas attiecas uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.

K6. pants

1. Dalībvalstis Padomē cita citu informē un savā starpā apspriežas, lai koordinētu rīcību jomās, kas minētas šajā sadaļā. Šajā sakarā tās attīsta attiecīgo resoru sadarbību.

2. Padome nosaka pasākumus un veicina sadarbību, ievērojot attiecīgu formu un procedūras, kas izklāstītas šajā sadaļā, sekmējot Savienības mērķu sasniegšanu. Šajā sakarā Padome pēc kādas dalībvalsts vai Komisijas ierosinājuma vienprātīgi var

a) pieņemt kopēju nostāju, kurā definē Savienības attieksmi kādā konkrētā jautājumā;

b) pieņemt pamatlēmumus dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanai. Pamatlēmumi ir saistoši dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm izvēlēties to īstenošanas formu un metodes. Tiem nav tiešas iedarbības;

c) pieņemt lēmumus jebkādos citos nolūkos, kas atbilst šīs sadaļas mērķiem, izņemot dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanu. Šie lēmumi ir saistoši, un tiem nav tiešas iedarbības; Padome ar kvalificētu balsu vairākumu paredz pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šos lēmumus Savienības līmenī;

d) izstrādāt konvencijas, kuras iesaka dalībvalstīm pieņemt saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām. Dalībvalstis sāk attiecīgās procedūras laikā, ko nosaka Padome.

Tiklīdz konvencijas pieņemusi vismaz puse dalībvalstu, tās šajās dalībvalstīs stājas spēkā, ja vien šajās konvencijās nav paredzēts citādi. Konvenciju īstenošanas pasākumi jāparedz Padomē ar Līgumslēdzēju Pušu divu trešdaļu balsu vairākumu.

3. Ja Padomei jāpieņem lēmums ar kvalificētu balsu vairākumu, tās locekļu balss vērtē saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punktu, un, lai lēmumu pieņemtu, Padomei vajadzīgas vismaz 10 Padomes locekļu 62 balss "par".

4. Par procedūras jautājumiem Padome pieņem lēmumu ar savu locekļu balsu vairākumu.

K7. pants

1. Eiropas Kopienas Tiesas kompetencē, ievērojot šā panta nosacījumus, ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par pamatlēmumu un lēmumu spēkā esamību un interpretāciju, par to konvenciju interpretāciju, kas pieņemtas saskaņā ar šo sadaļu, un šo konvenciju īstenošanas pasākumu spēkā esamību un interpretāciju.

2. Nākot klajā ar deklarāciju Amsterdams līguma parakstīšanas laikā vai vēlāk, jebkura dalībvalsts var atzīt, ka Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus, kas precizēti 1. punktā.

3. Dalībvalstij, kas nāk klajā ar deklarāciju saskaņā ar 2. punktu, ir jānorāda, ka

a) jebkura šīs dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, var lūgt Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu par jautājumu, kas radies sakarā ar kādu lietu, kuru tā izskata un kura attiecas uz kāda 1. punktā minēta akta spēkā esamību vai interpretāciju, ja šī tiesa uzskata, ka lēmums attiecīgā jautājumā vajadzīgs, lai tā varētu sniegt spriedumu, vai ka

b) jebkura šīs dalībvalsts tiesa var lūgt Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu par jautājumu, kas radies sakarā ar kādu lietu, kuru tā izskata un kura attiecas uz kāda 1. punktā minēta akta spēkā esamību vai interpretāciju, ja šī tiesa uzskata, ka lēmums šajā jautājumā vajadzīgs, lai tā varētu sniegt spriedumu.

4. Jebkura dalībvalsts neatkarīgi no tā, vai tā ir vai nav nākusi klajā ar deklarāciju saskaņā ar 2. punktu, ir tiesīga iesniegt Tiesai lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus par lietām, ko izskata atbilstīgi 1. punktam.

5. Tiesas kompetencē nav pārbaudīt dalībvalsts policijas vai citu tiesību aizsardzības dienestu rīcības likumību vai proporcionālītāti vai to dalībvalsts pienākumu izpildi, kas attiecas uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.

6. Tiesas kompetencē ir pārbaudīt pamatlēmumu un lēmumu likumību, ja dalībvalsts vai Komisija ir griezusies Tiesā sakarā ar kompetences trūkumu, par būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem, par šā Līguma vai jebkuru ar tā piemērošanu saistīto tiesību normu pārkāpumiem vai arī par pilnvaru nepareizu izmantošanu. Šajā punktā paredzētā griešanās tiesā jāveic divos mēnešos pēc attiecīgā akta publicēšanas.

7. Tiesas kompetencē ir izšķirt jebkuras domstarpības starp dalībvalstīm attiecībā uz tādu aktu interpretāciju vai piemērošanu, kas pieņemti saskaņā ar K6. panta 2. punktu, ja vien šādas domstarpības nevar izšķirt Padome sešos mēnešos pēc tam, kad kāds no locekļiem griežies Padomē. Tiesas kompetencē ir arī izšķirt jebkuras domstarpības starp dalībvalstīm un Komisiju attiecībā uz tādu konvenciju interpretāciju vai piemērošanu, kas pieņemtas saskaņā ar K6. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

K8. pants

1. Koordinēšanas komiteju izveido no augstākajiem ierēdņiem. Papildus koordinācijai Komitejas pienākumos ir:

– pēc Padomes lūguma vai pēc savas iniciatīvas sniegt atzinumus Padomei;

– neskarot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 151. pantu, piedalīties Padomes apspriežu sagatavošanā jomās, kas minētas K1. pantā.

2. Komisija ir pilnībā iesaistīta darbā, ko veic jomās, kuras attiecas uz šo sadaļu.

K9. pants

Starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs, kur piedalās dalībvalstis, tās aizstāv kopējās nostājas, kas pieņemtas saskaņā ar šo sadaļu.

J8. un J9. pantu attiecīgi piemēro jomām, uz kurām attiecas šī sadaļa.

K10. pants

Nolīgumos, kas minēti J14. pantā, var ietvert jomas, uz ko attiecas šī sadaļa.

K11. pants

1. Padome apspriežas ar Eiropas Parlamentu, pirms paredz kādu pasākumu, kas minēts K6. panta 2. punkta b), c) un d) apakšpunktā. Eiropas Parlaments sniedz atzinumu termiņā, ko var noteikt Padome un kas nav mazāks par trim mēnešiem. Ja atzinums noliktā laikā nav sniegts, lēmumu var pieņemt Padome.

2. Prezidentvalsts un Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu par pārrunām jomās, uz ko attiecas šī sadaļa.

3. Eiropas Parlaments var uzdot Padomei jautājumus vai sniegt tai ieteikumus. Tas rīko gadskārtējas debates par panākumiem, kas gūti jomās, uz ko attiecas šī sadaļa.

K12. pants

1. Dalībvalstīm, kas vēlas ciešāk sadarboties, var atļaut, ievērojot K15. un K16. pantu, izmantot iestādes, procedūras un mehānismus, kas noteikti Līgumos, ja vien plānotā sadarbība

a) respektē Eiropas Kopienas kompetenci un šajā sadaļā izvirzītos mērķus;

b) izvērta par mērķi veicināt Savienības straujāku pārveidošanu par telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums.

2. Pirmajā punktā minēto atļauju pēc attiecīgo dalībvalstu lūguma un pēc Komisijas atzinuma pieprasīšanas piešķir Padome ar kvalificētu balsu vairākumu; lūgumu nosūta arī Eiropas Parlamentam.

Ja kāds Padomes loceklis paziņo, ka svarīgu un pamatotu iemeslu dēļ, kas saistīti ar valsts politiku, vēlas iebilst atļaujas piešķiršanai ar kvalificētu balsu vairākumu, balsošana nenotiek. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var lūgt, lai šo jautājumu izlemj Eiropadome, pieņemot vienprātīgu lēmumu.

Padomes locekļu balsis vērtē saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punktu. Lēmumu pieņemšanai ir vajadzīgas vismaz 10 locekļu 62 balsis "par".

3. Ja kāda no dalībvalstīm vēlas iesaistīties sadarbībā, kas izveidota saskaņā ar šo pantu, tā paziņo savu nodomu Padomei un Komisijai, kas trīs mēnešu laikā pēc paziņojuma saņemšanas sniedz Padomei atzinumu, ko var papildināt ar ieteikumu par īpašiem noteikumiem, kas var būt vajadzīgi, lai šī dalībvalsts varētu iesaistīties tādā sadarbībā. Četrus mēnešu laikā pēc paziņojuma dienas Padome pieņem lēmumu par attiecīgo lūgumu un par īpašiem noteikumiem, kurus tā uzskata par vajadzīgiem. Lēmums uzskatāms par pieņemtu, ja vien Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nav nolēmusi to pagaidām atlikt; šādā gadījumā Padome paziņo šāda lēmuma iemeslus un nosaka termiņu tā pārskatīšanai. Šā punkta sakarā Padome pieņem lēmumu saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti K16. pantā.

4. K1. līdz K13. panta noteikumus piemēro ciešākai sadarbībai, ko paredz šis pants, ja vien šajā pantā, K15. un K16. pantā nav noteikts citādi.

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma noteikumus par Eiropas Kopienas Tiesas pilnvarām un šo pilnvaru izmantošanu piemēro 1., 2. un 3. punktam.

5. Šis pants neskar noteikumus Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā.

K13. pants

1. Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 137., 138., 138.e, 139. līdz 142. pantu, 146., 147. pantu, 148. panta 3. punktu, 150. līdz 153. pantu, 157. līdz 163. pantu, 191.a un 217. pantu piemēro noteikumiem, kas attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām.

2. Administratīvos izdevumus, kas rodas iestādēm, ievērojot noteikumus, kas attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām, sedz no Eiropas Kopienas budžeta.

3. Darbības izdevumus, ko rada šo noteikumu īstenošana, arī sedz no Eiropas Kopienas budžeta, ja vien Padome vienprātīgi nepieņem citādu lēmumu. Gadījumos, kad izdevumus nesedz no Eiropas Kopienas budžeta, tos sedz dalībvalstis atkarībā no to nacionālā kopprodukta lieluma, ja vien Padome vienprātīgi nepieņem citādu lēmumu.

4. Budžeta procedūra, kas noteikta Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā, attiecas uz izdevumiem, ko sedz no Eiropas Kopienas budžeta.

K14. pants

Padome pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts ierosinājuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, var vienprātīgi nolemt, ka uz rīcību K1. pantā minētajās jomās attieksies Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IIIa sadaļa, reizē nosakot balsošanas nosacījumus, kas uz to attiecas. Tā iesaka dalībvalstīm pieņemt šo lēmumu saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām."

12) Iekļauj šādu jaunu sadaļu:

"VIA SADAĻA

NOTEIKUMI PAR CIEŠĀKU SADARBĪBU

K15. pants

1. Dalībvalstis, kas vēlas ciešāk sadarboties, var izmantot iestādes, procedūras un mehānismus, kas noteikti šajā Līgumā un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā, ja vien šī sadarbība:

a) ir vērsta uz Savienības mērķu sasniegšanu un tās interešu aizstāvēšanu un ievērošanu;

b) respektē minēto Līgumu principus un Savienības iestāžu vienoto sistēmu;

c) tiek izmantota tikai kā galējs līdzeklis, ja minēto Līgumu mērķus nevarēja sasniegt, piemērojot attiecīgās tajos paredzētās procedūras;

d) skar vismaz lielāko daļu dalībvalstu;

e) neietekmē *acquis communautaire* un pasākumus, kas noteikti saskaņā ar pārējiem minēto Līgumu noteikumiem;

f) neietekmē to dalībvalstu kompetenci, tiesības, pienākumus un intereses, kuras šajā sadarbībā neiesaistās;

g) ir pieejama visām dalībvalstīm un jebkurā laikā ļauj tām kļūt par sadarbības dalībniecēm, ja vien tās ievēro pamatlēmuma un tā sakarā pieņemto lēmumu prasības;

h) atbilst īpašajiem papildkritērijiem, kas noteikti Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 5.a pantā un šā Līguma K12. pantā atkarībā no attiecīgās jomas un ir saņēmusi Padomes atļauju saskaņā ar minētajos pantos noteiktām procedūrām.

2. Aktus un lēmumus, kas pieņemti, lai īstenotu sadarbību, kurā dalībvalstis iesaistās, tās piemēro tiktāl, ciktāl šie akti un lēmumi attiecas uz tām. Dalībvalstis, kas šādā sadarbībā nepiedalās, netraucē to īstenot dalībvalstīm, kas tajā iesaistījušās.

K16. pants

1. Lai pieņemtu aktus un lēmumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu K15. pantā minēto sadarbību, piemēro attiecīgos organizatoriskos noteikumus, ko paredz šis Līgums un Eiropas Kopienas dibināšanas līgums. Lai gan piedalīties apspriedēs var visi Padomes locekļi, lēmumu pieņemšanā tomēr piedalās tikai tie, kas pārstāv iesaistītās dalībvalstis. Kvalificētais balsu vairākums ir tāda pati attiecīgajiem Padomes locekļiem piešķirto balsu attiecība, kāda noteikta Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punktā. Vienprātīgu lēmumu pieņem tikai attiecīgie Padomes locekļi.

2. Izdevumus, kas radušies, īstenojot sadarbību, un kas nav iestāžu administratīvās izmaksas, sedz iesaistītās dalībvalstis, ja vien Padome vienprātīgi nepieņem citādu lēmumu.

K17. pants

Padome un Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu par to, kā attīstās ciešāka sadarbība, kas izveidota, pamatojoties uz šo sadaļu."

13) L pantu aizstāj ar šādu pantu:

"L pants

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līguma un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma noteikumi, kas attiecas uz Eiropas Kopienas Tiesas pilnvarām un šo pilnvaru īstenojumu, attiecas tikai uz šādiem šā Līguma noteikumiem:

a) uz noteikumiem, ar ko groza Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, lai izveidotu Eiropas Kopienas, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu;

b) uz VI sadaļas noteikumiem saskaņā ar K7. pantā paredzētajiem nosacījumiem;

c) uz VIa sadaļas noteikumiem saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 5.a pantā un šā Līguma K12. pantā paredzētajiem nosacījumiem;

d) uz F panta 2. punktu – attiecībā uz iestāžu darbību, ciktāl tas ir Tiesas jurisdikcijā saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumiem un šo Līgumu;

e) uz L līdz S pantu."

14) no N panta 2. punktu svīturo un 1. punktu atstāj bez numura.

15) O panta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Jebkura Eiropas valsts, kas respektē F panta 1. punktā izklāstītos principus, var lūgt, lai to uzņem par Savienības locekli. Tā adresē iesniegumu Padomei, kas lēmumu pieņem vienprātīgi, apspriedusies ar Komisiju un saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, kurš pieņem lēmumu ar visu tā locekļu absolūtu balsu vairākumu."

16) S pantā iekļauj šādu jaunu daļu:

"Ievērojot 1994. gada Pievienošanās līgumu, šis Līgums somu un zviedru valodā arī ir vienlīdz autentisks."

2. pants

Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu groza saskaņā ar šā panta noteikumiem.

1) Preambulā aizastotā apsvēruma iekļauj šādu apsvērumu:

"APŅĒMUSIES attīstīt visaugstāko iespējamo zināšanu līmeni, nodrošinot savām tautāt plašas iespējas iegūt izglītību un to pastāvīgi papildināt,".

2) 2. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"2. pants

Nodibinot kopēju tirgu un ekonomisku un monetāru savienību, kā arī īstenojot kopēju politiku vai 3. un 3.a pantā minētās darbības, Kopienas uzdevums ir veicināt harmonisku, līdzsvarotu un noturīgu saimnieciskās darbības attīstību, panākt augstu nodarbinātības un sociālās aizsardzības līmeni, vīriešu un sieviešu vienlīdzību, noturīgu izaugsmi bez inflācijas, augstu konkurētspējas un ekonomiskās konverģences pakāpi, augstu vides kvalitātes aizsardzības un uzlabošanas pakāpi, paaugstināt dzīves līmeni un dzīves kvalitāti, kā arī panākt ekonomisku un sociālu kohēziju un solidaritāti starp dalībvalstīm."

3) 3. pantu groza šādi:

a) līdzšinējam tekstam piešķir numuru, un tas kļūst par 1. punktu;

b) jaunā 1. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu apakšpunktu:

"d) pasākumus, kas attiecas uz personu iecelšanu un pārvietošanu, kā paredz IIIa sadaļa;"

c) jaunajā 1. punktā aiz h) apakšpunkta iekļauj šādu i) apakšpunktu:

"i) veicināt dalībvalstu nodarbinātības politikas koordināciju, lai kāpinātu tās efektivitāti, izstrādājot koordinētu nodarbinātības stratēģiju;"

d) jaunajā 1. punktā līdzšinējais i) apakšpunkts kļūst par j) apakšpunktu un nākamie apakšpunkti tiek attiecīgi pārrunurēti;

e) papildina ar šādu punktu:

"2. Veicot jebkuru šajā pantā minēto darbību, Kopiena tiecas novērst nevienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem un sekmēt vienlīdzību."

4) Iekļauj šādu pantu:

"3.c pants

Nosakot un īstenojot Kopienas politiku un darbības, kas minētas 3. pantā, tajās jāparedz vides aizsardzības prasības, lai veicinātu noturīgu attīstību."

5) Iekļauj šādu pantu:

"5.a pants

1. Dalībvalstīm, kas vēlas ciešāk sadarboties, var atļaut saskaņā ar K15. un K16. pantu Līgumā par Eiropas Savienību izmantot iestādes, procedūras un mehānismus, kas noteikti šajā Līgumā, ja paredzētā sadarbība

a) neattiecas uz jomām, kuras ir Kopienas ekskluzīvā kompetencē;

b) neietekmē Kopienas politiku, rīcību vai programmas;

c) neattiecas uz Savienības pilsonību un nediskriminē dalībvalstu pilsoņus;

d) nepārsniedz pilnvaras, ko Kopienai piešķir šis Līgums, un

e) nerada diskrimināciju vai ierobežojumus tirdzniecībā starp dalībvalstīm un neizkropļo to savstarpējo konkurenci.

2. Šā panta 1. punktā minēto atļauju ar kvalificētu balsu vairākumu piešķir Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu.

Ja kāds Padomes loceklis paziņo, ka svarīgu un pamatotu iemeslu dēļ, kas saistīti ar valsts politiku, viņš vēlas iebilst pret atļaujas piešķiršanu ar kvalificētu balsu vairākumu, balsošana nenotiek. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var lūgt, lai jautājumu vienprātīga lēmuma pieņemšanai nodod Padomei, kas sanāk valstu vai valdību vadītāju līmenī.

Dalībvalstis, kas vēlas ciešāk sadarboties, kā minēts 1. punktā, var iesniegt lūgumu Komisijai, kas var iesniegt attiecīgu priekšlikumu Padomei. Ja Komisija priekšlikumu neiesniedz, tā informē attiecīgās dalībvalstis par šādas rīcības iemesliem.

3. Jebkura dalībvalsts, kura vēlas iesaistīties sadarbībā, kas izveidota saskaņā ar šo pantu, paziņo par savu nodomu Padomei un Komisijai, kas sniedz Padomei atzinumu trīs mēnešos pēc minētā paziņojuma saņemšanas. Četros mēnešos pēc paziņojuma dienas Komisija pieņem lēmumu par šo paziņojumu un par īpašiem noteikumiem, ko tā uzskata par vajadzīgiem.

4. Aktiem un lēmumiem, kas vajadzīgi sadarbības īstenošanai, piemēro visus attiecīgus šā Līguma noteikumus, izņemot gadījumus, kad šajā pantā un K15. un K16. pantā Līgumā par Eiropas Savienību noteikts kas cits.

5. Šis pants neskar noteikumus Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā."

6) 6. panta otro daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru var pieņemt noteikumus, kas aizliedz šādu diskrimināciju."

7) Iekļauj šādu pantu:

"6.a pants

Neskarot pārējos šā Līguma noteikumus un nepārsniedzot pilnvaras, ko Kopienai piešķir šis Līgums, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu var paredzēt attiecīgus pasākumus, lai cīnītos pret diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ."

8) I daļas beigās iekļauj šādu pantu:

"7.d pants

Neskarot 77., 90. un 92. panta noteikumus un ņemot vērā nozīmi, kāda sabiedriskiem pakalpojumiem ir Savienības kopīgo vērtību sistēmā, kā arī to nozīmi sociālas un teritoriālas kohēzijas veicināšanā, Kopiena un dalībvalstis, nepārsniedzot savas attiecīgās pilnvaras un šā Līguma piemērošanas jomu, rūpējas, lai šādi pakalpojumi pamatotos uz tādiem principiem un nosacījumiem, kas ļauj īstenot to uzdevumu."

9) 8. panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Ar šo ir izveidota Savienības pilsonība. Ikvienā persona, kam ir kādas dalībvalsts pilsonība, ir Savienības pilsonis. Savienības pilsonība papildina, nevis aizstāj valsts pilsonību."

10) 8.a panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. Padome var pieņemt noteikumus, lai sekmētu 1. punktā minēto tiesību īstenošanu; ja šajā Līgumā nav noteikts kas cits, Padome pieņem lēmumus saskaņā ar 189.b. pantā noteikto procedūru. Visā šajā procedūrā Padome lēmumu pieņem vienprātīgi."

11) 8.d pantu papildina ar šādu daļu:

"Ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības rakstiski vērsties pie jebkuras no iestādēm vai struktūrām, kas minētas šajā pantā vai 4. pantā, kādā no 248. pantā minētajām valodām un saņemt atbildi tajā pašā valodā."

12) 51. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"51. pants

Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru paredz tādas pasākumus sociālā nodrošinājuma jomā, kas vajadzīgi, lai īstenotu darba ņēmēju pārvietošanās brīvību; šajā nolūkā tā izveido sistēmu, kas nodrošina to, ka migrējošiem darba ņēmējiem un personām, kas ir viņu apgādībā:

a) summē visus laikposmus, ko saskaņā ar dažu valstu tiesību aktiem ņem vērā, lai piešķirtu un saglabātu tiesības saņemt pabalstu un aprēķinātu tā lielumu;

b) maksā pabalstus personām, kas ir dalībvalstu iedzīvotāji.

Visā 189.b pantā minētās procedūras gaitā Padome lēmumu pieņem vienprātīgi."

13) 56. panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru pieņem direktīvas, lai koordinētu iepriekš minētos noteikumus."

14) 57. panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. Tādā pašā nolūkā Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru pieņem direktīvas, lai dalībvalstīs koordinētu normatīvos un administratīvos aktus par to, kā sākt un izvērst darbību kā pašnodarbinātām personām. Padome, visas 189.b pantā minētās procedūras gaitā lēmumu pieņemot vienprātīgi, lemj par direktīvām, kuru ieviešana kaut vienā dalībvalstī groza pastāvošos principus, kas noteikti tiesību aktos par brīvajām profesijām un kuri attiecas uz fizisko personu mācībām un profesionālas darbības iespējām. Citos gadījumos Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu."

15) Trešajā daļā iekļauj šādu sadaļu:

"IIIA SADAĻA

VĪZU POLITIKA, PATVĒRUMA POLITIKA, IMIGRĀCIJAS POLITIKA UN CITA POLITIKA, KAS SAISTĪTA AR PERSONU BRĪVU PĀRVIETOŠANOS

73.i pants

Lai pakāpeniski radītu telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums, Padome

a) piecos gados pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā paredz pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt personu brīvu pārvietošanos saskaņā ar 7.a pantu, kopā ar papildpasākumiem, kas ir tieši saistīti ar brīvu pārvietošanos un kas attiecas uz ārējo robežu kontroli, patvēruma meklētājiem un imigrāciju saskaņā ar 73.j panta 2. un 3. punktu un 73.k panta 1. punkta a) apakšpunktu, un 2. punkta a) apakšpunktu, kā arī pasākumiem, kuru mērķis ir novērst un apkarot noziedzību saskaņā ar K3. panta e) punktu Līgumā par Eiropas Savienību;

b) paredz citus pasākumus patvēruma meklētāju, imigrācijas un trešo valstu pilsoņu tiesību aizsardzības jomā saskaņā ar 73.k pantu;

c) paredz pasākumus attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās, kā paredzēts 73.m pantā;

d) paredz atbilstīgus pasākumus, kas veicina un stiprina valsts pārvaldes iestāžu sadarbību, kā noteikts 73.n pantā;

e) paredz pasākumus policijas un tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās, lai nodrošinātu augstu drošības līmeni, novērstot un apkarojot noziedzību Savienībā saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienību.

73.j pants

Padome piecos gados pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā saskaņā ar 73.o pantā minēto procedūru nosaka

1) pasākumus, lai saskaņā ar 7.a pantu panāktu to, ka, šķērsojot iekšējās robežas, neatkarīgi no tā, vai to dara Savienības vai trešās valsts pilsonis, nenotiek nekāda personu pārbaude;

2) pasākumus attiecībā uz dalībvalstu ārējo robežu šķērsošanu, nosakot

a) standartus un procedūras, kas jāievēro dalībvalstīs, lai veiktu personu pārbaudi uz šīm robežām;

b) noteikumus par vīzām uz paredzēto uzturēšanās laiku, kas nepārsniedz trīs mēnešus, tostarp:

i) to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem ir jābūt vīzai, lai šķērsotu ārējās robežas, un to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņi no šīs prasības ir atbrīvoti;

ii) dalībvalstu vīzu izdošanas procedūras un nosacījumus;

iii) vienādu vīzu formu;

iv) noteikumus par vienotu vīzu;

3) pasākumus, kas paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem trešo valstu pilsoņi var brīvi pārvietoties dalībvalstu teritorijā ne ilgāk par trim mēnešiem.

73.k pants

Padome piecos gados pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā saskaņā ar 73.o pantā minēto procedūru paredz

1) pasākumus turpmāk norādītajās jomās attiecībā uz patvēruma meklētājiem saskaņā ar 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvenciju un 1967. gada 31. janvāra Protokolu par bēgļu statusu, kā arī citiem attiecīgiem līgumiem:

a) kritēriji un mehānismi, kā noteikt, kura dalībvalsts ir atbildīga par patvēruma lūguma izskatīšanu, ko vienā no dalībvalstīm iesniedzis trešās valsts pilsonis;

b) minimāli standarti attiecībā uz patvēruma meklētāju uzņemšanu kādā dalībvalstī;

c) minimāli standarti attiecībā uz nosacījumiem bēgļa statusa piešķiršanai trešo valstu pilsoņiem;

d) minimāli standarti attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, kuras piemērojot piešķir vai atņem bēgļa statusu;

2) pasākumus attiecībā uz bēgļiem un pārvietotām personām šādās jomās:

a) minimāli standarti, lai nodrošinātu pagaidu aizsardzību no trešām valstīm pārvietotām personām, kas nevar atgriezties savā izcelsmes zemē, un personām, kam citu iemeslu dēļ vajadzīga starptautiska aizsardzība;

b) pasākumi, kas tiecas nodrošināt līdzsvaru dalībvalstu cēntienos, ņemot vērā bēgļu un pārvietotās personas un ņemoties ar to saistītās sekas;

3) pasākumus attiecībā uz imigrācijas politiku šādās jomās:

a) ieeļošanas un uzturēšanās nosacījumi, kā arī dalībvalstu ilgtermiņa vīzu un uzturēšanās atļauju piešķiršanas procedūru standarti, tostarp ģimeņu atkalpvienošanās nolūkā;

b) nelikumīga imigrācija un nelikumīga uzturēšanās, kā arī tādu personu repatriācija, kas nelikumīgi uzturas dalībvalstīs;

4) pasākumus, kas trešo valstu pilsoņiem, kuri likumīgi dzīvo kādā dalībvalstī, paredz tiesības dzīvot citās dalībvalstīs, un nosacījumus, saskaņā ar kādiem to var darīt.

Pasākumi, ko Padome nosaka saskaņā ar 3. un 4. punktu, neliedz dalībvalstīm attiecīgajās jomās atstāt spēkā vai ieviest savus noteikumus, kas ir saderīgi ar šo Līgumu un starptautiskiem nolīgumiem.

Uz pasākumiem, ko nosaka saskaņā ar 2. punkta b) apakšpunktu, 3. punkta a) apakšpunktu un 4. punktu, neattiecas iepriekš minētais piecu gadu laikposms.

73.l pants

1. Šī sadaļa neiespaido to dalībvalstu pienākumu izpildi, kas attiecas uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.

2. Ja vienā vai vairākās dalībvalstīs rodas ārkārtas stāvoklis pēkšņa trešo valstu pilsoņu pieplūduma dēļ, tad Padome, neskarot 1. punktu, var pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu attiecīgo dalībvalstu interesēs paredzēt pagaidu pasākumus uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus.

73.m pants

Pasākumi tiesu iestāžu sadarbībai pārrobežu civillietās, kurus nosaka saskaņā ar 73.o pantu un tiktāl, ciktāl tas vajadzīgs iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanai, ir arī

a) uzlabošana un vienkāršošana

– pārrobežu sistēmā tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanai;

– sadarbībā pierādījumu vākšanā;

– nolēmumu, tostarp ārpustiesas nolēmumu, atzīšanā un izpildē civillietās un komercietās;

b) saderības veicināšana noteikumos, ko dalībvalstīs piemēro attiecībā uz tiesību normu kolizijām un jurisdikcijas konfliktiem;

c) šķēršļu likvidēšana civillietu labākai izskatīšanai, vajadzības gadījumā sekmējot dalībvalstīs piemērojamo civilprocesuālo normu saderību.

73.n pants

Padome saskaņā ar 73.o pantā minēto procedūru paredz pasākumus, lai jomās, uz ko attiecas šī sadaļa, nodrošinātu sadarbību starp atbilstīgām dalībvalstu valsts pārvaldes iestādēm, kā arī starp šīm iestādēm un Komisiju.

73.o pants

1. Piecu gadu pārejas laikā pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā Padome lēmumus pieņem vienprātīgi pēc Komisijas priekšlikuma vai kādas dalībvalsts ierosinājuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu.

2. Kad šie pieci gadi pagājuši,

– Padome lēmumus pieņem pēc Komisijas priekšlikuma; Komisija izskata katru lūgumu, ko dalībvalsts iesniegusi, lai Komisija iesniegtu Padomei priekšlikumu;

– Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, vienprātīgi pieņem lēmumu, lai nodrošinātu to, ka uz visām šīs sadaļas jomām vai daļu no tām attiecinā 251. pantā minēto procedūru, un lai pielāgotu noteikumus par Tiesas pilnvarām.

3. Atkāpjoties no 1. un 2. punkta, pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā 73.j panta 2) punkta b) apakšpunkta i) un iii) apakšpunktā minētos pasākumus Padome nosaka ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu.

4. Atkāpjoties no 2. punkta, kad pagājuši pieci gadi pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā, 73.j panta 2) punkta a) apakšpunkta ii) un iv) apakšpunktā paredzētos pasākumus Padome nosaka saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru.

73.p pants

1. Šai sadaļai 177. pantu piemēro šādos apstākļos un ar šādiem nosacījumiem: ja jautājums par šīs sadaļas interpretāciju vai par tādu Kopienas iestāžu aktu spēkā esamību vai interpretāciju, kas pieņemti, pamatojoties uz šo sadaļu, ir radies sakarā ar kādu lietu, ko izskata kādas dalībvalsts tiesa, kuras nolēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību sistēmu nevar pārsūdzēt, tad šī tiesa, ja tā uzskata, ka lietas izspriešanai ir jāizlemj attiecīgais jautājums, lūdz Tiesu sniegt par to savu nolēmumu.

2. Jebkurā gadījumā Tiesas kompetencē nav lemt par pasākumiem vai lēmumiem, kas pieņemti, piemērojot 73.j.panta 1. punktu attiecībā uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.

3. Padome, Komisija vai kāda dalībvalsts var lūgt Tiesas nolēmumu par kādu šīs sadaļas interpretācijas jautājumu vai to Kopienas iestāžu aktu interpretāciju, kuri pamatojas uz šo sadaļu. Nolēmumus, ko Tiesa sniedz, izpildot šādus lūgumus, nepieņemo dalībvalstu tiesu spriedumiem, kas jau ir *res judicata*.

73.q pants

Šo sadaļu piemēro, ievērojot noteikumus Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju un Protokolā par Dānijas nostāju un neskarot Protokolu par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 7.a panta dažu aspektu piemērošanu Apvienotajai Karalistei un Īrijai."

16) 75. panta 1. punkta ievaddaļu aizstāj ar šādu tekstu:

"1. Lai īstenotu 74. pantu, kā arī ievērojot transporta nozares īpatnības, Padome, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru nosaka".

17) 100.a panta 3., 4. un 5. punktu aizstāj ar šādiem punktiem:

"3. Šā panta 1. punktā paredzētajos priekšlikumos, kas attiecas uz veselības aizsardzību, drošību, vides aizsardzību un patērētāju tiesību aizsardzību, Komisija par galveno uzskata augstu aizsardzības līmeni, īpašu uzmanību pievēršot visiem atklājumiem, kas pamatojas uz zinātnes faktiem. Saskaņā ar attiecīgām pilnvarām arī Eiropas Parlaments un Padome tiecas sasniegt šo mērķi.

4. Ja pēc tam, kad Padome vai Komisija ir noteikusi saskaņošanas pasākumu, kāda dalībvalsts uzskata par vajadzīgu atstāt spēkā savus noteikumus 36. pantā minēto būtisko iemeslu dēļ vai nolūkā aizsargāt vidi vai darba vidi, tā dara Komisijai zināmus šos noteikumus, kā arī pamatojumu to atstāšanai spēkā.

5. Turklāt, neskarot 4. punktu, ja pēc tam, kad Padome vai Komisija paredzējusi saskaņošanas pasākumu, kāda dalībvalsts uzskata, ka tai jāievieš savi noteikumi, kas pamatojas uz jauniem zinātnes datiem vides vai darba vides aizsardzības jomā un ir saistīti ar īpašu problēmu, kas šai dalībvalstij radusies pēc saskaņošanas pasākuma paredzēšanas, tā dara Komisijai zināmus plānotos noteikumus, kā arī pamatojumu to ieviešanai.

6. Komisija sešos mēnešos pēc 4. un 5. punktā minētās paziņošanas apstiprina vai noraida attiecīgos valsts noteikumus, iepriekš pārbaudot, vai tie nav patvaļīgas diskriminācijas līdzekļi vai slēpts ierobežojums tirdzniecībā starp dalībvalstīm un nerada šķēršļus iekšējā tirgus darbībai.

Ja šajā laikā Komisija lēmumu nav pieņēmusi, 4. un 5. punktā minētos noteikumus uzskata par apstiprinātiem.

Komisija var informēt attiecīgo dalībvalsti, ka šajā punktā minēto laiku var vēl pagarināt uz laiku līdz sešiem mēnešiem, ja to attaisno jautājuma sarežģītība un cilvēku veselība netiek apdraudēta.

7. Ja saskaņā ar 6. punktu dalībvalstij ļauj atstāt spēkā vai ieviest savus noteikumus, atkāpjoties no saskaņošanas pasākuma, Komisija tūlīt pārliecinās, vai ir jāiesaka pielāgošanās šim pasākumam.

8. Ja kāda dalībvalsts norāda uz kādu īpašu veselības aizsardzības problēmu jomā, kur iepriekš noteikti saskaņošanas pasākumi, tā vērs uz to Komisijas uzmanību, un Komisija tūlīt pārliecinās, vai ir jāierosina Padomei attiecīgi pasākumi.

9. Atkāpjoties no 169. un 170. pantā minētās procedūras, Komisija un jebkura dalībvalsts var tieši griezties Tiesā, ja uzskata, ka cita dalībvalsts nepareizi īsteno šā panta piešķirtās pilnvaras.

10. Iepriekš minētajos saskaņošanas pasākumos vajadzības gadījumā paredz drošības klauzulu, kas ļauj dalībvalstīm viena vai vairāku 36. pantā minēto un ar ekonomiku nesaistītu iemeslu dēļ veikt provizorisks pasākumus, attiecībā uz kuriem kontroli īsteno Kopiena."

18) 100.c un 100.d pantu atceļ.

19) Aiz VI sadaļas iekļauj šādu sadaļu:

"VIA SADAĻA NODARBINĀTĪBA

109.n pants

Lai sasniegtu mērķus, kas izvirzīti B pantā Līgumā par Eiropas Savienību un šā Līguma 2. pantā, dalībvalstis un Komisija saskaņā ar šo sadaļu izstrādā koordinētu stratēģiju nodarbinātības jomā, īpaši atbalstot kvalificētu, mācītu un pielāgoties spējīgu darbaspēku, kā arī darba tirgus, kas spētu reaģēt uz pārmaiņām ekonomikā.

109.o pants

1. Dalībvalstis ar savu nodarbinātības politiku veicina 109.n pantā minēto mērķu sasniegšanu atbilstīgi dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm, kas pieņemtas, piemērojot 103. panta 2. punktu.

2. Dalībvalstis, ņemot vērā praksi, kas saistīta ar darba devēju un darba ņēmēju atbildību, uzskata nodarbinātības veicināšanu par vispārsvārīgu jautājumu un šajā sakarā Padomē koordinē savu rīcību saskaņā ar 109.q panta noteikumiem.

109.p pants

1. Kopiena palīdz nodrošināt augstu nodarbinātības līmeni, rosinot dalībvalstu sadarbību un atbalstot, kā arī vajadzības gadījumā papildinot to rīcību. To īstenojot, respektē dalībvalstu kompetenci.

2. Nosakot un īstenojot Kopienas politiku un darbības, ņem vērā mērķi sasniegt augstu nodarbinātības līmeni.

109.q pants

1. Eiropadome katru gadu izskata Kopienas stāvokli nodarbinātības jomā un izdara par to attiecīgus secinājumus, pamatojoties uz kopīgu Padomes un Komisijas gada ziņojumu.

2. Pamatojoties uz Eiropadomes secinājumiem, Padome katru gadu pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, Reģionu komiteju un 109.s pantā minēto Nodarbinātības komiteju, ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka pamatnostādnes, ko dalībvalstis ievēro savā nodarbinātības politikā. Šīs pamatnostādnes atbilst vispārējām pamatnostādnēm, kas pieņemtas saskaņā ar 103. panta 2. punktu.

3. Katra dalībvalsts iesniedz Padomei un Komisijai gada ziņojumu par galvenajiem pasākumiem, kas veikti, lai īstenotu nodarbinātības politiku, ievērojot 2. punktā minētās nodarbinātības pamatnostādnes.

4. Padome, pamatojoties uz 3. punktā minētajiem ziņojumiem un saņēmusi Nodarbinātības komitejas viedokli, katru gadu pārbauda dalībvalstu nodarbinātības politikas īstenošanu, ņemot vērā pamatnostādnes nodarbinātības jomā. Padome pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var sniegt ieteikumus dalībvalstīm, ja tā šīs pārbaudes iznākumā uzskata to par vajadzīgu.

5. Pamatojoties uz šīs pārbaudes iznākumu, Padome un Komisija sagatavo Eiropadomei kopīgu gada ziņojumu par nodarbinātības stāvokli Kopienā, kā arī par nodarbinātības pamatnostādņu īstenošanu.

109.r pants

Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, var noteikt veicināšanas pasākumus, lai rosinātu dalībvalstu sadarbību un atbalstītu to rīcību nodarbinātības jomā, uzņemoties iniciatīvas, kas vērstas uz informācijas apmaiņu un labākas prakses attīstīšanu, sniedzot salīdzinošu analīzi un padomus, kā arī veicinot jaunas pieejas un izvērtējot pieredzi, jo īpaši izmantojot izmēģinājuma projektus.

Šie pasākumi neietver dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu.

109.s pants

Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, nodibina Nodarbinātības komiteju padomdevējas statusā, lai sekmētu nodarbinātības un darba tirgus politikas koordināciju starp dalībvalstīm. Komitejai ir šādi uzdevumi:

– pārraudzīt nodarbinātības stāvokli un nodarbinātības politiku dalībvalstīs un Kopienā;

– neskarot 151. pantu, sniegt atzinumus pēc Padomes vai Komisijas lūguma vai pēc savas ierosmes un piedalīties 109.q pantā minētā Padomes darba sagatavošanā.

Īstenojot savas pilnvaras, komiteja apspriežas gan ar darba devējiem, gan darba ņēmējiem.

Katra dalībvalsts un Komisija ieceļ divus komitejas locekļus."

20) 113. pantu papildina ar šādu punktu:

"5. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu var attiecināt 1. līdz 4. punkta piemērošanu arī uz starptautiskām sarunām un nolīgumiem par pakalpojumiem un intelektuālo īpašumu, ciktāl uz tiem šie punkti neattiecas."

21) Aiz VII sadaļas iekļauj šādu sadaļu:

"VIIA SADAĻA

MUITU SADARBĪBA

116. pants

Šā Līguma piemērošanas jomā Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru veic pasākumus, lai stiprinātu sadarbību starp dalībvalstu muitām, kā arī starp dalībvalstīm un Komisiju. Šie pasākumi neattiecas uz valsts krimināllikumu piemērošanu vai tiesvedību dalībvalstīs."

22) 117. līdz 120. pantu aizstāj ar šādiem pantiem:

"117. pants

Kopiena un dalībvalstis, apzinoties sociālās pamattiesības, tostarp tās, kas izklāstītas Eiropas Sociālajā hartā, kura parakstīta Turīnā 1961. gada 18. oktobrī, un 1989. gada Kopienas Hartā par darba ņēmēju sociālajām pamattiesībām, par saviem mērķiem izvirza nodarbinātības veicināšanu, dzīves un darba apstākļu uzlabošanu nolūkā tos saskaņot, turpinot ieviest uzlabojumus, kā arī pienācīgu sociālo aizsardzību, dialogu starp darba devējiem un darba ņēmējiem, cilvēkresursu attīstību, kas vērsta uz pastāvīgi augstas nodarbinātības uzturēšanu un cīņu pret sociālo atstumtību.

Lai to panāktu, Kopiena un dalībvalstis īsteno pasākumus, kuros ņem vērā valstu atšķirīgo praksi, jo īpaši līgumattiecību jomā, kā arī vajadzību uzturēt Kopienas ekonomikas konkurētspēju.

Tās uzskata, ka to nodrošinās ne tikai kopējā tirgus darbība, kas palīdz saskaņot sociālās sistēmas, bet arī šajā Līgumā paredzētās procedūras un normatīvu un administratīvu aktu tuvināšana.

118. pants

1. Lai sasniegtu 117. pantā izvirzītos mērķus, Kopiena atbalsta un papildina dalībvalstu darbības šādās jomās:

- uzlabojumi, jo īpaši darba vidē, lai aizsargātu darba ņēmēju veselību un drošību;
- darba apstākļi;
- darba ņēmēju informēšana un apspriešanās ar tiem;
- no darba tirgus atstumtu personu integrācija, neskarot 127. pantu;
- vīriešu un sieviešu vienlīdzība attiecībā uz iespējām darba tirgū un attieksmi darbā.

2. Lai to panāktu, Padome ar direktīvām var noteikt minimālās prasības, kas pakāpeniski jāievieš, ievērojot nosacījumus un tehniskos noteikumus katrā dalībvalstī. Ar šādām direktīvām vairās uzlikt tādas administratīvus, finansiskus un juridiskus ierobežojumus, kas traucētu veidoties un attīstīties maziem un vidējiem uzņēmumiem.

Padome, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, pieņem lēmumus saskaņā ar Līguma 189.b pantā minēto procedūru.

Padome saskaņā ar šo pašu procedūru var noteikt pasākumus, lai veicinātu dalībvalstu sadarbību, izmantojot iniciatīvas, kas vērstas uz zināšanu apguvi, informācijas un labākās pieredzes apmaiņas sekmēšanu, jauninājumu veicināšanu un pieredzes izvērtēšanu, lai cīnītos pret sociālo atstumtību.

3. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, lēmumus tomēr pieņem vienprātīgi šādās jomās:

- darba ņēmēju sociālais nodrošinājums un sociālā aizsardzība;
- darba ņēmēju aizsardzība darba līguma izbeigšanas gadījumā;
- darba ņēmēju un darba devēju pārstāvība un kolektīva interešu aizsardzība, tostarp kopīgu lēmumu pieņemšana atbilstīgi 6. punktam;

– nodarbinātības nosacījumi trešo valstu pilsoņiem, kas likumīgi dzīvo Kopienas teritorijā;

– finanšu iemaksas, lai veicinātu nodarbinātību un radītu darba vietas, neskarot noteikumus par Sociālo fondu.

4. Pēc darba devēju un darba ņēmēju kopīga lūguma dalībvalsts var viņiem uzticēt īstenot direktīvas, kas pieņemtas atbilstīgi 2. un 3. punktam.

Šādā gadījumā tā nodrošina, ka ne vēlāk kā dienā, kad direktīvai jābūt transponētai saskaņā ar 189. pantu, darba devēji un darba ņēmēji, savstarpēji vienojoties, ir ieviešusi vajadzīgos pasākumus, un attiecīgajai dalībvalstij ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai tā pastāvīgi spētu nodrošināt rezultātus, kas paredzēti attiecīgajā direktīvā.

5. Noteikumi, kas pieņemti atbilstīgi šim pantam, neliedz dalībvalstīm atstāt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus, kas ir saderīgi ar šo Līgumu.

6. Šā panta noteikumi neattiecas uz darba samaksu, uz tiesībām apvienoties, uz tiesībām streikot vai uz tiesībām pieteikt lokautus.

118.a pants

1. Komisijas uzdevums ir veicināt darba devēju un darba ņēmēju apspriedes Kopienas līmenī, un tā veic visus attiecīgos pasākumus, lai veicinātu viņu dialogu, samērīgi atbalstot abas puses.

2. Šajā nolūkā, pirms Komisija iesniedz priekšlikumus sociālās politikas jomā, tā apspriežas ar darba devējiem un darba ņēmējiem par Kopienas rīcības iespējamo ievirzi.

3. Ja Komisija pēc šādas apspriedes atzīst Kopienas rīcību par vēlamu, tā apspriež ar darba devējiem un darba ņēmējiem paredzētā priekšlikuma saturu. Darba devēji un darba ņēmēji iesniedz Komisijai atzinumu vai, vajadzības gadījumā, ieteikumu.

4. Gadījumā, ja notiek šāda apspriede, darba devēji un darba ņēmēji var Komisijai darīt zināmu vēlēšanos sākt 118.b pantā paredzēto procedūru. Tā nenotiek ilgāk par deviņiem mēnešiem, ja vien attiecīgie darba devēji un darba ņēmēji kopā ar Komisiju nenolemj to pagarināt.

118.b pants

1. Ja darba devēji un darba ņēmēji to vēlas, viņu dialogs Kopienas līmenī var radīt līgumattiecības, tostarp nolīgumus.

2. Kopienas līmenī noslēgtus nolīgumus īsteno vai nu saskaņā ar procedūrām un praksi, kas raksturīga darba devējiem un darba ņēmējiem, kā arī dalībvalstīm, vai – jautājumos, uz ko attiecas 118. pants, – pēc parakstītāju pušu kopīga lūguma, Padomei pieņemot lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma.

Padome lēmumu pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, izņemot gadījumu, kad attiecīgais nolīgums ietver vienu vai vairākus noteikumus, kas attiecas uz kādu no 118. panta 3. punktā minētajām jomām, un tādā gadījumā Padome lēmumu pieņem vienprātīgi.

118.c pants

Lai sasniegtu 117. pantā izvirzītos mērķus, kā arī neskarot citus šā Līguma noteikumus, Komisija rosina dalībvalstu sadarbību un palīdz koordinēt to rīcību visās sociālās politikas jomās, uz ko attiecas šī nodaļa, īpaši jautājumos, kas attiecas uz

- nodarbinātību;
- darba tiesībām un darba apstākļiem;
- arodmcību pamatiem un kvalifikācijas celšanu;
- sociālo nodrošinājumu;
- nelaimes gadījumu darbā un arodslimību profilaksi;
- darba higiēnu;
- tiesībām apvienoties un rīkot kolektīvas sarunas starp darba devējiem un darba ņēmējiem.

Lai to panāktu, Komisija cieši sadarbojas ar dalībvalstīm, veicot pētījumus, sniedzot atzinumus un rīkojot apspriedes gan par problēmām, kas rodas valsts līmenī, gan par tām, kurās ieinteresētas starptautiskas organizācijas.

Komisija apspriežas ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pirms sniedz atzinumus, ko paredz šis pants.

119. pants

1. Visas dalībvalstis nodrošina to, lai tiktu ievērots princips, ka vīrieši un sievietes par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu saņem vienādu darba samaksu.

2. Šajā pantā "darba samaksa" nozīmē parastu pamatalgu vai minimālo algu, kā arī jebkuru citu atlīdzību naudā vai natūrā, ko darba ņēmējs par darbu tieši vai netieši saņem no darba devēja.

Vienāda darba samaksa bez dzimuma diskriminācijas nozīmē to, ka

a) darba samaksu par akorddarbu aprēķina, izmantojot vienu un to pašu mērvienību;

b) darba samaksa atbilstīgi stundu likmēm par vienādu darbu ir vienāda.

3. Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, nosaka pasākumus, lai nodrošinātu to, ka nodarbinātības un profesiju jautājumos ir ievērots princips, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un vienlīdzīgu attieksmi pret sievietēm un vīriešiem, tostarp arī princips, ka tie par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu saņem vienādu darba samaksu.

4. Lai praksē nodrošinātu pilnīgu vienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem darbā, vienādas attieksmes princips neliedz dalībvalstīm atstāt spēkā vai ieviest pasākumus, kas dod īpašas priekšrocības nepietiekami pārstāvētajam dzimumam, tā pārstāvjiem atvieglinot iesaistīšanos darbā vai arī novēršot vai kompensējot viņu profesionālās izaugsmes trūkumus.

119.a pants

Dalībvalstis cenšas saglabāt līdzvērtību, kas pastāv starp apmaksātu brīvdienu sistēmām.

120. pants

Komisija ik gadu sagatavo ziņojumu par panākumiem, kas gūti 117. pantā minēto mērķu sasniegšanā, un arī par demogrāfisko stāvokli Kopienā. Komisija šo ziņojumu nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.

Eiropas Parlaments var aicināt Komisiju sagatavot ziņojumus par konkrētām problēmām, kas attiecas uz sociālo stāvokli."

23) 125. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"125. pants

Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, pieņem īstenošanas lēmumus, kas attiecas uz Eiropas Sociālo fondu."

24) 127. panta 4. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"4. Lai palīdzētu sasniegt šajā pantā minētos mērķus, Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, paredz pasākumus, kas neietver dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu."

25) 128. panta 4. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"4. Rīkojoties saskaņā ar citiem šā Līguma noteikumiem, Kopiena ņem vērā kultūras aspektus, jo īpaši, lai respektētu un veicinātu kultūru daudzveidību."

26) 129. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"129. pants

1. Nosakot un īstenojot visu Kopienas politiku un darbības, ir jānodrošina augsts cilvēku veselības aizsardzības līmenis.

Kopienas rīcība papildina dalībvalstu politiku un ir vērsta uz to, lai uzlabotu iedzīvotāju veselību, veiktu slimību profilaksi un novērstu draudus cilvēku veselībai. Šāda rīcība ir arī cīņa pret slimībām, kas visvairāk apdraud veselību, veicinot pētījumus par to cēloņiem, izplatīšanos un profilaksi, kā arī informēšanu un izglītošanu veselības aizsardzības jautājumos.

Kopiena papildina dalībvalstu rīcību, kas mazina narkotiku izraisīto kaitējumu veselībai, arī informējot un veicot profilakses pasākumus.

2. Kopiena veicina dalībvalstu sadarbību šajā pantā minētajās jomās, vajadzības gadījumā atbalstot to rīcību.

Dalībvalstis saziņā ar Komisiju savstarpēji koordinē politiku un programmas jomās, kas minētas 1. punktā. Komisija, uzturot ciešus sakarus ar dalībvalstīm, var nākt klajā ar dažādiem ierosinājumiem, lai veicinātu šādu koordināciju.

3. Kopiena un dalībvalstis veicina sadarbību ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām veselības aizsardzības jomā.

4. Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, veicina šajā pantā minēto mērķu sasniegšanu, paredzot

a) pasākumus, kas nosaka augstus kvalitātes un drošības standartus cilvēku orgāniem un vielām, kā arī asinīm un asins preparātiem; šie pasākumi neliedz dalībvalstīm atstāt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus;

b) atkāpjoties no 43. panta, veterinārijas un fitosanitārijas pasākumus, kuru tiešais mērķis ir sabiedrības veselības aizsardzība;

c) veicināšanas pasākumus ar mērķi sargāt un uzlabot cilvēku veselību, kas neietver dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma var arī pieņemt ieteikumus sakarā ar šajā pantā izklāstītajiem mērķiem.

5. Kopienas rīcība iedzīvotāju veselības aizsardzības jomā pilnīgi respektē dalībvalstu atbildību par medicīnas pakalpojumu un medicīniskās aprūpes organizēšanu un īstenošanu. Proti, šā panta 4. punkta a) apakšpunktā minētie pasākumi neietekmē valstu noteikumus par orgānu un asiņu ziedošanu vai izmantošanu medicīnā.

27) 129.a pantu aizstāj ar šādu pantu:

"129.a pants

1. Lai atbalstītu patērētāju intereses un nodrošinātu augstu līmeni patērētāju tiesību aizsardzībā, Kopiena veicina patērētāju veselības, drošības un ekonomisko interešu aizsardzību, kā arī atbalsta viņu tiesības gūt informāciju, izglītību un apvienoties, lai aizstāvētu savas intereses.

2. Patērētāju tiesību aizsardzības prasības ņem vērā, nosakot un īstenojot pārējo Kopienas politiku un darbības.

3. Kopiena sekmē 1. punktā minēto mērķu sasniegšanu, veicot

a) pasākumus, kas atbilstīgi 100.a pantam paredzēti sakarā ar iekšējā tirgus izveidi;

b) pasākumus, kas atbalsta un papildina dalībvalstu politiku un nodrošina tās pārraudzību.

4. Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, paredz 3. punkta b) apakšpunktā minētos pasākumus.

5. Pasākumi, ko paredz saskaņā ar 4. punktu, neliedz dalībvalstīm atstāt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus. Šādiem pasākumiem ir jābūt saderīgiem ar šo Līgumu. Šos pasākumus dara zināmus Komisijai."

28) 129.c panta 1. punkta pirmajā daļā trešā ievilkuma pirmo daļu aizstāj ar šādu tekstu:

"– var atbalstīt dalībvalstu centienus finansēt tos projektus, kas norādīti pirmajā ievilkumā minētajās pamatnostādnes un kas rada kopēju ieinteresētību un ko finansiāli atbalsta dalībvalstis, jo īpaši ar priekšizpētes pasākumiem, aizdevumu garantijām vai procentu likmju subsīdijām;"

29) 129.d pantu groza šādi:

a) pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Šā Līguma 129.c panta 1. punktā minētās pamatnostādnes un citus pasākumus pieņem Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju;"

b) trešo daļu svīturo.

30) 130.a panta otro daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Kopiena jo īpaši tiecas mazināt būtiskas dažādu reģionu attīstības līmeņa atšķirības un vismazāk attīstīto reģionu vai salu, tostarp lauku apvidu, atpalicību."

31) 130.e panta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Padome, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru pieņem īstenošanas lēmumus, kas attiecas uz Eiropas Reģionālās attīstības fondu."

32) 130.i panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu tekstu:

"1. Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem daudzgadu pamatprogrammu, kas aptver visas Kopienas darbības."

33) 130.o pantu aizstāj ar šādu pantu:

"130.o pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem 130.n pantā minētos noteikumus.

Padome saskaņā ar 189.b pantā paredzēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem noteikumus, kas minēti 130.j, 130.k un 130.l pantā. Lai pieņemtu papildprogrammas, vajadzīga attiecīgo dalībvalstu vienošanās."

34) 130.r panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. Kopienas politika attiecībā uz vidi tiecas panākt augsta līmeņa aizsardzību, ievērojot dažādu Kopienas reģionu stāvokļa atšķirības. Tā pamatojas uz piesardzības un preventīvās darbības principu, uz principu, ka videi nodarīts kaitējums jālabo, pirmām kārtām novēršot tā cēloni, un uz principu, ka maksā piesārņotājs.

Šajā sakarā saskaņošanas pasākumi, kas atbilst vides aizsardzības prasībām, vajadzības gadījumā paredz drošības klauzulu, kas ļauj dalībvalstīm ar ekonomiku nesaistītu vides aizsardzības apsvērumu dēļ veikt provizoriskus pasākumus, uz kuriem attiecas Kopienas pārbaudes procedūras."

35) 130.s pantu groza šādi:

a) 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, pieņem lēmumu par to, kā jārikojas Kopienai, lai sasniegtu 130.r pantā minētos mērķus."

b) 2. punkta ievaddaļu aizstāj ar šādu ievaddaļu:

"2. Atkāpjoties no šā panta 1. punktā paredzētās lēmumu pieņemšanas procedūras un neskarot 100.a pantu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu";

c) 3. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"3. Saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, Padome pieņem vispārējās rīcības programmas citās jomās, izvirzot prioritārus mērķus."

36) 130.w panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Neskarot citus šā Līguma noteikumus, Padome saskaņā ar 189.b pantā paredzēto procedūru paredz pasākumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu 130.u pantā minētos mērķus. Šādi pasākumi var būt daudzgadu programmas."

37) 137. pantu papildina ar šādu daļu:

"Eiropas Parlamenta locekļu skaits nepārsniedz septiņus simtus."

38) 138. pantu groza šādi:

a) 3. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"3. Eiropas Parlaments izstrādā priekšlikumu par vispārējām tiešām vēlēšanām saskaņā ar vienotu procedūru visās dalībvalstīs vai saskaņā ar visām dalībvalstīm kopīgiem principiem";

b) pantu papildina ar šādu punktu:

"4. Eiropas Parlaments, iepriekš lūdzot Komisiju sniegt atzinumu, kā arī saņemis Padomes apstiprinājumu, ko tā pieņemusi vienprātīgi, pieņem noteikumus un vispārīgus nosacījumus, kas reglamentē Parlamenta locekļu pienākumu izpildi."

39) 151. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"151. pants

1. Komiteja, kurā ir dalībvalstu pastāvīgie pārstāvji, atbild par Padomes darba sagatavošanu un Padomes doto uzdevumu izpildi. Gadījumos, kas paredzēti Padomes reglamentā, komiteja var pieņemt lēmumus par procedūru.

2. Padomei palīdz Ģenerālsēkretariāts, ko vada ģenerālsēkretārs – Augstais pārstāvis kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā, kam palīdz ģenerālsēkretāra vietnieks, kurš atbild par Ģenerālsēkretariāta darbu. Ģenerālsēkretāru un ģenerālsēkretāra vietnieku ar vienprātīgu lēmumu ieceļ Padome.

Padome pieņem lēmumu par Ģenerālsēkretariāta uzbūvi.

3. Padome pieņem savu reglamentu.

Lai piemērotu 191.a panta 3. punktu, Padome šajā reglamentā paredz nosacījumus, ar kādiem Padomes dokumenti ir pieejami atklātībai. Šā punkta sakarā Padome nosaka tos gadījumus, kuros jāaizsargā, ka tā pieņem lēmumu likumdevējas statusā, lai šajos gadījumos dokumenti būtu brīvāk pieejami, reizē tomēr saglabājot lēmumu pieņemšanas procesa efektivitāti. Kad Padome pieņem lēmumu likumdevējas statusā, balsošanas rezultātus un balsojuma skaidrojumus, kā arī protokolā ietvertos paziņojumus noteikti dara zināmus atklātībai."

40) 158. panta 2. punkta pirmo un otro daļu aizstāj ar šādām daļām:

"2. Dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties, izvirza kandidātu Komisijas priekšsēdētāja amatam; šo kandidatūru apstiprina Eiropas Parlaments.

Dalībvalstu valdības, vienojoties ar izvirzīto priekšsēdētāja kandidātu, izvirza pārējo Komisijas locekļu kandidātus."

41) 163. pantā iekļauj šādu pirmo daļu:

"Komisija strādā tās priekšsēdētāja politiskā vadībā."

42) 173. panta trešo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Tiesas jurisdikcijā ar tādiem pašiem nosacījumiem ir prasības, ko savu prerogatīvu aizsardzības nolūkā ceļ Eiropas Parlaments, Revīzijas palāta un ECB."

43) 188.c pantu groza šādi:

a) 1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Revīzijas palāta nodod Eiropas Parlamentam un Padomei atzinumu par pārskatu ticamību, kā arī par notikušo darījumu likumību un pareizību, un to publicē "Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī";

b) 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"2. Revīzijas palāta pārbauda, vai visi ieņēmumi ir saņemti un visi izdevumi veikti likumīgi un pareizi, un vai finanšu vadība ir bijusi pareiza. Veicot šādas pārbaudes, tā jo īpaši ziņo par katru pārkāpumu";

c) 3. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"3. Revīzijas veic, pamatojoties uz dokumentiem, un vajadzības gadījumā uz vietas citās Kopienas iestādēs, telpās, kas pieder jebkurai struktūrai, kas Kopienas vārdā pārvalda ieņēmumus un izdevumus, un dalībvalstīs, tostarp tādu fizisku vai juridisku personu telpās, kas saņem budžeta līdzekļus. Dalībvalstis revīziju veic saziņā ar attiecīgās valsts revīzijas iestādēm vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, ar kompetentiem dalībvalstu dienestiem. Revīzijas palāta un dalībvalstu revīzijas iestādes sadarbojas savstarpējas uzticības garā, tomēr saglabājot savu neatkarību. Minētās iestādes vai dienesti Revīzijas palātai dara zināmu, vai tās paredz piedalīties revīzijā.

Pārējās Kopienas iestādes, jebkuras struktūras, kas Kopienas vārdā pārvalda ieņēmumus un izdevumus, jebkuras fiziskas vai juridiskas personas, kas saņem budžeta līdzekļus, kā arī dalībvalstu revīzijas iestādes vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, kompetenti valstu dienesti Revīzijas palātai pēc tās lūguma iesniedz visus dokumentus vai informāciju, kas tai vajadzīga, lai veiktu savus uzdevumus.

Attiecībā uz Eiropas Investīciju bankas darbību, pārvaldot Kopienas ieņēmumus un izdevumus, Palātas tiesības piekļūt informācijai, kas ir Bankas rīcībā, reglamentē nolīgums starp Palātu, Banku un Komisiju. Ja šāda nolīguma nav, Palātai tomēr ir tiesības piekļūt informācijai, kas vajadzīga Bankas pārvaldīto Kopienas izdevumu un ieņēmumu revīzijai."

44) 189.b pantu aizstāj ar šādu pantu:

"189.b pants

1. Ja sakarā ar kāda tiesību akta pieņemšanu šajā Līgumā ir atsaucē uz šo pantu, piemēro turpmāk izklāstīto procedūru.

2. Komisija iesniedz priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

Padome, saņemusi Eiropas Parlamenta atzinumu, ar kvalificētu balsu vairākumu

– var pieņemt šādi grozīto tiesību aktu, ja apstiprina visus grozījumus, kas ietverti Eiropas Parlamenta atzinumā;

– var pieņemt ierosināto tiesību aktu, ja Eiropas Parlaments neierosina nekādus grozījumus;

– citos gadījumos pieņem kopēju nostāju un dara to zināmu Eiropas Parlamentam. Padome Eiropas Parlamentam pilnībā dara zināmus iemeslus, kas tai likuši pieņemt kopējo nostāju. Komisija pilnībā informē Eiropas Parlamentu par savu nostāju.

Ja trijos mēnešos pēc šādas paziņošanas Eiropas Parlaments

a) apstiprina kopējo nostāju vai nepieņem nekādu lēmumu, tad attiecīgo tiesību aktu uzskata par pieņemtu saskaņā ar šo kopējo nostāju;

b) ar visu savu locekļu absolūtu balsu vairākumu noraida kopējo nostāju, tad uzskata, ka ierosinātais tiesību akts nav pieņemts;

c) ar visu savu locekļu balsu absolūtu vairākumu ierosina grozījumus kopējā nostājā, tad grozīto tekstu nodod Padomei un Komisijai, kas sniedz atzinumu par šiem grozījumiem.

3. Ja trijos mēnešos pēc tam, kad jautājums nodots Padomei, tā ar kvalificētu balsu vairākumu apstiprina visus Eiropas Parlamenta grozījumus, tad attiecīgo tiesību aktu uzskata par pieņemtu tādā formā, kā paredzēts atbilstīgi grozītajā kopējā nostājā; par grozījumiem, par kuriem Komisija sniegusi negatīvu atzinumu, Padome tomēr lēmumu pieņem vienprātīgi. Ja Padome neapstiprina visus grozījumus, Padomes priekšsēdētājs, vienojoties ar Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju, sešu nedēļu laikā sasauc Samierināšanas komitejas sanāksmi.

4. Samierināšanas komiteju veido Padomes locekļi vai viņu pārstāvji, kā arī tikpat daudz Eiropas Parlamenta pārstāvju; tās uzdevums ir panākt vienošanos par kopīgu dokumentu, ko atbalsta ar Padomes locekļu vai to pārstāvju kvalificētu balsu vairākumu un Eiropas Parlamenta pārstāvju balsu vairākumu. Komisija piedalās Samierināšanas komitejas sēdēs un nāk klajā ar ierosinājumiem, kas vajadzīgi, lai tuvinātu Eiropas Parlamenta un Padomes nostāju. Veicot šo uzdevumu, Samierināšanas komiteja izskata kopīgo nostāju, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta ierosinātajiem grozījumiem.

5. Ja sešās nedēļās pēc Samierināšanas komitejas sasaukšanas tā apstiprina kopīgu dokumentu, tad Eiropas Parlamentam, kas pieņem lēmumu ar absolūtu nodoto balsu vairākumu, un Padomei, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, pēc apstiprināšanas ir sešas nedēļas laika, lai pieņemtu apspriežamo tiesību aktu saskaņā ar kopīgo dokumentu. Ja kāda no šīm divām iestādēm minētajā laikā neapstiprina ierosināto tiesību aktu, uzskata, ka tas nav pieņemts.

6. Ja Samierināšanas komiteja neapstiprina kopīgu dokumentu, uzskata, ka ierosinātais tiesību akts nav pieņemts.

7. Šajā pantā minēto triju mēnešu un sešu nedēļu termiņu pagarina pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes ierosinājuma, bet ne vairāk kā attiecīgi par vienu mēnesi un divām nedēļām."

45) Iekļauj šādu pantu:

"191.a pants

1. Jebkuram Savienības pilsonim, kā arī jebkurai fiziskai personai, kas dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kam ir juridiskā adrese kādā dalībvalstī, ir tiesības piekļūt Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem, ievērojot principus un nosacījumus, ko nosaka saskaņā ar 2. un 3. punktu.

2. Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru divos gados pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā nosaka vispārējus principus un ierobežojumus, pamatojoties uz sabiedriskām vai privātām interesēm, kas reglamentē minētās tiesības piekļūt dokumentiem.

3. Katra iepriekš minētā iestāde savā reglamentā paredz īpašus noteikumus par piekļuvi tās dokumentiem."

46) 198. pantu papildina ar šādu daļu:

"Eiropas Parlaments var apspriesties ar Komiteju."

47) 198.a panta trešo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Komitejas locekļus, kā arī tādu pašu skaitu viņu aizstājēju pēc dalībvalstu priekšlikumiem uz četriem gadiem ieceļ Padome ar vienprātīgu lēmumu. Komitejas locekļus var iecelt amatā atkārtoti. Neviena Komitejas loceklis nedrīkst vienlaikus būt arī Eiropas Parlamenta loceklis."

48) 198.b panta otro daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Komiteja pieņem savu reglamentu."

49) 198.c pantu groza šādi:

a) pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Padome un Komisija apspriežas ar Reģionu komiteju šajā Līgumā paredzētos gadījumos, kā arī visos citos gadījumos, kad viena no šīm iestādēm uzskata to par lietderīgu, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu sadarbību."

b) aiz trešās daļas iekļauj šādu daļu:

"Eiropas Parlaments var apspriesties ar Reģionu komiteju."

50) 205. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 209. pantu, Komisija saskaņā ar apropriāciju apjomu uzņemas atbildību par budžeta izpildi, ievērojot pareizas finanšu vadības principus. Dalībvalstis sadarbojas ar Komisiju, lai nodrošinātu to, ka apropriācijas izmanto saskaņā ar pareizas finanšu vadības principiem."

51) 206. panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi. Lai to panāktu, pēc kārtas Padome un Eiropas Parlaments pārbauda 205.a pantā minētos pārskatus un finanšu pārskatu, Revīzijas palātas gada ziņojumu kopā ar revidējamo iestāžu atbildēm uz Revīzijas palātas apsvērumiem, 188.c panta 1. punkta otrajā daļā minēto atzinumu par ticamību, kā arī visus attiecīgos Revīzijas palātas īpašos ziņojumus."

52) 209.a pantu aizstāj ar šādu pantu:

"209.a pants

1. Kopiena un dalībvalstis apkaro krāpšanu un citādu nelikumīgu rīcību, kas apdraud Kopienas finanšu intereses, saskaņā ar šo pantu veicot pasākumus, kuriem jāattur no šādas rīcības, kā arī jānodrošina efektīva aizsardzība dalībvalstīs.

2. Lai novērstu krāpšanu, kas apdraud Kopienas finanšu intereses, dalībvalstis veic tādus pašus pasākumus, kādus tās veic, lai novērstu krāpšanu, kas apdraud viņu pašu finanšu intereses.

3. Neskarot citus šā Līguma noteikumus, dalībvalstis koordinē rīcību, kuras mērķis ir aizsargāt pret krāpšanu Kopienas finanšu intereses. Šajā nolūkā tās kopā ar Komisiju izvērsī ciešu un regulāru kompetento iestāžu sadarbību.

4. Lai panāktu efektīvu un līdzvērtīgu aizsardzību dalībvalstīs, Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Revīzijas palātu, paredz novēršanas un apkarošanas pasākumus cīņai pret krāpšanu, kas apdraud Kopienas finanšu intereses. Šie pasākumi neattiecas uz dalībvalstu krimināllikumu piemērošanu vai tiesvedību dalībvalstīs.

5. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm katru gadu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par pasākumiem, kas veikti, lai īstenotu šo pantu."

53) Iekļauj šādu pantu:

"213.a pants

1. Neskarot 5. pantu Protokolā par Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem, Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru paredz statistikas izveides pasākumus, ja tie vajadzīgi Kopienas darbībām.

2. Kopienas statistikas izveide atbilst taisnīguma, ticamības, objektivitātes, zinātniskās neatkarības, izmaksu lietderības un statistikas konfidencialitātes prasībām; tā nerada uzņēmējiem pārmērīgus apgrūtinājumus."

54) Iekļauj šādu pantu:

"213.b pants

1. No 1999. gada 1. janvāra Kopienas tiesību aktus par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti piemēro iestādēm un struktūrām, kas izveidotas ar šo Līgumu vai pamatojoties uz to.

2. Padome līdz 1. punktā minētajai dienai saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru nodibina neatkarīgu pārraudzības struktūru, kuras uzdevums ir uzraudzīt šādu Kopienas tiesību aktu piemērošanu attiecībā uz Kopienas iestādēm, un vajadzības gadījumā pieņem citus attiecīgus noteikumus."

55) 227. panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. Šā Līguma noteikumus piemēro Francijas aizjūras departamentiem, Azoru salām, Madeiras salām un Kanāriju salām.

Tomēr, ņemot vērā Francijas aizjūras departamentu, Azoru salu, Madeiras salu un Kanāriju salu struktūras sociālo un ekonomisko stāvokli, ko vēl vairāk apgrūtinā tādī faktori kā attālums, tas, ka tās ir salas, maza teritorija, sarežģīts reljefs un klimats, tautsaimniecības atkarība no dažiem ražojumiem, kas, nemainoties un cits citu papildinot, nopietni kavē to attīstību, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, paredz īpašus pasākumus, lai izstrādātu nosacījumus šā Līguma piemērošanai minētajiem reģioniem, tostarp kopēju politiku.

Padome, paredzot attiecīgos pasākumus, kas minēti šā punkta otrajā daļā, ņem vērā, piemēram, muitas un tirdzniecības politiku, fiskālo politiku, brīvās tirdzniecības zonas, lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku, nosacījumus izejvielu un plaša patēriņa preču piegādei, valsts atbalstu un nosacījumus, lai piekļūtu struktūrfondiem un Kopienas horizontālajām programmām.

Padome paredz šā punkta otrajā daļā minētos pasākumus, ņemot vērā tālāko reģionu īpatnības un grūtības un neietekmējot Kopienas tiesiskā regulējuma integritāti un saskaņu, tostarp iekšējo tirgu un kopējo politiku."

56) 228. pantu groza šādi:

a) 1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Izmantojot ar šo punktu piešķirtās pilnvaras, Padome pieņem lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu, izņemot 2. punkta pirmajā daļā paredzētos gadījumus, kad tā pieņem lēmumus vienprātīgi.";

b) 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. Ievērojot pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas šajā jomā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumus par nolīgumu parakstīšanu, reizē ar ko var pieņemt arī lēmumus par nolīgumu pagaidu piemērošanu pirms to stāšanās spēkā, kā arī pieņem lēmumus par nolīgumu slēgšanu. Padome lēmumus pieņem vienprātīgi, ja nolīgums attiecas uz jomu, kur vajadzīga vienprātība, lai pieņemtu iekšējus noteikumus un slēgtu 238. pantā minētos nolīgumus.

Atkāpjoties no 3. punkta noteikumiem, tās pašas procedūras attiecas arī uz lēmumu apturēt kāda nolīguma piemērošanu, kā arī uz tādu nostāju pieņemšanu, kas Kopienas vārdā jāapstiprina kādā struktūrā, kas izveidota ar nolīgumu, kurš noslēgts, pamatojoties uz 238. pantu, ja šāda struktūra ir aicināta pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, ar ko papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Eiropas Parlamentam tūlīt un pilnīgi dara zināmu katru lēmumu, kas pieņemts atbilstīgi šim punktam un kas attiecas uz nolīgumu pagaidu piemērošanu vai piemērošanas apturēšanu, vai Kopienas nostājas pieņemšanu struktūrā, kas izveidota ar nolīgumu, kurš noslēgts, pamatojoties uz 238. pantu."

57) Iekļauj šādu pantu:

"236. pants

1. Ja saskaņā ar F1. panta 2. punktu Līgumā par Eiropas Savienību ir pieņemts lēmums uz laiku atņemt balsttiesības kādas dalībvalsts valdības pārstāvim, tad šīs balsttiesības atņem arī attiecībā uz šo Līgumu.

2. Turklāt, ja saskaņā ar F1. panta 1. punktu ir konstatēts, ka kāda dalībvalsts vairākkārt nopietni pārkāpusi principus, kas minēti F panta 1. punktā Līgumā par Eiropas Savienību, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt uz laiku atņemt dažas tiesības, ko nosaka šā Līguma piemērošana konkrētajā dalībvalstī. To īstenojot, Padome ņem vērā iespējamās sekas, ko šāda tiesību atņemšana var radīt attiecībā uz fizisku un juridisku personu tiesībām un pienākumiem.

Attiecīgai dalībvalstij joprojām ir saistoši šā Līguma uzliktie pienākumi.

3. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu vēlāk var nolemt mainīt vai atcelt pasākumus, kas noteikti saskaņā ar 2. punktu, ja mainās apstākļi, kas likuši tos īstenot.

4. Pieņemot lēmumus, kas minēti 2. un 3. punktā, Padome neņem vērā attiecīgās dalībvalsts valdības pārstāvja balsojumu. Atkāpjoties no 148. panta 2. punkta, kvalificēts balsu vairākums ir tāda pati attiecīgajiem Padomes locekļiem piešķirto balsu attiecība, kāda noteikta 148. panta 2. punktā.

Šo punktu piemēro arī tad, ja balsttiesības ir uz laiku atņemtas saskaņā ar 1. punktu. Tādos gadījumos lēmumu, kam vajadzīga vienprātība, pieņem, attiecīgās dalībvalsts valdības pārstāvim nebalsojot."

58) Pievienoto Protokolu par sociālo politiku un Nolīgumu par sociālo politiku atceļ.

59) Protokolu par Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju atceļ.

3. pants

Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu groza saskaņā ar šā panta noteikumiem.

1) 10. panta 2. punkta pirmo un otro daļu aizstāj ar šādām daļām:

"2. Dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties, izvirza kandidātu Komisijas priekšsēdētāja amatam; šo kandidatūru apstiprina Eiropas Parlaments.

Dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties ar izvirzīto priekšsēdētāja kandidātu, izvirza kandidātus pārējiem Komisijas locekļu amatiem."

2) 13. pantā iekļauj šādu pirmo daļu:

"Komisija strādā tās priekšsēdētāja politiskā vadībā."

3) 20. pantu papildina ar šādu daļu:

"Eiropas Parlamenta locekļu skaits nepārsniedz septiņus simtus."

4) 21. pantu groza šādi:

a) 3. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"3. Eiropas Parlaments izstrādā priekšlikumu vispārējām tiesām vēlēšanām saskaņā ar vienotu procedūru visās dalībvalstīs vai saskaņā ar visām dalībvalstīm kopīgiem principiem.";

b) pantu papildina ar šādu punktu:

"4. Eiropas Parlaments, iepriekš lūdzot Komisiju sniegt atzinumu, kā arī apstiprinājumu, ko Padome pieņemusi vienprātīgi, pieņem noteikumus un vispārējus nosacījumus, kas reglamentē tā locekļu pienākumu izpildi."

5) 30. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"30. pants

1. Komiteja, kurā ir dalībvalstu pastāvīgie pārstāvji, atbild par Padomes darba sagatavošanu un Padomes doto uzdevumu izpildi. Komiteja var pieņemt lēmumus par procedūru gadījumos, kas paredzēti Padomes reglamentā.

2. Padomei palīdz Ģenerālsēkretariāts, ko vada ģenerālsēkretārs – Augstais pārstāvis kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā, kam palīdz ģenerālsēkretāra vietnieks, kurš atbild par Ģenerālsēkretariāta darbu. Ģenerālsēkretāru un ģenerālsēkretāra vietnieku ar vienprātīgu lēmumu iecel Padome.

Padome pieņem lēmumu par Ģenerālsēkretariāta uzbūvi.

3. Padome pieņem tā reglamentu."

6) 33. panta ceturto daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Tiesas jurisdikcijā ar tādiem pašiem nosacījumiem ir prasības, ko savu prerogatīvu aizsardzības nolūkā ceļ Eiropas Parlaments un Revīzijas palāta."

7) 45.c pantu groza šādi:

a) 1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Revīzijas palāta nodod Eiropas Parlamentam un Padomei atzinumu par pārskatu ticamību, kā arī par notikušo darījumu likumību un pareizību, un to publicē "Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī";"

b) 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"2. Revīzijas palāta pārbauda, vai visi ieņēmumi ir saņemti un visi izdevumi veikti likumīgi un pareizi un vai finanšu vadība ir bijusi pareiza. Veicot šādas pārbaudes, tā jo īpaši ziņo par katru pārkāpumu.";

c) 3. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"3. Revīzijās izmanto dokumentus, un vajadzības gadījumā tās veic uz vietas citās Kopienas iestādēs, telpās, kas pieder jebkurai struktūrai, kas Kopienas vārdā dalībvalstīs pārzina ieņēmumus un izdevumus, tostarp jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, kas saņem budžeta līdzekļus. Dalībvalstīs revīziju veic saziņā ar attiecīgās valsts revīzijas iestādēm vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, ar kompetentiem attiecīgās valsts dienestiem. Revīzijas palāta un dalībvalstu revīzijas iestādes sadarbojas savstarpējas uzticības garā, tomēr saglabājot savu neatkarību. Šīs iestādes vai dienesti Revīzijas palātai dara zināmu, vai vēlas piedalīties revīzijā.

Pārējās Kopienas iestādes, jebkuras struktūras, kas Kopienas vārdā pārzina ieņēmumus un izdevumus, jebkuras fiziskas vai juridiskas personas, kas saņem budžeta līdzekļus, kā arī dalībvalstu revīzijas iestādes vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, kompetenti valsts dienesti Revīzijas palātai pēc tās lūguma nosūta visus dokumentus vai informāciju, kas tai vajadzīga, lai veiktu uzdevumu.

Attiecībā uz Eiropas Investīciju bankas darbībām, pārzinot Kopienas ieņēmumus un izdevumus, Palātas tiesības piekļūt informācijai, kas ir Bankas rīcībā, reglamentē nolīgums starp Palātu, Banku un Komisiju. Ja šāda nolīguma nav, Palātai tomēr ir tiesības piekļūt informācijai, kas vajadzīga Bankas pārvaldīto Kopienas izdevumu un ieņēmumu revīzijai."

8) 78.c panta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Komisija atbilstīgi apropriācijām uzņemas atbildību par budžeta izpildi saskaņā ar regulām, kas pieņemtas, ievērojot 78.h pantu, ņemot vērā pareizas finanšu vadības principus. Dalībvalstis sadarbojas ar Komisiju, lai nodrošinātu to, ka apropriācijas izmanto saskaņā ar pareizas finanšu vadības principiem."

9) 78.g panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, apliecina Komisijai budžeta izpildi. Lai to panāktu, Padome un Eiropas Parlaments pēc kārtas pārbauda 78.d pantā minēto pārskatu un finanšu ziņojumu, Revīzijas palātas gada ziņojumu kopā ar revīzijām pakļauto iestāžu atbildēm uz Revīzijas palātas apsvērumiem, 45.c panta 1. punkta otrajā daļā minēto atzinumu par ticamību, kā arī visus Revīzijas palātas īpašos ziņojumus."

10) Iekļauj šādu pantu:

"96. pants

1. Ja pieņemts lēmums uz laiku atņemt balsstiesības kādas dalībvalsts valdības pārstāvim saskaņā ar F1. panta 2. punktu Līgumā par Eiropas Savienību, šīs balsstiesības atņem arī attiecībā uz šo Līgumu.

2. Turklāt, ja saskaņā ar F1. panta 1. punktu ir konstatēts, ka dalībvalsts vairākkārt nopietni pārkāpusi principus, kas minēti F panta 1. punktā Līgumā par Eiropas Savienību, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt uz laiku atņemt dažas tiesības, ko nosaka šā Līguma piemērošana konkrētā dalībvalstī. To īstenojot, Padome ņem vērā iespējamās sekas, ko šāda tiesību atņemšana var radīt attiecībā uz fizisku un juridisku personu tiesībām un pienākumiem.

Attiecīgai dalībvalstij katrā ziņā jāturpina pildīt šā Līguma uzliktās saistības.

3. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu vēlāk var nolemt mainīt vai atcelt pasākumus, kas noteikti saskaņā ar 2. punktu, mainoties apstākļiem, kas likuši tos īstenot.

4. Pieņemot lēmumus, kas minēti 2. un 3. punktā, Padome neņem vērā attiecīgās dalībvalsts valdības pārstāvja balsojumu. Atkāpjoties no 28. panta ceturrtās daļas, kvalificēts balsu vairākums ir tāda pati attiecīgajiem Padomes locekļiem piešķirto balsu attiecība, kāda noteikta 28. panta ceturrtajā daļā.

Šo punktu piemēro arī tad, ja saskaņā ar 1. punktu balsstiesības uz laiku atņem. Tādos gadījumos pieņem lēmumu, kam vajadzīga vienprātība, attiecīgās dalībvalsts valdības pārstāvim nebalsojot."

4.pants

Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu groza saskaņā ar šā panta noteikumiem.

1) 107. pantu papildina ar šādu daļu:

"Eiropas Parlamenta locekļu skaits nepārsniedz septiņus simtus."

2) 108. pantu groza šādi:

a) 3. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"3. Eiropas Parlaments izstrādā priekšlikumu par vispārējām tiesām vēlēšanām saskaņā ar vienotu procedūru visās dalībvalstīs vai saskaņā ar visām dalībvalstīm kopīgiem principiem."

b) pantu papildina ar šādu punktu:

"4. Eiropas Parlaments, iepriekš lūdzot Komisiju sniegt atzinumu, kā arī saņemis Padome apstiprinājumu, ko tā pieņemusi vienprātīgi, pieņem noteikumus un vispārējus nosacījumus, kas reglamentē tā locekļu pienākumu izpildi."

3) 121. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"121. pants

1. Komiteja, kurā ir dalībvalstu pastāvīgie pārstāvji, atbild par Padomes darba sagatavošanu un Padomes doto uzdevumu izpildi. Gadījumos, kas paredzēti Padomes reglamentā, komiteja var pieņemt lēmumus par procedūru.

2. Padomei palīdz Ģenerālsēkretariāts, ko vada ģenerālsēkretārs – Augstais pārstāvis kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā, kam palīdz ģenerālsēkretāra vietnieks, kurš atbild par Ģenerālsēkretariāta darbu. Ģenerālsēkretāru un ģenerālsēkretāra vietnieku ar vienprātīgu lēmumu ieceļ Padome.

Padome pieņem lēmumu par Ģenerālsēkretariāta uzbūvi.

3. Padome pieņem savu reglamentu."

4) 127. panta 2. punkta pirmo un otro daļu aizstāj ar šādām daļām:

"2. Dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties, izvirza kandidātu Komisijas priekšsēdētāja amatam; šo kandidatūru apstiprina Eiropas Parlaments.

Dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties ar izvirzīto priekšsēdētāja kandidātu, izvirza pārējo Komisijas locekļu kandidātus."

5) 132. pantā iekļauj šādu pirmo daļu:

"Komisija strādā tās priekšsēdētāja politiskā vadībā."

6) 146. panta trešo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Tiesas jurisdikcijā ar tādiem pašiem nosacījumiem ir prasības, ko savu prerogatīvu aizsardzības nolūkā ceļ Eiropas Parlaments un Revīzijas palāta."

7) 160.c pantu groza šādi:

a) 1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Revīzijas palāta nodod Eiropas Parlamentam un Padomei atzinumu par pārskatu ticamību, kā arī par notikušo darījumu likumību un pareizību, un to publicē "Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī";

b) 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"2. Revīzijas palāta pārbauda, vai visi ieņēmumi ir saņemti un visi izdevumi veikti likumīgi un pareizi, un vai finanšu vadība ir bijusi pareiza. Veicot šādas pārbaudes, tā jo īpaši ziņo par katru pārkāpumu";

c) 3. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"3. Revīzijas veic, pamatojoties uz dokumentiem, un vajadzības gadījumā uz vietas citās Kopienas iestādēs, telpās, kas pieder jebkurai struktūrai, kas Kopienas vārdā dalībvalstīs pārvalda ieņēmumus un izdevumus, un dalībvalstīs, tostarp tādu fizisku vai juridisku personu telpās, kas saņem budžeta līdzekļus. Dalībvalstīs revīziju veic sazinā ar attiecīgās valsts revīzijas iestādēm vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, ar attiecīgās valsts kompetentiem dienestiem. Revīzijas palāta un dalībvalstu revīzijas iestādes sadarbojas savstarpējas uzticības garā, tomēr saglabājot savu neatkarību. Minētās iestādes vai dienesti Revīzijas palātai dara zināmu, vai tās paredz piedalīties revīzijā.

Pārējās Kopienas iestādes, jebkuras struktūras, kas Kopienas vārdā pārvalda ieņēmumus un izdevumus, jebkuras fiziskas vai juridiskas personas, kas saņem budžeta līdzekļus, kā arī dalībvalstu revīzijas iestādes vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, kompetenti valsts dienesti Revīzijas palātai pēc tās lūguma nosūta visus dokumentus vai informāciju, kas tai vajadzīga, lai veiktu savus uzdevumus.

Attiecībā uz Eiropas Investīciju bankas rīcību ar Kopienas ieņēmumiem un izdevumiem, Palātas tiesības piekļūt informācijai, kas ir Bankas rīcībā, reglamentē nolīgums starp Palātu, Banku un Komisiju. Ja šāda nolīguma nav, Palātai tomēr ir tiesības piekļūt informācijai, kas vajadzīga Bankas pārvaldīto Kopienas izdevumu un ieņēmumu revīzijai."

8) 170. pantu papildina ar šādu daļu:

"Eiropas Parlaments var apspriesties ar Komiteju."

9) 179. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 183. pantu, Komisija saskaņā ar apropriāciju apjomu uzņemas atbildību par budžeta izpildi, ievērojot pareizas. Dalībvalstis sadarbojas ar Komisiju, lai nodrošinātu to, ka apropriācijas izmanto saskaņā ar pareizas finanšu vadības principiem."

10) 180.b panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi. Lai to panāktu, pēc kārtas Padome un Eiropas Parlaments pārbauda 179.a pantā minētos pārskatus un finanšu pārskatu, Revīzijas palātas gada ziņojumu kopā ar revidējamo iestāžu atbildēm uz Revīzijas palātas apsvērumiem, 160.c panta 1. punkta otrajā daļā minēto atzinumu par ticamību, kā arī visus attiecīgos Revīzijas palātas īpašos ziņojumus."

11) Iekļauj šādu pantu:

"204. pants

1. Ja saskaņā ar F1. panta 2. punktu Līgumā par Eiropas Savienību ir pieņemts lēmums uz laiku atņemt balsstiesības kādas dalībvalsts valdības pārstāvim, tad šis balsstiesības atņem arī attiecībā uz šo Līgumu.

2. Turklāt, ja saskaņā ar F1. panta 1. punktu ir konstatēts, ka dalībvalsts vairākkārt nopietni pārkāpusi principus, kas minēti F panta 1. punktā Līgumā par Eiropas Savienību, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt uz laiku atņemt dažas tiesības, ko nosaka šā Līguma piemērošana konkrētajā dalībvalstī. To īstenojot, Padome ņem vērā iespējamās sekas, ko šāda tiesību atņemšana var radīt attiecībā uz fizisku un juridisku personu tiesībām un pienākumiem.

Attiecīgai dalībvalstij joprojām ir saistoši šā Līguma uzliktie pienākumi.

3. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu vēlāk var nolemt mainīt vai atcelt pasākumus, kas noteikti saskaņā ar 2. punktu, ja mainās apstākļi, kas likuši tos īstenot.

4. Pieņemot lēmumus, kas minēti 2. un 3. punktā, Padome neņem vērā attiecīgās dalībvalsts valdības pārstāvja balsojumu. Atkāpjoties no 118. panta 2. punkta, kvalificēts balsu vairākums ir tāda pati attiecīgajiem Padomes locekļiem piešķirto balsu attiecība, kāda noteikta 118. panta 2. punktā.

Šo punktu piemēro arī tad, ja balsstiesības ir uz laiku atņemtas saskaņā ar 1. punktu. Tādos gadījumos lēmumu, kam vajadzīga vienprātība, pieņem attiecīgās dalībvalsts valdības pārstāvim nebalsojot."

5. pants

Aktu par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlēšanu vispārējās tiešās vēlēšanās, kas pievienots Padomes 1976. gada 20. septembra lēmumam, groza saskaņā ar šā panta noteikumiem.

1) 2. pantu papildina ar šādu daļu:

"Ja šo pantu groza, pārstāvju skaitam, ko ievēlē katrā dalībvalstī, jānodrošina Kopienā apvienoto valstu tautu pienācīga pārstāvība."

2) 6. panta 1. punktā aiz piektā ievilkuma iekļauj šādu ievilkumu:

"– ar Reģionu komitejas locekļa amatu,".

3) 7. panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. Kamēr nav stājusies spēkā vienota vēlēšanu procedūra vai procedūra, kas pamatojas uz kopīgiem principiem, un ievērojot pārējos šā akta noteikumus, vēlēšanu procedūru katrā dalībvalstī reglamentē attiecīgās valsts tiesību normas."

4) 11. panta tekstu aizstāj ar šādu tekstu:

"Kamēr nav stājusies spēkā vienota vēlēšanu procedūra vai procedūra, kas pamatojas uz kopīgiem principiem un kas minēta 7. pantā, Eiropas Parlaments pārbauda pārstāvju mandātus. Šajā nolūkā tas ņem vērā dalībvalstu izziņotos oficiālos rezultātus un izšķir visus konfliktus, kas var celties, pamatojoties uz šā akta noteikumiem, izņemot tādus, kas izriet no attiecīgo valstu tiesību normām, uz kurām šis akts atsaucas."

5) 12. panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Kamēr nav stājusies spēkā vienota vēlēšanu procedūra vai procedūra, kas pamatojas uz kopīgiem principiem un kas minēta 7. pantā, kā arī ievērojot pārējos šā akta noteikumus, katrā dalībvalstī nosaka piemērotas procedūras, lai uz atlikušo amata pilnvaru laiku aizpildītu brīvās vietas, kas rodas piecu gadu ilgajā amata pilnvaru laikā, kas minēts 3. pantā."

OTRĀ DAĻA VIENKĀRŠOŠANA

6. pants

Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un tam pievienotos pielikumus un protokolus groza saskaņā ar šā panta noteikumiem, lai svītrotu atceltos šā Līguma noteikumus un attiecīgi pielāgotu dažus tā noteikumus.

1. LĪGUMA PANTU TEKSTS

1) 3. panta a) punktā vārdu "atcelt" aizstāj ar "aizliegt".

2) 7. pantu atceļ.

3) 7.a pantu groza šādi:

a) pirmo un otro daļu numurē un tās attiecīgi kļūst par 1. un 2. punktu;

b) jaunajā 1. punkta svītro šādas atsauces: "7.b", "70. panta 1. punktu", kā arī "un 100.b pantu"; pirms "100.a pantu" komata vietā liek vārdu "un";

c) pantu papildina ar 3. punktu, kam izmanto 7.b panta otrās daļas formulējumu, kas ir šāds:

"3. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka pamatnostādnes un nosacījumus, kas vajadzīgi, lai visās attiecīgajās nozarēs nodrošinātu līdzsvarotu attīstību."

4) 7.b pantu atceļ.

5) 8.b pantu groza šādi:

a) 1. punktā vārdus "līdz 1994. gada 31. decembrim .. jāpieņem" aizstāj ar "jāpieņem";

b) 2. punkta pirmajā teikumā "138. panta 3. punktu" aizstāj ar "138. panta 4. punktu";

c) 2. punktā vārdus "līdz 1993. gada 31. decembrim .. jāpieņem" aizstāj ar "jāpieņem".

6) 8.c panta otrajā teikumā vārdus "Līdz 1993. gada 31. decembrim dalībvalstis" aizstāj ar "Dalībvalstis".

7) 8.e panta pirmajā daļā svītro vārdus "līdz 1993. gada 31. decembrim un pēc tam".

8) 9. panta 2. punktā vārdus "1. nodaļas 1. iedaļa un 2. nodaļa" aizstāj ar "12. pants un 2. nodaļa".

9) 10. pantā svītro 2. punktu un 1. punktu atstāj bez numura.

10) 11. pantu atceļ.

11) No 1. nodaļas "Muitas savienība" izslēdz virsrakstu "1. iedaļa. Muitas nodokļu atcelšana starp dalībvalstīm".

12) 12. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"12. pants

Ievedmuitas un izvedmuitas nodokļi, kā arī citi maksājumi ar līdzīgu iedarbību dalībvalstu starpā ir aizliegti. Šis aizliegums attiecas arī uz fiskāliem muitas nodokļiem."

13) 13. līdz 17. pantu atceļ.

14) Virsrakstu "2. iedaļa. Kopējo muitas tarifu izstrāde" svītro.

15) 18. līdz 27. pantu atceļ.

16) 28. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"28. pants

Kopējos muitas tarifus nosaka Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu."

17) 29. panta ievaddaļā vārdus "šajā iedaļā" aizstāj ar "šajā nodaļā".

18) 2. nodaļas nosaukumā vārdu "likvidēšana" aizstāj ar "aizliegums".

19) 30. pantā svītro vārdus "neskarot šē turpmāk minētos noteikumus".

20) 31., 32. un 33. pantu atceļ.

21) 34. pantā svītro 2. punktu un 1. punktu atstāj bez numura.

22) 35. pantu atceļ.

23) 36. pantā vārdus "30. līdz 34. pants" aizstāj ar "30. un 34. pants".

24) 37. pantu groza šādi:

a) 1. punkta pirmajā daļā svītro vārdus "pakāpeniski" un "beidzoties pārejas laikam,";

b) 2. punktā vārdu "atcelšanu" aizstāj ar "aizliegumu";

c) svītro 3., 5. un 6. punktu, un 4. punkts kļūst par 3. punktu;

d) jaunajā 3. punktā svītro vārdus "ņemot vērā iespējamus pielāgojumus un specializāciju, kas būs vajadzīga laika gaitā" un pēc vārdiem "dzīves limenim" komata vietā liek punktu.

25) 38. pantu groza šādi:
 a) 3. punkta pirmajā teikumā atsauci uz 2. pielikumu aizstāj ar atsauci uz 1. pielikumu un svītro otro teikumu, kas sākas ar vārdiem "Divos gados pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā..";
 b) 4. punktā svītro vārdu "dalībvalstu".
 26) 40. pantu groza šādi:
 a) 1. punktu svītro, un 2., 3. un 4. punkts kļūst attiecīgi par 1., 2. un 3. punktu;
 b) (neattiecas uz tekstu latviešu valodā);
 c) jaunajā 2. punktā atsaucē "šā panta 2. punktu" kļūst par atsauci "šā panta 1. punktu";
 d) jaunajā 3. punktā atsaucē "2. punktā" kļūst par atsauci "1. punktā".
 27) 43. pantu groza šādi:
 a) 2. punkta trešajā daļā frāzi "ar vienprātīgu lēmumu pirmajos divos posmos un ar kvalificētu balsu vairākumu vēlāk," aizstāj ar frāzi "ar kvalificētu balsu vairākumu";
 b) 2. un 3. punktā atsaucē "40. panta 2. punktā" kļūst par atsauci "40. panta 1. punktā".
 28) 44., 45. un 47. pantu atceļ.
 29) 48. panta 1. punktā svītro vārdus "vēlākais līdz pārejas laika beigām".
 30) 49. pantu groza šādi:
 a) ievaddaļā vārdu "Līdzko šis Līgums stājas spēkā, Padome .." aizstāj ar "Padome .." un svītro vārdu "pakāpeniski";
 b) panta b) un c) apakšpunktā svītro vārdus "sistemātiski un pakāpeniski".
 31) 52. panta pirmo daļu groza šādi:
 a) pirmajā teikumā vārdus "pārejas laikā pakāpeniski atceļ" aizstāj ar "aizliedz";
 b) otrajā teikumā vārdus "pakāpeniski atceļ" aizstāj ar vārdu "aizliedz".
 32) 53. pantu atceļ.
 33) 54. pantu groza šādi:
 a) 1. punktu svītro, un 2. un 3. punkts kļūst attiecīgi par 1. un 2. punktu;
 b) jaunajā 1. punktā vārdus "Lai īstenotu šādu vispārēju programmu vai, ja tādas programmas nav, lai brīvībā veikt uzņēmējdarbību sasniegtu jaunu pakāpi" aizstāj ar "Lai panāktu brīvību veikt uzņēmējdarbību".
 34) 59. panta pirmajā daļā vārdus "pārejas laikā pakāpeniski atceļ" aizstāj ar vārdu "aizliedz".
 35) 61. panta 2. punktā svītro vārdu "pakāpeniski".
 36) 62. pantu atceļ.
 37) 63. pantu groza šādi:
 a) 1. punktu svītro, un 2. un 3. punkts kļūst attiecīgi par 1. un 2. punktu;
 b) jaunajā 1. punktā frāzi "Lai īstenotu šo vispārējo programmu vai, ja tādas nav, lai sasniegtu nākamo posmu kāda konkrēta pakalpojuma liberalizācijā" aizstāj ar frāzi "Lai liberalizētu kādu konkrētu pakalpojumu", un frāzi "līdz pirmā posma beigām ar vienprātīgu lēmumu, bet vēlāk ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem direktīvas" aizstāj ar frāzi "ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem direktīvas";
 c) jaunajā 2. punktā vārdus "Attiecībā uz 1. un 2. punktā minētajiem priekšlikumiem un lēmumiem" aizstāj ar "Attiecībā uz 1. punktā minētajām direktīvām".
 38) 64. panta pirmajā daļā vārdus "63. panta 2. punktu" aizstāj ar "63. panta 1. punktu".
 39) 67. līdz 73.a pantu, 73.e pantu un 73.h pantu atceļ.
 40) Svītro 75. panta 2. punktu, un 3. punkts kļūst par 2. punktu.
 41) 76. pantā vārdus "Līgumam stājoties spēkā" aizstāj ar vārdiem "1958. gada 1. janvārī vai – attiecībā uz kandidātvalstīm – to pievienošanās dienā".
 42) 79. pantu groza šādi:
 a) 1. punktā svītro vārdus "vēlākais līdz otrā posma beigām";
 b) 3. punktā vārdus "Divos gados pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, Padome" aizstāj ar "Padome".
 43) 80. panta 1. punktā svītro vārdus "Sākot no otrā posma".
 44) 83. pantā vārdus "neskarot Ekonomikas un sociālo lietu komitejas transporta nodaļas pilnvaras" aizstāj ar vārdiem "neskarot Ekonomikas un sociālo lietu komitejas pilnvaras".

45) 84. panta 2. punkta otrajā daļā vārdus "75. panta 1. un 3. punktā paredzētās procedūras" aizstāj ar "75. pantā paredzētās procedūras".
 46) 87. panta abas 1. punkta daļas apvieno vienā. Jaunais punkts ir šāds:
 "1. Attiecīgas regulas vai direktīvas, kas vajadzīgas, lai īstenotu 85. un 86. pantā izklāstītos principus, pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem Padome".
 47) 89. panta 1. punktā svītro vārdus "sākot pienākumu izpildi".
 48) Aiz 90. panta virsrakstu "2. iedaļa. Dempings" svītro.
 49) 91. pantu atceļ.
 50) Pirms 92. panta virsrakstu "3. iedaļa" aizstāj ar "2. iedaļa".
 51) 92. panta 3. punkta c) apakšpunktā svītro otro teikumu, kas sākas ar vārdiem "Tomēr, tā kā atbalsts, kas līdz 1957. gada 1. janvārim sniegts kuģubūvei .." un beidzas ar "...attiecībā uz trešām valstīm," un c) apakšpunkta atlikušās daļas beigās liek semikolu.
 52) 95. pantā svītro trešo daļu.
 53) 97. un 100.b pantu atceļ.
 54) 101. panta otrajā daļā vārdus "ar vienprātīgu lēmumu pirmajā posmā, bet vēlāk ar kvalificētu balsu vairākumu" aizstāj ar vārdiem "ar kvalificētu balsu vairākumu".
 55) 109.e panta 2. punkta a) apakšpunkta pirmajā ievilkumā svītro šādus vārdus: "neskarot 73.e pantu".
 56) 109.f pantu groza šādi:
 a) 1. punkta otrajā daļā vārdus "vai nu pēc dalībvalstu centrālo banku Vadītāju komitejas (še turpmāk "Vadītāju komiteja"), vai pēc EMI Padomes ieteikuma" aizstāj ar vārdiem "pēc EMI Padomes ieteikuma";
 b) 1. punktā svītro ceturto daļu, kur teikts: "Sākoties otrajam posmam, Vadītāju komiteju atlaiž";
 c) 8. punktā svītro otro daļu, kur teikts: "Ja šis Līgums Eiropas Monetārajam institūtam paredz konsultatīvus pienākumus, līdz 1994. gada 1. janvārim atsauc uz EMI jāsaprot kā atsauc uz Vadītāju komiteju".
 57) 112. pantu groza šādi:
 a) 1. punkta pirmajā daļā svītro vārdus "līdz pārejas laika beigām";
 b) 1. punkta otrajā daļā vārdus "ar vienprātīgu lēmumu līdz otrā posma beigām, bet vēlāk ar kvalificētu balsu vairākumu" aizstāj ar vārdiem "ar kvalificētu balsu vairākumu".
 58) 129.c panta 1. punkta pirmās daļas trešajā ievilkumā vārdus "Kohēzijas fondu, kas jāizveido vēlākais līdz 1993. gada 31. decembrim" aizstāj ar vārdiem "Kohēzijas fondu, kas izveidots".
 59) 130.d panta otrajā daļā vārdus "Padome ar to pašu procedūru līdz 1993. gada 31. decembrim izveido Kohēzijas fondu, lai sniegtu" aizstāj ar vārdiem "Kohēzijas fonds, ko Padome izveidojusi saskaņā ar to pašu procedūru, sniedz".
 60) 130.s panta 5. punkta otrajā ievilkumā vārdus "Kohēzijas fonda, kas saskaņā ar 130.d pantu jāizveido vēlākais līdz 1993. gada 31. decembrim" aizstāj ar vārdiem "Kohēzijas fonda, kas izveidots saskaņā ar 130.d pantu".
 61) 130.w panta 3. punktā vārdus "ĀKK un EEK konvencija" aizstāj ar "ĀKK un EK konvencija".
 62) 131. panta pirmajā daļā svītro vārdus "Beļģiju" un "Itāliju" un norādi uz IV pielikumu aizstāj ar norādi uz II pielikumu.
 63) 133. pantu groza šādi:
 a) 1. punktā vārdus "pilnībā atceļ" aizstāj ar vārdu "aizliedz" un vārdus "pakāpeniski atceļ" aizstāj ar vārdu "aizliegt";
 b) 2. punktā vārdus "pakāpeniski atceļ" aizstāj ar vārdu "aizliedz" un svītro atsaucē uz 13., 14., 15. un 17. pantu,
 c) 3. punkta otrajā daļā vārdus "nodokļi tomēr pakāpeniski jāsamazina līdz to nodokļu līmenim" aizstāj ar vārdiem "nodokļi nedrīkst pārsniegt to nodokļu līmeni" un izslēdz otro teikumu, kas sākas ar "Šajā Līgumā paredzētā samazinājuma procentu likme un grafiks .." un beidzas ar "ko tā uzliek tādiem pašiem Kopienas ražojumiem";
 d) 4. punktā svītro vārdus "šim Līgumam stājoties spēkā".

64) 136. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"136. pants

Padome, pamatojoties uz pieredzi, ko tā guvusi Kopienas asociācijā ar šīm zemēm un teritorijām, un pamatojoties uz Līgumā izklāstītajiem principiem, ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus attiecībā uz sīkākām nosacījumiem un procedūru, kā ar Kopienas asociē šīs zemes un teritorijas."

65) 138. pantu groza šādi, lai iekļautu 1. pantu, saskaņā ar šā Līguma 5. pantu grozīto 2. pantu, kā arī 3. panta 1. punktu no Akta par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlēšanu vispārējās vēlēšanās, kas pievienots Padomes 1976. gada 20. septembra Lēmumam; minētā akta II pielikumu turpina piemērot:

a) 1. un 2. punkta vietā, kas zaudējuši spēku saskaņā ar 14. pantu Aktā par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlēšanu vispārējās vēlēšanās, kā 1. un 2. punktu iekļauj minētā akta 1. un 2. pantu; jaunie punkti ir šādi:

"1. Kopienā apvienoto valstu tautu pārstāvjus Eiropas Parlamentā ievēlē vispārējās tiešās vēlēšanās.

2. Dalībvalstīs ievēlē šādu pārstāvju skaitu:

Beļģija	25
Dānija	16
Vācija	99
Grieķija	25
Spānija	64
Francija	87
Īrija	15
Itālija	87
Luksemburga	6
Nīderlande	31
Austrija	21
Portugāle	25
Somija	16
Zviedrija	22
Apvienotā Karaliste	87

Ja šo punktu groza, katrā dalībvalstī ievēlētu pārstāvju skaitam jānodrošina Kopienā apvienoto valstu tautu pienācīga pārstāvība";

b) aiz jaunā 1. un 2. punkta kā 3. punktu iekļauj iepriekš minētā Akta 3. panta 1. punkta tekstu; jaunais 3. punkts ir šāds:

"3. Pārstāvjus ievēlē uz pieciem gadiem."

c) līdzšinējais 3. punkts, kā grozīts saskaņā ar šā Līguma 2. pantu, kļūst par 4. punktu;

d) 4. punkts, kas pievienots saskaņā ar šā Līguma 2. pantu, kļūst par 5. punktu;

66) 158. pantā svītro 3. punktu.

67) 166. panta pirmajā daļā vārdus "no pievienošanās dienas" aizstāj ar vārdiem "no 1995. gada 1. janvāra".

68) 188.b panta 3. punktā svītro otro daļu, kas sākas ar "Pirmajā iecelšanas reizē..".

69) 197. pantā svītro otro daļu, kas sākas ar "Tostarp tajā ir..".

70) 207. pantā svītro otro, trešo, ceturto un piekto daļu.

71) 212. panta vietā iekļauj Līguma par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi 24. panta 1. punkta otro apakšpunktu; tādējādi jaunais 212. pants ir šāds:

"212. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar pārējām attiecīgām iestādēm, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem Eiropas Kopienas Civildienesta noteikumus un Kopienas pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību."

72) 218. panta vietā iekļauj pielāgoto 28. panta pirmās daļas tekstu no Līguma par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi; tādējādi jaunais 218. pants ir šāds:

"218. pants

Atbilstīgi nosacījumiem, kas izklāstīti 1965. gada 8. aprīļa Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās, dalībvalstīs Kopienai ir visas privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīga, lai veiktu tās uzdevumus. Tas pats attiecas arī uz Eiropas Centrālo banku, Eiropas Monetāro institūtu un Eiropas Investīciju banku."

73) 221. pantā vārdus "dalībvalstis trijos gados pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, citu dalībvalstu pilsoņiem piešķir .." aizstāj ar "dalībvalstis citu dalībvalstu pilsoņiem piešķir ..".

74) 223. panta 2. un 3. punktu apvieno un aizstāj ar šādu punktu:

"2. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var grozīt 1958. gada 15. aprīlī sastādīto to ražojumu sarakstu, uz kuriem attiecas 1. punkta b) apakšpunkts."

75) 226. pantu atceļ.

76) 227. pantu groza šādi:

a) 3. punktā norādi uz IV pielikumu aizstāj ar norādi uz II pielikumu;

b) aiz 4. punkta iekļauj šādu jaunu punktu:

"5. Šis Līgums attiecas uz Ālandu salām saskaņā ar 2. protokolu Aktā par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās nosacījumiem";

c) iepriekšējais 5. punkts kļūst par 6. punktu, un tajā svītro d) apakšpunktu, kas attiecas uz Ālandu salām, un c) apakšpunkta beigās liek punktu.

77) 229. panta pirmajā daļā vārdus "Apvienoto Nāciju Organizācijas iestādēm, ar tās specializētām iestādēm un iestādēm, kas pārstāv Vispārējo vienošanos par tarifiem un tirdzniecību" aizstāj ar "Apvienoto Nāciju Organizācijas iestādēm un ar tās specializētām iestādēm".

78) 234. panta pirmajā daļā vārdus "pirms šis Līgums stāties spēkā" aizstāj ar "pirms 1958. gada 1. janvāra un – attiecībā uz kandidātvalstīm – pirms to pievienošanās dienas".

79) Pirms 241. panta virsrakstu "Iestāžu izveide" svītro.

80) 241. līdz 246. pantu atceļ.

81) 248. pantu papildina ar šādu jaunu daļu:

"Saskaņā ar Pievienošanās līgumiem autentisks ir arī šā Līguma teksts angļu, dāņu, grieķu, īru, portugāļu, somu, spāņu un zviedru valodā."

II. PIELIKUMI

1) Svītro I pielikumu "Saraksti no A līdz G, kas minēti Līguma 19. un 20. pantā".

2) II pielikums "Saraksts, kas minēts Līguma 38. pantā" kļūst par I pielikumu, un atsaucē "Līguma II pielikums" ex 22.08 un ex 22.09 punktā kļūst par atsauci "Līguma I pielikums".

3) Svītro III pielikumu "Līguma 73.h pantā minēto neredzamo darījumu saraksts".

4) IV pielikums "Aizjūras zemes un teritorijas, uz kurām attiecas Līguma IV daļas noteikumi" kļūst par II pielikumu. To atjaunina, un tas ir šāds:

"II PIELIKUMS

AIZJŪRAS ZEMES UN TERITORIJAS,

uz kurām attiecas Līguma IV daļas noteikumi:

- Grenlande,
- Jaunkaledonija un piederīgās teritorijas,
- Franču Polinēzija,
- Francijas Dienvidu un Antarktikas teritorijas,
- Volisa un Futunas salas,
- Majota,
- Senpjēra un Mikelona,
- Aruba,
- Nīderlandes Antiļas:
- Bonēra,
- Kirasao,
- Saba,
- Senteistāzija,
- Sentmārtēna,
- Angilja,
- Kaimanu salas,
- Folklandas salas,
- Dienviddžordžija un Dienvidsendviču salas,
- Montserrata,
- Pitkērna,
- Sv. Helēnas sala un piederīgās teritorijas,
- Britu Antarktikas teritorija,
- Britu Indijas okeāna teritorija,
- Tērksas un Kaikosas salu,
- Britu Virdžīnu salas,
- Bermudu salas."

III. PROTOKOLI UN CITI AKTI

1) Atceļ šādus protokolus un aktus:

a) Protokols, ar ko groza Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās;

b) Protokols par Vācijas iekšējo tirdzniecību un ar to saistītām problēmām;

c) Protokols par dažiem noteikumiem attiecībā uz Franciju;

d) Protokols par Luksemburgas Lielhercogisti;

e) Protokols par režīmu, ko piemēro ražojumiem Eiropas Ogļu un tērauda kopienā attiecībā uz Alžīriju un Francijas Republikas aizjūras departamentiem;

f) Protokols par minerāleļļām un dažiem to atvasinājumiem;

g) Protokols par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma piemērošanu tām Nīderlandes Karalistes daļām, kas nav Eiropā;

h) Īstenošanas konvencija par aizjūras zemju un teritoriju asociēšanu ar Kopienām;

– Protokols par tarifu kvotu banānu importam (Briseles nomenklatūras pozīcija *ex* 08.01);

– Protokols par tarifu kvotu negraudzētas kafijas importam (Briseles nomenklatūras pozīcija *ex* 09.01).

2) Protokolā par Eiropas Investīciju bankas Statūtiem svītrot parakstītāju sarakstu.

3) Protokolu par Eiropas Kopienas Tiesas Statūtiem groza šādi:

a) svītrot vārdus “IR IZRAUDZĪJUŠAS par saviem pilnvarotajiem.”, kā arī valstu vadītāju un viņu pilnvaroto sarakstu;

b) svītrot vārdus “kas, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par likumīgām un spēkā esošām.”;

c) 3. pantā kā ceturto daļu pievieno pielāgoto 21. panta tekstu no Protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās; tādējādi šī jaunā ceturta daļa ir šāda:

“Protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās 12. līdz 15. pants un 18. pants attiecas uz Tiesas tiesnešiem, ģenerālvadokātiem, sekretāru un referenta palīgiem, neskarot noteikumus par tiesnešu imunitāti pret tiesvedību, kas izklāstīti iepriekšējās daļās.”;

d) 57. pantu atceļ;

e) svītrot beigu formulu “To apliecinot, attiecīgi Pilnvarotie ir parakstījuši šo Protokolu.”;

f) svītrot parakstītāju sarakstu.

4) Protokola par Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem 40. pantā svītrot vārdus “; tas pievienots Līgumam par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi”.

5) Protokola par Eiropas Monetārā institūta Statūtiem 21. pantā svītrot vārdus “; tas pievienots Līgumam par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi”.

6) Protokolu par Itāliju groza šādi:

a) pēdējā daļā, kas sākas ar “ATZĪST, ka gadījumā, ja ..”, atsauci uz 108. un 109. pantu aizstāj ar atsauci uz 109.h un 109.i pantu;

b) svītrot parakstītāju sarakstu.

7) Protokolu par konkrētu valstu izcelsmes precēm, ko ievie no šīm valstīm un uz ko attiecas īpašs režīms, tās importējot kādā no dalībvalstīm, groza šādi:

a) 1. punkta ievaddaļā:

– vārdus “piemēro laikā, kad stājas spēkā šis Līgums” aizstāj ar “piemēro 1958. gada 1. janvārī.”;

– aiz vārdiem “šis Līgums” uzreiz seko a) apakšpunkta teksts; teksts iznākumā ir šāds:

“.. šis Līgums, tādu preču importam Beniluksa valstīs, kuru izcelsme ir Surinamā vai Nīderlandes Antīlās un kuras no turienes ievie.”;

b) 1. punktā svītrot a), b) un c) apakšpunktu;

c) 3. punktā vārdus “Līdz pirmā gada beigām, kopš šis Līgums stājas spēkā, dalībvalstis..” aizstāj ar “Dalībvalstis”;

d) svītrot parakstītāju sarakstu.

8) Protokolu par Nīderlandes Antīlās rafinētu naftas produktu importu Eiropas Kopienā groza šādi:

a) svītrot beigu frāzi “To apliecinot, pilnvarotās personas ir parakstījušas šo protokolu.”;

b) svītrot parakstītāju sarakstu.

9) Protokolā par īpašo režīmu Grenlandei atceļ 3. pantu.

7. pants

Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu un tam pievienotos pielikumus, protokolus un citus aktus groza saskaņā ar šā panta noteikumiem, lai svītrotu atceltos Līguma noteikumus un attiecīgi pielāgotu dažus tā noteikumus.

I. LĪGUMA PANTU TEKSTS

1) 2. panta otrajā daļā svītrot vārdu “pakāpeniski”.

2) 4. panta ievaddaļā svītrot vārdus “atcelts un”.

3) 7. pantu groza šādi:

a) pirmajā ievilkumā vārdus “AUGSTĀ IESTĀDE” (še turpmāk “Komisija”) aizstāj ar “KOMISIJA”;

b) otrajā ievilkumā vārdus “KOPĪGA ASAMBLEJA (še turpmāk “Eiropas Parlaments”)” aizstāj ar “EIROPAS PARLAMENTS”;

c) trešajā ievilkumā vārdus “ĪPAŠA MINISTRU PADOME (še turpmāk “Padome”)” aizstāj ar “PADOME”.

4) Svītrot 10. panta 3. punktu.

5) Svītrot 16. panta pirmo un otro daļu.

6) 21. pantu groza šādi, lai iekļautu 1. pantu, saskaņā ar šā Līguma 5. pantu grozīto 2. pantu un 3. panta 1. punktu no Akta par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlēšanu vispārējās vēlēšanās, kas pievienots Padomes 1976. gada 20. septembra lēmumam; šā Akta II pielikuma turpina piemērot:

a) 1. un 2. punkta vietā, kas zaudējuši spēku saskaņā ar 14. pantu Aktā par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlēšanu vispārējās vēlēšanās, kā 1. un 2. punktu iekļauj minētā akta 1. un 2. panta tekstu; jaunais 1. un 2. punkts ir šāds:

“1. Kopienā apvienoto valstu tautu pārstāvjus Eiropas Parlamentā ievēl vispārējās tiesās vēlēšanās.

2. Dalībvalstis ievēl šādu pārstāvju skaitu:

Beļģija	25
Dānija	16
Vācija	99
Grieķija	25
Spānija	64
Francija	87
Īrija	15
Itālija	87
Luksemburga	6
Nīderlande	31
Austrija	21
Portugāle	25
Somija	16
Zviedrija	22
Apvienotā Karaliste	87

Ja šo punktu groza, katrā dalībvalstī ievēlto pārstāvju skaitam jānodrošina Kopienā apvienoto valstu tautu pienācīga pārstāvība.”;

b) aiz jaunā 1. un 2. punkta kā 3. punktu iekļauj tekstu no iepriekš minētā Akta 3. panta 1. punkta; jaunais 3. punkts ir šāds:

“3. Pārstāvjus ievēl uz pieciem gadiem.”;

c) līdzšinējais 3. punkts saskaņā ar šā Līguma 3. panta noteiktajiem grozījumiem kļūst par 4. punktu;

d) 4. punkts, kas pievienots saskaņā ar šā Līguma 3. pantu, kļūst par 5. punktu.

7) 32.a panta pirmajā daļā vārdus “pievienošanās dienas” aizstāj ar vārdiem “1995. gada 1. janvārī”.

8) 45.b panta 3. punktā svītrot otro daļu, kas sākas ar “Pirmajā iecelšanas reizē ..”.

9) 50. pantā kā jaunu 4. un 5. punktu iekļauj pielāgoto 20. panta 2. un 3. punktu no Līguma par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi; jaunais 4. un 5. punkts ir šāds:

“4. Kopienas budžeta izdevumu daļu, ko sedz 49. pantā paredzētas nodevas, nosaka 18 miljonu norēķinu vienību apjomā.

Katru gadu Komisija iesniedz Padomei pārskatu, pēc kura Padome noskaidro, vai ir iemesls šo summu koriģēt, pielāgojot pārmaiņām Kopienas budžetā. Padome pieņem lēmumu ar balsu vairākumu, kas noteikts 28. panta ceturrtās daļas pirmajā teikumā. Koriģēšanu veic, novērtējot jaunus izdevumus, kas rodas, piemērojot šo Līgumu.

5. To nodevu daļu, kas paredzēta Kopienas budžeta izdevumu segšanai, Komisija piešķir šā budžeta izpildei saskaņā ar grafiku, kas noteikts finanšu regulās, kuras pieņemtas saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 209. panta b) punktu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 183. panta b) punktu."

10) 52. pantu atceļ.

11) 76. panta vietā iekļauj pielāgoto 28. panta pirmās daļas tekstu no Līguma par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi; tādējādi jaunais 76. pants ir šāds:

"76. pants

Dalībvalstu teritorijās Kopienai ir visas privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīgas, lai veiktu uzdevumus saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti šim Līgumam pievienotajā 1965. gada 8. aprīļa Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās."

12) 79. pantu groza šādi:

a) pirmās daļas otrajā teikumā svītro teikuma daļu, kas sākas ar vārdiem "attiecībā uz Sāru ..", un semikola vietā liek punktu; b) aiz pirmās daļas iekļauj šādu otro daļu:

"Šā Līguma noteikumi attiecas uz Ālandu salām saskaņā ar 2. protokolu Aktā par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās nosacījumiem;"

c) līdzšinējās otrās daļas ievaddaļā vārdus "Neatkarīgi no iepriekšējās daļas:" aizstāj ar "Neatkarīgi no iepriekšējām daļām:";

d) līdzšinējā otrā daļā svītro d) apakšpunktu, kas attiecas uz Ālandu salām.

13) 84. pantā vārdus "Līguma un tā pielikumu, tam pievienoto protokolu un Konvenciju par pārejas noteikumiem." aizstāj ar "Līguma un tā pielikumu un tam pievienoto protokolu."

14) 85. pantu atceļ.

15) 93. pantā vārdus "Eiropas Ekonomiskās sadarbības organizācija" aizstāj ar "Eiropas Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija".

16) 95. panta trešajā daļā vārdus "Ja pēc tam, kad ir beidzies pārejas laiks, kas paredzēts Konvencijā par pārejas noteikumiem, neparedzētas grūtības." aizstāj ar vārdiem "Ja neparedzētas grūtības ..".

17) 97. pantā teikumu "Šis Līgums ir noslēgts uz 50 gadiem." aizstāj ar "Šis Līgums ir spēkā līdz 2002. gada 23. jūlijam."

II. III PIELIKUMA "Īpašie tēraudi" TEKSTS

III pielikuma beigās svītro valstu un valdību vadītāju Pilnvaroto iniciāļus.

III. PROTOKOLI UN CITI LĪGUMAM PIEVIENOTI AKTI

1) Atceļ šādus aktus:

a) Vācijas Federatīvās Republikas valdības un Francijas Republikas valdības sarakste par Sāru;

b) Konvencija par pārejas noteikumiem.

2) Protokolu par Eiropas Oglu un tērauda kopienas Tiesas Statūtiem groza šādi:

a) Protokola I un II sadaļu aizstāj ar I un II sadaļas tekstu no Protokola par Eiropas Kopienas Tiesas Statūtiem, kas pievienoti Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam;

b) 56. pantu atceļ un pirms tā svītro virsrakstu "Pārejas noteikums";

c) svītro parakstītāju sarakstu.

3) Protokolu par attiecībām ar Eiropas Padomi groza šādi:

a) 1. pantu atceļ;

b) svītro parakstītāju sarakstu.

8. pants

Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un tam pievienotos pielikums un protokolus groza saskaņā ar šā panta noteikumiem, lai svīrotu atceltos Līguma noteikumus un attiecīgi pielāgotu dažus tā noteikumus.

I. LĪGUMA PANTU TEKSTS

1) 76. panta otrajā daļā vārdus "pēc šā Līguma stāšanās spēkā" aizstāj ar "pēc 1958. gada 1. janvāra".

2) 93. panta pirmās daļas ievaddaļā "Gadu pēc šā Līguma stāšanās spēkā dalībvalstis atceļ visas savstarpējās ievadumtas un izvedumtas nodokļus." aizstāj ar "Dalībvalstis aizliedz visas savstarpējās ievadumtas un izvedumtas nodokļus ..".

3) 94. un 95. pantu atceļ.

4) 98. panta otrajā daļā vārdus "Divos gados pēc šā Līguma stāšanās spēkā Padome .." aizstāj ar "Padome ..".

5) 100. pantu atceļ.

6) 104. pantu groza šādi:

a) pirmajā daļā vārdus "pēc šā Līguma stāšanās spēkā" aizstāj ar vārdiem "pēc 1958. gada 1. janvāra, kandidātvalstīm – pēc to pievienošanās dienas.";

b) otrajā daļā vārdus "pēc šā Līguma stāšanās spēkā tā darbības jomā" aizstāj ar vārdiem "pēc šā panta pirmajā daļā norādītā laika, šā Līguma darbības jomā".

7) 105. pantu groza šādi:

a) pirmajā daļā vārdus "ko pirms šā Līguma stāšanās spēkā" aizstāj ar vārdiem "ko līdz 1958. gada 1. janvārim, kandidātvalstīm – pirms pievienošanās dienas". Daļas beigās vārdus "pēc šā Līguma stāšanās spēkā" aizstāj ar "pēc iepriekš minētajiem datumiem";

b) otrajā daļā vārdus "laikā starp šā Līguma parakstīšanu un stāšanos spēkā" aizstāj ar vārdiem "no 1957. gada 25. marta līdz 1958. gada 1. janvārim, kandidātvalstīm – laikā no pievienošanās dokumenta parakstīšanas līdz pievienošanās dienai".

8) 106. panta pirmajā daļā vārdus "pirms šā Līguma stāšanās spēkā" aizstāj ar vārdiem "līdz 1958. gada 1. janvārim, kandidātvalstīm – pirms to pievienošanās".

9) 108. pantu groza šādi, lai iekļautu 1. pantu, saskaņā ar šā Līguma 5. pantu grozīto 2. pantu un 3. panta 1. punktu no Akta par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlēšanu vispārējās tiešās vēlēšanās, kas pievienots Padomes 1976. gada 20. septembra lēmumam; šā Akta II pielikumu turpina piemērot:

a) 1. un 2. punkta vietā, kas zaudējuši spēku saskaņā ar 14. pantu Aktā par pārstāvju ievēlēšanu Eiropas Parlamentā vispārējās tiešās vēlēšanās, kā 1. un 2. punktu iekļauj minētā akta 1. un 2. panta tekstu; jaunais 1. un 2. punkts ir šāds:

"1. Kopienā apvienoto valstu tautu pārstāvjus Eiropas Parlamentā ievēl vispārējās tiešās vēlēšanās.

2. Dalībvalstis ievēl šādu pārstāvju skaitu:

Beļģija	25
Dānija	16
Vācija	99
Grieķija	25
Spānija	64
Francija	87
Īrija	15
Itālija	87
Luksemburga	6
Nīderlande	31
Austrija	21
Portugāle	25
Somija	16
Zviedrija	22
Apvienotā Karaliste	87

Ja šo punktu groza, katrā dalībvalstī ievēlētu pārstāvju skaitam jānodrošina Kopienā apvienoto valstu tautu pienācīga pārstāvība.";

b) aiz jaunā 1. un 2. punkta kā 3. punktu iekļauj iepriekš minētā Akta 3. panta 1. punkta tekstu; jaunais 3. punkts ir šāds:

"3. Pārstāvjus ievēl uz pieciem gadiem.";

c) līdzšinējais 3. punkts saskaņā ar šā Līguma 2. panta noteiktajiem grozījumiem kļūst par 4. punktu;

d) 4. punkts, kas pievienots saskaņā ar šā Līguma 2. pantu, kļūst par 5. punktu;

10) 127. pantā svītro 3. punktu.

11) 138. panta pirmajā daļā vārdus "no pievienošanās dienas līdz 2000. gada 6. oktobrim" aizstāj ar "no 1995. gada 1. janvāra līdz 2000. gada 6. oktobrim".

12) No 160.b panta 3. punkta izslēdz otro daļu, kas sākas ar "Pirmajā iecelšanas reizē ..".

13) No 181. panta izslēdz otro, trešo un ceturto daļu.

14) 191. panta vietā iekļauj laboto 28. panta pirmās daļas tekstu no Līguma par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi; tādējādi jaunais 191. pants ir šāds:

"191. pants

Dalībvalstu teritorijās Kopienai ir visas privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīgas, lai veiktu uzdevumus saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti šim Līgumam pievienotajā 1965. gada 8. aprīļa Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās."

15) 198. pantu groza šādi:

a) aiz otrās daļas iekļauj šādu trešo daļu:

"Šā Līguma noteikumi attiecas uz Ālandu salām saskaņā ar 2. protokolu Aktā par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās nosacījumiem.";

b) līdzšinējā trešā daļa svītro e) punktu, kas attiecas uz Ālandu salām.

16) 199. pantā pirmajā daļā vārdus "un iestādēm, kas pārstāv Vispārējo vienošanos par tarifiem un tirdzniecību" aizstāj ar "un iestādēm, kas pārstāv Pasaules tirdzniecības organizāciju".

17) Atceļ VI sadaļu "Noteikumi, kas attiecas uz sākumposmu", kas ietver 1. iedaļu "Iestāžu izveide", 2. iedaļu "Noteikumi šā Līguma sākotnējai piemērošanai" un 3. iedaļu "Pārejas noteikumi" un 209. līdz 223. pantam.

18) 225. pantu papildina ar šādu jaunu daļu:

"Saskaņā ar Pievienošanās līgumiem šā Līguma teksts angļu, dāņu, grieķu, īru, portugāļu, somu, spāņu un zviedru valodā arī ir autentisks."

II. PIELIKUMI

Svītro V pielikumu "Sākotnējā pētniecības un mācību programma, kas minēta šā Līguma 215. pantā", to skaitā tabulu "Pētniecības un mācību programmu īstenošanai vajadzīgo izdevumu sadalījums".

III. PROTOKOLI

1) Atceļ Protokolu par Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma piemērošanu Nīderlandes Karalistes daļām, kas nav Eiropā.

2) Protokolu par Eiropas Atomenerģijas kopienas Tiesas Statūtiem groza šādi:

a) svītro vārdus "IR IZRAUDZĪJUŠAS par saviem Pilnvarotajiem:", kā arī valstu vadītāju un viņu pilnvaroto sarakstu;

b) svītro vārdus "KAS, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par likumīgām un spēkā esošām,";

c) 3. pantā kā ceturto daļu pievieno pielāgoto 21. panta tekstu no Protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās; tādējādi šī jaunā ceturta daļa ir šāda:

"Protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās 12. līdz 15. pants un 18. pants attiecas uz Tiesas tiesnešiem, ģenerālvokātiem, sekretāru un referenta palīgiem, neskarot noteikumus par tiesnešu imunitāti, kas izklāstīti iepriekšējās daļās.";

d) 58. pantu atceļ;

e) svītro beigu formulu "TO APLIECINOT, attiecīgi Pilnvarotie ir parakstījuši šo Protokolu.";

f) svītro parakstītāju sarakstu.

9. pants

1. Neskarot turpmākus šā panta punktus, kuru mērķis ir atstāt spēkā noteikumu būtiskās daļas, atceļ 1957. gada 25. marta Konvenciju par dažām iestādēm, kas ir kopīgas Eiropas Kopienām un 1965. gada 8. aprīļa Līgumu par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi, izņemot 5. punktā minēto protokolu.

2. Pilnvaras, ko Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai, Tiesai un Revīzijas palātai piešķir Eiropas Kopienas dibināšanas līgums, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums, vienotās iestādes īsteno saskaņā ar nosacījumiem, kas attiecīgi paredzēti minētajos līgumos un šajā pantā.

Uzdevumus, ko Ekonomikas un sociālo lietu komitejai nosaka Eiropas Kopienas dibināšanas līgums un Eiropas Atomenerģijas

kopienas dibināšanas līgums, veic vienota komiteja saskaņā ar nosacījumiem, kas attiecīgi paredzēti minētajos Līgumos. Uz šo komiteju attiecas Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 193. un 197. panta noteikumi.

3. Eiropas Kopienas ierēdņi un citi darbinieki ir daļa no Kopienas vienotās vadības un pakļaujas noteikumiem, kas pieņemti, piemērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 212. pantu.

4. Dalībvalstu teritorijā Eiropas Kopienām ir visas privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīgas, lai veiktu uzdevumus saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti 5. punktā minētajā protokolā. Tāda pati nostāja ir arī attiecībā uz Eiropas Centrālo banku, Eiropas Monetāro institūtu un Eiropas Investīciju banku.

5. 1965. gada 8. aprīļa Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās iekļauj 23. pantu, kā paredzēts Protokolā, ar ko groza minēto protokolu; un pants ir šāds:

"23. pants

Šis protokols attiecas arī uz Eiropas Centrālo banku, tās struktūru locekļiem un personālu, neskarot noteikumiem, kas ietverti Protokolā par Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem.

Eiropas Centrālā banka turklāt ir atbrīvota no jebkādiem nodokļiem vai līdzīgiem maksājumiem gadījumā, ja palielinās tās kapitāls, un no dažādām formalitātēm, kas ar to var būt saistītas valstī, kurā ir Bankas mītne. Bankas un tās iestāžu darbībām, kas veiktas saskaņā ar Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem, neuzliek nekādus apgrozījuma nodokļus.

Iepriekš minētie noteikumi attiecas arī uz Eiropas Monetāro institūtu. Arī tā darbības izbeigšanas vai likvidācijas gadījumā tai neuzliek nekādus maksājumus."

6. Eiropas Kopienas ieņēmumus un izdevumus, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas administratīvos izdevumus, ar to saistītos ieņēmumus un Eiropas Atomenerģijas kopienas ieņēmumus un izdevumus, izņemot Sagādes aģentūras un kopuzņēmumu ieņēmumus un izdevumus, uzrāda Eiropas Kopienas budžetā saskaņā ar attiecīgajiem Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu noteikumiem.

7. Neskarot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 216. panta, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līguma 77. panta, Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 189. panta un Eiropas Investīciju bankas Statūtu 1. panta otrās daļas piemērošanu, dalībvalstu valdību pārstāvji, savstarpēji vienojoties, pieņem noteikumus, kas vajadzīgi, lai atrisinātu dažas ar Luksemburgas Lielhercogisti saistītas problēmas, kas rodas, veidojot vienotu Eiropas Kopienas Padomi un vienotu Eiropas Kopienas Komisiju.

10. pants

1. Šajā daļā atceļot vai svītrojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līguma un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma noteikumus, kas ir spēkā pirms šā Amsterdamas līguma stāšanās spēkā, kā arī dažus to noteikumus pielāgojot, nekādi nemainās minēto līgumu noteikumu juridiskās sekas, jo īpaši tās, kas izriet no līgumos noteiktajiem termiņiem, ne arī pievienošanās līgumu juridiskās sekas.

2. To spēkā esošo aktu juridiskās sekas, kas pieņemti, pamatojoties uz minētajiem līgumiem, netiek skartas.

3. Tāda pati nostāja ir attiecībā uz 1957. gada 25. marta Konvencijas par dažām iestādēm, kas ir kopīgas Eiropas Kopienām, atcelšanu un 1965. gada 8. aprīļa Līguma par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi atcelšanu.

11. pants

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līguma un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma noteikumi par Eiropas Kopienas Tiesas pilnvarām un šo pilnvaru īstenošanu attiecas uz šīs daļas noteikumiem un 9. panta 5. punktā minēto Protokolu par privilēģijām un imunitāti.

TREŠĀ DAĻA VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

12. pants

1. Līguma par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līguma pantus, sadaļas un iedaļas, ko groza ar šo Līgumu, pārnumurē saskaņā ar atbilstmju tabulām šā Līguma pielikumā, kas ir tā sastāvdaļa.

2. Tādējādi labo atsauces uz Līguma par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līguma pantiem, sadaļām un iedaļām, kā arī to savstarpējās atsauces. Tas pats attiecas uz minēto līgumu pantu, sadaļu un iedaļu norādēm pārējos Kopienas līgumos.

3. Norādes citos dokumentos vai aktos uz 2. punktā minēto Līgumu pantiem, sadaļām un iedaļām uzskatāmas par norādēm uz šo Līgumu pantiem, sadaļām un iedaļām, kas pārnumurētas saskaņā ar 1. punktu, un attiecīgi uz minēto pantu punktiem, kas pārnumurēti saskaņā ar dažiem 6. panta noteikumiem.

4. Norādes uz 7. un 8. pantā minēto Līgumu punktiem vai pantiem citos dokumentos vai aktos uzskatāmas par norādēm uz tiem punktiem, kuri pārnumurēti saskaņā ar dažiem 7. un 8. panta noteikumiem.

13. pants

Šis Līgums ir noslēgts uz neierobežotu laiku.

14. pants

1. Augstās Līgumslēdzējas Puses šo Līgumu ratificē saskaņā ar attiecīgajām konstitucionālajām prasībām. Ratifikācijas dokumentus deponē Itālijas Republikas valdībai.

2. Šis Līgums stājas spēkā otrā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ratifikācijas dokumentu deponē pēdējā parakstītājvalsts.

15. pants

Šā Līguma oriģinālu vienā eksemplārā angļu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, īru, itāļu, portugāļu, somu, spāņu, vācu un zviedru valodā deponē Itālijas Republikas valdības arhīvā; visi teksti ir vienlīdz autentiski, un Itālijas Republikas valdība izsniedz apliecinātu kopiju visu citu parakstītājvalstu valdībām.

To apliecinot, attiecīgie Pilnvarotie ir parakstījuši šo Līgumu. Amsterdamā, tūkstoš deviņi simti deviņdesmit septītā gada otrajā oktobrī.

*Pour Sa Majesté le Roi des Belges Voor Zijne Majesteit
de Koning der Belgen Für Seine Majestät den König
der Belgier*

Erik Derycke

*Cette signature engage également la Communauté française,
la Communauté flamande, la Communauté germanophone,
la Région wallonne, la Région flamande et la Région
de Bruxelles-Capitale.*

*Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse
Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige
Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest
en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.*

*Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige
Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische
Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region
und die Region Brüssel-Hauptstadt.*

*For Hendes Majestæt Danmarks Dronning
Niels Helveg Petersen*

*Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland
Klaus Kinkel*

*Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας
Theodoros Pangalos*

*Por Su Majestad el Rey de España
Juan Abel Matutes*

*Pour le Président de la République française
Hubert Védérine*

*Thar ceann an Choimisiúin arna ádarús le hAirteagal 14
de Bhunreacht na hÉireann chun cumhachtaí
agus feidhmeanna Uachtarán na hÉireann a oibriús agus
a chomhlíonadh*

*For the Commission authorised by Article 14
of the Constitution of Ireland to exercise and perform
the powers and functions of the President of Ireland
Raphael P. Burke*

*Per il Presidente della Repubblica italiana
Lamberto Dini*

*Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg
Jacques F. Poos*

*Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden
Hans van Mierlo*

*Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich
Wolfgang Schüssel*

*Pelo Presidente da República Portuguesa
Jaime Gama*

*Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President
Tarja Halonen*

*För Hans Majestät Konungen av Sverige
Lena Hjelm-Wallén*

*For Her Majesty the Queen of the United Kingdom
of Great Britain and Northern Ireland
Douglas Henderson*

PIELIKUMS

**Atbilstmju tabulas,
kas minētas Amsterdamas līguma 12. pantā**

A. Līgums par Eiropas Savienību

Vecā numerācija	Jaunā numerācija
I SADAĻA	I SADAĻA
A pants	1. pants
B pants	2. pants
C pants	3. pants
D pants	4. pants
E pants	5. pants
F pants	6. pants
F1. pants (*)	7. pants
II SADAĻA	II SADAĻA
G pants	8. pants
III SADAĻA	III SADAĻA
H pants	9. pants
IV SADAĻA	IV SADAĻA
I pants	10. pants
V SADAĻA (***)	V SADAĻA
J1. pants	11. pants
J2. pants	12. pants
J3. pants	13. pants
J4. pants	14. pants
J5. pants	15. pants
J6. pants	16. pants
J7. pants	17. pants
J8. pants	18. pants
J9. pants	19. pants
J10. pants	20. pants
J11. pants	21. pants
J12. pants	22. pants
J13. pants	23. pants
J14. pants	24. pants
J15. pants	25. pants
J16. pants	26. pants
J17. pants	27. pants
J18. pants	28. pants
VI SADAĻA (***)	VI SADAĻA
K1. pants	29. pants
K2. pants	30. pants
K3. pants	31. pants
K4. pants	32. pants
K5. pants	33. pants
K6. pants	34. pants
K7. pants	35. pants
K8. pants	36. pants
K9. pants	37. pants
K10. pants	38. pants
K11. pants	39. pants
K12. pants	40. pants
K13. pants	41. pants
K14. pants	42. pants

VIa SADAĻA (**)	VII SADAĻA
K15. pants (*)	43. pants
K16. pants (*)	44. pants
K17. pants(*)	45. pants
VII SADAĻA	VIII SADAĻA
L pants	46. pants
M pants	47. pants
N pants	48. pants
O pants	49. pants
P pants	50. pants
Q pants	51. pants
R pants	52. pants
S pants	53. pants

B. Eiropas Kopienas dibināšanas līgums

Vecā numerācija	Jaunā numerācija
PIRMĀ DAĻA	PIRMĀ DAĻA
1. pants	1. pants
2. pants	2. pants
3. pants	3. pants
3.a pants	4. pants
3.b pants	5. pants
3.c pants (*)	6. pants
4. pants	7. pants
4.a pants	8. pants
4.b pants	9. pants
5. pants	10. pants
5.a pants (*)	11. pants
6. pants	12. pants
6.a pants (*)	13. pants
7. pants (atcelts)	—
7.a pants	14. pants
7.b pants (atcelts)	—
7.c pants	15. pants
7.d pants(*)	16. pants
OTRĀ DAĻA	OTRĀ DAĻA
8. pants	17. pants
8.a pants	18. pants
8.b pants	19. pants
8.c pants	20. pants
8.d pants	21. pants
8.e pants	22. pants
TREŠĀ DAĻA	TREŠĀ DAĻA
I SADAĻA	I SADAĻA
9. pants	23. pants
10. pants	24. pants
11. pants (atcelts)	—
1. NODAĻA	1. NODAĻA
1. IEDAĻA (izslēgts)	—

12. pants	25. pants
13. pants (atcelts)	—
14. pants (atcelts)	—
15. pants (atcelts)	—
16. pants (atcelts)	—
17. pants (atcelts)	—
2. IEDAĻA (izslēgts)	—
18. pants (atcelts)	—
19. pants (atcelts)	—
20. pants (atcelts)	—
21. pants (atcelts)	—
22. pants (atcelts)	—
23. pants (atcelts)	—
24. pants (atcelts)	—
25. pants (atcelts)	—
26. pants (atcelts)	—
27. pants (atcelts)	—
28. pants	26. pants
29. pants	27. pants
2. NODAĻA	2. NODAĻA
30. pants	28. pants
31. pants (atcelts)	—
32. pants (atcelts)	—
33. pants (atcelts)	—
34. pants	29. pants
35. pants (atcelts)	—
36. pants	30. pants
37. pants	31. pants
II SADAĻA	II SADAĻA
38. pants	32. pants
39. pants	33. pants
40. pants	34. pants
41. pants	35. pants
42. pants	36. pants
43. pants	37. pants
44. pants (atcelts)	—
45. pants (atcelts)	—
46. pants	38. pants
47. pants (atcelts)	—
III SADAĻA	III SADAĻA
1. NODAĻA	1. NODAĻA
48. pants	39. pants
49. pants	40. pants
50. pants	41. pants
51. pants	42. pants
2. NODAĻA	2. NODAĻA
52. pants	43. pants
53. pants (atcelts)	—
54. pants	44. pants
55. pants	45. pants
56. pants	46. pants
57. pants	47. pants
58. pants	48. pants
3. nodaļa	3. nodaļa
59. pants	49. pants
60. pants	50. pants
61. pants	51. pants

62. pants (atcelts)	—
63. pants	52. pants
64. pants	53. pants
65. pants	54. pants
66. pants	55. pants
4. NODAĻA	4. NODAĻA
67. pants (atcelts)	—
68. pants (atcelts)	—
69. pants (atcelts)	—
70. pants (atcelts)	—
71. pants (atcelts)	—
72. pants (atcelts)	—
73. pants (atcelts)	—
73.a pants (atcelts)	—
73.b pants	56. pants
73.c pants	57. pants
73.d pants	58. pants
73.e pants (atcelts)	—
73.f pants	59. pants
73.g pants	60. pants
73.h pants (atcelts)	—
IIIa SADAĻA (**)	IV SADAĻA
73.i pants (*)	61. pants
73.j pants (*)	62. pants
73.k pants (*)	63. pants
73.l pants (*)	64. pants
73.m pants (*)	65. pants
73.n pants (*)	66. pants
73.o pants (*)	67. pants
73.p pants (*)	68. pants
73.q pants (*)	69. pants
IV SADAĻA	V SADAĻA
74. pants	70. pants
75. pants	71. pants
76. pants	72. pants
77. pants	73. pants
78. pants	74. pants
79. pants	75. pants
80. pants	76. pants
81. pants	77. pants
82. pants	78. pants
83. pants	79. pants
84. pants	80. pants
V SADAĻA	VI SADAĻA
1. NODAĻA	1. NODAĻA
1. IEDAĻA	1. IEDAĻA
85. pants	81. pants
86. pants	82. pants
87. pants	83. pants
88. pants	84. pants
89. pants	85. pants
90. pants	86. pants
2. IEDAĻA (izslēgta)	—
91. pants (atcelts)	—
3. IEDAĻA	2. IEDAĻA
92. pants	87. pants
93. pants	88. pants

94. pants	89. pants
2. NODAĻA	2. NODAĻA
95. pants	90. pants
96. pants	91. pants
97. pants (atcelts)	—
98. pants	92. pants
99. pants	93. pants
3. NODAĻA	3. NODAĻA
100. pants	94. pants
100.a pants	95. pants
100.b pants (atcelts)	—
100.c pants (atcelts)	—
100.d pants (atcelts)	—
101. pants	96. pants
102. pants	97. pants
VI SADAĻA	VII SADAĻA
1. NODAĻA	1. NODAĻA
102.a pants	98. pants
103. pants	99. pants
103.a pants	100. pants
104. pants	101. pants
104.a pants	102. pants
104.b pants	103. pants
104.c pants	104. pants
2. NODAĻA	2. NODAĻA
105. pants	105. pants
105.a pants	106. pants
106. pants	107. pants
107. pants	108. pants
108. pants	109. pants
108.a pants	110. pants
109. pants	111. pants
3. NODAĻA	3. NODAĻA
109.a pants	112. pants
109.b pants	113. pants
109.c pants	114. pants
109.d pants	115. pants
4. NODAĻA	4. NODAĻA
109.e pants	116. pants
109.f pants	117. pants
109.g pants	118. pants
109.h pants	119. pants
109.i pants	120. pants
109.j pants	121. pants
109.k pants	122. pants
109.l pants	123. pants
109.m pants	124. pants
VIa SADAĻA (**)	VIII SADAĻA
109.n pants(*)	125. pants
109.o pants(*)	126. pants
109.p pants(*)	127. pants
109.q pants(*)	128. pants
109.r pants(*)	129. pants
109.s pants (*)	130. pants
VII NODAĻA	IX NODAĻA
110. pants	131. pants
111. (atcelts)	—

112. pants	132. pants
113. pants	133. pants
114. pants (atcelts)	—
115. pants	134. pants
VIIa SADAĻA (**)	X SADAĻA
116. pants (*)	135. pants
VIII SADAĻA	XI SADAĻA
1. NODAĻA (***)	1. NODAĻA
117. pants	136. pants
118. pants	137. pants
118.a pants	138. pants
118.b pants	139. pants
118.c pants	140. pants
119. pants	141. pants
119.a pants	142. pants
120. pants	143. pants
121. pants	144. pants
122. pants	145. pants
2. NODAĻA	2. NODAĻA
123. pants	146. pants
124. pants	147. pants
125. pants	148. pants
3. NODAĻA	3. NODAĻA
126. pants	149. pants
127. pants	150. pants
IX SADAĻA	XII SADAĻA
128. pants	151. pants
X SADAĻA	XIII SADAĻA
129. pants	152. pants
XI SADAĻA	XIV SADAĻA
129.a pants	153. pants
XII SADAĻA	XV SADAĻA
129.b pants	154. pants
129.c pants	155. pants
129.d pants	156. pants
XIII SADAĻA	XVI SADAĻA
130. pants	157. pants
XIV SADAĻA	XVII SADAĻA
130.a pants	158. pants
130.b pants	159. pants
130.c pants	160. pants
130.d pants	161. pants
130.e pants	162. pants
XV SADAĻA	XVIII SADAĻA
130.f pants	163. pants
130.g pants	164. pants
130.h pants	165. pants
130.i pants	166. pants
130.j pants	167. pants
130.k pants	168. pants
130.l pants	169. pants
130.m pants	170. pants
130.n pants	171. pants
130.o pants	172. pants
130.p pants	173. pants
130.q pants (atcelts)	—

XVI SADAĻA	XIX SADAĻA
130.r pants	174. pants
130.s pants	175. pants
130.t pants	176. pants
XVII SADAĻA	XX SADAĻA
130.u pants	177. pants
130.v pants	178. pants
130.w pants	179. pants
130.x pants	180. pants
130.y pants	181. pants
CETURTĀ DAĻA	CETURTĀ DAĻA
131. pants	182. pants
132. pants	183. pants
133. pants	184. pants
134. pants	185. pants
135. pants	186. pants
136. pants	187. pants
136.a pants	188. pants
PIEKTĀ DAĻA	PIEKTĀ DAĻA
I SADAĻA	I SADAĻA
1. NODAĻA	1. NODAĻA
1. iedaļa	1. iedaļa
137. pants	189. pants
138. pants	190. pants
138.a pants	191. pants
138.b pants	192. pants
138.c pants	193. pants
138.d pants	194. pants
138.e pants	195. pants
139. pants	196. pants
140. pants	197. pants
141. pants	198. pants
142. pants	199. pants
143. pants	200. pants
144. pants	201. pants
2. iedaļa	2. iedaļa
145. pants	202. pants
146. pants	203. pants
147. pants	204. pants
148. pants	205. pants
149. pants (atcelts)	—
150. pants	206. pants
151. pants	207. pants
152. pants	208. pants
153. pants	209. pants
154. pants	210. pants
3. iedaļa	3. iedaļa
155. pants	211. pants
156. pants	212. pants
157. pants	213. pants
158. pants	214. pants
159. pants	215. pants
160. pants	216. pants
161. pants	217. pants
162. pants	218. pants
163. pants	219. pants

4. iedaļa	4. iedaļa
164. pants	220. pants
165. pants	221. pants
166. pants	222. pants
167. pants	223. pants
168. pants	224. pants
168.a pants	225. pants
169. pants	226. pants
170. pants	227. pants
171. pants	228. pants
172. pants	229. pants
173. pants	230. pants
174. pants	231. pants
175. pants	232. pants
176. pants	233. pants
177. pants	234. pants
178. pants	235. pants
179. pants	236. pants
180. pants	237. pants
181. pants	238. pants
182. pants	239. pants
183. pants	240. pants
184. pants	241. pants
185. pants	242. pants
186. pants	243. pants
187. pants	244. pants
188. pants	245. pants
5. iedaļa	5. iedaļa
188.a pants	246. pants
188.b pants	247. pants
188.c pants	248. pants
2. NODAĻA	2. NODAĻA
189. pants	249. pants
189.a pants	250. pants
189.b pants	251. pants
189.c pants	252. pants
190. pants	253. pants
191. pants	254. pants
191.a pants (*)	255. pants
192. pants	256. pants
3. NODAĻA	3. NODAĻA
193. pants	257. pants
194. pants	258. pants
195. pants	259. pants
196. pants	260. pants
197. pants	261. pants
198. pants	262. pants
4. NODAĻA	4. NODAĻA
198.a pants	263. pants
198.b pants	264. pants
198.c pants	265. pants
5. NODAĻA	5. NODAĻA
198.d pants	266. pants
198.e pants	267. pants
II SADAĻA	II SADAĻA
199. pants	268. pants
200. pants (atcelts)	—

201. pants	269. pants
201.a pants	270. pants
202. pants	271. pants
203. pants	272. pants
204. pants	273. pants
205. pants	274. pants
205.a pants	275. pants
206. pants	276. pants
206.a pants (atcelts)	—
207. pants	277. pants
208. pants	278. pants
209. pants	279. pants
209.a pants	280. pants
SESTĀ DAĻA	SESTĀ DAĻA
210. pants	281. pants
211. pants	282. pants
212. pants (*)	283. pants
213. pants	284. pants
213.a pants (*)	285. pants
213.b pants (*)	286. pants
214. pants	287. pants
215. pants	288. pants
216. pants	289. pants
217. pants	290. pants
218. pants (*)	291. pants
219. pants	292. pants
220. pants	293. pants
221. pants	294. pants
222. pants	295. pants
223. pants	296. pants

224. pants	297. pants
225. pants	298. pants
226. pants (atcelts)	—
227. pants	299. pants
228. pants	300. pants
228.a pants	301. pants
229. pants	302. pants
230. pants	303. pants
231. pants	304. pants
232. pants	305. pants
233. pants	306. pants
234. pants	307. pants
235. pants	308. pants
236. pants (*)	309. pants
237. pants (atcelts)	—
238. pants	310. pants
239. pants	311. pants
240. pants	312. pants
241. pants (atcelts)	—
242. pants (atcelts)	—
243. pants (atcelts)	—
244. pants (atcelts)	—
245. pants (atcelts)	—
246. pants (atcelts)	—
NOBEIGUMA NOTEIKUMI	NOBEIGUMA NOTEIKUMI
247. pants	313. pants
248. pants	314. pants
(*) Jauns pants, kas iekļauts saskaņā ar Amsterdamas līgumu. (**) Jaunā sadaļa, kas iekļauta saskaņā ar Amsterdamas līgumu. (***) Sadaļa, kas pārveidota saskaņā ar Amsterdamas līgumu.	

A. LĪGUMAM PAR EIROPAS SAVIENĪBU PIEVIENTAIS PROTOKOLS

Protokols

par J7. pantu Līgumā par Eiropas Savienību

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

IEVĒROJOT to, ka pilnībā jāsteno Līguma par Eiropas Savienību J7. panta 1. punkta otrās daļas un 3. punkta noteikumi,

IEVĒROJOT to, ka saskaņā ar J7. pantu Savienības politika neskar dažu dalībvalstu drošības politikas un aizsardzības politikas īpašo būtību un ievēro konkrētu dalībvalstu pienākumus, ko tām uzliek Ziemeļatlantijas Līgums, un ir saderīga ar kopējo drošības un aizsardzības politiku, kas noteikta šajā struktūrā,

IR VIENOJUSĀS par šādu noteikumu, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību,

Gada laikā pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā Eiropas Savienība kopā ar Rietumeiropas Savienību izstrādā noteikumus ciešākai savstarpējai sadarbībai.

B. PROTOKOLI, KAS PIEVIENOTI LĪGUMAM PAR EIROPAS SAVIENĪBU UN EIROPAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMAM

Protokols,

ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

IEVĒROJOT to, ka noligumi par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, ko 1985. gada 14. jūnijā un 1990. gada 19. jūnijā Šengēnā parakstījušas dažas Eiropas Savienības dalībvalstis, kā arī ar tiem saistītie noligumi un uz to pamata pieņemtie noteikumi ir paredzēti, lai uzlabotu Eiropas integrāciju un, jo īpaši lai Eiropas Savienībai ļautu straujāk kļūt par telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums,

TIEKDAMĀS iekļaut iepriekš minētos nolīgumus un noteikumus Eiropas Savienības sistēmā,

APLIECINOT, ka Šengenas *acquis* noteikumus piemēro tikai tad, ja tie ir saderīgi ar Eiropas Savienības un Kopienas tiesībām,

ŅEMOT VĒRĀ Dānijas īpašo nostāju,

ŅEMOT VĒRĀ to, ka Īrija un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste nav minēto nolīgumu puses un parakstītājas, un to, ka tomēr ir jāparedz iespēja šīm dalībvalstīm pieņemt tos pilnībā vai daļēji,

ATZĪSTOT, ka tādēļ ir jāizmanto Līguma par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līguma noteikumi par dažu dalībvalstu ciešāku sadarbību un ka šos noteikumus vajadzētu izmantot tikai kā pēdējo līdzekli,

ŅEMOT VĒRĀ vajadzību uzturēt īpašas attiecības ar Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti, jo šīs abas valstis ir apstiprinājušas vēlmi uzņemties saistības, ko uzliek iepriekšminētie noteikumi, pamatojoties uz 1996. gada 19. decembrī Luksemburgā parakstīto nolīgumu,

IR VIENOJUSĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

1. pants

Beļģijas Karaliste, Dānijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Grieķijas Republika, Spānijas Karaliste, Francijas Republika, Itālijas Republika, Luksemburgas Lielhercogiste, Nīderlandes Karaliste, Austrijas Republika, Portugāles Republika, Somijas Republika un Zviedrijas Karaliste, kas parakstījušas Šengenas nolīgumus, ir pilnvarotas izveidot ciešāku savstarpēju sadarbību jomās, uz ko attiecas minētie noligumi un ar tiem saistītie noteikumi, kas uzskaitīti šā protokola pielikumā, šē turpmāk "Šengenas *acquis*". Šo sadarbību veic Eiropas Savienības iestāžu un tiesību sistēmā, ievērojot attiecīgos noteikumus Līgumā par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā.

2. pants

1. No Amsterdamas līguma spēkā stāšanās dienas Šengenas *acquis*, ieskaitot saskaņā ar Šengenas nolīgumiem dibinātās Izpildu komitejas lēmumus, kas pieņemti pirms šīs dienas, piemēro uzreiz visās trīspadsmit 1. pantā minētajās dalībvalstīs, neskarot 2. punkta noteikumus. No tās pašas dienas minēto Izpildu komiteju aizstāj Padome.

Padome ar 1. pantā minēto locekļu vienprātīgu lēmumu nosaka visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šo punktu. Padome ar vienprātīgu lēmumu saskaņā ar attiecīgiem līgumu noteikumiem nosaka juridisko pamatu katram noteikumam vai lēmumam, kurš veido Šengenas *acquis*.

Attiecībā uz šādiem noteikumiem un lēmumiem un saskaņā ar minēto juridisko pamatu, Eiropas Kopienas Tiesa īsteno pilnvaras, ko tai piešķir attiecīgi piemērojamie līgumu noteikumi. Nekādā gadījumā Tiesas kompetencē nav pieņemt nolēmumus par pasākumiem vai lēmumiem, kas attiecas uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.

Kamēr iepriekš minētie pasākumi nav veikti un neskarot 5. panta 2. punktu, noteikumus vai lēmumus, kas veido Šengenas *acquis*, uzskata par tiesību aktiem, kas pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļu.

2. Šā panta 1. punktu piemēro dalībvalstīm, kas parakstījušas protokolus par pievienošanu Šengenas *acquis*, no dienas, ko vienprātīgi nosaka 1. pantā paredzētie Padomes locekļi, izņemot gadījumu, kad kāda no šīm valstīm ir izpildījusi Šengenas *acquis* pievienošanās nosacījumus jau pirms Amsterdamas līguma stāšanās spēkā.

3. pants

Pēc 2. panta 1. punkta otrajā daļā paredzētās noteikšanas Dānija attiecībā pret citām Šengenas nolīgumu parakstītājvalstīm saglabā tādas pašas tiesības un pienākumus, kā pirms minētās noteikšanas, attiecībā uz tām Šengenas *acquis* daļām, kurām par juridisko pamatu uzskata Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IIIa sadaļu.

Attiecībā uz tām Šengenas *acquis* daļām, kurām par juridisko pamatu uzskata VI sadaļu Līgumā par Eiropas Savienību, Dānija saglabā tādas pašas tiesības un pienākumus, kā citas valstis, kas parakstījušas Šengenas nolīgumus.

4. pants

Īrija un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, kuras nesaista Šengenas *acquis*, jebkurā brīdī var lūgt dalību dažos vai visos šā *acquis* noteikumos.

Padome par šādu lūgumu pieņem lēmumu, pastāvot vienprātībai starp tās 1. pantā minētajiem locekļiem un attiecīgās valsts valdības pārstāvi.

5. pants

1. Uz priekšlikumiem un ierosinājumiem, kas pamatojas uz Šengenas *acquis*, attiecas attiecīgi līgumu noteikumi.

Šajā sakarā gadījumā, ja Īrija vai Apvienotā Karaliste, vai abas pietiekami drīz nav rakstiski paziņojušas Padomes priekšsēdētājam par nodomu piedalīties, uzskata, ka Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 5.a pantā vai Līguma par Eiropas Savienību K12. pantā paredzētā atļauja ir piešķirta 1. pantā minētajām dalībvalstīm, kā arī Īrijai vai Apvienotajai Karalistei, ja kāda no tām vēlas iesaistīties attiecīgās jomas sadarbībā.

2. Attiecīgos līgumu noteikumus, kas minēti 1. punkta pirmajā daļā, piemēro pat tad, ja Padome nav noteikusi 2. panta 1. punkta otrajā daļā minētos pasākumus.

6. pants

Islandes Republika un Norvēģijas Karaliste iesaistās Šengenas *acquis* īstenošanā un tā turpmākā izveidē, pamatojoties uz 1996. gada 19. decembrī Luksemburgā parakstīto nolikumu. Šajā nolūkā nolikumā, ko šīs valstis slēdz ar Padomi, jāvienojas par piemērotām procedūrām, 1. pantā minētajiem Padomes locekļiem pieņemot lēmumu vienprātīgi. Šādā nolikumā ietver noteikumus par Islandes un Norvēģijas līdzdalību visās finansālās saistībās, kas rodas, īstenojot šo Protokolu.

Ar Islandi un Norvēģiju Padome ar vienprātīgu lēmumu slēdz atsevišķu nolikumu, lai sadalītu tiesības un pienākumus starp Īriju un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no vienas puses, un Islandi un Norvēģiju, no otras puses, tajās Šengenas *acquis* jomās, kas attiecas uz šīm valstīm.

7. pants

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka sīkākus noteikumus, kā Šengenas Sekretariātu iekļaut Padomes Ģenerālsekretariātā.

8. pants

Sarunās par jaunu dalībvalstu uzņemšanu Eiropas Savienībā Šengenas *acquis* un pasākumi, ko iestādes nosaka tā piemērošanas jomā, uzskatāms par *acquis*, kas kopumā jāpieņem visām kandidātvalstīm.

**PIELIKUMS
ŠENGENAS ACQUIS**

1. Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdību, Vācijas Federatīvās Republikas valdības un Francijas Republikas valdības 1985. gada 14. jūnija Šengenas nolikums par kontroli pakāpenisku atcelšanu pie kopīgām robežām.

2. Konvencija, ar ko īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas nolikumu par kontroli pakāpenisku atcelšanu pie kopīgām robežām un kas noslēgta 1990. gada 19. jūnijā starp Beļģijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Francijas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti un Nīderlandes Karalisti, kā arī tās Nobeiguma akts un deklarācijas.

3. Pievienošanās protokoli un nolikumi 1985. gada nolikumam un 1990. gada īstenošanas konvencijai, kas noslēgti ar Itāliju (parakstīti 1990. gada 27. novembrī Parīzē), Spāniju un Portugāli (parakstīti 1991. gada 25. jūnijā Bonnā), Grieķiju (parakstīti 1992. gada 6. novembrī Madridē), Austriju (parakstīti 1995. gada 28. aprīlī Briseļē) un Dāniju, Somiju un Zviedriju (parakstīti 1996. gada 19. decembrī Luksemburgā), kopā ar attiecīgajiem Nobeiguma aktiem un deklarācijām.

4. Lēmumi un deklarācijas, ko pieņēmusi Izpildu komiteja, kas nodibināta saskaņā ar 1990. gada īstenošanas konvenciju, kā arī tiesību akti, ko tās instances, kam Izpildu komiteja piešķirusi lēmumu pieņemšanas pilnvaras, pieņem, lai īstenotu šo konvenciju.

**Protokols
par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma
7.a panta dažu aspektu piemērošanu
Apvienotajai Karalistei un Īrijai**

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

TIEKDAMĀS atrisināt dažus jautājumus, kas attiecas uz Apvienoto Karalisti un Īriju,

ŅEMOT VĒRĀ to, ka daudzus gadus pastāvējuši īpaši noteikumi par ceļošanu starp Apvienoto Karalisti un Īriju,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam un Līgumam par Eiropas Savienību.

1. pants

Neatkarīgi no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 7.a panta, neatkarīgi no jebkura cita šā Līguma vai Līguma par Eiropas Savienību noteikuma, pasākumiem, kas noteikti saskaņā ar šiem līgumiem vai jebkādiem starptautiskiem nolikumiem, ko noslēgusi Kopiena vai Kopiena un tās dalībvalstis ar vienu vai vairākām trešām valstīm, Apvienotā Karaliste personām, kas vēlas ieceļot tās teritorijā, ir tiesīga pie robežas ar citām dalībvalstīm veikt pārbaudes, ko tā uzskata par vajadzīgām, lai:

a) pārbaudītu tiesības ieceļot Apvienotajā Karalistē to valstu pilsoņiem, kuras ir līgumslēdzējas puses Eiropas Ekonomiskās zonas līgumā, un viņu apgādājamām personām, kas izmanto Kopienas tiesību aktu piešķirtās tiesības, kā arī citu valstu pilsoņiem, kuriem šādas tiesības dod kāds Apvienotajai Karalistei saistošs nolikums;

b) izlemtu, vai citām personām piešķirt atļauju ieceļot Apvienotajā Karalistē.

Apvienotās Karalistes tiesības noteikt vai īstenot šādas pārbaudes neietekmē Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 7.a pants, jebkurš cits minētā līguma vai Līguma par Eiropas Savienību noteikums vai pasākums, kas paredzēts, piemērojot šos līgumus. Norādes uz Apvienoto Karalisti šajā pantā attiecas arī uz teritorijām, par kuru ārlietām atbild Apvienotā Karaliste.

2. pants

Apvienotā Karaliste un Īrija var arī turpmāk veikt savstarpējus pasākumus attiecībā uz personu pārvietošanos starp šīm teritorijām ("Kopīgā ceļojumu telpa"), pilnīgi respektējot šā Protokola 1. panta pirmās daļas a) apakšpunktā minēto personu tiesības. Tādējādi, kamēr viņi saglabā šos pasākumus, šā Protokola 1. panta noteikumi attiecas uz Īriju ar tādiem pašiem nosacījumiem kā uz Apvienoto Karalisti. Šos pasākumus neietekmē Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 7.a pants, jebkurš cits minētā līguma vai Līguma par Eiropas Savienību noteikums vai pasākums, kas paredzēts, piemērojot šos līgumus.

3. pants

Pārējās dalībvalstis pie savām robežām vai jebkurā robežpārejas vietā ir tiesīgas šādi pārbaudīt personas, kuras vēlas ieceļot to teritorijā no Apvienotās Karalistes vai jebkuras teritorijas, par kuras ārlietām tā atbild, ar tādiem pašiem mērķiem, kas noteikti Protokola 1. pantā, vai no Īrijas, ciktāl šā Protokola 1. panta noteikumi attiecas uz Īriju.

Pārējo dalībvalstu tiesības noteikt vai veikt šādas pārbaudes neietekmē Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 7.a pants, jebkurš cits minētā līguma vai Līguma par Eiropas Savienību noteikums vai pasākums, kas paredzēts, piemērojot šos līgumus.

**Protokols
par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju**

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

TIEKDAMĀS atrisināt dažus jautājumus, kas attiecas uz Apvienoto Karalisti un Īriju,

ŅEMOT VĒRĀ Protokolu par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 7.a panta dažu aspektu piemērošanu Apvienotajai Karalistei un Īrijai,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam un Līgumam par Eiropas Savienību.

1. pants

Ievērojot 3. pantu, Apvienotā Karaliste un Īrija nepiedalās ierosināto pasākumu pieņemšanā, ko veic Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IIIa sadaļu. Atkāpjoties no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punkta, kvalificēts balsu vairākums ir tāda Padomes locekļiem piešķirto balsu attiecība, kāda noteikta minētajā 148. panta 2. punktā. Padomes lēmumiem, kas jāpieņem vienprātīgi, vajadzīgs vienprātīgs lēmums, ko pieņem Padomes locekļi, izņemot Apvienotās Karalistes un Īrijas valdības pārstāvjus.

2. pants

Saskaņā ar 1. pantu un ievērojot 3., 4. un 6. pantu, nekādi Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IIIa sadaļas noteikumi, nekādi pasākumi, kas noteikti, piemērojot šo sadaļu, nekādi noteikumi starptautiskos nolikumos, ko Kopiena noslēgusi, piemērojot šo sadaļu, nedz arī kādi Tiesas lēmumi, kas interpretē šos noteikumus vai pasākumus, Apvienotajai Karalistei vai Īrijai nav saistoši vai piemērojami; un neviens no šiem noteikumiem, pasākumiem vai lēmumiem neietekmē minēto dalībvalstu kompetenci, tiesības un pienākumus; un neviens no šiem noteikumiem, pasākumiem vai lēmumiem, ja tie attiecas uz Apvienoto Karalisti vai Īriju, negroza *acquis communautaire*, kā arī tie nav Kopienas tiesību daļa.

3. pants

1. Apvienotā Karaliste vai Īrija trijos mēnešos pēc tam, kad Padomei iesniegts priekšlikums vai ierosinājums, piemērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IIIa sadaļu, var rakstiski paziņot Padomes priekšsēdētājam, ka tā vēlas piedalīties šādu ierosinātu pasākumu noteikšanā un istenošanā, un tādā gadījumā šī valsts iegūst šādas tiesības. Atkāpjoties no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punkta, kvalificēts balsu vairākums ir tāda attiecīgiem Padomes locekļiem piešķirto balsu attiecība, kāda noteikta minētajā 148. panta 2. punktā.

Padomes lēmumiem, kas jāpieņem vienprātīgi, vajadzīgs vienprātīgs lēmums, ko pieņem Padomes locekļi, izņemot locekli, kurš šādu paziņojumu nav izteicis. Pasākums, kas noteikts saskaņā ar šo punktu, ir saistošs visām dalībvalstīm, kuras piedalījušās tā noteikšanā.

2. Ja nav iespējams pieņemtā termiņā noteikt kādu no 1. punktā minētajiem pasākumiem, piedaloties Apvienotajai Karalistei vai Īrijai, Padome šādu pasākumu var noteikt saskaņā ar 1. pantu bez Apvienotās Karalistes vai Īrijas līdzdalības. Šādā gadījumā piemēro 2. pantu.

4. pants

Apvienotā Karaliste vai Īrija pēc tam, kad Padome ir noteikusi kādu pasākumu, piemērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IIIa sadaļu, vienmēr var paziņot Padomei un Komisijai par savu nodomu pieņemt minēto pasākumu. Tādā gadījumā *mutatis mutandis* piemēro Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 5.a panta 3. punktā paredzēto procedūru.

5. pants

Dalībvalstij, kam nav saistoši pasākumi, kuri noteikti, piemērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IIIa sadaļu, nav nekādu finansiālu minētā pasākuma saistību, izņemot iestāžu administratīvās izmaksas.

6. pants

Ja gadījumos, kas minēti šajā Protokolā, Apvienotajai Karalistei vai Īrijai ir saistošs kāds pasākums, ko Padome noteikusi, piemērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IIIa sadaļu, attiecīgos minētā līguma noteikumus, to skaitā 73.p pantu, sakarā ar attiecīgo pasākumu piemēro šai valstij.

7. pants

3. un 4. pants neskar Protokolu, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā.

8. pants

Īrija var rakstiski paziņot Padomes priekšsēdētājam, ka turpmāk nevēlas, lai uz to attiektos šā Protokola noteikumi. Šādā gadījumā uz Īriju attiecas līguma parastie noteikumi.

Protokols par Dānijas nostāju

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

ATGĀDINOT lēmumu, ko pieņēma valstu un valdību vadītāji Eiropadomes sanāksmes laikā 1992. gada 12. decembrī Edinburgā, par dažiem jautājumiem, kurus sakarā ar Līgumu par Eiropas Savienību bija izvirzījusi Dānija,

IEVĒROJOT Dānijas nostāju attiecībā uz pilsonību, ekonomisko un monetāro savienību, aizsardzības politiku un tieslietām un iekšlietām, kas izklāstīta Edinburgas lēmumā,

IEVĒROJOT 3. pantu Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā,

IR VIENOJUSĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam un Līgumam par Eiropas Savienību.

I DAĻA

1. pants

Dānija nepiedalās tādu Padomes pasākumu noteikšanā, kas ierosināti saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IIIa sadaļu. Atkāpjoties no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma

148. panta 2. punkta, kvalificēts balsu vairākums ir 148. panta 2. punktā noteiktā attiecīgiem Padomes locekļiem piešķirto balsu attiecība. Padomes lēmumiem, kas jāpieņem vienprātīgi, vajadzīga Padomes locekļu vienprātība, izņemot Dānijas valdības pārstāvi.

2. pants

Neviens no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IIIa sadaļas noteikumiem, neviens pasākums, kas noteikts, piemērojot šo sadaļu, neviens noteikums starptautiskā nolīgumā, ko Kopenhāgena noslēgusi, piemērojot šo sadaļu, un neviens Tiesas lēmums, kas interpretē šādus noteikumus vai pasākumus, nav saistoši vai piemērojami Dānijai; šādi noteikumi, pasākumi vai lēmumi neietekmē Dānijas kompetenci, tiesības un pienākumus; neviens šāds noteikums, pasākums vai lēmums negroza *acquis communautaire*, kā arī tie nav Kopienas tiesību daļa, ja attiecas uz Dāniju.

3. pants

Dānijai nav nekādu finansiālu saistību sakarā ar pasākumiem, kas minēti 1. pantā, izņemot iestāžu administratīvās izmaksas.

4. pants

1., 2. un 3. pants neattiecas uz pasākumiem, kas nosaka, kuru trešu valstu pilsoņiem vajadzīgas vīzas, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, vai pasākumiem, kas attiecas uz vīzu formu vienādību.

5. pants

1. Sešos mēnešos pēc tam, kad Padome ir pieņēmusi lēmumu par kādu priekšlikumu vai ierosinājumu, kura mērķis ir attīstīt Šengenas *acquis*, piemērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IIIa sadaļas noteikumus, Dānija izlemj, vai transponēt šo lēmumu savos tiesību aktos. Ja tā nolems to darīt, šis lēmums saskaņā ar starptautiskām tiesībām radīs savstarpējas saistības Dānijai un pārējām dalībvalstīm, kuras minētas 1. pantā Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā, kā arī Īrijai vai Apvienotajai Karalistei, ja šis dalībvalstis piedalīsies konkrētajās sadarbības jomās.

2. Ja Dānija nolems nepieņemt kādu Padomes lēmumu, kas minēts 1. punktā, tad dalībvalstis, kuras minētas 1. pantā Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā, apsvērs, kādi attiecīgi pasākumi būtu jāveic.

II DAĻA

6. pants

Attiecībā uz pasākumiem, ko Padome noteikusi Līguma par Eiropas Savienību J3. panta 1. punkta un J7. panta jomā, Dānija nepiedalās ar aizsardzību saistītu Savienības lēmumu un rīcību izstrādē un ieviešanā, bet tā nekavēs attīstīt ciešāku dalībvalstu sadarbību šajā jomā. Tādēļ Dānija nepiedalās šo pasākumu noteikšanā. Dānijai nav pienākuma palīdzēt finansēt darbības izdevumus, ko rada šādi pasākumi.

III DAĻA

7. pants

Dānija saskaņā ar savām konstitucionālajām prasībām vienmēr var informēt citas dalībvalstis, ka tā turpmāk nevēlas pilnībā vai daļēji izmantot šo Protokolu. Šādā gadījumā Dānija pilnībā piemēros attiecīgos spēkā esošos Eiropas Savienības noteiktos pasākumus.

C. EIROPAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMAM PIEVIENOTIE PROTOKOLI

Protokols par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES;

TĀ KĀ atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienību F panta 2. punktam Savienība ievēro pamattiesības, ko nodrošina 1950. gada 4. novembra Romā parakstītā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija,

TĀ KĀ Eiropas Kopienas Tiesas kompetencē ir nodrošināt to, ka Eiropas Kopiena, interpretējot un piemērojot Līguma par Eiropas Savienību F panta 2. punktu, ievēro tiesību aktus,

TĀ KĀ atbilstīgi līguma par Eiropas Savienību O pantam ikvienai Eiropas valstij, kandidējot uz dalību Savienībā, jāievēro Līguma par Eiropas Savienību F panta 1.punktā izklāstītie principi,

IEVĒROJOT to, ka Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 236. pants rada mehānismu, kā uz laiku atņemt dažas tiesības gadījumā, ja dalībvalsts vairākkārt nopietni pārkāpj šos principus,

ATGĀDINOT to, ka katram dalībvalsts pilsonim kā Savienības pilsonim ir īpašs statuss un aizsardzība, ko nodrošina dalībvalstis saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma otro daļu,

IEVĒROJOT to, ka Eiropas Kopienas dibināšanas līgums rada telpu bez iekšējām robežām un katram Savienības pilsonim nodrošina tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstu teritorijā,

ATCEROTIES to, ka jautājumu par Savienības dalībvalstu pilsoņu izdošanu reglamentē 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu un 1996. gada 27. septembra Konvencija, kas izstrādāta, pamatojoties uz K3. pantu Līgumā par Eiropas Savienību attiecībā uz izdošanu Eiropas Savienības dalībvalstu starpā,

VĒLĒDAMĀS novērst patvēruma institūta izmantošanu tādiem nolūkiem, kādiem tas nav paredzēts,

TĀ KĀ šis protokols ievēro 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvencijas par bēgļu statusu galamērķus un uzdevumus,

IR VIENOJUSĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

Vienīgais pants

Ņemot vērā pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzības līmeni Eiropas Savienības dalībvalstīs, visos juridiskajos un praktiskajos jautājumos, kas saistīti ar patvēruma lietām, tās uzskatāmas par drošām mītneszemēm. Tādējādi ikvienu patvēruma lūgumu, ko iesniedz kādas dalībvalsts pilsonis, var ņemt vērā vai pasludināt, ka tā izskatīšana ir pieļaujama citā dalībvalstī, tikai šādos gadījumos:

a) ja dalībvalsts, kuras pilsonis ir patvēruma lūdzējs, atsaucoties uz Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 15. pantu, pēc Amsterdamas līguma spēkā stāšanās nosaka savā teritorijā pasākumus, atkāpjoties no pienākumiem, ko uzliek minētā konvencija;

b) ja sāka Līguma par Eiropas Savienību F1. panta 1. punktā minētā procedūra un tikmēr, kamēr Padome pieņem lēmumu šajā sakarā;

c) ja Padome, pamatojoties uz F1. panta 1. punktu Līgumā par Eiropas Savienību, konstatē, ka dalībvalsts, kuras pilsonis ir patvēruma lūdzējs, vairākkārt nopietni pārkāpusi principus, kas minēti F panta 1. punktā;

d) ja dalībvalstij būtu vienpusēji jāpieņem šādu lēmumu attiecībā uz citas dalībvalsts pilsoņa lūgumu; šādā gadījumā tūlīt jāinformē Padome; lūgumu izskata, pamatojoties uz pieņēmumu, ka tas ir klaji nepamatots, nekādā gadījumā nekādi neiespaidojot dalībvalsts lēmumu pieņemšanas tiesības.

Protokols par subsidiaritātes principa un proporcionālītātes principa piemērošanu

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

APŅĒMUŠĀS radīt priekšnoteikumus Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 3.b pantā ietvertā subsidiaritātes principa un proporcionālītātes principa piemērošanai, lai precizāk noteiktu to piemērošanas kritērijus un nodrošinātu to, ka visas iestādes tos stingri ievēro un konsekventi ievieš,

VĒLĒDAMĀS nodrošināt to, ka lēmumu pieņemšana cik iespējams ir tuvināta Savienības pilsoņiem,

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 1993. gada 25. oktobra Iestāžu nolikumu par subsidiaritātes principa īstenošanas procedūram,

APLIECINA, ka secinājumi, kas pieņemti Eiropadomes sanāksmē Birmingemā 1992. gada 16. oktobrī, un vispārējā nostāja subsidiaritātes principa ieviešanā, par ko vienojusies Eiropadome 1992. gada 11. un 12. decembra sanāksmē Edinburgā, turpinās vadīt Savienības iestāžu rīcību, kā arī plašāku subsidiaritātes principa piemērošanu, un šajā nolūkā

IR VIENOJUSĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

1) Visas iestādes, īstenojot tām piešķirtās pilnvaras, nodrošina subsidiaritātes principa ievērošanu. Tās nodrošina arī proporcionālītātes principa ievērošanu, saskaņā ar kuru ikvienai Kopienas rīcībai jābūt samērīgai ar Līguma mērķiem.

2) Piemērojot subsidiaritātes un proporcionālītātes principu, ievēro Līguma vispārīgos noteikumus un mērķus, jo īpaši attiecībā uz *acquis communautaire* un iestāžu līdzsvara pilnīgu saglabāšanu; netiek ietekmēti Tiesas izstrādātie principi par attiecībām starp valstu tiesību sistēmu un Kopienas tiesību sistēmu, kā arī ir jāievēro F panta 4. punkts Līgumā par Eiropas Savienību, saskaņā ar kuru "Savienība nodrošina līdzekļus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu tās mērķus un īstenotu tās politiku".

3) Subsidiaritātes princips neliek apšaubīt pilnvaras, ko Eiropas Kopienai piešķir Līgums, kā to interpretē Tiesa. Līguma 3.b panta otrajā daļā minētie kritēriji attiecas uz jomām, kas nav Kopienas ekskluzīvā kompetencē. Subsidiaritātes princips parāda, kā šīs pilnvaras īstenojamas Kopienas līmenī. Subsidiaritāte ir dinamiska koncepcija, un tā jāpiemēro saskaņā ar Līgumā izvirzītajiem mērķiem. Tā ļauj Kopienai, ievērojot savas pilnvaras, izvērst plašāku rīcību, ja to prasa apstākļi vai, gluži otrādi, to ierobežot vai beigt, ja tā vairs nav pamatota.

4) Ierosinot jebkuru Kopienas tiesību aktu, jāpamato tā izstrādes iemesli, lai pierādītu, ka tas atbilst subsidiaritātes un proporcionālītātes principiem; iemesli, kas ļauj secināt, ka kāds Kopienas mērķis ir labāk sasniedzams Kopienas līmenī, jāpamato ar kvalitātes un, ja vien iespējams, kvantitatīves rādītājiem.

5) Lai Kopienas rīcība būtu pamatota, jāpanāk atbilde diviem subsidiaritātes principa aspektiem: ierosinātās rīcības mērķus nevar pilnībā sasniegt ar dalībvalstu rīcību, ievērojot to konstitucionālo sistēmu, un tāpēc tos labāk īstenot ar Kopienas rīcību.

Lai novērtētu, vai ir ievērots iepriekš minētais nosacījums, jāņem vērā šādas pamatnostādnes:

– attiecīgā jautājumā ir starptautiski aspekti, kurus nevar pilnībā atrisināt ar dalībvalstu rīcību;

– rīcība tikai dalībvalstu līmenī vai tas, ka nenotiek Kopienas rīcība, būtu pretrunā Līguma prasībām (piemēram, vajadzībai labot konkurences izkropļojumus, izvairīties no slēptiem tirdzniecības ierobežojumiem vai stiprināt ekonomisko un sociālo kohēziju) vai citādi ievērojami kaitētu dalībvalstu interesēm;

– Kopienas līmeņa rīcībai, salīdzinājumā ar rīcību dalībvalstu līmenī, būtu neapstrīdamas priekšrocības tās apjoma vai seku dēļ.

6) Kopienas rīcības formai jābūt iespējami vienkāršai un piemērotai, lai pilnībā varētu sasniegt pasākuma mērķi un panākt efektīvu īstenošanu. Kopiena darbojas kā likumdevējs tikai tiktāl, ciktāl tas vajadzīgs. Līdzvērtīgos apstākļos priekšroka jādod direktīvām, nevis regulām, un pamatdirektīvām, nevis sīki izstrādātiem pasākumiem. Kā paredzēts Līguma 189. pantā, direktīvas uzliek saistības dalībvalstīm, kam tās adresētas, attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes.

7) Attiecībā uz Kopienas rīcības veidu un apjomu Kopienas pasākumos būtu iespējami plašas iespējas jāparedz valstu lēmumiem, atbilstīgi pasākuma mērķim un ievērojot Līguma prasības. Ievērojot Kopienas tiesību aktus, būtu arī jā rūpējas, lai tiktu ievērota dalībvalstīs nostiprinājusies kārtība un to tiesību sistēmas organizācija un darbība. Attiecīgos gadījumos, ievērojot vajadzību pasākumus īstenot pareizi, Kopienas pasākumos būtu jāparedz alternatīvas iespējas, kā dalībvalstīm sasniegt šo pasākumu mērķus.

8) Ja subsidiaritātes principa piemērošana izraisa to, ka Kopienas rīcība nenotiek, dalībvalstīm sava rīcība jā saskaņo ar Līguma 5. pantā noteiktajiem vispārīgiem noteikumiem, veicot piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu Līguma uzlikto pienākumu izpildi, un atturoties no pasākumiem, kas varētu apdraudēt Līguma mērķu sasniegšanu.

9) Neskarot Komisijas iniciatīvas tiesības, tai būtu:

– pirms tiesību aktu ierosināšanas jāriko plašas apspriedes un vajadzības gadījumā jāpublicē apspriedes dokumenti, izņemot īpaši steidzamus vai konfidencialus gadījumus;

– jāpamato katra priekšlikuma atbilstība subsidiaritātes principam; kad vien vajadzīgs, priekšlikumam pievienotā paskaidrojuma rakstā sniedz sīkākas ziņas šajā sakarā. Pilnīgam vai daļējam Kopienas rīcības finansējumam no Kopienas budžeta vajadzīgs skaidrojums;

– attiecīgi jāņem vērā vajadzība samazināt un samērot ar saņiedzamo mērķi visus finansiālus vai administratīvus apgrūtinājumus, kas attiecas uz Kopienas, valstu valdībām, pašvaldības iestādēm, uzņēmējiem un pilsoņiem;

– jāiesniedz Eiropadomei, Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadējs ziņojums par Līguma 3.b panta piemērošanu. Šis gada ziņojums jānosūta arī Reģionu komitejai un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.

10) Eiropadome ņem vērā Komisijas ziņojumu, kas minēts 9. punkta ceturtajā ievilkumā ziņojumā par Savienības saņemumiem, kas tai jāiesniedz Eiropas Parlamentam saskaņā ar D pantu Līgumā par Eiropas Savienību.

11) Pilnīgi ievērojot attiecīgās procedūras, Eiropas Parlaments un Padome, veicot Komisijas priekšlikumu vispārējas pārbaudes, izskata arī to atbilstību Līguma 3.b pantam. Tas attiecas tiklab uz Komisijas sākotnējo priekšlikumu, kā uz Eiropas Parlamenta un Padomes plānotajiem grozījumiem.

12) Līguma 189.b un 189.c pantā minētās procedūras gaitā, Eiropas Parlamentam informē par Padomes nostāju attiecībā uz Līguma 3.b panta piemērošanu, iesniedzot pamatojumu, kāpēc Padome apstiprinājusi savu kopējo nostāju. Padome Eiropas Parlamentam dara zināmus iemeslus, kāpēc tā uzskata, ka Komisijas priekšlikums pilnībā vai daļēji neatbilst Līguma 3.b pantam.

13) Atbilstību subsidiaritātes principam pārskata saskaņā ar Līgumā noteiktajām normām.

Protokols par dalībvalstu ārlietām attiecībā uz ārējo robežu šķērsošanu

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

ŅEMOT VĒRĀ to, ka dalībvalstīm jānodrošina efektīvas kontroles pie ārējām robežām, vajadzības gadījumā sadarbībā ar trešām valstīm,

IR VIENOJUŠĀS par šādu noteikumu, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam,

Līguma IIIa sadaļas 73.j panta 2. punkta a) apakšpunkta noteikumi par pasākumiem attiecībā uz ārējo robežu šķērsošanu neskar dalībvalstu kompetenci rīkot sarunas un slēgt nolīgumus ar trešām valstīm, ja dalībvalstis ievēro Kopienas tiesību aktus un citus attiecīgus starptautiskus nolīgumus.

Protokols par valsts apraides sistēmu dalībvalstīs

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

IEVĒROJOT to, ka valsts apraides sistēma dalībvalstīs ir tieši saistīta ar katras valsts sabiedrības demokrātijas, sociālajām un kultūras vajadzībām un vajadzību saglabāt informācijas līdzekļu pluralismu,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem paskaidrojumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam,

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma noteikumi neskar dalībvalstu iespējas nodrošināt valsts apraides finansējumu, ja šādu finansējumu piešķir apraides organizācijām, lai tās izpildītu valsts pasūtījumu, ko tām uzticējusi, noteikusi un organizējusi attiecīgā dalībvalstis, un ja šāds finansējums nav pretrunā kopējām interesēm, iespējaidot tirdzniecības nosacījumus un konkurenci Kopienā, tomēr ņemot vērā valsts pasūtījuma izpildi.

Protokols par dzīvnieku aizsardzību un labturību

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

TIEKDAMĀS nodrošināt labāku aizsardzību un labturību dzīvniekiem, kas ir jūtīgas būtnes,

IR VIENOJUŠĀS par šādu noteikumu, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam,

Nosakot un īstenojot Kopienas lauksaimniecības, transporta, iekšējā tirgus un pētniecības politiku, Kopiena un dalībvalstis velta pienācīgu uzmanību dzīvnieku labturības prasībām, vienlaikus ievērojot dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus un paražas, jo īpaši attiecībā uz reliģiskiem rituāliem, kultūras tradīcijām un reģionālās kultūras mantojumu.

D. PROTOKOLI, KAS PIEVIENOTI LĪGUMAM PAR EIROPAS SAVIENĪBU UN EIROPAS KOPIENAS, EIROPAS OGĻU UN TĒRAUDA KOPIENAS UN EIROPAS ATOMENERĢIJAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMIEM

Protokols par iestādēm Eiropas Savienības paplašināšanās perspektīvā

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumiem.

1. pants

Dienā, kad stājas spēkā pirmā Savienības paplašināšanas kārta, neatkarīgi no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 157. panta 1. punkta, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līguma 9. panta 1. punkta un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 126. panta 1. punkta, Komisijā ir pa vienam pilsonim no katras dalībvalsts, ja vien līdz minētajai dienai grozīts piešķirto balsu skaits Padomē, vai nu bālsis pārvērtējot, vai arī divkārtējot balsu vairākumu, atkarībā no tā, par ko vienojas visas dalībvalstis, ņemot vērā visus attiecīgos elementus, jo īpaši sniedzot īpašu kompensāciju tām dalībvalstīm, kuras atsakās no iespējas izvirzīt otru Komisijas locekli.

2. pants

Vismaz gadu pirms tam, kad Eiropas Savienības dalībvalstu skaits pārsniedz divdesmit, sasauc dalībvalstu valdību pārstāvju konferenci, lai vispusīgi pārskatītu līgumu noteikumus par iestāžu uzbūvi un darbību.

Protokols par Eiropas Kopienas un Eiropas iestāžu, dažu organizāciju un struktūrvienību atrašanās vietu

DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 216. pantu, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līguma 77. pantu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 189. pantu,

ŅEMOT VĒRĀ Līgumu par Eiropas Savienību,

ATĢĀDINOT UN APSTIPRINOT 1965. gada 8. aprīļa lēmumu un neskarot turpmākus lēmumus par iestāžu, organizāciju un struktūrvienību atrašanās vietu,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumiem.

Vienīgais pants

a) Eiropas Parlaments atrodas Strasbūrā, kur notiek 12 ikmēneša plenārsēdes, to skaitā budžeta sēde. Papildu plenārsēdes notiek Briselē. Eiropas Parlamenta komitejas sanāk Briselē. Eiropas Parlamenta Ģenerālsekretariāts un tā struktūrvienības paliek Luksemburgā.

- b) Padome atrodas Briselē. Aprīlī, jūnijā un oktobrī Padomes sēdes notiek Luksemburgā.
- c) Komisija atrodas Briselē. Struktūrvienības, kas minētas 1965. gada 8. aprīļa lēmuma 7., 8. un 9. pantā, izvietojas Luksemburgā.
- d) Tiesas un Pirmās instances tiesas sēdekļi ir Luksemburgā.
- e) Revīzijas palāta atrodas Luksemburgā.
- f) Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atrodas Briselē.
- g) Reģionu komiteja atrodas Briselē.
- h) Eiropas Investīciju banka atrodas Luksemburgā.
- i) Eiropas Monetārais institūts un Eiropas Centrālā banka atrodas Frankfurtē.
- j) Eiropas Policijas birojs (Eiropols) atrodas Hāgā.

Protokols par dalībvalstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

ATGĀDINOT, ka tas, kā dalībvalstu parlamenti kontrolē savu valdību darbību Savienībā, ir atkarīgs no katras dalībvalsts konstitucionālās iekārtas un prakses,

TIEKDAMIES tomēr rosināt valstu parlamentus pilnīgāk iesaistīties Eiropas Savienības darbībā un paplašināt to iespējas izteikt viedokli jautājumos, kuros tie var būt īpaši ieinteresēti,

IR VIENOJUSIES par šādiem noteikumiem, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumiem.

I. Informācija, kas paredzēta dalībvalstu parlamentiem

1. Visus Komisijas apspriežu dokumentus (zaļās grāmatas, baltās grāmatas un paziņojumus) uzreiz nosūta dalībvalstu parlamentiem.

2. Komisijas tiesību aktu projektus, kā Padome tos nosaka saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 151. panta 3. punktu, laikus dara pieejamus, lai katras dalībvalsts valdība varētu nodrošināt to, ka attiecīgās valsts parlaments vajadzības gadījumā tos saņem.

3. Jāpauzē sešām nedēļām no brīža, kad Komisija tiesību akta projektu vai priekšlikumu par kādu pasākumu, kas jānosaka saskaņā ar IV sadaļu Līgumā par Eiropas Savienību, ir visās valodās darījusi pieejamu Eiropas Parlamentam un Padomei, līdz tam laikam, kad to iekļauj Padomes darba kārtībā, lai pieņemtu lēmumu par tiesību akta vai kopējas nostājas pieņemšanu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 189.b vai 189.c pantu; ir iespējami izņēmumi steidzamības dēļ, kuras iemesli jāmin attiecīgajā aktā vai kopējā nostājā.

II. Eiropas lietu komiteju konference

4. Eiropas lietu komiteju konference, šē turpmāk COSAC, kas nodibināta 1989. gada 16. un 17. novembrī Parīzē, var sniegt Eiropas Savienības iestādēm jebkādu palīdzību, ko tā uzskata par lietderīgu, jo īpaši sakarā ar tiesību aktu projektiem, kurus to temata dēļ dalībvalstu valdību pārstāvji, savstarpēji vienojoties, var nolemt iesniegt konferencei.

5. COSAC var izskatīt jebkuru tiesību akta projektu vai ierosinājumu attiecībā uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveidi, kam varētu būt tieša ietekme uz cilvēku tiesībām un brīvībām. Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju informē par jebkuru COSAC palīdzību, kas sniegta saskaņā ar šo punktu.

6. COSAC var vērsties pie Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas ar jebkādu palīdzības piedāvājumu Eiropas Savienības likumdošanas darbā, ko uzskata par lietderīgu, īpaši attiecībā uz subsidiaritātes principa piemērošanu, brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kā arī pamattiesību jautājumos.

7. COSAC palīdzība neuzliek nekādas saistības valstu parlamentiem un neietekmē to nostāju.

NOBEIGUMA AKTS

DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJU KONFERENCE, kas tūkstoš deviņi simti deviņdesmit sestā gada divdesmit devītajā martā sanāca Turīnā, lai, savstarpēji vienojoties, pieņemtu grozījumus, kas jāizdara Līgumā par Eiropas Savienību, Eiropas Kopienas, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumos un dažos ar tiem saistītos aktos, ir pieņēmusi šādus dokumentus:

I. Amsterdamas līgums, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību, Eiropas Kopienas dibināšanas līgumus un dažus ar tiem saistītus aktus;

II. Protokoli

A. Protokols, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību:

1. Protokols par J7. pantu Līgumā par Eiropas Savienību;

B. Protokoli, kas pievienoti Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam:

2. Protokols, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā,

3. Protokols par dažu Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 7.a panta aspektu piemērošanu Apvienotajai Karalistei un Īrijai,

4. Protokols par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju,

5. Protokols par Dānijas nostāju;

C. Protokoli, kas pievienoti Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam:

6. Protokols par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem,

7. Protokols par subsidiaritātes principa un proporcionālītātes principa piemērošanu,

8. Protokols par dalībvalstu ārlietām attiecībā uz ārējo robežu šķērsošanu,

9. Protokols par valsts apraides sistēmu dalībvalstīs,

10. Protokols par dzīvnieku aizsardzību un labturību;

D. Protokoli, kas pievienoti Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumiem:

11. Protokols par iestādēm Eiropas Savienības paplašināšanās perspektīvā,

12. Protokols par Eiropas Kopienas un Eiropas Kopienas iestāžu, dažu organizāciju un struktūrvienību atrašanās vietu,

13. Protokols par dalībvalstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā;

III. Deklarācijas

Konference ir pieņēmusi šādas šim Nobeiguma aktam pievienotas deklarācijas:

1. Deklarācija par nāvessoda atcelšanu,

2. Deklarācija par Eiropas Savienības un Rietumeiropas Savienības sadarbības pastiprināšanu,

3. Deklarācija par Rietumeiropas Savienību,

4. Deklarācija par J14. un K10. pantu Līgumā par Eiropas Savienību,

5. Deklarācija par J15. pantu Līgumā par Eiropas Savienību,

6. Deklarācija par politikas plānošanas un agrīnas brīdināšanas vienības izveidi,

7. Deklarācija par K2. pantu Līgumā par Eiropas Savienību,

8. Deklarācija par K3. panta e) punktu Līgumā par Eiropas Savienību,

9. Deklarācija par K6. panta 2. punktu Līgumā par Eiropas Savienību,

10. Deklarācija par K7. pantu Līgumā par Eiropas Savienību,

11. Deklarācija par baznīcu un nekonfesionālo organizāciju statusu,

12. Deklarācija par ietekmes uz vidi novērtējumu,

13. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 7.d pantu,

14. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 44. panta atcelšanu,

15. Deklarācija par Šengenas *acquis* noteiktā aizsardzības un drošības līmeņa saglabāšanu,

16. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.j panta 2. punkta b) apakšpunktu,

17. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.k pantu,

18. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.k panta 3. punkta a) apakšpunktu,

19. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.l panta 1. punktu,

20. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.m pantu,

21. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.o pantu,

22. Deklarācija par darba nespējīgām personām,

23. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 109.r pantā paredzētajiem veicināšanas pasākumiem,

24. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 109.r pantu,

25. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 118. pantu,

26. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 118. panta 2. punktu,

27. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 118.b panta 2. punktu,

28. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 119. panta 4. punktu,

29. Deklarācija par sportu,

30. Deklarācija par reģioniem, kas atrodas uz salām,

31. Deklarācija par Padomes 1987. gada 13. jūlija lēmumu,

32. Deklarācija par Komisijas uzbūvi un darbību,

33. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 188.c panta 3. punktu,

34. Deklarācija par koplēmuma procedūras termiņu ievērošanu,

35. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 191.a panta 1. punktu,

36. Deklarācija par aizjūras zemēm un teritorijām,

37. Deklarācija par valsts kredītiestādēm Vācijā,

38. Deklarācija par brīvprātīgo dienestu darbību,

39. Deklarācija par Kopienas tiesību aktu projektu kvalitāti,

40. Deklarācija par procedūru, saskaņā ar kuru Eiropas Ogļu un tērauda kopiena slēdz starptautiskus nolīgumus,

41. Deklarācija par noteikumiem, kas attiecas uz pārskatāmību, dokumentu pieejamību un ciņu pret krāpšanu,

42. Deklarācija par Līgumu konsolidāciju,

43. Deklarācija par subsidiaritātes principa un proporcionālītātes principa piemērošanu,

44. Deklarācija par 2. pantu Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā,

45. Deklarācija par 4. pantu Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā,

46. Deklarācija par 5. pantu Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā,

47. Deklarācija par 6. pantu Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā,

48. Deklarācija attiecībā uz Protokolu par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem,

49. Deklarācija attiecībā uz Protokola par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem vienīgā panta d) punktu,

50. Deklarācija attiecībā uz Protokolu par iestādēm Eiropas Savienības paplašināšanās perspektīvā,

51. Deklarācija par Amsterdams līguma 10. pantu.

Konference ir pieņēmusi zināšanai arī šādas deklarācijas, kas pievienotas šim Nobeiguma aktam:

1. Austrijas un Luksemburgas deklarācija par kredītiestādēm,
2. Dānijas deklarācija par K14. pantu Līgumā par Eiropas Savienību,

3. Vācijas, Austrijas un Beļģijas deklarācija par subsidiaritāti,
4. Īrijas deklarācija par 3. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju,

5. Beļģijas deklarācija par Protokolu par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem,

6. Beļģijas, Francijas un Itālijas deklarācija par Protokolu par iestādēm Eiropas Savienības paplašināšanās perspektīvā,

7. Francijas deklarācija par aizjūras departamentu stāvokli sakarā ar Protokolu, ar ko iekļauj Šengenas acquis Eiropas Savienības sistēmā,

8. Grieķijas deklarācija attiecībā uz Deklarāciju par baznīcu un nekonfesionālo organizāciju statusu.

Visbeidzot, Konference ir vienojusies uzskatāmības labad šim Nobeiguma aktam pievienot Līguma par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līguma tekstu tādā redakcijā, kāds tas ir ar šīs Konferences izdarītajiem grozījumiem.

Amsterdamā, tūkstoš deviņi simti deviņdesmit septītā gada otrajā oktobrī.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen Für Seine Majestät den König der Belgier

Erik Derycke

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning
Niels Helveg Petersen

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland
Klaus Kinkel

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας
Theodoros Pangalos

Por Su Majestad el Rey de España
Juan Abel Matutes

Pour le Président de la République française
Hubert Védrine

Thar ceann an Choimisiúin arna ádarús le hAirteagal 14 de Bhunreacht na hÉireann chun cumhachtaí agus feidhmeanna Uachtarán na hÉireann a oibriú agus a chomhlíonadh

For the Commission authorised by Article 14 of the Constitution of Ireland to exercise and perform the powers and functions of the President of Ireland
Raphael P. Burke

Per il Presidente della Repubblica italiana
Lamberto Dini

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg
Jacques F. Poos

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden
Hans van Mierlo

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich
Wolfgang Schüssel

Pelo Presidente da República Portuguesa
Jaime Gama

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President
Tarja Halonen

För Hans Majestät Konungen av Sverige
Lena Hjelm-Wallén

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
Douglas Henderson

Pilnvarotās personas – skat. Līguma preambulas tekstā 2461. lpp.

DEKLARĀCIJA

PAR NĀVESSODA ATCELŠANU

Atsaucoties uz Līguma par Eiropas Savienību F panta 2. punktu, Konference atgādina, ka 6. protokols, kas pievienots 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītajai Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai un ko lielākā daļa dalībvalstu ir parakstījušas un ratificējušas, paredz atcelt nāvessodu.

Šajā sakarā Konference konstatē, ka kopš iepriekšminētā Protokola parakstīšanas 1983. gada 28. aprīlī nāvessods lielākajā daļā Savienības dalībvalstu ir atcelts un nevienā no tām nav piemērots.

DEKLARĀCIJA

PAR EIROPAS SAVIENĪBAS UN RIETUMEIROPAS SAVIENĪBAS SADARBĪBAS PASTIPRINĀŠANU

Lai pastiprinātu Eiropas Savienības un Rietumeiropas Savienības sadarbību, Konference aicina Padomi drīzāk noteikt piemērotus pasākumus, lai drošības nolūkā pārbaudītu Padomes Ģenerālsekretariāta personālu.

DEKLARĀCIJA

PAR RIETUMEIROPAS SAVIENĪBU

Konference pieņem zināšanai šādu deklarāciju, ko Rietumeiropas Savienības Ministru padome pieņēmusi 1997. gada 22. jūlijā:

“RIETUMEIROPAS SAVIENĪBAS DEKLARĀCIJA PAR RIETUMEIROPAS SAVIENĪBAS NOZĪMI UN TĀS ATTIECĪBĀM AR EIROPAS SAVIENĪBU UN Ziemeļatlantijas Aliansi

IEVADS

1. Rietumeiropas Savienības (RES) dalībvalstis 1991. gadā Māstrihtā vienojās, ka ir vajadzība veidot īstu Eiropas drošības un aizsardzības identitāti (EDAI) un ka Eiropai ir jāuzņemas lielāka atbildība aizsardzības jautājumos. Ņemot vērā Amsterdams līgumu, tās apstiprina, ka ir svarīgi šos centienus turpināt un stiprināt. RES ir Eiropas Savienības attīstības būtiska sastāvdaļa, kas Savienībai nodrošina rīcības spējas, īpaši Pētersbergas uzdevumu sakarā, un tai ir būtiska nozīme, veidojot EDAI Ziemeļatlantijas Aliansē saskaņā ar Parīzes deklarāciju un lēmumiem, ko Berlīnē pieņēmuši NATO ministri.

2. Pašlaik RES Padome vieno visas Eiropas Savienības dalībvalstis un visas Ziemeļatlantijas Alianses Eiropas locekles atbilstīgi katras statusam. Padome arī vieno šīs valstis ar tām Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīm, kuras ar Eiropas Savienību saista asociācijas līgums un kas kandidē uz pievienošanās gan Eiropas Savienībai, gan Ziemeļatlantijas Aliansei. RES tādējādi veidojas par dabisku pamatu Eiropas valstu dialogam un sadarbībai jautājumos par Eiropas mēroga drošību un aizsardzību.

3. Šajā sakarā RES pieņem zināšanai V sadaļu Līgumā par Eiropas Savienību attiecībā uz ES kopējo ārpolitiku un drošības politiku, jo īpaši tās J3. panta 1. punktu, J7. pantu un Protokolu par J7. pantu, kas ir šādi:

J3. panta 1. punkts

"1. Eiropadome nosaka kopējās ārpolitikas un drošības politikas principus un vispārējās pamatnostādnes, arī jautājumos, kas saistīti ar aizsardzību."

J7. pants

"1. Kopējā ārpolitika un drošības politika aptver visus jautājumus, kas attiecas uz Savienības drošību, to skaitā pakāpenisku kopējās aizsardzības politikas izstrādi saskaņā ar šā punkta otro daļu, kas varētu pāraugt kopīgā aizsardzībā, ja tā nolemtu Eiropadome. Tādā gadījumā tā iesaka dalībvalstīm pieņemt šādu lēmumu saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām."

Rietumeiropas Savienība (RES) ir Savienības attīstības būtiska sastāvdaļa, nodrošinot Savienībai rīcības spējas, it sevišķi 2. punkta sakarā palīdz Savienībai noteikt kopējās ārpolitikas un drošības politikas aizsardzības aspektus, kā izklāstīts šajā pantā. Savienība tādēļ veicina ciešākas organizatoriskas saiknes ar RES, lai varētu RES integrēt Savienībā, ja tā nolemtu Eiropadome. Tādā gadījumā tā iesaka dalībvalstīm pieņemt šādu lēmumu saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

Savienības politika saskaņā ar šo pantu neskar dažu dalībvalstu drošības politikas un aizsardzības politikas īpašās iezīmes un ievēro to dalībvalstu pienākumus, kuras uzskata, ka to kopīgā aizsardzība ir īstenojama Ziemeļatlantijas līguma organizācijā (NATO) saskaņā ar Ziemeļatlantijas līgumu, un ir saderīga ar kopējo drošības un aizsardzības politiku, kas noteikta šajā struktūrā.

Pakāpeniska kopējās aizsardzības politikas izstrāde notiks, dalībvalstīm sadarbojoties bruņojuma jomā, ja tās uzskatīs to par vajadzīgu.

2. Šajā pantā minētie jautājumi aptver humānās palīdzības un glābšanas uzdevumus, miera uzturēšanas uzdevumus un kaujas vienību uzdevumus krīzes pārvarēšanai, tostarp miera atjaunošanu.

3. Savienība ar RES palīdzību izstrādā un īsteno Savienības lēmumus un rīcības, kas ir saistītas ar aizsardzību.

Eiropadomes kompetence saskaņā ar J3. pantu noteikt pamatnostādnes attiecas arī uz RES jautājumos, kuros Savienība izmanto RES palīdzību.

Ja Savienība izmanto RES palīdzību, lai izstrādātu un īsteno tu Savienības lēmumus attiecībā uz 2. punktā minētajiem uzdevumiem, visām Savienības dalībvalstīm ir tiesības piedalīties šo uzdevumu veikšanā. Padome, vienojoties ar RES iestādēm, nosaka vajadzīgos praktiskos pasākumus, lai visas dalībvalstis, kas piedalās attiecīgo uzdevumu veikšanā, varētu pilnīgi un līdztiesīgi piedalīties plānošanā un lēmumu pieņemšanā, kas notiek RES.

Ar aizsardzību saistītus lēmumus, kuros izskata saskaņā ar šo punktu, pieņem, neskarot politiku un pienākumus, kas minēti 1. punkta trešajā daļā.

4. Šā panta noteikumi neliedz divām vai vēl vairākām dalībvalstīm attīstīt ciešāku divpusēju sadarbību Rietumeiropas Savienībā un Ziemeļatlantijas Aliansē, ja vien šāda sadarbība nav pretrunā šajā sadaļā paredzētajai sadarbībai vai nekavē to.

5. Lai veicinātu šā panta mērķu sasniegšanu, šā panta noteikumus pārskatīs saskaņā ar N pantu."

Protokols par J7. pantu

"AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

IEVĒROJOT to, ka pilnībā jāīsteno Līguma par Eiropas Savienību J7. panta 1. punkta otrās daļas un 3. punkta noteikumi,

IEVĒROJOT to, ka saskaņā ar J7. pantu Savienības politika neskar dažu dalībvalstu drošības politikas un aizsardzības politikas īpašo būtību un ievēro konkrētu dalībvalstu pienākumus, ko tām uzliek Ziemeļatlantijas līgums, un ir saderīga ar kopējo drošības un aizsardzības politiku, kas noteikta šajā struktūrā,

IR VIENOJUŠĀS par šādu noteikumu, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību,

Gada laikā pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā Eiropas Savienība kopā ar Rietumeiropas Savienību izstrādā noteikumus ciešākai savstarpējai sadarbībai."

A. RES ATTIECĪBAS AR EIROPAS SAVIENĪBU: PALĪGPASĀKUMI AMSTERDAMAS LĪGUMA ĪSTENOŠANAI

4. 1991. gada 10. decembra Deklarācijā par Rietumeiropas Savienības nozīmi un tās attiecībām ar Eiropas Savienību un Ziemeļatlantijas Aliansi RES dalībvalstis ir izvirzījušas mērķi "pakāpeniski pārveidot RES par Eiropas Savienības aizsardzības sastāvdaļu". Šodien tās vēlreiz apstiprina šo mērķi, kā tas attīstīts Amsterdamas līgumā.

5. Kad Savienība izmantos RES palīdzību, RES izstrādās un īsteno Savienības lēmumus un rīcības, kas saistītas ar aizsardzību.

Izstrādājot un īstenojot ES lēmumus un rīcības, kurās Savienība izmanto RES palīdzību, RES rīkojas saskaņā ar Eiropadomes noteiktām pamatnostādņēm.

RES palīdz Savienībai izstrādāt Eiropas Savienības kopējās ārpolitikas un drošības politikas aizsardzības aspektus, kā paredzēts J7. pantā Līgumā par Eiropas Savienību.

6. RES apstiprina, ka, Eiropas Savienībai izmantojot RES palīdzību, lai izstrādātu un īsteno tu Savienības lēmumus attiecībā uz uzdevumiem, kas paredzēti J7. panta 2. punktā Līgumā par Eiropas Savienību, visas Savienības dalībvalstis ir tiesīgas pilnībā piedalīties attiecīgo uzdevumu izpildē saskaņā ar J7. panta 3. punktu Līgumā par Eiropas Savienību.

RES palielinās RES novērotāju nozīmi atbilstīgi J7. panta 3. punkta noteikumiem un vienosies par praktiskiem pasākumiem, lai ļautu visām ES dalībvalstīm, kas piedalās to uzdevumu izpildē, kuros pēc ES lūguma uzņemusies RES, pilnīgi un līdztiesīgi piedalīties plānošanā un lēmumu pieņemšanā, kas notiek Rietumeiropas Savienībā.

7. Saskaņā ar Protokolu par J7. pantu Līgumā par Eiropas Savienību RES kopā ar Eiropas Savienību izstrādā pasākumus pastiprinātai savstarpējai sadarbībai. Šajā sakarā tagad var veikt pasākumus, daži no kuriem RES ir jau sākti, piemēram:

- pasākumi, lai uzlabotu attiecīgo organizāciju konsultāciju un lēmumu pieņemšanas koordināciju, jo īpaši krīzes apstākļos;

- abu organizāciju kompetento iestāžu apvienotu sanāksmju rīkošana;

- cik iespējams – RES un ES prezidentūru secības, kā arī abu organizāciju administratīvo noteikumu un prakses saskaņošana;

- cieša RES Ģenerālsekretariāta un ES Padomes Ģenerālsekretariāta personāla darba koordinācija, arī ar darbinieku apmaiņu un komandējumiem;

- pasākumi, kas ļautu attiecīgajām ES iestādēm, tostarp Politikas plānošanas un agrīnas brīdināšanas vienībai, izmantot RES Plānošanas nodaļas, Situācijas centra un Satelītcentra līdzekļus;

- vajadzības gadījumā sadarbība bruņojuma jomā Rietumeiropas Bruņojuma grupā (REBG) kā Eiropas mēroga sadarbības instance bruņojuma jomā, kā arī ES un RES sistēmā, racionalizējot Eiropas bruņojuma tirgu un veidojot Eiropas Bruņojuma aģentūru;

- praktiski pasākumi, lai nodrošinātu sadarbību ar Eiropas Komisiju, kuros atspoguļota tās loma KĀDP, kā noteikts pārskatītajā Līgumā par Eiropas Savienību;

- ar Eiropas Savienību saistītie uzlabotie drošības pasākumi.

B. RES UN NATO ATTIECĪBAS JAUTĀJUMĀ PAR EDAI ATTĪSTĪBU ZIEMEĻATLANTIJAS ALIANSĒ

8. Ziemeļatlantijas Alianse joprojām ir kolektīvas aizsardzības pamats saskaņā ar Ziemeļatlantijas līgumu. Tā paliek būtisks forums tās locekļu konsultācijām un struktūra, kurā tie vienojas par politiku, kas saistīta ar to pienākumiem drošības un aizsardzības jomā saskaņā ar Vašingtonas līgumu. Alianse

ir sākusī pielāgošanās un reformu procesu, lai varētu efektīvāk veikt visus savus uzdevumus. Šā procesa mērķis ir transatlantiskās partnerības stiprināšana un atjaunināšana, tostarp EDAI veidošana Aliansē.

9. RES ir būtisks elements Eiropas Drošības un aizsardzības identitātes attīstībā Ziemeļatlantijas Aliansē un attiecīgi turpinās darboties, lai stiprinātu organizatorisko un praktisko sadarbību ar NATO.

10. Turklāt līdztekus atbalstam, ko RES sniedz kopīgajai aizsardzībai, kas paredzēta Vašingtonas līguma 5. pantā un grozītā Briseles līguma V pantā, RES ir aktīva konfliktu novēršanā un križu pārvarēšanā, kā paredzēts Pētersbergas Deklarācijā. Šajā sakarā RES apņemas pilnībā veikt savu uzdevumu, ievērojot pilnīgu pārskatāmību un iespēju abām organizācijām papildināt vienu otru.

11. RES apstiprina, ka šī identitāte pamatosies uz atzītiem militāriem principiem un to balstīs piemērota militāra plānošana, un tā ļaus radīt militāri saistītus un efektīvus kaujas spēkus, kas spēj darboties RES politiskā kontrolē un stratēģiskā vadībā.

12. Šajā nolūkā RES attīstīs sadarbību ar NATO, jo īpaši šādās jomās:

- RES un NATO konsultāciju mehānismi krīzes gadījumos;
- RES aktīva dalība aizsardzības plānošanā, ko veic NATO;
- RES un NATO darba sakari operāciju plānošanā, sagatavošanā un vadībā, izmantojot NATO līdzekļus un iespējas RES politiskā kontrolē un stratēģiskā vadībā, tostarp:
- NATO vadīta un ar RES koordinēta militārā plānošana un mācības;
- vispārīgas vienošanās izstrāde par NATO līdzekļu un iespēju aizgūšanu, uzraudzību un atpakaļnodošānu;
- sakarus starp RES un NATO saistībā ar Eiropas pasākumiem komandēšanas jomā.

Šī sadarbība turpinās attīstīties, ņemot vērā arī Alianses pārveidi.

C. RES OPERATĪVĀ LOMA EDAI IZVEIDĒ

13. RES attīstīsies kā Eiropas politiski militāra organizācija križu pārvarēšanai, kas izmanto līdzekļus un iespējas, kurus RES valstis sniedz vienpusēji vai daudzpusēji, un vajadzības gadījumā izmanto NATO līdzekļus un iespējas saskaņā ar izstrādātiem nosacījumiem. Šajā sakarā RES atbalstīs arī ANO un EDSO, kad tās veiks krīzes pārvarēšanas uzdevumus.

Kā noteikts J7. pantā Līgumā par Eiropas Savienību, RES piedalīsies pakāpeniskā kopējās aizsardzības politikas izstrādē un veicinās tās praktisku ieviešanu, turpinot attīstīt savu operatīvo lomu.

14. Šajā nolūkā RES turpinās darbu šādās jomās:

- RES ir izstrādājusi krīzes pārvarēšanas mehānismus un procedūras, kuras tiks uzlabotas, RES gūstot pieredzi mācībās un operācijās. Pētersbergas uzdevumu izpilde prasa elastīgu rīcību, lai varētu pielāgoties dažādām krīzes situācijām un optimāli izmantot pieejamās iespējas, tostarp vēršoties pie valstu virspavēlniecībām, ko varētu pamatā sniegt viena valsts, vai pie daudznacionālas virspavēlniecības, kas izmantotu RES vai NATO līdzekļus un iespējas;
- RES jau ir izstrādājusi "Provizoriskus secinājumus par kopējas Eiropas aizsardzības politikas formulējumu", kas ir tās pirmais ieguldījums attiecībā uz Eiropas kopējās aizsardzības politikas mērķiem, apjomu un līdzekļiem.

RES turpinās šo darbu, jo īpaši pamatojoties uz Parīzes Deklarāciju un ņemot vērā attiecīgas daļas lēmumus, kas pieņemti RES un NATO ministru sanāksmēs un augstākā līmeņa sanāksmēs, sākot no Birmingemas sanāksmes. Tā pievērsīsies šādām jomām:

- principu izstrāde RES valstu bruņoto spēku izmantošanai RES Pētersbergas operācijās, ievērojot Eiropas kopējās drošības intereses;
- operatīvo līdzekļu sagatavošana Pētersbergas uzdevumu veikšanai, piemēram, vispārējā un konkrētos gadījumos vajadzīgā plānošana un mācības, kaujas spēku sagatavošana un

savstarpēja izmantojamība, vajadzības gadījumā arī piedalīšanās NATO militārajā plānošanā;

- stratēģiska mobilitāte, pamatojoties uz RES kārtējo darbu;
- ziņas aizsardzības jomā, iesaistot Plānošanas nodaļu, Situācijas centru un Satelītc centru;
- RES ir noteikusi vairākus pasākumus, lai stiprinātu savu operatīvo lomu (Plānošanas nodaļa, Situācijas centrs un Satelītc centrs). RES virspavēlniecības militāro sastāvdaļu darbības uzlabošana un militāras komitejas nodibināšana Padomes virvadībā būs to struktūru turpmāka uzlabošana, kas ir svarīgas, lai sekmīgi sagatavotu un vadītu RES operācijas;
- lai asociētajām locekļēm un novērotājām valstīm dotu iespēju piedalīties visās RES darbībās, tā arī apsvērs līdzekļus, kā ļaut asociētām locekļēm un novērotājām valstīm atbilstīgi to statusam piedalīties visās RES darbībās;
- RES atgādina, ka operācijās, kuras asociētās locekles atbalsta, kā arī ar tām saistītās mācībās un plānošanā tās piedalās ar tādiem pašiem nosacījumiem kā pilntiesīgās locekles. RES apsvērs arī novērotāju valstu iespējami pilnīgu piedalīšanos atbilstīgi to statusam plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesā visās RES operācijās, kuras tās atbalsta;
- Vajadzības gadījumā RES, apspriežoties ar attiecīgām organizācijām, apsvērs asociēto locekļu un novērotāju valstu iespējas atbilstīgi to statusam maksimāli piedalīties RES darbībā. Jo īpaši tā pievērsīsies darbībai bruņojuma, kosmosa izpētes un militāro zinību jomā.
- RES izskatīs jautājumu, kā stiprināt Asociēto partneru dalību arvien vairāk darbībās."

DEKLARĀCIJA

PAR J14. UN K10. PANTU LĪGUMĀ PAR EIROPAS SAVIENĪBU

Līguma par Eiropas Savienības J14. un K10. panta noteikumi un no tiem izrietošie noligumi neparedz dalībvalstu kompetences nodošanu Eiropas Savienībai.

DEKLARĀCIJA

PAR J15. PANTU LĪGUMĀ PAR EIROPAS SAVIENĪBU

Konference vienojas, ka dalībvalstis nodrošina to, ka Politikas komiteja, kas paredzēta J15. pantā Līgumā par Eiropas Savienību, visos starptautiskās krīzes vai citos steidzamos gadījumos var ātri saņemt politisko vadītāju vai to vietnieku līmeni.

DEKLARĀCIJA

PAR POLITIKAS PLĀNOŠANAS UN AGRĪNAS BRĪDINĀŠANAS VIENĪBAS IZVEIDI

Konference vienojas, ka:

1. Padomes Ģenerālsēkretariātā izveido Politikas plānošanas un agrīnas brīdināšanas vienību, par kuru atbild ģenerālsēkretārs, Augstais pārstāvis KĀDP jomā. Lai nodrošinātu pilnīgu saderību ar Savienības ārpolitiku ekonomikas un attīstības jomā, izvērs vajadzīgo sadarbību ar Komisiju.

2. Vienības uzdevumi ir:

- a) pārraudzīt un analizēt notikumus jomās, kas saistītas ar KĀDP;
- b) novērtēt Savienības ārpolitikas un drošības politikas intereses un noteikt jomas, kurām KĀDP varētu pievērsties nākotnē;
- c) laikus novērtēt un agrīni brīdināt par notikumiem vai stāvokli, kas varētu nopietni ietekmēt Savienības ārpolitiku un drošības politiku, tostarp potenciālas politiskas krīzes;
- d) pēc Padomes vai prezidentvalsts lūguma vai pēc savas iniciatīvas izstrādāt argumentētus dokumentus, kas paredzētu alternatīvus politiskus risinājumus, un uz prezidentvalsts atbildību nākt klajā ar šiem dokumentiem, tādējādi piedaloties Padomes politikas izstrādē; šajos dokumentos var iekļaut KĀDP analīzi, ieteikumus un stratēģijas.

3. Vienības personālu izvēlas no Ģenerālskretariāta, dalībvalstīm, Komisijas un RES.

4. Ikviens no dalībvalstīm vai Komisija var sniegt ieteikumus par vienībai veicamo darbu.

5. Dalībvalstis un Komisija palīdz politikas plānošanā, pēc iespējas pilnīgāk sniedzot svarīgu, tostarp arī konfidenciālu, informāciju.

**DEKLARĀCIJA
PAR K2. PANTU
LĪGUMĀ PAR EIROPAS SAVIENĪBU**

Rīcību policijas sadarbības jomā saskaņā ar K2. pantu Līgumā par Eiropas Savienību, tostarp Eiropola darbību, no juridiskā aspekta var izskatīt valsts kompetentās iestādes saskaņā ar katras dalībvalsts tiesību normām.

**DEKLARĀCIJA
PAR K3. PANTA E) PUNKTU
LĪGUMĀ PAR EIROPAS SAVIENĪBU**

Konference vienojas, ka K3. panta e) punkta noteikumi Līgumā par Eiropas Savienību dalībvalstij neuzliek pienākumu noteikt minimālos sodus, ja tās tiesību sistēmā tādi nav paredzēti.

**DEKLARĀCIJA
PAR K6. PANTA 2. PUNKTU
LĪGUMĀ PAR EIROPAS SAVIENĪBU**

Konference vienojas, ka ierosinājumus pasākumiem, kas minēti K6. panta 2. punktā Līgumā par Eiropas Savienību un aktus, ko Padome pieņēmusi saskaņā ar to, publicē "Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī" saskaņā ar attiecīgo Padomes un Komisijas reglamentu.

**DEKLARĀCIJA
PAR K7. PANTU
LĪGUMĀ PAR EIROPAS SAVIENĪBU**

Konference pieņem zināšanai to, ka dalībvalstis, nākot klajā ar deklarāciju saskaņā ar K7. panta 2. punktu Līgumā par Eiropas Savienību, var paturēt tiesības paredzēt tiesību aktos noteikumus, ka gadījumā, ja kāds jautājums, kas ir saistīts ar kāda K7. panta 1. punktā paredzēta akta spēkā esamību vai interpretāciju, ir radies sakarā ar kādu lietu, ko izskata tāda dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību sistēmu nevar pārsūdzēt, tad šai tiesai šī lieta jāiesniedz izskatīšanai Tiesā.

**DEKLARĀCIJA
PAR BAZNĪCU UN NEKONFESIONĀLO
ORGANIZĀCIJU STATUSU**

Eiropas Savienība respektē un neskar baznīcu un reliģisku organizāciju vai apvienību statusu, kas noteikts katras dalībvalsts tiesību aktos.

Eiropas Savienība tāpat respektē filozofisku un nekonfesionālu organizāciju statusu.

**DEKLARĀCIJA
PAR IETEKMES UZ VIDĪ
NOVĒRTĒJUMU**

Konference pieņem zināšanai, ka Komisija apņemas veikt iespējamās ietekmes uz vidi izpēti, ja sniedz priekšlikumus par pasākumiem, kas var ievērojami ietekmēt vidi.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 7.D PANTU**

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 7.d panta noteikumus par sabiedriskiem pakalpojumiem īsteno, pilnībā respektējot Tiesas lēmumus, *inter alia* attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principu un šādu pakalpojumu kvalitātes un nepārtrauktības principu.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 44. PANTA
ATCELŠANU**

Atceļot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 44. pantu, kurā ir norādīts uz dalībvalstu dabisku izvēli, pārejas laikā nosakot minimālās cenas, nekādi netiek iespaidots Kopienas izvēles princips, kā tas noteikts Tiesas lēmumos.

**DEKLARĀCIJA
PAR ŠENGENAS ACQUIS NOTEIKTĀ
AIZSARDZĪBAS UN DROŠĪBAS LĪMEŅA
SAGLABĀŠANU**

Konference vienojas, ka Padomes noteiktajiem pasākumiem, kas aizstās 1990. gada Šengenas Konvencijas noteikumus par kontroli atcelšanu pie kopīgām robežām, ir jānodrošina vismaz tāds pats aizsardzības un drošības līmenis, kādu nodrošina iepriekš minētie Šengenas Konvencijas noteikumi.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 73.J PANTA
2. PUNKTA B) APAKŠPUNKTU**

Konference vienojas, ka, piemērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.j panta 2. punkta b) apakšpunktu, tiek ņemti vērā Savienības un dalībvalstu ārpolitikas apsvērumi.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 73.K PANTU**

Sākas konsultācijas ar Apvienoto Nāciju Organizācijas augsto komisāru bēgļu jautājumos un citām attiecīgām starptautiskām organizācijām jautājumos, kas saistīti ar patvēruma politiku.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 73.K PANTA
3. PUNKTA A) APAKŠPUNKTU**

Konference vienojas, ka dalībvalstis var apspriest un slēgt nolīgumus ar trešām valstīm jomās, kas izklāstītas Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.k panta 3. punkta a) apakšpunktā, ja šajos līgumos ievēro Kopienas tiesības.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 73.L PANTA
1. PUNKTU**

Konference vienojas, ka dalībvalstis, pildot pienākumus saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.l panta 1. punktu, var ņemt vērā ārpolitikas apsvērumus.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 73.M PANTU**

Pasākumi, kas noteikti saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.m pantu, neliedz dalībvalstīm piemērot konstitucionālās normas attiecībā uz preses brīvību un vārda brīvību citos informācijas līdzekļos.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 73.O PANTU**

Konference vienojas, ka Padome izskatīs Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.o panta 2. punkta otrajā ievilkumā paredzētā lēmuma saturu pirms 73.o pantā paredzētā piecu gadu termiņa beigām, lai varētu pieņemt un piemērot šo lēmumu uzreiz pēc minētā termiņa beigām.

**DEKLARĀCIJA
PAR DARBA NESPĒJĪGĀM PERSONĀM**

Konference vienojas, ka, izstrādājot pasākumus saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 100.a pantu, Kopienas iestādēm jāņem vērā darba nespējīgo personu vajadzības.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 109.R PANTĀ
PAREDZĒTAJĒM VEICINĀŠANAS PASĀKUMIEM**

Konference vienojas, ka Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 109.r pantā minētajos veicināšanas pasākumos vienmēr jānorāda:

- to izvēles pamatojums, objektīvi novērtējot to vajadzību un pievienotās vērtības pastāvēšanu Kopienas līmenī;
- to ilgums, kam nevajadzētu pārsniegt piecus gadus;
- maksimālais finansējuma apjoms, kam būtu jāatspoguļo šādu pasākumu veicinošais raksturs.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 109.R PANTU**

Panākta vienošanās, ka visi izdevumi, kas rodas sakarā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 109.r panta piemērošanu, attiecas uz finansiālā plāna 3. pozīciju.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 118. PANTU**

Panākta vienošanās, ka visi izdevumi, kas rodas sakarā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 118. panta izpildi, attiecas uz finansiālā plāna 3. pozīciju.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 118. PANTA
2. PUNKTU**

Augstās Līgumslēdzējas Puses konstatē, ka pārrunās par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 118. panta 2. punktu ir panākta vienošanās, ka Kopiena, nosakot minimālās prasības darbinieku veselības un drošības aizsardzībai, negrasās nepamatoti diskriminēt mazu un vidēju uzņēmumu darbiniekus.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 118.B PANTA
2. PUNKTU**

Augstās Līgumslēdzējas Puses paziņo, ka galvenais noteikums, lai Kopienas līmenī varētu piemērot nolīgumus starp darba devējiem un darba ņēmējiem, kas minēti Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 118.b panta 2. punktā, būs nolīgumu satura sīkāka izstrāde kolektīvās sarunās saskaņā ar katras dalībvalsts tiesību aktiem, un šis noteikums tādējādi neuzliek dalībvalstīm pienākumu šos nolīgumus piemērot tieši vai izstrādāt noteikumus to transponēšanai, ne arī grozīt attiecīgās valstīs spēkā esošos tiesību aktus, lai atvieglinātu to ieviešanu.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 119. PANTA
4. PUNKTU**

Nosakot pasākumus, kas minēti Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 119. panta 4. punktā, dalībvalstīm būtu vispirms jātiecas uzlabot sieviešu stāvokli profesionālā jomā.

**DEKLARĀCIJA
PAR SPORTU**

Konference uzsver sporta sabiedrisko nozīmi, jo īpaši personības veidošanā un cilvēku tuvināšanā. Konference tāpēc aicina

Eiropas Savienības iestādes apspriesties ar sporta organizācijām gadījumos, kad tās izskata svarīgus jautājumus, kas saistīti ar sportu. Šajā sakarā īpaša vērība būtu jāvelta amatieru sportam.

**DEKLARĀCIJA
PAR REĢIONIEM,
KAS ATRODAS UZ SALĀM**

Konference atzīst, ka reģioni, kas atrodas uz salām, cieš no struktūras traucējumiem, kas saistīti ar šo reģionu salu statusu, kurš vājina to ekonomisko un sociālo attīstību.

Konference tāpat arī atzīst, ka Kopienas tiesību aktos jāņem vērā šie traucējumi un ka vajadzības gadījumā var noteikt īpašus pasākumus šo reģionu labā, lai tos labāk integrētu iekšējā tirgū, ievērojot taisnīgus nosacījumus.

**DEKLARĀCIJA
PAR PADOMES 1987. GADA 13. JŪLIJA
LĒMUMU**

Konference aicina Komisiju vēlākais 1998. gada beigās iesniegt Padomei priekšlikumu par grozījumiem Padomes 1987. gada 13.jūlija lēmumā, kas nosaka procedūras Komisijai iesniegto izpildpilnvaru īstenošanai.

**DEKLARĀCIJA
PAR KOMISIJAS UZBŪVI UN DARBĪBU**

Konference pieņem zināšanai Komisijas nodomu reorganizēt kolēģijas pienākumu sadali laikā, kas izdevīgs Komisijai, kura sāks darbu 2000. gadā, lai nodrošinātu kārtējo un īpašo uzdevumu optimālu sadalījumu.

Šajā sakarā tā uzskata, ka Komisijas priekšsēdētājam jābūt plašai rīcības brīvībai, uzticot uzdevumus kolēģijā, kā arī jebkurā uzdevumu pārdalē Komisijas pilnvaru laikā.

Konference arī pieņem zināšanai Komisijas nodomu līdztekus reorganizēt savas struktūrvienības. Tā īpaši uzsver, ka ir vēlams, lai ārējās attiecības būtu priekšsēdētāja vietnieka pārziņā.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 188.C PANTA
3. PUNKTU**

Konference aicina Revīzijas palātu, Eiropas Investīciju banku un Komisiju atstāt spēkā pašreizējo Trīspušu nolīgumu. Ja kādai no pusēm pieprasa papildināt tekstu vai izdarīt tajā grozījumus, tās cenšas vienoties par tādu tekstu, kur ņemtas vērā to intereses.

**DEKLARĀCIJA
PAR KOPLĒMUMA PROCEDŪRAS
TERMIŅU IEVĒROŠANU**

Konference aicina Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju darīt visu, lai nodrošinātu iespējami raitāku koplēmuma procedūras norisi. Tā atgādina, cik svarīgi ir stingri ievērot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 189.b pantā noteiktos termiņus, un apliecina, ka šā panta 7. punktā paredzēto attiecīgo termiņu pagarināšana būtu jāapsver tikai tādos gadījumos, kad tā ir noteikti vajadzīga. Faktiskajam laikam starp Eiropas Parlamenta otro lasījumu un Samierināšanas komitejas secinājumiem noteikti nevajadzētu pārsniegt deviņus mēnešus.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 191.A PANTA
1. PUNKTU**

Konference vienojas, ka Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 191.a panta 1. punktā minētie principi un nosacījumi ļauj dalībvalstīm lūgt, lai Komisija vai Padome trešām personām nedara zināmus šo valstu dokumentus bez attiecīgo valstu piekrišanas.

DEKLARĀCIJA**PAR AIZJŪRAS ZEMĒM UN TERITORIJĀM**

Konference atzīst, ka iepašie noteikumi aizjūras zemju un teritoriju (AZT) asociēšanai, kas izriet no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma ceturtais daļa, bija paredzēti tādām gadījumam, kad zemju un teritoriju ir daudz, tās aizņem plašus apgabalus un tajās ir daudz iedzīvotāju. Kopš 1957. gada šie noteikumi nav daudz mainījušies.

Konference konstatē, ka tagad ir tikai 20 AZT un tās ir ārkārtīgi atstatas salu teritorijas, kuru kopējais iedzīvotāju skaits ir aptuveni 900 000. Turklāt lielākā daļa AZT ir ļoti atpalikušas struktūras ziņā, un tas ir saistīts ar to īpaši smagiem ģeogrāfiskiem apstākļiem un saimnieciskiem trūkumiem. Šādos apstākļos iepašie asociēšanas noteikumi, kas tapuši 1957. gadā, vairs nespēj efektīvi apmierināt AZT attīstības prasības.

Konference svinīgi atgādina, ka asociēšanas mērķis ir veicināt šo zemju un teritoriju saimniecisku un sociālu attīstību un nodibināt ciešus ekonomiskus sakarus starp tām un Kopieni kā veselumu.

Konference aicina Padomi saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 136. pantu līdz 2000. gada februārim pārskatīt asociēšanas noteikumus ar četrkāršu mērķi:

- veicināt AZT efektīvāku ekonomisku un sociālu attīstību;
- izvērst AZT un Eiropas Savienības ekonomiskās attiecības;
- vairāk ņemt vērā atsevišķu AZT atšķirības un īpatnības, arī attiecībā uz brīvību veikt uzņēmējdarbību;
- nodrošināt finansējuma efektivitātes paaugstināšanu.

DEKLARĀCIJA**PAR VALSTS KREDĪTIESTĀDĒM VĀCIJĀ**

Konference pieņem zināšanai Komisijas atzinumu par to, ka Kopienā spēkā esošie konkurences noteikumi ļauj pilnībā ņemt vērā pakalpojumus ar vispārēju ekonomisku nozīmi, ko nodrošina Vācijā esošās valsts kredītiestādes, un atvieglojumus, kas tām piešķirti, lai kompensētu ar šiem pakalpojumiem saistītās izmaksas. Šajā sakarā Vācija pati nosaka to, kā panākt, lai vietējās iestādes savā teritorijā radītu plašu un efektīvu finanšu infrastruktūru. Šie atvieglojumi nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt konkurences nosacījumus; tiem jābūt samērīgiem ar konkrēto uzdevumu, un tie nedrīkst būt pretrunā Kopienas interesēm.

Konference atgādina, ka Eiropadome ir aicinājusi Komisiju pārbaudīt, vai līdzīgi gadījumi ir arī citās dalībvalstīs, lai vajadzības gadījumā attiecīgi piemērotu tos pašus standartus un informētu Padomi tās ECOFIN sastāvā.

DEKLARĀCIJA**PAR BRĪVPRĀTĪGO DIENESTU DARBĪBU**

Konference atzīst brīvprātīgo dienestu darbības ievērojamo ieguldījumu sociālās solidaritātes attīstībā.

Kopiena veicinas brīvprātīgo organizāciju Eiropas dimensiju, īpaši uzsverot informācijas un pieredzes apmaiņu, kā arī gados jaunu cilvēku un vecāku cilvēku dalību brīvprātīgos darbos.

DEKLARĀCIJA**PAR KOPIENAS TIESĪBU AKTU
PROJEKTU KVALITĀTI**

Konference konstatē, ka ir svarīgi nodrošināt Kopienas tiesību aktu projektu kvalitāti, lai valstu kompetentās iestādes varētu tos pienācīgi īstenot un tie būtu labāk saprotami sabiedrībā un biznesa aprindās. Konference atgādina secinājumus par šo tematu, ko 1992. gada 11. un 12. decembrī Edinburgā izdrija Eiropadomes prezidentūras sanāksme, kā arī Padomes 1993. gada 8. jūnija rezolūciju par Eiropas Kopienas tiesību aktu projektu kvalitāti (*Official Journal of the European Communities*, No C 166, 17.6.1993, p. 1).

Konference uzskata, ka trim Kopienas iestādēm, kas piedalās tiesību aktu pieņemšanā, – Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai – būtu jānosaka pamatnostādnes attiecībā uz minēto tiesību aktu projektu kvalitāti. Tā arī uzsver, ka Kopienas tiesību akti būtu jādara pieejamāki sabiedrībai, un šajā sakarā apsveic

paātrināta darba metodes apstiprināšanu un ieviešanu, kas paredzēta tiesību aktu oficiālai kodifikācijai un noteikta ar 1994. gada 20. decembra Iestāžu nolīgumu (*Official Journal of the European Communities*, No C 102, 4.4.1996, p. 2).

Tāpēc Konference paziņo, ka Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai būtu:

- savstarpēji vienojoties, jāizstrādā pamatnostādnes, lai uzlabotu Kopienas tiesību aktu projektu kvalitāti, un šīs pamatnostādnes jāievēro, izskatot Kopienas tiesību aktu priekšlikumus vai projektus, izmantojot tādus iekšējus organizatoriskus pasākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem, lai pienācīgi piemērotu minētās pamatnostādnes;

- jādara viss iespējama, lai paātrinātu tiesību aktu kodifikāciju.

DEKLARĀCIJA**PAR PROCEDŪRU, SAKAŅĀ AR KURU
EIROPAS OGĻU UN TĒRAUDA KOPIENA
SLĒDZ STARPTAUTISKUS NOLĪGUMUS**

Atceļot 14. pantu Konvencijā par pārejas noteikumiem, kas pievienota Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumam, nemainās pastāvošā prakse attiecībā uz procedūru, saskaņā ar kuru Eiropas Ogļu un tērauda kopiena slēdz starptautiskus nolīgumus.

DEKLARĀCIJA**PAR NOTEIKUMIEM, KAS ATTIECAS
UZ PĀRSKATĀMĪBU, DOKUMENTU PIEEJAMĪBU
UN CĪŅU PRET KRĀPŠANU**

Konference uzskata, ka Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai, pieņemot lēmumus atbilstīgi Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumam un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam, jāievēro noteikumi, kas attiecas uz pārskatāmību, dokumentu pieejamību un cīņu pret krāpšanu un kas ir spēkā sakarā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu.

DEKLARĀCIJA**PAR LĪGUMU KONSOLIDĀCIJU**

Augstās Līgumslēdzējas Puses ir vienojušās, ka šajā starptautiskajā konferencē sāktais tehniskais darbs turpināsies cik ātri vien iespējams, lai veiktu visu attiecīgo līgumu konsolidāciju, ietverot Līgumu par Eiropas Savienību.

Tās ir vienojušās, ka šā tehniskā darba iznākamam, kas uzskatāmības labad Padomes ģenerālsekretāra uzraudzībā jādara zināms atklātībā, nav juridiska spēka.

DEKLARĀCIJA**PAR SUBSIDIARITĀTES PRINCIPA
UN PROPORCIONALITĀTES PRINCIPA
PIEMĒROŠANU**

Augstās Līgumslēdzējas Puses apstiprina, pirmkārt, Deklarāciju par Kopienas tiesību īstenošanu, kas pievienota Līguma par Eiropas Savienību Nobeiguma aktam, un, otrkārt, Eiropadomes Esmes sanāksmes secinājumus, kuros norādīts, ka Kopienas tiesību administratīva īstenošana galvenokārt ir dalībvalstu pienākums atbilstīgi to konstitucionālo tiesību sistēmām. Tas neiespādo Kopienas iestāžu pārraudzības, uzraudzības un izpildu pilnvaras, kas paredzētas Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 145. un 155. pantā.

DEKLARĀCIJA**PAR 2. PANTU PROTOKOLĀ,
AR KO IEKĻAUJ ŠENGENAS ACQUIS
EIROPAS SAVIENĪBAS SISTĒMĀ**

Augstās Līgumslēdzējas Puses ir vienprātīgas, ka līdz Amsterdamas līguma spēkā stāšanās brīdim Padomei ir jānosaka visi vajadzīgie pasākumi, kas minēti 2. pantā Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā. Tālab vajadzīgos sagatavošanas darbus sāk laikus, lai līdz attiecīgajam brīdim tie būtu galā.

**DEKLARĀCIJA
PAR 4. PANTU PROTOKOLĀ,
AR KO IEKĻAUJ ŠENGENAS ACQUIS
EIROPAS SAVIENĪBAS SISTĒMĀ**

Augstās Līgumslēdzējas Puses aicina Padomi lūgt Komisiju sniegt atzinumu, pirms tā pieņem lēmumu par Īrijas vai Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes iesniegumu par pievienošanās dažiem vai visiem Šengenas *acquis* noteikumiem saskaņā ar 4. pantu Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā. Tās arī apņemas darīt visu iespējamo, lai ļautu Īrijai vai Lielbritānijai un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei, ja tās vēlētos, izmantot minētā Protokola 4. panta noteikumus tā, lai Padomei būtu iespējams pieņemt minētajā pantā norādītos lēmumus minētā Protokola spēkā stāšanās brīdī vai jebkurā vēlākā laikā.

**DEKLARĀCIJA
PAR 5. PANTU PROTOKOLĀ,
AR KO IEKĻAUJ ŠENGENAS ACQUIS
EIROPAS SAVIENĪBAS SISTĒMĀ**

Augstās Līgumslēdzējas Puses apņemas netaupīt pūles, lai jomās, uz ko attiecas Šengenas *acquis* būtu iespējama visu dalībvalstu rīcība, jo īpaši gadījumā, ja Īrija vai Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste pievienojas kādiem vai visiem minētā *acquis* noteikumiem saskaņā ar 4. pantu Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā.

**DEKLARĀCIJA
PAR 6. PANTU PROTOKOLĀ,
AR KO IEKĻAUJ ŠENGENAS ACQUIS
EIROPAS SAVIENĪBAS SISTĒMĀ**

Augstās Līgumslēdzējas Puses apņemas veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nolīgumi, kas minēti 6. pantā Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā, varētu stāties spēkā tajā pašā dienā, kad Amsterdamas līgums.

**DEKLARĀCIJA
ATTIECĪBĀ UZ PROTOKOLU
PAR PATVĒRUMU EIROPAS SAVIENĪBAS
DALĪBVALSTU PILSOŅIEM**

Protokols par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem neskar katras dalībvalsts tiesības veikt organizatoriskus pasākumus, ko tā uzskata par vajadzīgiem, lai pildītu savas saistības saskaņā ar 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvenciju par bēgļu statusu.

**DEKLARĀCIJA
ATTIECĪBĀ UZ PROTOKOLA
PAR PATVĒRUMU EIROPAS SAVIENĪBAS
DALĪBVALSTU PILSOŅIEM VIENĪGĀ PANTA
D) PUNKTU**

Konference dara zināmu, ka atzīst, cik svarīga ir 1992. gada 30. novembrī un 1. decembrī Eiropas Kopienų dalībvalstu par imigrāciju atbildīgo ministru pieņemtā rezolūcija par klaji nepamatotiem patvēruma lūgumiem un Padomes 1995. gada 20. jūnija rezolūcija par garantiju minimumu patvēruma piešķiršanas procedūrām, taču jautājums par patvēruma procedūru pārkāpšanu un atbilstīgām ātrām procedūrām, lai noraidītu klaji nepamatotus patvēruma lūgumus, ir jāpēta tālāk nolūkā ieviest jauninājumus, kas ļautu šīs procedūras paātrināt.

**DEKLARĀCIJA
ATTIECĪBĀ UZ PROTOKOLU
PAR IESTĀDĒM EIROPAS SAVIENĪBAS
PAPLAŠINĀŠANĀS PERSPEKTĪVĀ**

Pirms stājas spēkā pirmā paplašināšanās kārtā, pastāv vienošanās, ka Padomes 1994. gada 29. marta lēmuma ("Joanīnas kompromisa") darbība tiek pagarināta un līdz minētajam datumam tiks rasts īpašs risinājums Spānijai.

**DEKLARĀCIJA
PAR AMSTERDAMAS LĪGUMA 10. PANTU**

Amsterdamas līgums atceļ un izslēdz atceltos Eiropas Kopienų dibināšanas līguma, Eiropas Ogļu un Tērauda kopienų dibināšanas līguma un Eiropas Atomenerģijas kopienų dibināšanas līguma noteikumus, kas bija spēkā pirms Amsterdamas līguma spēkā stāšanās, un pielāgo dažus šo līgumu noteikumus, to starpā iekļaujot arī dažus noteikumus no Līguma par vienošanos Eiropas Kopienų Padomes un vienotas Eiropas Kopienų Komisijas izveidi un no Akta par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlšanu vispārējās tiešās vēlēšanās. Šis darbības neiespaido *acquis communautaire*.

**AUSTRIJAS UN LUKSEMBURGAS DEKLARĀCIJA
PAR KREDĪTIESTĀDĒM**

Austrija un Luksemburga uzskata, ka Deklarācija par valsts kredītiestādēm Vācijā tāpat attiecas uz Austrijas un Luksemburgas kredītiestādēm ar līdzīgu organizatorisku struktūru.

**DĀNIJAS DEKLARĀCIJA
PAR K14. PANTU LĪGUMĀ
PAR EIROPAS SAVIENĪBU**

Līguma par Eiropas Savienību K14. pants prasa visu Eiropas Savienības Padomes locekļu, t.i., visu dalībvalstu, vienprātību, lai varētu pieņemt jebkādu lēmumu par Eiropas Kopienų dibināšanas līguma IIIa sadaļu par vīzu, patvēruma, imigrācijas un citādu ar personu brīvu pārvietošanos saistītu politiku piemērošanu darbībām K1. pantā minētajās jomās. Turklāt Padomes vienprātīgi pieņemts lēmums pirms spēkā stāšanās būs katrā dalībvalstī jāapstiprina saskaņā ar tās konstitucionālajām prasībām. Dānijā gadījumā, ja notiek suverenitātes deleģēšana, kā noteikts Dānijas Konstitūcijā, šāda lēmuma apstiprināšanai ir vajadzīgs vai nu piecu sesto daļu folketinga locekļu balsu vairākums, vai arī folketinga locekļu balsu vairākums un to personu balsu vairākums, kas piedalījušās tautas nobalsošanā.

**VĀCIJAS, AUSTRIJAS UN BEĻĢIJAS DEKLARĀCIJA
PAR SUBSIDIARITĀTI**

Vācijas, Austrijas un Beļģijas valdība uzskata par saprotamu, ka Eiropas Kopienų rīcība saskaņā ar subsidiaritātes principu attiecas ne tikai uz dalībvalstīm, bet arī uz to vienībām, ciktāl tām saskaņā ar valsts pamatlikumu ir piešķirta tiesību aktu pieņemšanas vara.

**ĪRIJAS DEKLARĀCIJA
PAR 3. PANTU PROTOKOLĀ
PAR APVIENOTĀS KARALISTES UN ĪRIJAS
NOSTĀJU**

Īrija dara zināmu, ka tā vēlas īstenot savas tiesības atbilstīgi Protokola par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju 3. pantam piedalīties pasākumu pieņemšanā saskaņā ar Eiropas Kopienų dibināšanas līguma IIIa sadaļu tā, lai tie, cik vien iespējams, būtu saderīgi ar nodomu uzturēt kopēju ceļojuma telpu ar Apvienoto Karalisti. Īrija atgādina, ka tās dalība Protokolā par dažu Eiropas Kopienų dibināšanas līguma 7.a panta aspektu piemērošanu atspoguļo tās vēlmi uzturēt kopējo ceļojuma telpu ar Apvienoto Karalisti, lai panāktu iespējami lielāku pārvietošanās brīvību, iecelšot Īriju un izceļojot no tās.

**BEĻĢIJAS DEKLARĀCIJA
PAR PROTOKOLU PAR PATVĒRUMU
EIROPAS SAVIENĪBAS
DALĪBVALSTU PILSOŅIEM**

Apstiprinot Protokolu par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem, Beļģija dara zināmu, ka saskaņā ar 1951. gada Ženēvas Konvencijas un 1967. gada Ņujorkas Protokola saistībām tā saskaņā ar minētā protokola vienīgā panta d) punkta noteikumiem atsevišķi pārbaudīs katru citas dalībvalsts pilsoņa iesniegtu patvēruma lūgumu.

**BEĻĢIJAS, FRANCIJAS UN ITĀLIJAS DEKLARĀCIJA
PAR PROTOKOLU PAR IESTĀDĒM
EIROPAS SAVIENĪBAS
PAPLAŠINĀŠANĀS PERSPEKTĪVĀ**

Beļģija, Francija un Itālija konstatē, ka, pamatojoties uz Starptautību konferences rezultātiem, Amsterdamas līgums neapmierina vajadzību būtiski sekmēt iestāžu nostiprināšanu, ko vēlreiz uzsvēra Eiropadomes Madrides sanāksme.

Šīs valstis uzskata, ka šāda nostiprināšana ir priekšnoteikums pirmo pievienošanās sarunu pabeigšanai. Tās ir pilnas apņēmības pēc iespējas pilnīgāk īstenot šo Protokolu attiecībā uz Komisijas sastāvu un balsu piešķiršanu un uzskata, ka kvalificētā balsu vairākuma ievērojami plašāka izmantošana ir viens no būtiskiem faktoriem, kas būtu jāievēro.

**FRANCIJAS DEKLARĀCIJA
PAR AIZJŪRAS DEPARTAMENTU STĀVOKLI
SAKARĀ AR PROTOKOLU,
AR KO IEKĻAUJ ŠENGENAS ACQUIS
EIROPAS SAVIENĪBAS SISTĒMĀ**

Francija uzskata, ka ieviešot Protokola, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā, netiek ietekmēts Šengenā

1990. gada 19. jūnijā parakstītās Konvencijas, kas īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas līgumu, ģeogrāfiskais piemērošanas lauks, kas noteikts minētās konvencijas 138. panta 1. daļā.

**GRIEĶIJAS DEKLARĀCIJA
ATTIECĪBĀ UZ DEKLARĀCIJU
PAR BAZNĪCU UN NEKONFESIONĀLO
ORGANIZĀCIJU STATUSU**

Attiecībā uz Deklarāciju par baznīcu un nekonzesionālo organizāciju statusu Grieķija vērš uzmanību uz Kopīgo deklarāciju par Atona kalnu, kas pievienota Līguma par Grieķijas pievienošanās Eiropas Kopienām Nobeiguma aktam.

KONSOLIDĒTS LĪGUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBU

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS,
VIŅAS MAJESTĀTE DĀNIJAS KARALIENE,
VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
GRIEĶIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
VIŅA MAJESTĀTE SPĀNIJAS KARALIS,
FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
ĪRIJAS PREZIDENTS,
ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
VIŅA KARALISKĀ AUGSTĪBA LUKSEMBURGAS LIEL-
HERCOGS,

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE,
PORTUGĀLES REPUBLIKAS PREZIDENTS,
VIŅAS MAJESTĀTE LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS
APVIENOTĀS KARALISTES KARALIENE,

APŅĒMUŠIES iezīmēt jaunu posmu Eiropas integrācijas
procesā, kas sācies, nodibinot Eiropas Kopienas,

PATUROT PRĀTĀ, cik vēsturiski svarīgi ir tas, ka beigusies Ei-
ropas kontinenta sašķeltība, un to, ka jāliek droši pamati nākotnes
Eiropai,

APLIECINOT atbalstu brīvības un demokrātijas, cilvēktiesību un
pamatbrīvību respektēšanas principam, kā arī tiesiskuma principam,

APSTIPRINOT savu atbalstu sociālajām pamattiesībām,
kas definētas Eiropas Sociālajā hartā, kura parakstīta Turīnā
1961. gada 18. oktobrī, un 1989. gada Kopienas Hartā par darba
ņēmēju sociālajām pamattiesībām,

TIEKDAMIES nostiprināt savu tautu solidaritāti, vienlaikus
respektējot to vēsturi, kultūru un tradīcijas,

TIEKDAMIES arī turpmāk attīstīt iestāžu demokrātisku un
efektīvu darbību, lai vienotā sistēmā tās varētu labāk veikt uz-
ticētos uzdevumus,

APŅĒMUŠIES stiprināt un tuvināt valstu tautsaimniecības
un nodibināt ekonomisku un monetāru savienību, kas saskaņā
ar šo Līgumu paredz arī vienotu un stabilu valūtu,

APŅĒMUŠIES veicināt savu tautu ekonomisko un sociālo
attīstību, ievērojot noturīgas attīstības principu, pilnigojot iek-
šējo tirgu un vēršot plašumā kohēziju un vides aizsardzību, kā
arī īstenot tādu politiku, kas reizē ar sasniegumiem ekonomikas
integrācijā nodrošinātu attīstību arī citās jomās,

APŅĒMUŠIES ieviest kopīgu pilsonību savu valstu pilsoņiem,

APŅĒMUŠIES īstenot kopējo ārpolitiku un drošības politiku,
paredzot arī pakāpeniski izveidot kopējo aizsardzības politiku,
kas varētu pārņemt kopīgā aizsardzībā saskaņā ar 17. panta no-
teikumiem, tādējādi stiprinot Eiropas identitāti un neatkarību, lai
veicinātu mieru, drošību un progresu Eiropā un pasaulē,

APŅĒMUŠIES atvieglināt personu brīvu pārvietošanos, reizē no-
drošinot savu tautu drošību un aizsargātību, saskaņā ar šā Līguma no-
teikumiem izveidojot telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums,

APŅĒMUŠIES arvien ciešāk saliedēt Eiropas tautu savienību,
kur saskaņā ar subsidiaritātes principu lēmumu pieņemšana ir cik
iespējams tuvināta pilsoņiem,

PAREDZOT turpmākus pasākumus, kas jāveic, lai attīstītos
Eiropas integrācija,

IR NOLĒMUŠI dibināt Eiropas Savienību un tālab iecēlušī
par saviem Pilnvarotajiem:

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS –
ārlietu ministru Marku ĪSKENSU (*Mark EYSKENS*),
finanšu ministru Filipu MAISTATU (*Philippe MAYSTADT*);

VIŅAS MAJESTĀTE DĀNIJAS KARALIENE –
ārlietu ministru Ufi ELEMĀNU-JENSENU
(*Uffe ELLEMANN-JENSEN*),

ekonomikas ministru Andersu FOGU RASMUSENU
(*Anders FOGH RASMUSSEN*);

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
federālo ārlietu ministru Hansu Dītrihu GENŠERU
(*Hans-Dietrich GENSCHER*),
federālo finanšu ministru Teodoru VAIGELU
(*Theodor WAIGEL*);

GRIEĶIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Antoniju SAMARU (*Antonios SAMARAS*),
ekonomikas ministru Eitīmiju HRISTODULU
(*Efthymios CHRISTODOULOU*);

VIŅA MAJESTĀTE SPĀNIJAS KARALIS –
ārlietu ministru Fransisko FERNANDESU ORDOÑESU
(*Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ*),
ekonomikas un finanšu ministru Karlosu SOLČAGU KATALĀNU
(*Carlos SOLCHAGA CATALÁN*);

FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Rolānu DIMĀ (*Roland DUMAS*),
ekonomikas, finanšu un budžeta ministru Pjēru BEREGOVUĀ
(*Pierre BÉRÉGOVOY*);

ĪRIJAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Džerardu KOLINZU (*Gerard COLLINS*),
finanšu ministru Bērtiju AHERNU (*Bertie AHERN*);

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Džanni DE MIKELISU
(*Gianni DE MICHELIS*),
valsts kases ministru Gido KARLI (*Guido CARLI*);

VIŅA KARALISKĀ AUGSTĪBA
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGS –
premjerministra vietnieku, ārlietu ministru Žaku F. POSU
(*Jacques F. POOS*),
finanšu ministru Žanu Klotu JUNKERU
(*Jean-Claude JUNCKER*);

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE –
ārlietu ministru Hansu van der BRUKU
(*Hans van der BROEK*),
finanšu ministru Villemu KOKU (*Willem KOK*);

PORTUGĀLES REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Žuanu de Deušu PINJEIRU
(*João de Deus PINHEIRO*),
finanšu ministru Žoržu BRAGU DE MASEDU
(*Jorge BRAGA DE MACEDO*);

VIŅAS MAJESTĀTE LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS
APVIENOTĀS KARALISTES KARALIENE –
ārlietu un sadraudzības lietu valsts sekretāru Daglasu HĒRDU
(*Douglas HURD*),
Valsts kases finanšu sekretāru Frensisu MODU (*Francis MAUDE*),

KAS, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās
par likumīgām un spēkā esošām, ir vienojušies par turpmāko.

I SADAĻA KOPĪGI NOTEIKUMI

1. pants (bijušais A pants)

Ar šo Līgumu Augstās Līgumslēdzējas Puses kopīgi nodibina
Eiropas Savienību, šē turpmāk “Savienība”.

Šis Līgums ir jauna pakāpe, veidojot vēl ciešāku Eiropas tau-
tu savienību, kur lēmumu pieņemšana ir cik iespējams atklāta
un cik iespējams tuvināta pilsoņiem.

Savienības pamatā ir Eiropas Kopienas, ko papildina šā Līguma noteikta politika un sadarbības formas. Tās uzdevums ir konsekventi un solidāri attīstīt dalībvalstu un to tautu attiecības.

2. pants (bijušais B pants)

Savienībai ir šādi mērķi:

- veicināt ekonomisku un sociālu attīstību un augstu nodarbinātību, kā arī panākt līdzsvarotu un noturīgu attīstību, jo īpaši, radot telpu bez iekšējām robežām, stiprinot ekonomisku un sociālu kohēziju un nodibinot ekonomisku un monetāru savienību, kuras galamērķis saskaņā ar šo Līgumu paredz vienotu valūtu;

- apliecināt savu identitāti starptautiskā mērogā, jo īpaši, īstenojot kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kas ietver arī pakāpenisku kopējās aizsardzības politikas izveidi, kura varētu pāraugt kopīgā aizsardzībā saskaņā ar 17. panta noteikumiem;

- stiprināt dalībvalstu pilsoņu tiesību un interešu aizsardzību, ieviešot Savienības pilsonību;

- saglabāt un attīstīt Savienību kā telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums, kur personu brīva pārvietošanās ir nodrošināta saistībā ar piemērotiem pasākumiem, kas attiecas uz ārējo robežu kontroli, patvēruma meklētājiem, imigrāciju un noziedzības novēršanu un apkarošanu;

- pilnībā saglabāt un papildināt *acquis communautaire*, apsverot, ciktāl šā Līguma ieviestā politika un sadarbības formas būtu jāpārskata, lai nodrošinātu Kopienas darbības mehānismu un iestāžu efektivitāti.

Savienība savus mērķus sasniedz tā, kā paredz šis Līgums, un saskaņā ar tajā ietvertajiem nosacījumiem un grafiku, respektējot subsidiaritātes principu, kas definēts Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 5. pantā.

3. pants (bijušais C pants)

Savienībā ir vienota organizatoriska sistēma, kas nodrošina darbības konsekvenci un nepārtrauktību, lai sasniegtu tās mērķus, reizē respektējot un paplašinot *acquis communautaire*.

Savienība jo īpaši nodrošina konsekvenci visā uz ārieni vērsta darbībā saistībā ar savu ārpolitiku, drošības politiku, ekonomikas politiku un attīstības politiku. Padome un Komisija ir atbildīgas par to, lai nodrošinātu šādu konsekvenci un šajā nolūkā sadarbojas. Katra no tām saskaņā ar savām pilnvarām nodrošina attiecīgās politikas īstenošanu.

4. pants (bijušais D pants)

Eiropadome rosina Savienības attīstību un nosaka šīs attīstības vispārējās politiskās pamatnostādnes.

Eiropadomē ir dalībvalstu vai to valdību vadītāji un Komisijas priekšsēdētājs. Viņiem palīdz dalībvalstu ārlietu ministri un viens Komisijas loceklis. Eiropadome sanāk vismaz divreiz gadā, un tās priekšsēdētājs ir tās dalībvalsts vai valdības vadītājs, kura ir Padomes prezidentvalsts.

Eiropadome pēc katras sanāksmes iesniedz Eiropas Parlamentam ziņojumu un reiži gadā – rakstisku ziņojumu par Savienības attīstību.

5. pants (bijušais E pants)

Eiropas Parlaments, Padome, Komisija, Tiesa un Revīzijas palāta īsteno savas pilnvaras saskaņā ar tādiem nosacījumiem un tādos nolūkos, kādi paredzēti gan Eiropas Kopienu dibināšanas līgumos un turpmākos līgumos un aktos, ar ko tos groza un papildina, gan arī citos šā Līguma noteikumos.

6. pants (bijušais F pants)

1. Savienība ir dibināta, ievērojot dalībvalstu kopīgos principus – brīvības, demokrātijas, cilvēktiesību un pamatbrīvību respektēšanas principu un tiesiskuma principu.

2. Savienība kā Kopienas tiesību vispārēju principu ievēro pamattiesības, ko nodrošina 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija un kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām.

3. Savienība respektē savu dalībvalstu nacionālo identitāti.

4. Savienība nodrošina līdzekļus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu tās mērķus un īstenotu tās politiku.

7. pants (bijušais F1. pants)

1. Padome, sanākot valstu vai valdību vadītājiem, pēc trešdaļas dalībvalstu vai Komisijas priekšlikuma un ar Eiropas Parlamenta piekrišanu var ar vienprātīgu lēmumu konstatēt, ka kāda dalībvalsts vairākkārt nopietni pārkāpusi 6. panta 1. punktā minētos principus, iepriekš aicinot attiecīgās dalībvalsts valdību izteikt savu viedokli.

2. Ja tas konstatēts, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt attiecīgai dalībvalstij uz laiku atņemt dažas tiesības, kas izriet no šā Līguma piemērošanas konkrētai dalībvalstij, tostarp šis dalībvalsts valdības pārstāvja balsstiesības Padomē. To īstenojot, Padome ņem vērā iespējamās sekas, ko šāda tiesību atņemšana var radīt attiecībā uz fizisku un juridisku personu tiesībām un pienākumiem.

Attiecīgajai dalībvalstij joprojām ir saistoši šā Līguma uzliktie pienākumi.

3. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var vēlāk nolemt mainīt vai atcelt pasākumus, kas veikti saskaņā ar 2. punktu, ja mainās apstākļi, kas likuši tos īstenot.

4. Padome, pieņemot lēmumu saskaņā ar šo pantu, neņem vērā attiecīgās dalībvalsts valdības pārstāvja balsi. Klātesošu vai pārstāvētu locekļu atturēšanās neliedz pieņemt 1. punktā minētos lēmumus. Kvalificēts balsu vairākums ir tāda pati attiecīgajiem Padomes locekļiem piešķirto balsu attiecība, kāda noteikta Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 205. panta 2. punktā.

Šo punktu piemēro arī tad, ja balsstiesības ir uz laiku atņemtas saskaņā ar 2. punktu.

5. Šajā pantā paredzētos lēmumus Eiropas Parlaments pieņem ar divu trešdaļu balsu vairākumu, ko nodevis tā locekļu vairākums.

II SADAĻA NOTEIKUMI, AR KO GROZA EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMU, LAI IZVEIDOTU EIROPAS KOPIENU

8. pants (bijušais G pants)

(teksts nav pievienots)

III SADAĻA NOTEIKUMI, AR KO GROZA EIROPAS OGĻU UN TĒRAUDA KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMU

9. pants (bijušais H pants)

(teksts nav pievienots)

IV SADAĻA NOTEIKUMI, AR KO GROZA EIROPAS ATOMENERĢIJAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMU

10. pants (bijušais I pants)

(teksts nav pievienots)

V SADAĻA NOTEIKUMI PAR KOPĒJO ĀRPOLITIKU UN DROŠĪBAS POLITIKU

11. pants (bijušais J1. pants)

1. Savienība izstrādā un īsteno kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kas aptver visas ārpolitikas un drošības politikas jomas, un tās mērķi ir:

- sargāt Savienības kopējās vērtības, pamatintereses, neatkarību un integritāti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem;

- visādi stiprināt Savienības drošību;

- saglabāt mieru un stiprināt starptautisko drošību saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem, kā arī Helsinku Nobeiguma akta principiem un Parīzes Hartas mērķiem, tostarp tiem, kas attiecas uz ārējām robežām;

- veicināt starptautisku sadarbību;

- attīstīt un stiprināt demokrātiju un tiesiskumu, kā arī cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu.

2. Uzticības un savstarpējas solidaritātes garā dalībvalstis aktīvi un konsekventi atbalsta Savienības ārpolitiku un drošības politiku.

Dalībvalstis sadarbojas, lai stiprinātu un attīstītu savstarpēju politisku solidaritāti. Tās atturas no jebkādas rīcības, kas ir pret-runā Savienības interesēm vai varētu liegt tai būt iedarbīgam, vienotam spēkam starptautiskās attiecībās.

Padome nodrošina šo principu ievērošanu.

12. pants (bijušais J2. pants)

11. pantā norādītos mērķus Savienība tiecas sasniegt:

- izstrādājot kopējās ārpolitikas un drošības politikas princi-pus un vispārējās pamatnostādnes;
- vienojoties par kopīgu stratēģiju;
- nosakot kopīgu rīcību;
- pieņemot kopēju nostāju;
- stiprinot dalībvalstu sistemātisku sadarbību politikas īstenošanā.

13. pants (bijušais J3. pants)

1. Eiropadome nosaka kopējās ārpolitikas un drošības politi-kas principus un vispārējās pamatnostādnes, arī jautājumos, kas saistīti ar aizsardzību.

2. Eiropadome pieņem lēmumu par kopīgu stratēģiju, kas Sa-vienībai īstenojama jomās, kur dalībvalstīm ir svarīgas kopīgas intereses.

Kopīgajā stratēģijā nosaka tās mērķus, darbības laiku un Sa-vienībai un dalībvalstīm izmantojamus līdzekļus.

3. Padome pieņem lēmumus, kas vajadzīgi, lai noteiktu un īstenotu kopējo ārpolitiku un drošības politiku, pamatojoties uz Eiropadomes noteiktām vispārējām pamatnostādņēm.

Padome iesaka Eiropadomei kopīgu stratēģiju un to īsteno, jo īpaši, nosakot kopīgu rīcību un kopēju nostāju.

Padome nodrošina Savienības rīcības vienotību, konsekvenci un efektivitāti.

14. pants (bijušais J4. pants)

1. Padome nosaka kopīgu rīcību. Kopīgā rīcība ir paredzēta īpašiem gadījumiem, kad vajadzīga Savienības operatīva rīcība. Tajā nosaka tās mērķus, piemērošanas jomu, līdzekļus, ko Sa-vienība var izmantot, vajadzības gadījumā arī darbības laiku, un īstenošanas nosacījumus.

2. Ja apstākļi mainās, būtiski ietekmējot jautājumu, kas pra-sijis kopīgo rīcību, Padome pārskata šīs rīcības principus un mērķus un pieņem vajadzīgos lēmumus. Kamēr Padome nav pieņēmusi lēmumu, kopīgā rīcība turpinās.

3. Kopīgā rīcība dalībvalstīm ir saistoša, pieņemot nostāju un veicot darbību.

4. Padome var lūgt Komisiju sniegt piemērotus priekšliku-mus, kas attiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, lai nodrošinātu kopīgās rīcības īstenošanu.

5. Ja kāda valsts saskaņā ar kopīgo rīcību paredzējusi pieņemt savu nostāju vai sākt savu rīcību, tā laikus sniedz informāciju, lai vajadzības gadījumā varētu iepriekš apspriesties Padomē. Pienā-kums iepriekš sniegt informāciju neattiecas uz pasākumiem, kas ir tikai Padomes lēmumu transpozīcija attiecīgā valstī.

6. Gadījumos, kad stāvokļa maiņa rada neatliekamo vajadzī-bu, bet Padome nav pieņēmusi lēmumu, dalībvalstis var stei-dzami veikt vajadzīgos pasākumus, ievērojot vispārīgos kopīgās rīcības mērķus. Attiecīgā dalībvalsts tūlīt informē Padomi par šiem pasākumiem.

7. Ja rodas būtiskas grūtības, īstenojot kopīgu rīcību, dalīb-valsts par tām ziņo Padomei, kas apspriež tās un meklē piemē-rotus risinājumus. Šie risinājumi nedrīkst būt pretrunā kopīgās rīcības mērķiem vai mazināt tās iedarbību.

15. pants (bijušais J5. pants)

Padome pieņem kopēju nostāju. Kopējā nostājā nosaka Sa-vienības attieksmi īpašos ģeogrāfiskos vai tematiskos jautāju-mos. Dalībvalstis nodrošina savas politikas saskaņu ar kopējo nostāju.

16. pants (bijušais J6. pants)

Dalībvalstis Padomē cita citu informē un savā starpā apspriež visus ārpolitikas un drošības politikas jautājumus, kas ir vispārsvarīgi, lai panāktu to, ka ar saskaņotu rīcību tiek nodro-šināta iespējami efektīva Savienības ietekme.

17. pants (bijušais J7. pants)

1. Kopējā ārpolitika un drošības politika aptver visus jautā-jumus, kas attiecas uz Savienības drošību, to skaitā pakāpenisku kopējās aizsardzības politikas izstrādi saskaņā ar šā punkta otro daļu, kas varētu pāraugt kopīgā aizsardzībā, ja tā nolemtu Eiropa-dome. Tādā gadījumā tā iesaka dalībvalstīm pieņemt šādu lē-mumu saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

Rietumeiropas Savienība (RES) ir Savienības attīstības būtis-ka sastāvdaļa, nodrošinot Savienībai rīcības spējas, it sevišķi 2. punkta sakarā. Tā palīdz Savienībai noteikt kopējās ārpoliti-kas un drošības politikas aizsardzības aspektus, kā izklāstīts šajā pantā. Savienība tādēļ veicina ciešākas organizatoriskas saiknes ar RES, lai varētu RES integrēt Savienībā, ja tā nolemtu Eiropa-dome. Tādā gadījumā tā iesaka dalībvalstīm pieņemt šādu lēmu-mu saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

Savienības politika saskaņā ar šo pantu neskar dažu dalībvalstu drošības politikas un aizsardzības politikas īpašās iezīmes un ievē-ro to dalībvalstu pienākumus, kuras uzskata, ka to kopīgā aizsardzība ir īstenojama Ziemeļatlantijas Līguma organizācijā (NATO) saska-ņā ar Ziemeļatlantijas Līgumu, un ir saderīga ar kopējo drošības un aizsardzības politiku, kas noteikta šajā struktūrā.

Pakāpeniska kopējās aizsardzības politikas izstrāde notiks, dalībvalstīm sadarbojoties bruņojuma jomā, ja tās uzskatīs to par vajadzīgu.

2. Šajā pantā minētie jautājumi aptver humānās palīdzības un glābšanas uzdevumus, miera uzturēšanas uzdevumus un kaujas vienību uzdevumus krīzes pārvarēšanai, tostarp miera atjaunošanu.

3. Savienība ar RES palīdzību izstrādā un īsteno Savienības lēmumus un rīcības, kas ir saistītas ar aizsardzību.

Eiropadomes kompetence saskaņā ar 13. pantu noteikt pa-matnostādnes attiecas arī uz RES jautājumos, kuros Savienība izmanto RES palīdzību.

Ja Savienība izmanto RES palīdzību, lai izstrādātu un īstenotu Savienības lēmumus attiecībā uz 2. punktā minētajiem uzdevu-miem, visām Savienības dalībvalstīm ir tiesības piedalīties šo uz-devumu veikšanā. Padome, vienojoties ar RES iestādēm, nosaka vajadzīgos praktiskos pasākumus, lai visas dalībvalstis, kas piedalās attiecīgo uzdevumu veikšanā, varētu pilnīgi un līdztiesīgi piedalīties plānošanā un lēmumu pieņemšanā, kas notiek RES.

Ar aizsardzību saistītus lēmumus, kurus izskata saskaņā ar šo punktu, pieņem, neskarot politiku un pienākumus, kas minēti 1. punkta trešajā daļā.

4. Šā panta noteikumi neliedz divām vai vēl vairākām dalīb-valstīm attīstīt ciešu divpusēju sadarbību Rietumeiropas Sa-vienībā un Ziemeļatlantijas Aliansē, ja vien šāda sadarbība nav pretrunā šajā sadaļā paredzētajai sadarbībai un nekavē to.

5. Lai veicinātu šā panta mērķu sasniegšanu, šā panta notei-kumus pārskatīs saskaņā ar 48. pantu.

18. pants (bijušais J8. pants)

1. Prezidentvalsts pārstāv Savienību jautājumos, kas pieder pie kopējās ārpolitikas un drošības politikas.

2. Prezidentvalsts ir atbildīga par lēmumu īstenošanu, kas pie-ņemti saskaņā ar šo sadaļu; šajā statusā tā pauž Savienības nostāju starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs.

3. Prezidentvalstij palīdz Padomes ģenerālsekretārs, kas īs-teno Augstā pārstāvja pilnvaras kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā.

4. Komisija pilnībā iesaistās šā panta 1. un 2. punktā minēto uzdevumu izpildē. Pildot šos uzdevumus, prezidentvalstij vāja-dzības gadījumā palīdz nākamā prezidentvalsts.

5. Padome, kad vien tā uzskata par vajadzīgu, var izvirzīt īpa-šu pārstāvi, pilnvarojot to konkrētos politikas jautājumos.

19. pants (bijušais J9. pants)

1. Dalībvalstis koordinē savu darbību starptautiskās organi-zācijās un starptautiskās konferencēs. Šādos forumos tās atbalsta kopējās nostājas.

Starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs, kur nepiedalās visas dalībvalstis, kopējo nostāju atbalsta tās valstis, kas tajās piedalās.

2. Neskarot 1. punktu un 14. panta 3. punktu, dalībvalstis, kas pārstāvētas starptautiskās organizācijās vai starptautiskās konferencēs, kur nepiedalās visas dalībvalstis, informē pārējās dalībvalstis par visiem jautājumiem, kas izraisa kopēju ieinteresētību.

Dalībvalstis, kuras ir arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes locekles, vienojas un pilnībā informē pārējās dalībvalstis. Dalībvalstīm, kuras ir Drošības padomes pastāvīgās locekles, ir, pildot savas funkcijas, jānodrošina Savienības nostājas un interešu atbalsts, neskarot pienākumus, ko tām uzliek Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūti.

20. pants (bijušais J10. pants)

Dalībvalstu diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības un Komisijas delegācijas trešās valstīs un starptautiskās konferencēs, kā arī to pārstāvji starptautiskās organizācijās sadarbojas nolūkā ievērot un īstenot Padomes noteiktās kopējās nostājas un kopīgo rīcību.

Tās izvērsē sadarbību, apmainoties ar informāciju, veicot kopīgu izvērtēšanu un palīdzot ieviest Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 20. pantā minētos noteikumus.

21. pants (bijušais J11. pants)

Prezidentvalsts apspriežas ar Eiropas Parlamentu par galvenajiem kopējās ārpolitikas un drošības politikas aspektiem un pamatvirzību izvēli un nodrošina to, ka Eiropas Parlamenta viedokli pienācīgi ņem vērā. Prezidentvalsts un Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu par Savienības ārpolitikas un drošības politikas attīstību.

Eiropas Parlaments var uzdot Padomei jautājumus vai sniegt tai ieteikumus. Tas rīko gadskārtējas debates par panākumiem, kas gūti kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošanā.

22. pants (bijušais J12. pants)

1. Katra dalībvalsts vai Komisija var griezties Padomē ar jebkuru jautājumu, kas saistīts ar kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kā arī iesniegt Padomei priekšlikumus.

2. Gadījumos, kad lēmumi jāpieņem ātri, prezidentvalsts pēc savas ierosmes vai pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts lūguma četrdesmit astoņās stundās vai, ārkārtas gadījumā, īsākā laikā, sasauca Padomes ārkārtas sanāksmi.

23. pants (bijušais J13. pants)

1. Lēmumus, ko nosaka šī sadaļa, Padome pieņem vienprātīgi. Personiski klātesošu vai pārstāvētu locekļu atturēšanās neliedz pieņemt šādus lēmumus.

Ikviens Padomes loceklis, kas atturas no balsošanas, var kvalificēt savu atturēšanos, oficiāli par to paziņojot saskaņā ar šo apakšpunktu. Šādā gadījumā tam lēmums nav jāpiemēro, bet jāatzīst, ka lēmums uzliek saistības Savienībai. Savstarpējas solidaritātes garā attiecīgā dalībvalsts atturas no jebkādas rīcības, kas varētu būt pretrunā vai traucēt Savienības rīcībai, kura pamatojas uz šo lēmumu, un pārējās dalībvalstis respektē tās nostāju. Ja Padomes locekļiem, kuri šādi kvalificējuši savu atturēšanos, ir vairāk nekā viena trešdaļa balsu, kas vērtētas saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 205. panta 2. punktu, tad lēmums nav pieņemts.

2. Atkāpjoties no 1. punkta noteikumiem, Padome lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, kad tā

- nosaka kopīgu rīcību, kopēju nostāju vai pieņem citādu lēmumu, pamatojoties uz kopīgu stratēģiju;
- pieņem lēmumus kopīgas rīcības vai kopējas nostājas īstenošanai.

Ja kāds Padomes loceklis paziņo, ka svarīgu un pamatotu iemeslu dēļ, kas saistīti ar valsts politiku, viņš vēlas iebilst pret kāda lēmuma pieņemšanu ar kvalificētu balsu vairākumu, balsošana nenotiek. Padome, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, var lūgt, lai šo jautājumu izlemj Eiropadome, pieņemot vienprātīgu lēmumu.

Padomes locekļu balsis vērtē saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 205. panta 2. punktu. Lēmumu pieņemšanai ir vajadzīgas vismaz 10 locekļu 62 balsis "par".

Šis punkts neattiecas uz lēmumiem, kas saistīti ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

3. Par procedūras jautājumiem Padome pieņem lēmumu ar savu locekļu balsu vairākumu.

24. pants (bijušais J14. pants)

Ja, īstenojot šo sadaļu, ir jāsleddz nolīgums ar vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām, Padome ar vienprātīgu lēmumu var pilnvarot prezidentvalsti, kurai vajadzības gadījumā palīdz Komisija, sākt sarunas šajā sakarā. Šādus nolīgumus pēc prezidentvalsts ieteikuma ar vienprātīgu lēmumu slēdz Padome. Neviena nolīgums nav saistošs dalībvalstij, kuras pārstāvis Padomē paziņo, ka tai ir jāpilda savas valsts konstitucionālās prasības; pārējie Padomes locekļi var vienoties, ka šo nolīgumu pagaidām piemēro attiecībā uz viņiem.

Šā panta noteikumi attiecas arī uz jautājumiem, kas ietverti VI sadaļā.

25. pants (bijušais J15. pants)

Neskarot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 207. pantu, Politiskā komiteja pārrauga starptautisko stāvokli jomās, uz ko attiecas kopējā ārpolitika un drošības politika, un palīdz noteikt šo politiku, pēc Padomes lūguma vai pēc savas ierosmes sniedzot Padomei atzinumus. Tā pārrauga arī apstiprinātās politikas īstenošanu, neskarot prezidentvalsts un Komisijas kompetenci.

26. pants (bijušais J16. pants)

Padomes ģenerālsēkretārs, Augstais pārstāvis kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā, palīdz Padomei kopējās ārpolitikas un drošības politikas jautājumos, jo īpaši palīdzot formulēt, sagatavot un īstenot lēmumus attiecībā uz politiku, un vajadzības gadījumā pēc prezidentvalsts lūguma Padomes uzdevumā risinot politisku dialogu ar trešām personām.

27. pants (bijušais J17. pants)

Komisija pilnībā iesaistās darbībās, ko veic kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā.

28. pants (bijušais J18. pants)

1. Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 189., 190., 196. līdz 199. pantu, 203., 204., 206. līdz 209. pantu, 213. līdz 219. pantu, 255. un 290. pantu piemēro noteikumiem, kas attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām.

2. Administratīvos izdevumus, kas rodas iestādēm, ievērojot noteikumus, kuri attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām, sedz no Eiropas Kopienas budžeta.

3. Darbības izdevumus, ko rada šo noteikumu īstenošana, arī sedz no Eiropas Kopienas budžeta, izņemot tos izdevumus, kas rodas no darbībām militārā vai aizsardzības jomā, un gadījumos, kad Padome vienprātīgi pieņem citādu lēmumu.

Gadījumos, kad izdevumus nesedz no Eiropas Kopienas budžeta, tos sedz dalībvalstis atkarībā no to nacionālā kopprodukta lieluma, ja vien Padome vienprātīgi nepieņem citādu lēmumu. Attiecībā uz izdevumiem, kas rodas no darbībām militārā un aizsardzības jomā, dalībvalstīm, kuru pārstāvji Padomē ir snieguši oficiālu paziņojumu saskaņā ar 23. panta 1. punkta otro daļu, nav pienākums sniegt šādu finansējumu.

4. Budžeta procedūra, kas noteikta Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā, attiecas uz izdevumiem, ko sedz no Eiropas Kopienas budžeta.

VI SADAĻA NOTEIKUMI PAR POLICIJAS UN TIESU IESTĀŽU SADARBĪBU KRIMINĀLLIETĀS

29. pants (bijušais K1. pants)

Neskarot Eiropas Kopienas pilnvaras, Savienības mērķis ir nodrošināt pilsoņiem augstu aizsardzības līmeni teritorijā, kur valda brīvība, drošība un tiesiskums, organizējot dalībvalstu kopīgu rīcību policijas un tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās un novēršot un apkarojot rasismu un ksenofobiju.

Šo mērķi sasniedz

- novēršot un apkarojot organizētu un citādu noziedzību, jo īpaši terorismu, cilvēku tirdzniecību un nodarījumus pret bērniem, narkotiku un ieroču nelegālu tirdzniecību, kā arī korupciju un krāpšanu;
- ciešāk sadarbojoties dalībvalstu policijai, muitas iestādēm un citām kompetentām dalībvalstu iestādēm gan tieši, gan ar Eiropas Policijas biroja (Eiropola) starpniecību saskaņā ar 30. un 32. panta noteikumiem;

– ciešāk sadarbojoties dalībvalstu tiesu iestādēm un citām kompetentām iestādēm saskaņā ar 31. panta a) līdz d) punkta un 32. panta noteikumiem;

– vajadzības gadījumā tuvinot dalībvalstu krimināltiesiskās normas saskaņā ar 31. panta e) punkta noteikumiem.

30. pants (bijušais K2. pants)

1. Kopīga rīcība policijas sadarbības jomā ir:

a) operatīva sadarbība starp dalībvalstu kompetentām iestādēm, tostarp policiju, muitas un citām dalībvalstu speciālajām tiesību aizsardzības iestādēm, noziedzīgu nodarījumu novēršanas, atklāšanas un izmeklēšanas jautājumos;

b) atbilstīgas informācijas apkopošana, glabāšana, apstrāde, analīze un apmaiņa saskaņā ar attiecīgiem noteikumiem par personas datu aizsardzību, tostarp tās informācijas, kas tiesību aizsardzības iestāžu rīcībā nonākusī, jo īpaši ar Eiropas starpniecību, no ziņojumiem par aizdomīgiem finanšu darījumiem;

c) sadarbība un kopīgas iniciatīvas mācībās, sakaru ierēdņu apmaiņā, komandējumos, aprikojuma lietošanā un kriminālistikā;

d) īpašu izmeklēšanas metožu kopīga izvērtēšana attiecībā uz organizētās noziedzības smago formu atklāšanu.

2. Padome veicina sadarbību ar Eiropas starpniecību un, konkrēti, piecus gadus pēc Amsterdams līguma stāšanās spēkā

a) ļauj Eiropalam atvieglināt un palīdzēt dalībvalstu kompetentām iestādēm sagatavot īpašus izmeklēšanas pasākumus, kā arī rosina tos koordinēt un īstenot, tostarp operatīvas darbības, ko veic apvienotas komandas, kurās kā papildspēki ir iekļauti Eiropas pārstāvji;

b) paredz pasākumus, kas ļauj Eiropalam lūgt dalībvalstu kompetentās iestādes vadīt un koordinēt izmeklēšanu konkrētās lietās un attīstīt speciālas ekspertīzes metodes, ko dalībvalstis varētu izmantot, tādējādi palīdzot tām veikt izmeklēšanu organizētās noziedzības jomā;

c) sekmē sadarbību starp darbiniekiem, kas veic izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, specializējoties organizētās noziedzības apkarošanā un cieši sadarbojoties ar Eiropolu;

d) izveido vienotu sistēmu pārrobežu noziedzības izpētes, dokumentācijas un statistikas jomā.

31. pants (bijušais K3. pants)

Kopīga rīcība attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās cita starpā

a) atvieglo un paātrina sadarbību starp dalībvalstu kompetentām ministrijām un tiesu iestādēm vai līdzīgām iestādēm attiecībā uz procesuālajām darbībām un lēmumu izpildi;

b) atvieglo izdošanu starp dalībvalstīm;

c) nodrošina dalībvalstīs piemērojamo normu saderību, cikāl tas vajadzīgs šīs sadarbības uzlabošanai;

d) novērš jurisdikcijas konfliktus starp dalībvalstīm;

e) pakāpeniski paredz pasākumus, kas nosaka minimālus standartus attiecībā uz noziedzīgu darbību elementiem un sodiem, ko piemēro tādās jomās kā organizētā noziedzība, terorisms un narkotiku nelegāla tirdzniecība.

32. pants (bijušais K4. pants)

Padome izstrādā nosacījumus un ierobežojumus, ar kādiem 30. un 31. pantā minētās kompetentās iestādes var rīkoties citas dalībvalsts teritorijā, sazinoties un vienojoties ar tās valsts iestādēm.

33. pants (bijušais K5. pants)

Šī sadaļa neiespaido to dalībvalsts pienākumu izpildi, kas attiecas uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.

34. pants (bijušais K6. pants)

1. Dalībvalstis Padomē cita citu informē un savā starpā apspriežas, lai koordinētu rīcību jomās, kas minētas šajā sadaļā. Šajā sakarā tās attīsta attiecīgo resoru sadarbību.

2. Padome nosaka pasākumus un veicina sadarbību, ievērojot attiecīgu formu un procedūras, kas izklāstītas šajā sadaļā, sekmējot Savienības mērķu sasniegšanu. Šajā sakarā Padome pēc kādas dalībvalsts vai Komisijas ierosinājuma vienprātīgi var

a) pieņemt kopēju nostāju, kurā definē Savienības attieksmi kādā konkrētā jautājumā;

b) pieņemt pamatlēmumus dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanai. Pamatlēmumi ir saistoši dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm izvēlēties to īstenošanas formu un metodes. Tiem nav tiešas iedarbības;

c) pieņemt lēmumus jebkādos citos nolūkos, kas atbilst šīs sadaļas mērķiem, izņemot dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanu. Šie lēmumi ir saistoši, un tiem nav tiešas iedarbības; Padome ar kvalificētu balsu vairākumu paredz pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šos lēmumus Savienības līmenī;

d) izstrādāt konvencijas, kuras iesaka dalībvalstīm pieņemt saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām. Dalībvalstis sāk attiecīgās procedūras laikā, ko nosaka Padome.

Tiklīdz konvencijas pieņemusi vismaz puse dalībvalstu, tās šajās dalībvalstīs stājas spēkā, ja vien šajās konvencijās nav paredzēts citādi. Konvenciju īstenošanas pasākumi jāparedz Padomē ar Līgumslēdzēju Pušu divu trešdaļu balsu vairākumu.

3. Ja Padomei jāpieņem lēmums ar kvalificētu balsu vairākumu, tās locekļu balsis vērtē saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 205. panta 2. punktu, un, lai lēmumu pieņemtu, Padomei vajadzīgas vismaz 10 Padomes locekļu 62 balsis "par".

4. Par procedūras jautājumiem Padome pieņem lēmumu ar savu locekļu balsu vairākumu.

35. pants (bijušais K7. pants)

1. Eiropas Kopienas Tiesas kompetencē, ievērojot šā panta nosacījumus, ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par pamatlēmumu un lēmumu spēkā esamību un interpretāciju, par to konvenciju interpretāciju, kas pieņemtas saskaņā ar šo sadaļu, un šo konvenciju īstenošanas pasākumu spēkā esamību un interpretāciju.

2. Nākot klajā ar deklarāciju Amsterdams līguma parakstīšanas laikā vai vēlāk, jebkura dalībvalsts var atzīt, ka Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus, kas precizēti 1. punktā.

3. Dalībvalstij, kas nāk klajā ar deklarāciju saskaņā ar 2. punktu, ir jānorāda, ka

a) jebkura šīs dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, var lūgt Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu par jautājumu, kas radies sakarā ar kādu lietu, kuru tā izskata un kura attiecas uz kāda 1. punktā minēta akta spēkā esamību vai interpretāciju, ja šī tiesa uzskata, ka lēmums attiecīgā jautājumā vajadzīgs, lai tā varētu sniegt spriedumu, vai ka

b) jebkura šīs dalībvalsts tiesa var lūgt Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu par jautājumu, kas radies sakarā ar kādu lietu, kuru tā izskata un kura attiecas uz kāda 1. punktā minēta akta spēkā esamību vai interpretāciju, ja šī tiesa uzskata, ka lēmums šajā jautājumā vajadzīgs, lai tā varētu sniegt spriedumu.

4. Jebkura dalībvalsts, neatkarīgi no tā, vai tā ir vai nav nākusi klajā ar deklarāciju saskaņā ar 2. punktu, ir tiesīga iesniegt Tiesai lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus par lietām, ko izskata atbilstīgi 1. punktam.

5. Tiesas kompetencē nav pārbaudīt dalībvalsts policijas vai citu tiesību aizsardzības dienestu rīcības likumību vai proporcionalitāti vai to dalībvalsts pienākumu izpildi, kas attiecas uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.

6. Tiesas kompetencē ir pārbaudīt pamatlēmumu un lēmumu likumību, ja dalībvalsts vai Komisija ir griezusies Tiesā sakarā ar kompetences trūkumu, par būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem, par šā Līguma vai jebkuru ar tā piemērošanu saistīto tiesību normu pārkāpumiem vai arī par pilnvaru nepareizu izmantošanu. Šajā punktā paredzētā griešanās tiesā jāveic divos mēnešos pēc attiecīgā akta publicēšanas.

7. Tiesas kompetencē ir izšķirt jebkuras domstarpības starp dalībvalstīm attiecībā uz tādu aktu interpretāciju vai piemērošanu, kas pieņemti saskaņā ar 34. panta 2. punktu, ja vien šādas domstarpības nevar izšķirt Padome sešos mēnešos pēc tam, kad kāds no locekļiem griežies Padomē. Tiesas kompetencē ir arī izšķirt jebkuras domstarpības starp dalībvalstīm un Komisiju attiecībā uz tādu konvenciju interpretāciju vai piemērošanu, kas pieņemtas saskaņā ar 34. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

36. pants (bijušais K8. pants)

1. Koordinēšanas komiteju izveido no augstākajiem ierēdņiem. Papildus koordinācijai Komitejas pienākumos ir

- pēc Padomes lūguma vai pēc savas iniciatīvas sniegt atzinumus Padomei;
- neskarot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 207. pantu, piedalīties Padomes apspriežu sagatavošanā jomās, kas minētas 29. pantā.

2. Komisija ir pilnībā iesaistīta darbā, ko veic jomās, kuras attiecas uz šo sadaļu.

37. pants (bijušais K9. pants)

Starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs, kur piedalās dalībvalstis, tās aizstāv kopējās nostājas, kas pieņemtas saskaņā ar šo sadaļu.

18. un 19. pantu attiecīgi piemēro jomām, uz kurām attiecas šī sadaļa.

38. pants (bijušais K10. pants)

Nolīgumos, kas minēti 24. pantā, var ietvert jomas, uz ko attiecas šī sadaļa.

39. pants (bijušais K11. pants)

1. Padome apspriežas ar Eiropas Parlamentu, pirms paredz kādu pasākumu, kas minēts 34. panta 2. punkta b), c) un d) apakšpunktā. Eiropas Parlaments sniedz atzinumu termiņā, ko var noteikt Padome un kas nav mazāks par trim mēnešiem. Ja atzinums noliktā laikā nav sniegts, lēmumu var pieņemt Padome.

2. Prezidentvalsts un Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu par pārrunām jomās, uz ko attiecas šī sadaļa.

3. Eiropas Parlaments var uzdot Padomei jautājumus vai sniegt tai ieteikumus. Tas rīko gadskārtējas debates par panākumiem, kas gūti jomās, uz ko attiecas šī sadaļa.

40. pants (bijušais K12. pants)

1. Dalībvalstīm, kas vēlas ciešāk sadarboties, var atļaut, ievērojot 43. un 44. pantu, izmantot iestādes, procedūras un mehānismus, kas noteikti Līgumos, ja vien plānotā sadarbība

a) respektē Eiropas Kopienas kompetenci un šajā sadaļā izvirzītos mērķus;

b) izvirza par mērķi veicināt Savienības straujāku pārveidošanu par telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums.

2. Pirmajā punktā minēto atļauju pēc attiecīgo dalībvalstu lūguma un pēc Komisijas atzinuma pieprasīšanas piešķir Padome ar kvalificētu balsu vairākumu; lūgumu nosūta arī Eiropas Parlamentam.

Ja kāds Padomes loceklis paziņo, ka svarīgu un pamatotu iemeslu dēļ, kas saistīti ar valsts politiku, vēlas iebilst atļaujas piešķiršanai ar kvalificētu balsu vairākumu, balsošana nenotiek. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var lūgt, lai šo jautājumu izlemj Eiropadome, pieņemot vienprātīgu lēmumu.

Padomes locekļu balsis vērtē saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 205. panta 2. punktu. Lēmumu pieņemšanai ir vajadzīgas vismaz 10 locekļu 62 balsis "par".

3. Ja kāda no dalībvalstīm vēlas iesaistīties sadarbībā, kas izveidota saskaņā ar šo pantu, tā paziņo savu nodomu Padomei un Komisijai, kas trīs mēnešu laikā pēc paziņojuma saņemšanas sniedz Padomei atzinumu, ko var papildināt ar ieteikumu par īpašiem noteikumiem, kas var būt vajadzīgi, lai šī dalībvalsts varētu iesaistīties tādā sadarbībā. Četrus mēnešu laikā pēc paziņojuma dienas Padome pieņem lēmumu par attiecīgo lūgumu un par īpašiem noteikumiem, kurus tā uzskata par vajadzīgiem. Lēmums uzskatāms par pieņemtu, ja vien Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nav nolēmusi to pagaidām atlikt; šādā gadījumā Padome paziņo šāda lēmuma iemeslus un nosaka termiņu tā pārskatīšanai. Šā punkta sakarā Padome pieņem lēmumu saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti 44. pantā.

4. 29. līdz 41. panta noteikumus piemēro ciešākai sadarbībai, ko paredz šis pants, ja vien šajā pantā, 43. un 44. pantā nav noteikts citādi.

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma noteikumus par Eiropas Kopienas Tiesas pilnvarām un šo pilnvaru izmantošanu piemēro 1., 2. un 3. punktam.

5. Šis pants neskar noteikumus Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā.

41. pants (bijušais K13. pants)

1. Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 189., 190., 195., 196. līdz 199. pantu, 203., 204. pantu, 205. panta 3. punktu, 206. līdz 209. pantu, 213. līdz 219. pantu, 255. un 290. pantu piemēro noteikumiem, kas attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām.

2. Administratīvos izdevumus, kas rodas iestādēm, ievērojot noteikumus, kas attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām, sedz no Eiropas Kopienu budžeta.

3. Darbības izdevumus, ko rada šo noteikumu īstenošana, arī sedz no Eiropas Kopienu budžeta, ja vien Padome vienprātīgi nepieņem citādu lēmumu. Gadījumos, kad izdevumus nesedz no Eiropas Kopienu budžeta, tos sedz dalībvalstis atkarībā no to nacionālā kopprodukta lieluma, ja vien Padome vienprātīgi nepieņem citādu lēmumu.

4. Budžeta procedūra, kas noteikta Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā, attiecas uz izdevumiem, ko sedz no Eiropas Kopienu budžeta.

42. pants (bijušais K14. pants)

Padome pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts ierosinājuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, var vienprātīgi nolemt, ka uz rīcību 29. pantā minētajās jomās attieksies Eiropas Kopienas dibināšanas līguma IV sadaļa, reizē nosakot balsošanas nosacījumus, kas uz to attiecas. Tā iesaka dalībvalstīm pieņemt šo lēmumu saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

VII SADAĻA (BIJUSĪ VI A SADAĻA) NOTEIKUMI PAR CIEŠĀKU SADARBĪBU

43. pants (bijušais K15. pants)

1. Dalībvalstis, kas vēlas ciešāk sadarboties, var izmantot iestādes, procedūras un mehānismus, kas noteikti šajā Līgumā un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā, ja vien šī sadarbība:

a) ir vērsta uz Savienības mērķu sasniegšanu un tās interešu aizstāvēšanu un ievērošanu;

b) respektē minēto Līgumu principus un Savienības iestāžu vienoto sistēmu;

c) tiek izmantota tikai kā galējs līdzeklis, ja minēto Līgumu mērķus nevarēja sasniegt, piemērojot attiecīgas tajos paredzētās procedūras;

d) skar vismaz lielāko daļu dalībvalstu;

e) neietekmē *acquis communautaire* un pasākumus, kas noteikti saskaņā ar pārējiem minēto Līgumu noteikumiem;

f) neietekmē to dalībvalstu kompetenci, tiesības, pienākumus un intereses, kuras šajā sadarbībā neiesaistās;

g) ir pieejama visām dalībvalstīm un jebkurā laikā ļauj tām kļūt par sadarbības dalībniecēm, ja vien tās ievēro pamatlēmuma un tā sakarā pieņemto lēmumu prasības;

h) atbilst īpašajiem papildkritērijiem, kas noteikti Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 11. pantā un šā Līguma 40. pantā atkarībā no attiecīgās jomas un ir saņemusi Padomes atļauju saskaņā ar minētajos pantos noteiktām procedūrām.

2. Aktus un lēmumus, kas pieņemti, lai īstenotu sadarbību, kurā dalībvalstis iesaistās, tās piemēro tiktāl, ciktāl šie akti un lēmumi attiecas uz tām. Dalībvalstis, kas šādā sadarbībā nepiedalās, netraucē to īstenot dalībvalstīm, kas tajā iesaistījušās.

44. pants (bijušais K16. pants)

1. Lai pieņemtu aktus un lēmumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu 43. pantā minēto sadarbību, piemēro attiecīgos organizatoriskos noteikumus, ko paredz šis Līgums un Eiropas Kopienas dibināšanas līgums. Lai gan piedalīties apspriedēs var visi Padomes locekļi, lēmumu pieņemšanā tomēr piedalās tikai tie, kas pārstāv iesaistītās dalībvalstis. Kvalificētais balsu vairākums ir tāda pati attiecīgajiem Padomes locekļiem piešķirto balsu attiecība, kāda noteikta Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 205. panta 2. punktā. Vienprātīgu lēmumu pieņem tikai attiecīgie Padomes locekļi.

2. Izdevumus, kas radušies, īstenojot sadarbību, un kas nav iestāžu administratīvās izmaksas, sedz iesaistītās dalībvalstis, ja vien Padome vienprātīgi nepieņem citādu lēmumu.

45. pants (bijušais K17. pants)

Padome un Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu par to, kā attīstās ciešāka sadarbība, kas izveidota, pamatojoties uz šo sadaļu.

VIII SADAĻA (BIJUSĪ VII SADAĻA) NOBEIGUMA NOTEIKUMI

46. pants (bijušais L pants)

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līguma un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma noteikumi, kas attiecas uz Eiropas Kopienas Tiesas pilnvarām un šo pilnvaru īstenojumu, attiecas tikai uz šādiem šā Līguma noteikumiem:

a) uz noteikumiem, ar ko groza Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, lai izveidotu Eiropas Kopienas, kā arī Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu;

b) uz VI sadaļas noteikumiem saskaņā ar 35. pantā paredzētajiem nosacījumiem;

c) uz VII sadaļas noteikumiem saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 11. pantā un šā Līguma 40. pantā paredzētajiem nosacījumiem;

d) uz 6. panta 2. punktu – attiecībā uz iestāžu darbību, ciktāl tas ir Tiesas jurisdikcijā saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumiem un šo Līgumu;

e) uz 46. līdz 53. pantu.

47. pants (bijušais M pants)

Nemot vērā noteikumus, ar ko groza Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, lai izveidotu Eiropas Kopienas, kā arī Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu, kā arī šos nobeiguma noteikumus, neviens šā Līguma noteikums neiespaido Eiropas Kopienas dibināšanas līgumus vai vēlākus līgumus un aktus, ar ko tos groza vai papildina.

48. pants (bijušais N pants)

Jebkuras dalībvalsts valdība vai Komisija var Padomei iesniegt priekšlikumus grozīt līgumus, kuri ir Savienības izveides pamatā.

Ja Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un, vajadzības gadījumā, ar Komisiju, sniedz atzinumu, ka jāsasauc dalībvalstu valdību pārstāvju konference, to sasauca Padomes priekšsēdētājs nolūkā savstarpēji vienoties par to, kādi grozījumi jāizdara šajos līgumos. Ja paredzami grozījumi attiecībā uz iestādēm monetārā jomā, jāapspriežas arī ar Eiropas Centrālo banku.

Grozījumi stājas spēkā, kad tos ratificējušas visas dalībvalstis saskaņā ar savām attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

49. pants (bijušais O pants)

Jebkura Eiropas valsts, kas respektē 6. panta 1. punktā izklāstītos principus, var lūgt, lai to uzņem par Savienības locekli. Tā adresē iesniegumu Padomei, kas lēmumu pieņem vienprātīgi, apspriedusies ar Komisiju un saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, kurš pieņem lēmumu ar visu tā locekļu absolūtu balsu vairākumu.

Uzņemšanas nosacījumus un šādas uzņemšanas izraisītās korekcijas līgumos, kuri ir Savienības izveides pamatā, nosaka dalībvalstu nolīgums ar valsti, kas iesniegusi uzņemšanas iesniegumu. Šo nolīgumu iesniedz ratifikācijai saskaņā ar katras līgumslēdzējas valsts attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

50. pants (bijušais P pants)

1. Ar šo ir atcelts 2. līdz 7. un 10. līdz 19. pants Līgumā par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi, kas parakstīts 1965. gada 8. aprīlī Briselē.

2. Ar šo ir atcelts 1986. gada 17. februārī Luksemburgā un 1986. gada 28. februārī Hāgā parakstītā Vienotā Eiropas akta 2. pants, 3. panta 2. punkts un III sadaļa.

51. pants (bijušais Q pants)

Šis Līgums ir noslēgts uz neierobežotu laiku.

52. pants (bijušais R pants)

1. Augstās Līgumslēdzējas Puses šo Līgumu ratificē saskaņā ar attiecīgajām konstitucionālajām prasībām. Ratifikācijas dokumentus deponē Itālijas Republikas valdībai.

2. Šis Līgums stājas spēkā 1993. gada 1. janvārī ar noteikumu, ka deponēti visi ratifikācijas dokumenti vai, ja tas nav noticis, nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ratifikācijas dokumentu deponējusi pēdējā parakstītājvalsts.

53. pants (bijušais S pants)

Šā Līguma oriģinālu vienā eksemplārā angļu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, īru, itāļu, portugāļu, spāņu un vācu valodā deponē Itālijas Republikas valdības arhīvā; visi teksti ir vienlīdz autentiski, un Itālijas Republikas valdība izsniedz apliecinātu kopiju visu pārējo parakstītājvalstu valdībām.

Ievērojot 1994. gada Pievienošanās līgumu, šis Līgums somu un zviedru valodā arī ir vienlīdz autentisks.

To apliecinot, attiecīgie Pilnvarotie ir parakstījuši šo Līgumu. Māstrihtā, tūkstoš deviņi simti deviņdesmit otrā gada septītajā februārī.

Mark EYSKENS
Philippe MAYSTADT
Uffe ELLEMANN-JENSEN
Anders FOGH RASMUSSEN
Hans-Dietrich GENSCHER
Theodor WAIGEL
Antonios SAMARAS
Efthymios CHRISTODOULOU
Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ
Carlos SOLCHAGA CATALÁN
Roland DUMAS
Pierre BÉRÉGOVOY
Gerard COLLINS
Bertie AHERN
Gianni DE MICHELIS
Guido CARLI
Jacques F. POOS
Jean-Claude JUNCKER
Hans VAN DEN BROEK
Willem KOK
João de Deus PINHEIRO
Jorge BRAGA DE MACEDO
Douglas HURD
Francis MAUDE

KONSOLIDĒTS EIROPAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMS

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS,
VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA LUKSEMBURGAS LIEL-
HERCOGIENE,

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE,
APŅĒMUŠIES likt pamatus aizvien ciešākai Eiropas tautu
savienībai,

APŅĒMUŠIES ar kopīgu rīcību nodrošināt savu valstu ekono-
misko un sociālo attīstību, likvidējot šķēršļus, kas sadala Eiropu,
APLIECINĀDAMI, ka svarīgākais viņu centienu mērķis ir
pastāvīgi uzlabot savu tautu dzīves un darba apstākļus,

ATZĪDAMI, ka šķēršļu pārvarēšana prasa saskaņotu rīcību,
lai nodrošinātu vienmērīgu izaugsmi, līdzsvarotu tirdzniecību
un godīgu konkurenci,

TIEKDAMIES stiprināt savu tautsaimniecību vienotību un
nodrošināt to harmonisku attīstību, mazinot atšķirības, kas pastāv
dažādu reģionu starpā, un mazāk attīstīto reģionu atpalicību,

VĒLĒDAMIES ar kopējo tirdzniecības politiku veicināt
starptautiskās tirdzniecības ierobežojumu pakāpenisku atcelšanu,

GRIBĒDAMI apliecināt solidaritāti, kas saista Eiropu ar aizjūras
zemēm, un vēlēdamies nodrošināt to labklājības pieaugumu saska-
ņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem,

APŅĒMUŠIES tādējādi apvienot resursus, lai saglabātu un
stiprinātu mieru un brīvību, un aicinādami Eiropas pārējās tau-
tas, kurām tādi paši ideāli, pievienoties šiem centieniem,

APŅĒMUŠIES attīstīt visaugstāko iespējamo zināšanu līme-
ni, nodrošinot savām tautām plašas iespējas iegūt izglītību un to
pastāvīgi papildināt,

IR NOLĒMUŠI izveidot EIROPAS KOPIENU un tālab iecēlušī
par saviem Pilnvarotajiem:

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS –
ārlietu ministru Polu Anrī SPĀKU (*Paul-Henri SPAAK*),
Ekonomikas ministrijas ģenerālsēkretāru,
Beļģijas delegācijas vadītāju Starpvaldību konferencē
baronu Ž. Š. SNUĀ e d'OPĪRU
(*J. CH. SNOY et d'OPPUERS*);

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
federālo kancleru Dr. Konrādu ADENAUERU
(*Konrad ADENAUER*),
Federālās ārlietu ministrijas valsts sekretāru
prof. Dr. Valteru HALŠTEINU (*Walter HALLSTEIN*);

FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Kristiānu PINO (*Christian PINEAU*),
ārlietu valsts sekretāru Morisu FORU (*Maurice FAURE*);

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
Ministru padomes priekšsēdētāju Antonio SENŽI
(*Antonio SEGNI*),
ārlietu ministru prof. Gaetano MARTINO
(*Gaetano MARTINO*);

VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE –
valdības priekšsēdētāju, ārlietu ministru Žozefu BEHU
(*Joseph BECH*),
vēstnieku, Luksemburgas delegācijas vadītāju
Starpvaldību konferencē Lambēru ŠAUSU
(*Lambert SCHAUS*);

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE –
ārlietu ministru Jozefu LUNSU (*Joseph LUNS*),
Nīderlandes delegācijas vadītāju
Starpvaldību konferencē J. LINTHORSTU HOMANU
(*J. LINTHORST HOMAN*),

KAS, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās
par likumīgām un spēkā esošām, ir vienojušies par turpmāko.

PIRMĀ DAĻA PRINCIPI

1. pants (bijušais 1. pants)

Ar šo Līgumu AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES kopīgi
nodibina EIROPAS KOPIENU.

2. pants (bijušais 2. pants)

Nodibinot kopēju tirgu un ekonomisku un monetāru sa-
vienību, kā arī īstenojot kopēju politiku vai 3. un 4. pantā
minētās darbības, Kopienas uzdevums ir veicināt harmonis-
ku, līdzsvarotu un noturīgu saimnieciskās darbības attīstību,
panākt augstu nodarbinātības un sociālās aizsardzības līmeni
vīriešu un sieviešu vienlīdzību, noturīgu izaugsmi bez inflā-
cijas, augstu konkurētspējas un ekonomiskās konverģences
pakāpi, augstu vides kvalitātes aizsardzības un uzlabošanas
pakāpi, paaugstināt dzīves līmeni un dzīves kvalitāti, kā arī
panākt ekonomisku un sociālu kohēziju un solidaritāti starp
dalībvalstīm.

3. pants (bijušais 3. pants)

1. Lai sasniegtu 2. pantā izvirzītos mērķus, Kopienas darbība
saskaņā ar šajā Līgumā ietvertu grafiku paredz:

- a) starp dalībvalstīm aizliegt muitas nodokļus un preču
importa un eksporta kvantitatīvos ierobežojumus un citus pa-
sākumus ar līdzvērtīgu iedarbību;
- b) kopējo tirdzniecības politiku;
- c) iekšēju tirgu, kurā visas dalībvalstis atceļ šķēršļus brīvai
preču, personu, pakalpojumu un kapitāla apritei;
- d) pasākumus, kas attiecas uz personu ieceļošanu un pārvie-
tošanos, kā paredz IV sadaļa;
- e) kopēju lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku;
- f) kopēju transporta politiku;
- g) sistēmu, kas nodrošina to, ka iekšējā tirgū nav izkropļota
konkurence;
- h) dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu, ciktāl tā vajadzīga
kopējā tirgus darbībai;
- i) veicināt dalībvalstu nodarbinātības politikas koordināciju,
lai kāpinātu tās efektivitāti, izstrādājot koordinētu nodarbinātī-
bas stratēģiju;
- j) sociālo politiku, kas ietver arī Eiropas Sociālā fonda
darbību;
- k) stiprināt ekonomisku un sociālu kohēziju;
- l) vides politiku;
- m) stiprināt Kopienas rūpniecības konkurētspēju;
- n) veicināt pētniecību un tehnoloģijas attīstību;
- o) veicināt Eiropas komunikāciju tīklu izveidi un attīstību;
- p) veicināt augsta veselības aizsardzības līmeņa sasniegšanu;
- q) veicināt kvalitatīvu izglītību un mācības, kā arī dalībvalstu
kultūras uzplaukumu;
- r) sadarbības politiku attīstības jomā;
- s) asociēt aizjūras zemes un teritorijas, lai izvērstu tirdzniecī-
bu un kopīgi veicinātu ekonomisku un sociālu attīstību;

t) atbalstīt patērētāju tiesību aizsardzību;
u) pasākumus enerģētikas, civilās aizsardzības un tūrisma jomā.

2. Veicot jebkuru šajā pantā minēto darbību, Kopiena tiecas novērst nevienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem un sekmēt vienlīdzību.

4. pants (bijušais 3.a pants)

1. Lai sasniegtu 2. pantā izvirzītos mērķus, dalībvalstu un Kopienas darbība saskaņā ar šo Līgumu un tajā ietvertu grafiku paredz izstrādāt ekonomikas politiku, kas balstās uz dalībvalstu ekonomikas politiku precīzu koordināciju, iekšējo tirgu un kopējo mērķu definēšanu, un kuru īsteno saskaņā ar principu, kas paredz atvērtu tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence.

2. Līdztekus iepriekšminētajam, kā arī saskaņā ar šo Līgumu un tajā ietvertu grafiku un procedūrām, šīs darbības paredz arī neatsaucami fiksēt valūtas kursus, lai varētu ieviest vienotu valūtu – Eiropas valūtas vienību (*ECU*), kā arī noteikt un veidot vienotu monetāru politiku un valūtas maiņas kursa politiku, kuras galvenais mērķis ir uzturēt stabilas cenas un, neietekmējot šo mērķi, atbalstīt Kopienas vispārējo ekonomikas politiku saskaņā ar principu, kas paredz atvērtu tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence.

3. Šis dalībvalstu un Kopienas darbības saskaņā ar šādiem pamatprincipiem: stabilas cenas, stabila valsts finanšu un monetārā sistēma un stabila maksājumu bilance.

5. pants (bijušais 3.b pants)

Kopiena darbojas saskaņā ar šā Līguma piešķirtajām pilnvarām un izvirzītajiem mērķiem.

Jomās, kas nav ekskluzīvā Kopienas kompetencē, tā rīkojas saskaņā ar subsidiaritātes principu un vienīgi tad, ja dalībvalstis nespēj pilnībā sasniegt paredzētās darbības mērķus un ja paredzētās darbības apjoma vai rezultātu dēļ tos var vieglāk sasniegt Kopiena.

Kopienas rīcība vienmēr ir samērīga ar šā Līguma mērķiem.

6. pants (bijušais 3.c pants)

Nosakot un īstenojot Kopienas politiku un darbības, kas minētas 3. pantā, tajās jāparedz vides aizsardzības prasības, lai veicinātu noturīgu attīstību.

7. pants (bijušais 4. pants)

1. Kopienai uzticētos uzdevumus veic šādas iestādes:

- EIROPAS PARLAMENTS,
- PADOME,
- KOMISIJA,
- TIESA,
- REVĪZIJAS PALĀTA.

Visas iestādes darbojas saskaņā ar pilnvarām, ko tām piešķir šis Līgums.

2. Padomei un Komisijai palīdz Ekonomikas un sociālo lietu komiteja, kā arī Reģionu komiteja, kuras darbojas padomdevēju statusā.

8. pants (bijušais 4.a pants)

Saskaņā ar šajā Līgumā noteiktajām procedūrām izveido Eiropas Centrālo banku sistēmu (še turpmāk “ECBS”) un Eiropas Centrālo banku (še turpmāk “ECB”); ECBS un ECB darbojas saskaņā ar pilnvarām, ko tām piešķir šis Līgums un tam pievienotie ECBS un ECB Statūti (še turpmāk “ECBS Statūti”).

9. pants (bijušais 4.b pants)

Ar šo ir nodibināta Eiropas Investīciju banka, kas darbojas saskaņā ar pilnvarām, ko tai piešķir šis Līgums un tam pievienotie Statūti.

10. pants (bijušais 5. pants)

Dalībvalstis veic gan vispārējus, gan īpašus attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, kas izriet no šā Līguma vai ko rada Kopienas iestāžu darbība. Tās atvieglo Kopienas uzdevumu veikšanu.

Tās atturas no visiem pasākumiem, kas varētu traucēt šā Līguma mērķu sasniegšanu.

11. pants (bijušais 5.a pants)

1. Dalībvalstīm, kas vēlas ciešāk sadarboties, var atļaut saskaņā ar 43. un 44. pantu Līgumā par Eiropas Savienību izmantot iestādes, procedūras un mehānismus, kas noteikti šajā Līgumā, ja paredzētā sadarbība:

- a) neattiecas uz jomām, kuras ir Kopienas ekskluzīvā kompetencē;
- b) neietekmē Kopienas politiku, rīcību vai programmas;
- c) neattiecas uz Savienības pilsonību un nediskriminē dalībvalstu pilsoņus;
- d) nepārsniedz pilnvaras, ko Kopienai piešķir šis Līgums; un
- e) nerada diskrimināciju vai ierobežojumus tirdzniecībā starp dalībvalstīm un neizkropļo to savstarpējo konkurenci.

2. Šā panta 1. punktā minēto atļauju ar kvalificētu balsu vairākumu piešķir Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu.

Ja kāds Padomes loceklis paziņo, ka svarīgu un pamatotu iemeslu dēļ, kas saistīti ar valsts politiku, viņš vēlas iebilst pret atļaujas piešķiršanu ar kvalificētu balsu vairākumu, balsošana nenotiek. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var lūgt, lai jautājumu vienprātīga lēmuma pieņemšanai nodod Padomei, kas sanāk valstu vai valdību vadītāju līmenī.

Dalībvalstis, kas vēlas ciešāk sadarboties, kā minēts 1. punktā, var iesniegt lūgumu Komisijai, kas var iesniegt attiecīgu priekšlikumu Padomei. Ja Komisija priekšlikumu neiesniedz, tā informē attiecīgās dalībvalstis par šādas rīcības iemesliem.

3. Jebkura dalībvalsts, kura vēlas iesaistīties sadarbībā, kas izveidota saskaņā ar šo pantu, paziņo par savu nodomu Padomei un Komisijai, kas sniedz Padomei atzinumu trīs mēnešos pēc minētā paziņojuma saņemšanas. Četros mēnešos pēc paziņojuma dienas Komisija pieņem lēmumu par šo paziņojumu un par īpašiem noteikumiem, ko tā uzskata par vajadzīgiem.

4. Aktiem un lēmumiem, kas vajadzīgi sadarbības īstenošanai, piemēro visus attiecīgus šā Līguma noteikumus, izņemot gadījumus, kad šajā pantā vai 43. un 44. pantā Līgumā par Eiropas Savienību noteikts kas cits.

5. Šis pants neskar noteikumus Protokolā, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā.

12. pants (bijušais 6. pants)

Piemērojot šo Līgumu un neskarot tajā paredzētos īpašos noteikumus, ir aizliegta jebkāda diskriminācija pilsonības dēļ.

Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru var pieņemt noteikumus, kas aizliedz šādu diskrimināciju.

13. pants (bijušais 6.a pants)

Neskarot pārējos šā Līguma noteikumus un nepārsniedzot pilnvaras, ko Kopienai piešķir šis Līgums, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu var paredzēt attiecīgus pasākumus, lai cīnītos pret diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ.

14. pants (bijušais 7.a pants)

1. Saskaņā ar šo pantu, 15. un 26. pantu, 47. panta 2. punktu, 49., 80., 93. un 95. pantu un neskarot citus šā Līguma noteikumus, Kopiena paredz pasākumus, lai līdz 1992. gada 31. decembrim pakāpeniski izveidotu iekšējo tirgu.

2. Iekšējais tirgus aptver telpu bez iekšējām robežām, kurā saskaņā ar šo Līgumu ir nodrošināta preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte.

3. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka pamatnostādnes un nosacījumus, kas vajadzīgi, lai visās attiecīgajās nozarēs nodrošinātu līdzsvarotu attīstību.

15. pants (bijušais 7.c pants)

Izstrādājot priekšlikumus par to, kā sasniegt 14. pantā izvirzītos mērķus, Komisija ņem vērā, cik lieli pūliņi konkrētu valstu tautsaimniecībām ar atšķirīgu attīstības līmeni būs jāpieliek iekšējā tirgus izveides laikā, un var ierosināt attiecīgus noteikumus.

Ja šie noteikumi rada izņēmuma statusu, tiem jābūt pagaidu noteikumiem un jārada cik iespējams mazi traucējumi kopējā tirgus darbībā.

16. pants (bijušais 7.d pants)

Neskarot 73., 86. un 87. panta noteikumus un, ņemot vērā nozīmi, kāda sabiedriskiem pakalpojumiem ir Savienības kopīgo vērtību sistēmā, kā arī to nozīmi sociālas un teritoriālas kohēzijas veicināšanā, Kopiena un dalībvalstis, nepārsniedzot savas attiecīgās pilnvaras un šā Līguma piemērošanas jomu, rūpējas, lai šādi pakalpojumi pamatotos uz tādiem principiem un nosacījumiem, kas ļauj īstenot to uzdevumu.

OTRĀ DAĻA SAVIENĪBAS PILSONĪBA

17. pants (bijušais 8. pants)

1. Ar šo ir izveidota Savienības pilsonība. Ikvienā persona, kam ir kādas dalībvalsts pilsonība, ir Savienības pilsonis. Savienības pilsonība papildina, nevis aizstāj valsts pilsonību.

2. Savienības pilsoņiem ir ar šo Līgumu piešķirtās tiesības un ar to uzliktie pienākumi.

18. pants (bijušais 8.a pants)

1. Ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs, ievērojot šajā Līgumā noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī tā īstenošanai paredzētos pasākumus.

2. Padome var pieņemt noteikumus, lai sekmētu 1. punktā minēto tiesību īstenošanu; ja šajā Līgumā nav noteikts kas cits, Padome pieņem lēmumus saskaņā ar 251. pantā noteikto procedūru. Visā šajā procedūrā Padome lēmumu pieņem vienprātīgi.

19. pants (bijušais 8.b pants)

1. Ikvienam Savienības pilsonim, kas dzīvo kādā dalībvalstī, bet nav tās pilsonis, ir tiesības balsot un kandidēt pašvaldību vēlēšanās šajā dalībvalstī saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā šīs valsts pilsoņiem. Šīs tiesības īsteno, ievērojot sīki izstrādātus noteikumus, kas Padomei pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedes ar Eiropas Parlamentu jāpieņem ar vienprātīgu lēmumu; šie noteikumi var paredzēt izņēmumus kādas dalībvalsts īpašu problēmu dēļ.

2. Neskarot 190. panta 4. punktu un noteikumus, kas pieņemti tā īstenošanai, ikvienam Savienības pilsonim, kas dzīvo kādā dalībvalstī, bet nav tās pilsonis, ir tiesības balsot un kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās šajā dalībvalstī saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā šīs valsts pilsoņiem. Šīs tiesības īsteno, ievērojot sīki izstrādātus noteikumus, kas Padomei pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedes ar Eiropas Parlamentu jāpieņem ar vienprātīgu lēmumu; šie noteikumi var paredzēt izņēmumus kādas dalībvalsts īpašu problēmu dēļ.

20. pants (bijušais 8.c pants)

Ikvienam Savienības pilsonim trešajā valstī, kurā nav pārstāvniecības tai dalībvalstij, kuras pilsonis viņš ir, ir tiesības uz jebkuras dalībvalsts diplomātisko un konsulāro iestāžu aizsardzību ar tādiem pašiem nosacījumiem kā šīs valsts pilsoņiem. Dalībvalstis savstarpēji nosaka vajadzīgos noteikumus un sāk starptautiskas sarunas, lai nodrošinātu šādu aizsardzību.

21. pants (bijušais 8.d pants)

Ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības iesniegt lūgumrakstu Eiropas Parlamentā saskaņā ar 194. pantu.

Ikviens Savienības pilsonis var vērsties pie ombuda, kura institūts izveidots saskaņā ar 195. pantu.

Ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības rakstiski vērsties pie jebkuras no iestādēm vai struktūrām, kas minētas šajā pantā vai 7. pantā, kādā no 314. pantā minētajām valodām un saņemt atbildi tajā pašā valodā.

22. pants (bijušais 8.e pants)

Komisija reizi trijos gados ziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par to, kā ir ievēroti šīs Līguma daļas noteikumi. Šajā ziņojumā ņem vērā Savienības attīstību.

Pamatojoties uz to un neskarot citus šā Līguma noteikumus, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu var pieņemt noteikumus, kas nostiprina vai paplašina šajā Līguma daļā noteiktās tiesības; šos noteikumus Padome iesaka dalībvalstīm pieņemt saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

TREŠĀ DAĻA KOPIENAS POLITIKA

I SADAĻA

BRĪVA PREČU APRĪTE

23. pants (bijušais 9. pants)

1. Kopienas pamats ir muitas savienība, kas aptver visu preču tirdzniecību un paredz dalībvalstīm aizliegt savstarpējas ievadmuitas un izvedmuitas nodokļus un visus maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kā arī ieviest kopējus muitas tarifus attiecībā ar trešām valstīm.

2. Šīs sadaļas 25. pants un 2. nodaļa attiecas uz dalībvalstu izcelsmes ražojumiem un no trešām valstīm ievestajiem ražojumiem, kas dalībvalstīs ir brīvā apgrozībā.

24. pants (bijušais 10. pants)

Ražojumus, kas ievesti no trešām valstīm, uzskata par esošiem brīvā apgrozībā dalībvalstī, ja attiecībā uz šādiem ražojumiem ir ievērotas visas vajadzīgās importa formalitātes un dalībvalstī ir iekasēti visi vajadzīgie muitas nodokļi vai maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību, un ja par šiem ražojumiem šādi nodokļi vai maksājumi nav pilnīgi vai daļēji atmaksāti.

1. nodaļa Muitas savienība

25. pants (bijušais 12. pants)

Ievadmuitas un izvedmuitas nodokļi, kā arī citi maksājumi ar līdzīgu iedarbību dalībvalstu starpā ir aizliegti. Šis aizliegums attiecas arī uz fiskāliem muitas nodokļiem.

26. pants (bijušais 28. pants)

Kopējos muitas tarifus nosaka Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu.

27. pants (bijušais 29. pants)

Veicot uzdevumus, kas Komisijai šajā nodaļā uzticēti, tā ņem vērā a) vajadzību veicināt tirdzniecību starp dalībvalstīm un trešām valstīm;

b) pārmaiņas konkurences apstākļos Kopienā, ciktāl tās uzlabo uzņēmumu konkurētspēju;

c) Kopienas prasības attiecībā uz apgādi ar izejvielām un pusfabrikātiem; šajā sakarā Komisija gādā, lai netiktu izkropļota dalībvalstu konkurence gatavu preču tirdzniecībā;

d) vajadzību izvairīties no nopietniem traucēkļiem dalībvalstu tautsaimniecībā un panākt ražošanas racionālu attīstību un patēriņa pieaugumu Kopienā.

2. nodaļa Kvantitatīvo ierobežojumu aizliegums starp dalībvalstīm

28. pants (bijušais 30. pants)

Dalībvalstu starpā ir aizliegti importa kvantitatīvie ierobežojumi un citi pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību.

29. pants (bijušais 34. pants)

Dalībvalstu starpā ir aizliegti eksporta kvantitatīvie ierobežojumi un pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību.

30. pants (bijušais 36. pants)

Šā Līguma 28. un 29. pants neliedz noteikt importa, eksporta vai tranzīta aizliegumus vai ierobežojumus, kas pamatojas uz sabiedrības morāles, sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumiem, uz cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības, kā arī dzīvnieku un augu aizsardzības, nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību aizsardzības, vai rūpnieciskā un komerciālā īpašuma aizsardzības apsvērumiem. Šādu aizliegumus vai ierobežojumus tomēr nedrīkst piemērot dalībvalstu tirdzniecībā kā patvaļīgas diskriminācijas vai slēptas ierobežošanas līdzekļus.

31. pants (bijušais 37. pants)

1. Dalībvalstis pielāgo komerciālus valsts monopolus tā, lai attiecībā uz preču sagādes un tirdzniecības nosacījumiem nepasāvētu nekāda dalībvalstu pilsoņu diskriminācija.

Šis pants attiecas uz visām iestādēm, ar kuru starpniecību dalībvalsts *de iure* vai *de facto* tieši vai netieši pārbauda, nosaka vai būtiski ietekmē dalībvalstu savstarpēju importu un eksportu. Šis pants attiecas arī uz tiem monopoliem, ko valsts ir deleģējusi trešām personām.

2. Dalībvalstis atturas ieviest jaunus pasākumus, kas nesaskan ar 1. punktā noteiktajiem principiem vai ierobežo to pantu darbības jomu, kuri reglamentē dalībvalstu savstarpēju muitas nodokļu un kvantitatīvo ierobežojumu aizliegumu.

3. Ja kādas valsts komerciāls monopols darbojas saskaņā ar noteikumiem, kas paredz atvieglināt lauksaimniecības produktu pārdošanu vai gūt no tiem optimālu peļņu, tad, piemērojot šo pantu, attiecīgi jārikojas, lai panāktu līdzvērtīgas garantijas attiecīgo ražotāju nodarbinātībai un dzīves līmenim.

II SADAĻA LAUKSAIMNIECĪBA

32. pants (bijušais 38. pants)

1. Kopējais tirgus aptver lauksaimniecību un tirdzniecību ar lauksaimniecības produktiem. "Lauksaimniecības produkti" ir zemkopības, lopkopības un zivsaimniecības produkti, kā arī pirmās pakāpes pārstrādes produkti, kas ir tieši saistīti ar šādiem produktiem.

2. Ja 33. līdz 38. pantā nav paredzēts citādi, tad uz lauksaimniecības produktiem attiecas noteikumi, kas pieņemti, lai izveidotu kopējo tirgu.

3. Produkti, uz kuriem attiecas 33. līdz 38. pants, ir uzskaitīti šā Līguma I pielikumā.

4. Lauksaimniecības produktu kopējā tirgus darbībai un attīstībai jānorit reizē ar kopējas lauksaimniecības politikas izveidi.

33. pants (bijušais 39. pants)

1. Kopējās lauksaimniecības politikas mērķi ir:

- a) celt lauksaimniecības ražīgumu, veicinot tehnikas attīstību un panākot lauksaimniecības ražošanas racionālu attīstību un ražošanas faktoru, jo īpaši darbaspēka, optimālu izmantojumu;
- b) šādi panākt pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem, jo īpaši palielinot lauksaimniecībā nodarbināto personu individuālos ienākumus;
- c) stabilizēt tirgus;
- d) nodrošināt piedāvāto produktu pieejamību tirgū;
- e) panākt, ka patērētāji piedāvātos produktus saņem par samērīgām cenām.

2. Veidojot kopējo lauksaimniecības politiku un īpašas metodes tās piemērošanai, jāņem vērā:

- a) lauksaimniecības īpatnības, ko rada lauksaimniecības sociālā struktūra un dažādu lauksaimniecības reģionu struktūras un dabas apstākļu atšķirības;
- b) vajadzība pakāpeniski īstenot attiecīgus pielāgojumus;
- c) tas, ka dalībvalstīs lauksaimniecības nozare ir cieši saistīta ar visu tautsaimniecību.

34. pants (bijušais 40. pants)

1. Lai sasniegtu mērķus, kas izvirzīti 33. pantā, izveido lauksaimniecības tirgu kopīgo organizāciju.

Šai organizācijai, atkarībā no produktiem, uz kuriem tā attiecas, ir šādas formas:

- a) kopīgi konkurences noteikumi;
- b) dažādo valstu tirgus organizāciju obligāta koordinācija;
- c) Eiropas tirgus organizācija.

2. Lauksaimniecības tirgu kopīgā organizācija, kas izveidota saskaņā ar šā panta 1. punktu, var aptvert visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu 33. pantā izvirzītos mērķus, jo īpaši cenu regulēšanu, atbalstu dažādu produktu ražošanai un tirdzniecībai, glabāšanas un pārveidošanas noteikumus un kopīgus paņēmienus importa un eksporta stabilizācijai.

Kopīgā organizācija darbojas vienīgi 33. pantā izvirzīto mērķu sasniegšanai un nepieļauj ražotāju un patērētāju diskrimināciju Kopienā.

Kopējā cenu politika pamatojas uz kopīgiem kritērijiem un vienādām aprēķinu metodēm.

3. Lai 1. punktā minētā lauksaimniecības tirgu kopīgā organizācija spētu sasniegt tai izvirzītos mērķus, var izveidot vienu vai vairākus lauksaimniecības virzības un garantiju fondus.

35. pants (bijušais 41. pants)

Lai varētu sasniegt 33. pantā izvirzītos mērķus, kopējā lauksaimniecības politikā var paredzēt tāds pasākumus kā:

- a) efektīva darbības koordinācija arodmācību, pētniecības un lauksaimniecības zinību izplatīšanas jomā; tā var ietvert arī projektu vai iestāžu kopīgu finansēšanu;
- b) kopīgi pasākumi dažu produktu patēriņa veicināšanai.

36. pants (bijušais 42. pants)

Šā Līguma nodaļa par konkurenci attiecas uz lauksaimniecības produktu ražošanu un tirdzniecību tikai tiktāl, ciktāl to noteikusi Padome atbilstīgi 37. panta 2. un 3. punktam un saskaņā ar minētajos punktos paredzēto procedūru, ievērojot 33. pantā izvirzītos mērķus.

Padome jo īpaši var atļaut piešķirt atbalstu:

- a) lai aizsargātu uzņēmumus, kuriem traucējumus rada strukturāli vai dabas apstākļi;
- b) saskaņā ar ekonomikas attīstības programmām.

37. pants (bijušais 43. pants)

1. Lai izstrādātu vispārīgu kopējas lauksaimniecības politikas plānu, tūlīt pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, Komisija sauc dalībvalstu konferenci nolūkā salīdzināt valstu lauksaimniecības politiku, īpaši sagatavojot pārskatu par to resursiem un vajadzībām.

2. Komisija, ņemusi vērā 1. punktā paredzētās konferences darbu un apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, divos gados pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, iesniedz priekšlikumus par kopējas lauksaimniecības politikas izstrādi un ieviešanu, tostarp paredzot aizstāt valstu lauksaimniecības tirgu organizācijas ar vienu no 34. panta 1. punktā paredzētajām kopīgās organizācijas formām, kā arī priekšlikumus par to, kā īstenot šajā sadaļā izklāstītos pasākumus.

Izstrādājot šos priekšlikumus, ņem vērā šajā sadaļā iztīrāto lauksaimniecības jautājumu savstarpējo atkarību.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem regulas, direktīvas vai lēmumus; tas neliedz izdot arī ieteikumus.

3. Padome saskaņā ar 2. punktu, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, var aizstāt valstu tirgus organizācijas ar tirgus kopīgo organizāciju, kas paredzēta 34. panta 1. punktā, ja:

- a) tām dalībvalstīm, kas neatbalsta šo pasākumu un kam ir pašām savas organizācijas konkrētām ražošanas nozarēm, lauksaimniecības tirgu kopīgā organizācija piedāvā līdzvērtīgus attiecīgo ražotāju nodarbinātības un dzīves līmeņa aizsargpasākumus, ņemot vērā iespējamus pielāgojumus un specializāciju, kas būs vajadzīga laika gaitā;
- b) šāda organizācija tirdzniecībai Kopienā nodrošina līdzīgus nosacījumus tiem, kas pastāv attiecīgās valsts tirgū.

4. Ja kādām izejvielām ievieš lauksaimniecības tirgu kopīgo organizāciju, pirms tā ieviesta attiecīgajiem pārstrādes produktiem, tad no trešām valstīm var importēt Kopienā tās izejvielas, ko izmanto pārstrādes produktiem, kurus paredz eksportēt uz trešām valstīm.

38. pants (bijušais 46. pants)

Ja dalībvalstī attiecībā uz kādiem produktiem pastāv valsts tirgus organizācija vai līdzīgi iekšēji noteikumi, kas iespaido tādu pašu produktu konkurētspēju citā dalībvalstī, tad dalībvalstis var noteikt kompensējošus maksājumus par attiecīgo produktu importu no dalībvalsts, kur pastāv šāda organizācija vai noteikumi, ja vien šī valsts nenosaka kompensācijas maksājumus par eksportu.

Komisija nosaka šos maksājumus tādā apjomā, kāds vajadzīgs, lai atjaunotu līdzsvaru; tā var atļaut arī citus pasākumus, kuru sīkākus nosacījumus tā precizē.

III SADAĻA PERSONU, PAKALPOJUMU UN KAPITĀLA BRĪVA APRĪTE

1. nodaļa Darba ņēmēji

39. pants (bijušais 48. pants)

1. Kopienā nodrošina darba ņēmēju pārvietošanās brīvību.
2. Pārvietošanās brīvība nozīmē to, ka likvidē jebkādu dalībvalstu darba ņēmēju diskrimināciju pilsonības dēļ attiecībā uz nodarbinātību, darba samaksu un citiem darba un nodarbinātības nosacījumiem.

3. Tā nozīmē turpmāk norādītās tiesības, ko var ierobežot, vienīgi pamatojoties uz sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības apsvērumiem:

- a) tiesības pieņemt faktiskos darba piedāvājumus;
- b) tiesības šajā nolūkā brīvi pārvietoties dalībvalstu teritorijā;
- c) tiesības darba nolūkos uzturēties kādā dalībvalstī saskaņā ar normatīviem un administratīviem aktiem, kas reglamentē šīs valsts pilsoņu nodarbinātību;
- d) tiesības palikt kādā dalībvalstī pēc tam, kad darba attiecības šajā valstī beigušās, atbilstīgi nosacījumiem, kas ietverti īstenošanas regulās, kuras izstrādās Komisija.

4. Šis pants neattiecas uz nodarbinātību civildienestā.

40. pants (bijušais 49. pants)

Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem direktīvas vai regulas, kas nosaka, kādi pasākumi jāveic, lai radītu darba ņēmēju pārvietošanās brīvību, kas noteikta 39. pantā, jo īpaši,

a) nodrošinot valstu nodarbinātības dienestu ciešu sadarbību;
b) likvidējot tās administratīvās procedūras un praksi, kā arī tādus laika ierobežojumus tiesībām pretendēt uz pieejamu darbu, kurus paredz vai nu attiecīgās valsts tiesību akti, vai starp dalībvalstīm iepriekš noslēgti nolīgumi un kuru saglabāšana traucē liberalizēt darba ņēmēju pārvietošanos;

c) atceļot visus šādus laika ierobežojumus un citus ierobežojumus, ko paredz vai nu attiecīgās valsts tiesību akti, vai arī starp dalībvalstīm iepriekš noslēgti nolīgumi, kas uz citu dalībvalstu darba ņēmējiem attiecinā citādus nosacījumus nodarbinātības brīvai izvēlei nekā uz attiecīgās valsts darba ņēmējiem;

d) izveidojot attiecīgu sistēmu, lai darba piedāvājumus saistītu ar darba pietiekumiem un veicinātu piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvaru darba tirgū, nopietni neapdraudot dzīves līmeni un nodarbinātības līmeni dažādos reģionos un tautsaimniecības nozarēs.

41. pants (bijušais 50. pants)

Īstenojot kopīgu programmu, dalībvalstis veicina gados jaunu darba ņēmēju apmaiņu.

42. pants (bijušais 51. pants)

Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru paredz tādus pasākumus sociālā nodrošinājuma jomā, kas vajadzīgi, lai īstenotu darba ņēmēju pārvietošanās brīvību; šajā nolūkā tā izveido sistēmu, kas nodrošina to, ka migrējošiem darba ņēmējiem un personām, kas ir viņu apgādībā:

a) summē visus laikposmus, ko saskaņā ar dažu valstu tiesību aktiem ņem vērā, lai piešķirtu un saglabātu tiesības saņemt pabalstu un aprēķinātu tā lielumu;

b) maksā pabalstus personām, kas ir dalībvalstu iedzīvotāji.

Visā 251. pantā minētās procedūras gaitā Padome lēmumu pieņem vienprātīgi.

2. nodaļa

Tiesības veikt uzņēmējdarbību

43. pants (bijušais 52. pants)

Ievērojot šē turpmāk izklāstītos noteikumus, aizliedz ierobežojumus kādas dalībvalsts pilsoņu brīvībai veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī. Tāpat aizliedz ierobežojumus attiecībā uz to, kā dalībvalstu pilsoņi, kas izveidojuši uzņēmumu kādā dalībvalstī, atver šā uzņēmuma pārstāvniecības, filiāles vai meitasuzņēmumus citās dalībvalstīs.

Brīvība veikt uzņēmējdarbību ietver tiesības sākt un izvērst darbības kā pašnodarbinātām personām, kā arī dibināt un vadīt uzņēmumus, jo īpaši sabiedrības, kas definētas 48. panta otrajā daļā, ar tādēim pašiem nosacījumiem, kādus saviem pilsoņiem paredz tās valsts tiesību akti, kurā notiek šī uzņēmējdarbība, ņemot vērā šā Līguma nodaļu par kapitālu.

44. pants (bijušais 54. pants)

1. Lai panāktu brīvību veikt uzņēmējdarbību attiecībā uz kādu darbības jomu, Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem direktīvas.

2. Padome un Komisija veic pienākumus, ko tām uzliek iepriekš izklāstītie noteikumi, jo īpaši

a) parasti piešķirot prioritāru režīmu tām darbības jomām, kur brīvība veikt uzņēmējdarbību īpaši labvēlīgi iespaido ražošanas un tirdzniecības attīstību;

b) nodrošinot dalībvalstu kompetentu iestāžu ciešu sadarbību, lai izvērtētu, kāds Kopienā ir stāvoklis dažādās darbības jomās;

c) likvidējot tās administratīvās procedūras un praksi, kas izriet no valstu tiesību aktiem vai starp dalībvalstīm iepriekš noslēgtiem nolīgumiem un kuru atstāšana spēkā apdraud brīvību veikt uzņēmējdarbību;

d) nodrošinot iespēju vienas dalībvalsts darba ņēmējiem, kas nodarbināti citā dalībvalstī, palikt tajā ar nolūku sākt darboties kā pašnodarbinātām personām, ja šie darba ņēmēji atbilst tiem nosacījumiem, kas būtu jāievēro, ja tie ieceļotu šajā valstī tad, kad ir nolēmuši sākt šādu darbību;

e) dodot iespēju vienas dalībvalsts pilsoņiem iegūt īpašumā un izmantot zemi un ēkas, kas atrodas citā dalībvalstī, ciktāl tas nav pretrunā 33. panta 2. punktā izklāstītajiem principiem;

f) pakāpeniski atceļot ierobežojumus brīvībai veikt uzņēmējdarbību visās attiecīgajās darbības jomās gan attiecībā uz to, kā dalībvalstī dibināt pārstāvniecības, filiāles un meitasuzņēmumus, gan arī nosacījumiem, kas attiecas uz galvenā uzņēmuma darbinieku stāšanos vadības un pārraudzības amatos šādās aģentūrās, filiālēs un meitasuzņēmumos;

g) pietiekami koordinējot garantijas, ko dalībvalstis prasa no sabiedrībām, kas definētas 48. panta otrajā daļā, nolūkā aizsargāt dalībnieku un trešo personu intereses, un paredzot šādu garantiju vienādošanu visā Kopienā;

h) pārliecinoties par to, ka dalībvalstu piešķirtais atbalsts neizkropļo uzņēmējdarbības veikšanas nosacījumus.

45. pants (bijušais 55. pants)

Attiecībā uz konkrētām dalībvalstīm šo nodaļu nepiemēro tādās darbības jomās, kas attiecīgās valstīs kaut netieši ir saistītas ar valsts varas īstenošanu.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var noteikt, ka šī nodaļa neattiecas uz konkrētām darbības jomām.

46. pants (bijušais 56. pants)

1. Šī nodaļa un saskaņā ar to veiktie pasākumi neliedz piemērot tādus normatīvus un administratīvus aktus, kas sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības interesēs ārvalstniekiem paredz īpašu režīmu.

2. Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru pieņem direktīvas, lai koordinētu iepriekš minētos noteikumus.

47. pants (bijušais 57. pants)

1. Lai personām būtu vieglāk sākt un izvērst darbības kā pašnodarbinātām personām, Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru pieņem direktīvas, kas nosaka diplomu, apliecību un citu oficiālu kvalifikācijas apliecinājuma dokumentu savstarpēju atzīšanu.

2. Tādā pašā nolūkā Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru pieņem direktīvas, lai dalībvalstis koordinētu normatīvos un administratīvos aktus par to, kā sākt un izvērst darbību kā pašnodarbinātām personām. Padome, visā 251. pantā minētās procedūras gaitā lēmumu pieņemot vienprātīgi, lemj par direktīvām, kuru ieviešana kaut vienā dalībvalstī groza pastāvošos

principus, kas noteikti tiesību aktos par brīvajām profesijām un kuri attiecas uz fizisko personu mācībām un profesionālas darbības iespējām. Citos gadījumos Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

3. Ierobežojumu pakāpeniska atcelšana profesijām, kas saistītas ar medicīnu, ar to saistītām profesijām un farmācijas profesijām, ir atkarīga no tā, kā dalībvalstīs koordinē nosacījumus darbam šajās profesijās.

48. pants (bijušais 58. pants)

Tiesiskais statuss tām sabiedrībām, kas izveidotas saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesību aktiem un kuru juridiskā adrese, galvenā vadība vai galvenā uzņēmējdarbības vieta ir Kopienā, šajā nodaļā ir pielīdzināts to fizisko personu tiesiskajam statusam, kuras ir dalībvalstu pilsoņi.

"Sabiedrības" ir tādas sabiedrības, kas izveidotas saskaņā ar civiltiesībām vai komerciesībām, kā arī kooperatīvi un citas juridiskas personas, kas ir publisko tiesību vai privāttiesību subjekti, izņemot bezpeļņas sabiedrības.

3. nodaļa Pakalpojumi

49. pants (bijušais 59. pants)

Kā paredz šie turpmāk izklāstītie noteikumi, Kopienā aizliedz pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumus to dalībvalstu pilsoņiem, kas veic uzņēmējdarbību kādā Kopienas valstī, bet sniedz pakalpojumus citas dalībvalsts personai.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, šo nodaļu var attiecināt arī uz trešo valstu pilsoņiem, kas sniedz pakalpojumus un veic uzņēmējdarbību Kopienas dalībvalstīs.

50. pants (bijušais 60. pants)

Pakalpojumu uzskata par "pakalpojumu" šā Līguma nozīmē, ja tos parasti sniedz par atlīdzību, ciktāl uz tiem neattiecas noteikumi par preču, kapitāla un personu brīvu apriti.

Cita starpā pakalpojumi ir

- a) rūpnieciskas darbības;
- b) komerciālas darbības;
- c) amatnieku darbības;
- d) brīvo profesiju darbības.

Neskarot noteikumus, ko paredz nodaļa par tiesībām veikt uzņēmējdarbību, persona, kas sniedz pakalpojumus, var uz laiku veikt darbības valstī, kur sniedz pakalpojumus, saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus šī valsts izvirza pati saviem pilsoņiem.

51. pants (bijušais 61. pants)

1. Pakalpojumu sniegšanas brīvību transporta jomā reglamentē noteikumi, kas izklāstīti sadaļā par transportu.

2. Banku pakalpojumus un apdrošināšanas pakalpojumus, kas saistīti ar kapitāla apriti, liberalizē atbilstīgi kapitāla aprites liberalizācijai.

52. pants (bijušais 63. pants)

1. Lai liberalizētu kādu konkrētu pakalpojumu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Eiropas Parlamentu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem direktīvas.

2. Attiecībā uz 1. punktā minētajām direktīvām, prioritāte parasti ir tiem pakalpojumiem, kas tieši iespaido ražošanas izmaksas, vai tiem, kuru liberalizācija palīdz veicināt preču tirdzniecību.

53. pants (bijušais 64. pants)

Dalībvalstis apliecina gatavību liberalizēt pakalpojumus vairāk, nekā to paredz direktīvas, kas izdotas, ievērojot 52. panta 1. punktu, ja to ļauj valstu vispārējais tautsaimniecības stāvoklis un stāvoklis konkrētā tautsaimniecības nozarē.

Šajā nolūkā Komisija sniedz attiecīgajām dalībvalstīm ieteikumus.

54. pants (bijušais 65. pants)

Kamēr nav atcelti ierobežojumi pakalpojumu sniegšanas brīvībai, dalībvalstis šos ierobežojumus piemēro visām personām, kas sniedz pakalpojumus 49. panta pirmās daļas nozīmē, neatkarīgi no šo personu pilsonības vai dzīvesvietas.

55. pants (bijušais 66. pants)

Šā Līguma 45. līdz 48. pants attiecas uz visiem šajā nodaļā izskatītajiem jautājumiem.

4. nodaļa Kapitāls un maksājumi

56. pants (bijušais 73.b pants)

1. Ievērojot šajā nodaļā izklāstītos noteikumus, ir aizliegti visi kapitāla aprites ierobežojumi dalībvalstu, kā arī dalībvalstu un trešo valstu starpā.

2. Ievērojot šajā nodaļā izklāstītos noteikumus, ir aizliegti visi maksājumu ierobežojumi dalībvalstu, kā arī dalībvalstu un trešo valstu starpā.

57. pants (bijušais 73.c pants)

1. Šā Līguma 56. pants neliedz attiecināt uz trešām valstīm ierobežojumus, kas 1993. gada 31. decembrī pastāv valstu vai Kopienas tiesību aktos par kapitāla apriti starp dalībvalstīm un trešām valstīm, ja tā ietver tiešas investīcijas – arī investīcijas nekustamā īpašumā – kā arī par uzņēmējdarbības veikšanu, finanšu pakalpojumu sniegšanu vai vērtspapīru laišanu kapitāla tirgū.

2. Tiecoties starp dalībvalstīm un trešām valstīm panākt cik iespējams lielāku kapitāla aprites brīvību un neskarot citas šā Līguma nodaļas, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var paredzēt pasākumus attiecībā uz kapitāla apriti starp dalībvalstīm un trešām valstīm, ja tā ietver tiešas investīcijas – arī investīcijas nekustamā īpašumā – kā arī par uzņēmējdarbības veikšanu, finanšu pakalpojumu sniegšanu vai vērtspapīru laišanu kapitāla tirgū. Lai saskaņā ar šo punktu paredzētu tādus pasākumus, kas Kopienas tiesībās nozīmētu mazināt liberalizāciju kapitāla aprītē starp dalībvalstīm un trešām valstīm, ir vajadzīgs vienprātīgs lēmums.

58. pants (bijušais 73.d pants)

1. Šā Līguma 56. pants neskar dalībvalstu tiesības

a) piemērot atšķirīgas attiecīgas nodokļu tiesību normas dažādiem nodokļu maksātājiem, kuru stāvoklis ir atšķirīgs viņu dzīvesvietas vai kapitāla ieguldījuma vietas dēļ;

b) veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu attiecīgās valsts normatīvo aktu pārkāpumus, jo īpaši nodokļu jomā un finanšu iestāžu konsultatīvās uzraudzības jomā, vai noteikt procedūras, kā pārvaldes vai statistikas informācijas vajadzībām deklarēt kapitāla apriti, vai arī veikt pasākumus, ko pamato sabiedriskās kārtības vai sabiedriskās drošības intereses.

2. Šī nodaļa neliedz piemērot tādus ierobežojumus attiecībā uz tiesībām veikt uzņēmējdarbību, kas ir saderīgi ar šo Līgumu.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minētie pasākumi un procedūras nerada iespēju patvaļīgi diskriminēt vai slēpti ierobežot kapitāla brīvu apriti un maksājumus, kā to nosaka 56. pants.

59. pants (bijušais 73.f pants)

Ārkārtas apstākļos, ja kapitāla aprite uz trešām valstīm vai no tām rada vai draud radīt nopietnas grūtības ekonomiskās un monetārās savienības darbībai, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar ECB, ar kvalificētu balsu vairākumu var paredzēt aizsargpasākumus pret trešām valstīm uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus, ja šādi pasākumi noteikti ir vajadzīgi.

60. pants (bijušais 73.g pants)

1. Ja 301. pantā paredzētajos gadījumos izrādās vajadzīga Kopienas rīcība, Padome saskaņā ar 301. pantā paredzēto procedūru var veikt steidzamus pasākumus attiecībā uz kapitāla apriti un maksājumiem, kuri skar attiecīgās trešās valstis.

2. Neskarot 297. pantu un tikmēr, kamēr Padome nav veikusi pasākumus saskaņā ar 1. punktu, dalībvalsts nopietnu politisku iemeslu un steidzamības dēļ var veikt vienpusējus pasākumus pret trešām valstīm attiecībā uz kapitāla apriti un maksājumiem. Komisijai un pārējām dalībvalstīm šos pasākumus noteikti dara zināmus līdz to spēkā stāšanās dienai.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt, ka attiecīgajai dalībvalstij šādi pasākumi jāgroza vai jāatceļ. Visus šādus Padomes lēmumus Padomes priekšsēdētājs dara zināmus Eiropas Parlamentam.

**IV SADAĻA
(BIJUSĪ IIIA SADAĻA)
VĪZU POLITIKA, PATVĒRUMA
POLITIKA, IMIGRĀCIJAS POLITIKA
UN CITA POLITIKA,
KAS SAISTĪTA AR PERSONU
BRĪVU PĀRVIETOŠANOS**

61. pants (bijušais 73.i pants)

Lai pakāpeniski radītu telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums, Padome

a) piecos gados pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā paredz pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt personu brīvu pārvietošanos saskaņā ar 14. pantu, kopā ar papildpasākumiem, kas ir tieši saistīti ar brīvu pārvietošanos un kas attiecas uz ārējo robežu kontroli, patvēruma meklētājiem un imigrāciju saskaņā ar 62. panta 2. un 3. punktu un 63. panta 1. punkta a) apakšpunktu, un 2. punkta a) apakšpunktu, kā arī pasākumiem, kuru mērķis ir novērst un apkarot noziedzību saskaņā ar 31. panta e) punktu Līgumā par Eiropas Savienību;

b) paredz citus pasākumus patvēruma meklētāju, imigrācijas un trešo valstu pilsoņu tiesību aizsardzības jomā saskaņā ar 63. pantu;

c) paredz pasākumus attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās, kā paredzēts 65. pantā;

d) paredz atbilstīgus pasākumus, kas veicina un stiprina valsts pārvaldes iestāžu sadarbību, kā noteikts 66. pantā;

e) paredz pasākumus policijas un tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās, lai nodrošinātu augstu drošības līmeni, novēršot un apkarojot noziedzību Savienībā saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienību.

62. pants (bijušais 73.j pants)

Padome piecos gados pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā saskaņā ar 67. pantā minēto procedūru nosaka

1) pasākumus, lai saskaņā ar 14. pantu panāktu to, ka, šķērsojot iekšējās robežas, neatkarīgi no tā, vai to dara Savienības vai trešās valsts pilsonis, nenotiek nekāda personu pārbaude;

2) pasākumus attiecībā uz dalībvalstu ārējo robežu šķērsošanu, nosakot

a) standartus un procedūras, kas jāievēro dalībvalstīs, lai veiktu personu pārbaudi uz šīm robežām;

b) noteikumus par vīzām uz paredzēto uzturēšanās laiku, kas nepārsniedz trīs mēnešus, tostarp:

i) to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem ir jābūt vīzai, lai šķērsotu ārējās robežas, un to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņi no šīs prasības ir atbrīvoti;

ii) dalībvalstu vīzu izdošanas procedūras un nosacījumus;

iii) vienādu vīzu formu;

iv) noteikumus par vienotu vīzu;

3) pasākumus, kas paredz nosacījumus, saskaņā ar kādiem trešo valstu pilsoņi var brīvi pārvietoties dalībvalstu teritorijā ne ilgāk par trim mēnešiem.

63. pants (bijušais 73.k pants)

Padome piecos gados pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā, saskaņā ar 67. pantā minēto procedūru, paredz

1) pasākumus turpmāk norādītajās jomās attiecībā uz patvēruma meklētājiem saskaņā ar 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvenciju un 1967. gada 31. janvāra Protokolu par bēgļu statusu, kā arī citiem attiecīgiem līgumiem:

a) kritēriji un mehānismi, kā noteikt, kura dalībvalsts ir atbildīga par patvēruma lūguma izskatīšanu, ko vienā no dalībvalstīm iesniedzis trešās valsts pilsonis,

b) minimāli standarti attiecībā uz patvēruma meklētāju uzņemšanu kādā dalībvalstī,

c) minimāli standarti attiecībā uz nosacījumiem bēgļa statusa piešķiršanai trešo valstu pilsoņiem,

d) minimāli standarti attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, kuras piemērojot, piešķir vai atņem bēgļa statusu;

2) pasākumus attiecībā uz bēgļiem un pārvietotām personām šādās jomās:

a) minimāli standarti, lai nodrošinātu pagaidu aizsardzību no trešām valstīm pārvietotām personām, kas nevar atgriezties savā izcelsmes zemē, un personām, kam citu iemeslu dēļ vajadzīga starptautiska aizsardzība,

b) pasākumi, kas tiecas nodrošināt līdzsvaru dalībvalstu centienos, uzņemot bēgļus un pārvietotās personas un uzņemoties ar to saistītās sekas;

3) pasākumus attiecībā uz imigrācijas politiku šādās jomās:

a) ieeļošanas un uzturēšanās nosacījumi, kā arī dalībvalstu ilgtermiņa vīzu un uzturēšanās atļauju piešķiršanas procedūru standarti, tostarp ģimeņu atkalapvienošanās nolūkā,

b) nelikumīga imigrācija un nelikumīga uzturēšanās, kā arī tādu personu repatriācija, kas nelikumīgi uzturas dalībvalstīs;

4) pasākumus, kas trešo valstu pilsoņiem, kuri likumīgi dzīvo kādā dalībvalstī, paredz tiesības dzīvot citās dalībvalstīs, un nosacījumus, saskaņā ar kādiem to var darīt.

Pasākumi, ko Padome nosaka saskaņā ar 3. un 4. punktu, neliedz dalībvalstīm attiecīgajās jomās atstāt spēkā vai ieviest savus noteikumus, kas ir saderīgi ar šo Līgumu un starptautiskiem nolīgumiem.

Uz pasākumiem, ko nosaka saskaņā ar 2. punkta b) apakšpunktu, 3. punkta a) apakšpunktu un 4. punktu, neattiecas iepriekš minētais piecu gadu laikposms.

64. pants (bijušais 73.l pants)

1. Šī sadaļa neiespaido to dalībvalstu pienākumu izpildi, kas attiecas uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.

2. Ja vienā vai vairākās dalībvalstīs rodas ārkārtas stāvoklis pēkšņā trešo valstu pilsoņu pieplūduma dēļ, tad Padome, neskarot 1. punktu, var pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu attiecīgo dalībvalstu interesēs paredzēt pagaidu pasākumus uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus.

65. pants (bijušais 73.m pants)

Pasākumi tiesu iestāžu sadarbībai pārrobežu civillietās, kurus nosaka saskaņā ar 67. pantu un tiktāl, ciktāl tas vajadzīgs iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanai, ir arī

a) uzlabošana un vienkāršošana

– pārrobežu sistēmā tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanai;

– sadarbībā pierādījumu vākšanā;

– nolēmumu, tostarp ārpustiesas nolēmumu, atzīšanu un izpildē civillietās un komercietās;

b) saderības veicināšana noteikumos, ko dalībvalstīs piemēro attiecībā uz tiesību normu kolīzijām un jurisdikcijas konfliktiem;

c) šķēršļu likvidēšana civillietu labākai izskatīšanai, vajadzības gadījumā sekmējot dalībvalstīs piemērojamo civilprocesuālo normu saderību.

66. pants (bijušais 73.n pants)

Padome saskaņā ar 67. pantā minēto procedūru paredz pasākumus, lai jomās, uz ko attiecas šī sadaļa, nodrošinātu sadarbību starp atbilstīgām dalībvalstu valsts pārvaldes iestādēm, kā arī starp šīm iestādēm un Komisiju.

67. pants (bijušais 73.o pants)

1. Piecu gadu pārejas laikā pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā Padome lēmumus pieņem vienprātīgi pēc Komisijas priekšlikuma vai kādas dalībvalsts ierosinājuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu.

2. Kad šie pieci gadi pagājuši,

– Padome lēmumus pieņem pēc Komisijas priekšlikuma; Komisija izskata katru lūgumu, ko dalībvalsts iesniegusi, lai Komisija iesniegtu Padomei priekšlikumu;

– Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, vienprātīgi pieņem lēmumu, lai nodrošinātu to, ka uz visām šīs sadaļas jomām vai daļu no tām attiecinā 251. pantā minēto procedūru, un lai pielāgotu noteikumus par Tiesas pilnvarām.

3. Atkāpjoties no 1. un 2. punkta, pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā 62. panta 2) punkta b) apakšpunkta i) un iii) apakšpunktā minētos pasākumus Padome nosaka ar

kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu.

4. Atkāpjoties no 2. punkta, kad pagājuši pieci gadi pēc Amsterdamas līguma stāšanās spēkā, 62. panta 2) punkta a) apakšpunkta ii) un iv) apakšpunktā paredzētos pasākumus Padome nosaka saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru.

68. pants (bijušais 73.p pants)

1. Šai sadaļai 234. pantu piemēro šādos apstākļos un ar šādiem nosacījumiem: ja jautājums par šīs sadaļas interpretāciju vai par tādu Kopienas iestāžu aktu spēkā esamību vai interpretāciju, kas pieņemti, pamatojoties uz šo sadaļu, ir radies sakarā ar kādu lietu, ko izskata kādas dalībvalsts tiesa, kuras nolēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību sistēmu nevar pārsūdzēt, tad šī tiesa, ja tā uzskata, ka lietas izspriešanai ir jāizlemj attiecīgais jautājums, lūdz Tiesu sniegt par to savu nolēmumu.

2. Jebkurā gadījumā Tiesas kompetencē nav lemt par pasākumiem vai lēmumiem, kas pieņemti, piemērojot 62. panta 1. punktu attiecībā uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.

3. Padome, Komisija vai kāda dalībvalsts var lūgt Tiesas nolēmumu par kādu šīs sadaļas interpretācijas jautājumu vai to Kopienas iestāžu aktu interpretāciju, kuri pamatojas uz šo sadaļu. Nolēmumus, ko Tiesa sniedz, izpildot šādus lūgumus, nepiemēro dalībvalstu tiesu spriedumiem, kas jau ir *res judicata*.

69. pants (bijušais 73.q pants)

Šo sadaļu piemēro, ievērojot noteikumus Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju un Protokolā par Dānijas nostāju un neskarot Protokolu par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 14. panta dažu aspektu piemērošanu Apvienotajai Karalistei un Īrijai.

V SADAĻA (BIJUSĪ IV SADAĻA) TRANSPORTS

70. pants (bijušais 74. pants)

Jomās, uz ko attiecas šī sadaļa, dalībvalstis šā Līguma mērķus īsteno ar kopēju transporta politiku.

71. pants (bijušais 75. pants)

1. Lai īstenotu 70. pantu, kā arī ievērojot transporta nozares īpatnības, Padome, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru nosaka

a) kopīgus noteikumus, ko piemēro starptautiskiem pārvadājumiem uz kādu dalībvalsti vai no tās, vai cauri vienai vai vairākām dalībvalstīm;

b) nosacījumus, ar kādiem pārvadātāji, kas nav attiecīgās dalībvalsts rezidenti, tajā drīkst sniegt pārvadāšanas pakalpojumus;

c) pasākumus, kas pastiprina transporta drošību;

d) citus attiecīgus noteikumus.

2. Ja tādu noteikumu piemērošana, kas attiecas uz transporta reglamentēšanas sistēmas principiem, dažos apgabalos var nopietni ietekmēt dzīves līmeni un nodarbinātību, kā arī transporta infrastruktūru, tad Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, tos pieņem ar vienprātīgu lēmumu, atkāpjoties no 1. punktā paredzētās procedūras. To darot, Padome ņem vērā vajadzību pielāgoties pārmaiņām ekonomikā, ko radīs kopējā tirgus izveide.

72. pants (bijušais 76. pants)

Kamēr nav pieņemti 71. panta 1. punktā minētie noteikumi, neviena dalībvalsts bez Padomes vienprātīga apstiprinājuma nedrīkst dažādos noteikumus, kas reglamentē šo nozari 1958. gada 1. janvārī vai – attiecībā uz kandidātvalstīm – to pievienošanās dienā, padarīt citu dalībvalstu pārvadātājiem tieši vai netieši mazāk labvēlīgus kā pārvadātājiem, kas ir attiecīgās valsts pilsoņi.

73. pants (bijušais 77. pants)

Atbalsts ir saderīgs ar šo Līgumu, ja tas vajadzīgs transporta koordinācijai vai ja tas ir atbildība par tādu saistību izpildi, kuras parasti uzskata par sabiedriskajiem pakalpojumiem.

74. pants (bijušais 78. pants)

Visos pasākumos, ko šā Līguma sakarā veic attiecībā uz pārvadājumu likmēm un nosacījumiem, ņem vērā pārvadātāju ekonomiskos apstākļus.

75. pants (bijušais 79. pants)

1. Attiecībā uz pārvadājumiem Kopienā likvidē tādu diskrimināciju, ka pārvadātāji vienādu preču pārvadāšanai pa vieniem un tiem pašiem transporta ceļiem piemēro atšķirīgas likmes un nosacījumus atkarībā no tā, kas ir attiecīgo preču izcelsmes valsts vai galamērķa valsts.

2. Šā panta 1. punkts neliedz Padomei paredzēt citus pasākumus, ievērojot 71. panta 1. punktu.

3. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem noteikumus, kas vajadzīgi šā panta 1. punkta īstenošanai.

Padome cita starpā var pieņemt noteikumus, kas vajadzīgi, lai Kopienas iestādes spētu nodrošināt 1. punkta prasību ievērošanu un to, lai tas pilnībā nāktu par labu lietotājiem.

4. Komisija pēc savas ierosmes vai pēc kādas dalībvalsts lūguma izmeklē visus diskriminācijas gadījumus 1. punkta sakarā un, apspriedusies ar visām attiecīgajām dalībvalstīm, pieņem vajadzīgos lēmumus atbilstīgi noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar 3. punktu.

76. pants (bijušais 80. pants)

1. Dalībvalstīm aizliegts bez Komisijas atļaujas pārvadājumiem Kopienā uzlikt tādas likmes un izvirzīt tādus nosacījumus, kas kaut mazliet atbalsta vai aizsargā viena vai vairāku uzņēmumu vai nozaru intereses.

2. Komisija pēc savas ierosmes vai pēc dalībvalsts lūguma pārbauda 1. punktā minētās likmes un nosacījumus, īpaši ņemot vērā gan atbilstīgās reģionālās ekonomikas politikas prasības, mazāk attīstītu reģionu vajadzības un problēmas reģionos, kurus iespaido politiskais stāvoklis, gan arī šādu likmju un nosacījumu ietekmi uz dažādu transporta veidu konkurenci.

Apspriedusies ar katru attiecīgo dalībvalsti, Komisija pieņem vajadzīgos lēmumus.

3. Šā panta 1. punktā paredzētais aizliegums neattiecas uz tarifiem, kas noteikti konkurences dēļ.

77. pants (bijušais 81. pants)

Maksas vai nodevas par robežu šķērsošanu, kuras pārvadātāji uzliek papildus pārvadājumu likmēm, nedrīkst būt pārmērīgi augstas salīdzinājumā ar pārvadātāju faktiskajām izmaksām.

Dalībvalstis cenšas pakāpeniski samazināt šīs izmaksas.

Komisija var sniegt dalībvalstīm ieteikumus, kā piemērot šo pantu.

78. pants (bijušais 82. pants)

Šī sadaļa neliedz veikt pasākumus, kas ieviesti Vācijas Federatīvajā Republikā, ciktāl tie vajadzīgi, lai kompensētu saimnieciskās grūtības, ko dažu Vācijas Federatīvās Republikas apgabalu saimniecībai radījusi Vācijas sadalīšana.

79. pants (bijušais 83. pants)

Komisijai izveido padomdevēju komiteju, kas sastāv no dalībvalstu valdību ieceltiem ekspertiem. Komisija, kad uzskata to par lietderīgu, apspriežas ar šo komiteju transporta jautājumos, neskarot Ekonomikas un sociālo lietu komitejas pilnvaras.

80. pants (bijušais 84. pants)

1. Šī sadaļa attiecas uz dzelzceļa pārvadājumiem, autopārvadājumiem un pārvadājumiem pa iekšzemes ūdensceļiem.

2. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var pieņemt attiecīgus noteikumus par jūras transportu un gaisa transportu.

Piemēro 71. pantā paredzētos procedūras noteikumus.

**VI SADAĻA
(BIJUSĪ V SADAĻA)
KOPĪGI NOTEIKUMI
PAR KONKURENCI, NODOKĻIEM
UN TIESĪBU AKTU TUVINĀŠANU**

**1. nodaļa
Konkurences noteikumi**

**1. iedaļa
Noteikumi, kas attiecas uz uzņēmumiem**

81. pants (bijušais 85. pants)

1. Turpmāk norādītais ir aizliegts kā nesaderīgs ar kopējo tirgu: visi nolīgumi uzņēmumu starpā, uzņēmumu apvienību lēmumi un saskaņotas darbības, kas var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm un kuru mērķis vai sekas ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci kopējā tirgū, un jo īpaši darbības, ar kurām

- a) tieši vai netieši nosaka iepirkuma vai pārdošanas cenas vai kādus citus tirdzniecības nosacījumus;
- b) ierobežo vai kontrolē ražošanu, tirgus, tehnikas attīstību vai investīcijas;
- c) sadala tirgus vai piegādes avotus;
- d) līdzvērtīgos darījumos ar dažādiem tirdzniecības partneriem piemēro atšķirīgus nosacījumus, tādējādi radot tiem neizdevīgus konkurences apstākļus;
- e) slēdzot līgumus, prasa, lai otra puse uzņemtos papildu saistības, kuras pēc savas būtības vai saskaņā ar nozares praksi nekādi nav saistītas ar attiecīgo līguma priekšmetu.

2. Visi nolīgumi vai lēmumi, kas ir aizliegti saskaņā ar šo pantu, automātiski nav spēkā.

- 3. Šā panta 1. punktu tomēr var atzīt par nepiemērojamu
 - jebkuram starp uzņēmumiem noslēgtam nolīgumam vai nolīgumu kategorijai;
 - jebkuram uzņēmumu apvienības pieņemtam lēmumam vai lēmumu kategorijai;
 - jebkādi saskaņotai darbībai vai darbību kategorijai,

kas palīdz uzlabot preču ražošanu vai izplatīšanu, vai veicina tehnisku vai saimniecisku attīstību, reizē ļaujot patērētājiem baudīt pienācīgu daļu no iegūtajiem labumiem, un kas

- a) neuzspiež attiecīgiem uzņēmumiem ierobežojumus, kuri nav obligāti vajadzīgi, lai sasniegtu šos mērķus;
- b) neļauj šādiem uzņēmumiem likvidēt konkurenci attiecībā uz šo ražojumu būtisku daļu.

82. pants (bijušais 86. pants)

Vienam vai vairākiem uzņēmumiem, kam ir dominējošs stāvoklis kopējā tirgū vai būtiskā tā daļā, šāda stāvokļa ļaunprātīga izmantošana ir aizliegta kā nesaderīga ar kopējo tirgu un tiktāl, ciktāl tā var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm.

- Stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var jo īpaši izpausties kā
 - a) tieši vai netieši uzspiestas netaisnīgas iepirkuma vai pārdošanas cenas vai citi netaisnīgi tirdzniecības nosacījumi;
 - b) ražošanas, tirgus vai tehnikas attīstības ierobežošana, kas kaitē patērētājiem;
 - c) atšķirīgu nosacījumu piemērošana līdzvērtīgos darījumos ar dažādiem tirdzniecības partneriem, tādējādi radot tiem neizdevīgus konkurences apstākļus;
 - d) prasība, lai otra puse, slēdzot līgumus, uzņemtos papildu saistības, kas pēc savas būtības vai saskaņā ar nozares praksi nekādi nav saistītas ar attiecīgo līgumu priekšmetu.

83. pants (bijušais 87. pants)

1. Attiecīgas regulas vai direktīvas, kas vajadzīgas, lai īstenotu 81. un 82. pantā izklāstītos principus, pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem Padome.

2. Šā panta 1. punktā minētās regulas vai direktīvas īpaši paredzētas,

- a) lai nodrošinātu 81. panta 1. punktā un 82. pantā noteikto aizliegumu ievērošanu, paredzot sodanādu un kavējuma naudu;
- b) lai sīkāk izstrādātu noteikumus 81. panta 3. punkta piemērošanai, ņemot vērā vajadzību gan nodrošināt efektīvu pārraudzību, gan arī – cik vien iespējams vienkāršot pārvaldi;

c) lai vajadzības gadījumā noteiktu, ciktāl un kā uz dažādām tautsaimniecības nozarēm attiecas 81. un 82. pants;

d) lai noteiktu Komisijas un Tiesas funkcijas, piemērojot šajā punktā izklāstītos noteikumus;

e) lai noteiktu attiecības starp valstu tiesību aktiem un noteikumiem, kas ietverti šajā iedaļā vai pieņemti saskaņā ar šo pantu.

84. pants (bijušais 88. pants)

Kamēr nestājas spēkā noteikumi, kas pieņemti saskaņā ar 83. pantu, par nolīgumu, lēmumu un saskaņotu darbību pieļaujāmību, kā arī par dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu kopējā tirgū lemj dalībvalstu iestādes saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem un 81. pantu, jo īpaši ar tā 3. punktu, kā arī ar 82. pantu.

85. pants (bijušais 89. pants)

1. Neskarot 84. pantu, Komisija nodrošina 81. un 82. pantā izklāstīto principu piemērošanu. Pēc kādas dalībvalsts lūguma vai pēc savas ierosmes, kā arī sadarbojoties ar kompetentām dalībvalstu iestādēm, kas tai palīdz, Komisija izmeklē gadījumus, kad ir aizdomas par šo principu pārkāpumiem. Ja tā konstatē, ka pārkāpums noticis, tā ierosina attiecīgus pasākumus, lai to novērstu.

2. Ja pārkāpumu nenovērs, Komisija ar pamatotu lēmumu konstatē, ka pastāv šāds principu pārkāpums. Komisija var publicēt savu lēmumu un pilnvarot dalībvalstis veikt pasākumus, kuri vajadzīgi, lai labotu stāvokli, un kuru sīkākus nosacījumus tā precizē.

86. pants (bijušais 90. pants)

1. Attiecībā uz publiskiem uzņēmumiem un uzņēmumiem, kam dalībvalstis piešķirušas īpašas vai ekskluzīvas tiesības, dalībvalstis nedz ievieš, nedz uztur spēkā tādus pasākumus, kas ir pretrunā šim Līgumam, jo īpaši noteikumiem, kas ietverti 12. pantā un 81. līdz 89. pantā.

2. Uz uzņēmumiem, kam uzticēti pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi vai kas darbojas kā dalībvalstu fiskāli monopoli, attiecas šajā Līgumā ietvertie noteikumi un jo īpaši noteikumi par konkurenci, ja šo noteikumu piemērojums *de iure* vai *de facto* netraucē veikt tiem uzticētos konkrētos uzdevumus. Tie nedrīkst ietekmēt tirdzniecības attīstību tiktāl, lai kaitētu Kopienas interesēm.

3. Komisija nodrošina šā panta piemērošanu un vajadzības gadījumā adresē dalībvalstīm attiecīgas direktīvas vai lēmumus.

**2. iedaļa
Valsts atbalsts**

87. pants (bijušais 92. pants)

1. Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

2. Ar kopējo tirgu ir saderīgs

- a) sociāls atbalsts, ko piešķir individuāliem patērētājiem ar noteikumu, ka to piešķir bez diskriminācijas attiecībā uz konkrēto ražojumu izcelsmi;
- b) atbalsts, ko sniedz, lai novērstu kaitējumu, ko nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi;
- c) atbalsts, ko sniedz tautsaimniecībai dažos Vācijas Federatīvās Republikas apvidos, kurus iespaidojusi Vācijas sadalīšana, ciktāl šāds atbalsts vajadzīgs, lai kompensētu saimnieciskās grūtības, ko radījusi šī sadalīšana.

3. Turpmāk norādīto var uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu:

- a) atbalstu, kas veicina ekonomikas attīstību apgabalos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai kur valda liels bezdarbs;
- b) atbalstu, kas veicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs vai novērs nopietnus traucējumus kādās dalībvalsts tautsaimniecībā;

c) atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm;

d) atbalstu, kas veicina kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu, ja tāds atbalsts neiespaido tirdzniecības apstākļus un konkurenci Kopienā tiktāl, ka tas ir pretrunā kopīgām interesēm;

e) citu kategoriju atbalstu, ko Padome pēc Komisijas priekšlikuma var noteikt ar lēmumu, kuru pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.

88. pants (bijušais 93. pants)

1. Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm, pastāvīgi pārskata visas atbalsta piešķiršanas sistēmas, kas pastāv šajās valstīs. Tā iesaka šīm valstīm attiecīgus pasākumus, kas vajadzīgi sakarā ar kopējā tirgus pakāpenisku attīstību vai darbību.

2. Ja Komisija, likusi ieinteresētajām pusēm iesniegt piezīmes, konstatē, ka atbalsts, ko piešķirusi kāda valsts vai kas piešķirts no šīs valsts līdzekļiem, ievērojot šā Līguma 87. pantu, nav saderīgs ar kopējo tirgu, vai arī konstatē, ka šādu atbalstu izlieto nepareizi, tā pieņem lēmumu par to, ka attiecīgajai valstij Komisijas noteiktā termiņā tāds atbalsts jāizbeidz vai jāmaina.

Ja attiecīgā valsts noteiktajā termiņā neizpilda šo lēmumu, Komisija vai kāda cita ieinteresēta dalībvalsts, atkāpjoties no 226. un 227. panta, var tieši griezties Tiesā.

Pēc dalībvalsts lūguma Padome var pieņemt vienprātīgu lēmumu par to, ka atbalsts, ko šī valsts piešķir vai paredz piešķirt, atzīstams par saderīgu ar kopējo tirgu, atkāpjoties no 87. panta vai 89. pantā paredzētajām regulām, ja tādu lēmumu attaisno ārējo apstākļu. Ja Komisija attiecībā uz šādu atbalstu jau sākusi šā punkta pirmajā daļā paredzēto procedūru, tad tas, ka attiecīgā valsts iesniedz Padomei lūgumu, šo procedūru pārtrauc līdz laikam, kamēr Padome dara zināmu savu attieksmi.

Ja Padome trijos mēnešos pēc minētā lūguma iesniegšanas tomēr nav darījusi zināmu savu attieksmi, šo jautājumu izlemj Komisija.

3. Visi plāni piešķirt vai mainīt atbalstu ir jādara zināmi Komisijai laikus, lai Komisija varētu iesniegt savas piezīmes. Ja Komisija atzīst, ka, ievērojot 87. pantu, šādi plāni nav saderīgi ar kopējo tirgu, tā nevilcinoties sāk 2. punktā paredzēto procedūru. Attiecīgā dalībvalsts nesāk īstenot pašas ierosinātos pasākumus, kamēr šī procedūra nav beigusies ar galīgo lēmumu.

89. pants (bijušais 94. pants)

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar kvalificētu balsu vairākumu var pieņemt jebkādas attiecīgas regulas, kas vajadzīgas, lai piemērotu 87. un 88. pantu un jo īpaši var noteikt 88. panta 3. punkta piemērošanas nosacījumus un tās atbalsta kategorijas, uz ko šī procedūra neattiecas.

2. nodaļa

Noteikumi par nodokļiem

90. pants (bijušais 95. pants)

Dalībvalstis citu dalībvalstu ražojumiem tieši vai netieši neuzliek iekšējos nodokļus, kas lielāki par tiem, kas tieši vai netieši uzlikti līdzīgiem vietējiem ražojumiem.

Dalībvalstis turklāt neuzliek citu dalībvalstu ražojumiem tāds iekšējos nodokļus, kas netieši aizsargā citus ražojumus.

91. pants (bijušais 96. pants)

Ja ražojumus eksportē uz kādu dalībvalsti, iekšējo nodokļu atmaksājumi nedrīkst pārsniegt iekšējos nodokļus, kas tiem uzlikti tieši vai netieši.

92. pants (bijušais 98. pants)

Par preču eksportu uz citām dalībvalstīm nedrīkst atlaist vai atmaksāt tāds maksājums, kas nav apgrozījuma nodokļi, akcīzes nodokļi un citi netiešie nodokļi, un par preču importu no citām dalībvalstīm nedrīkst uzlikt kompensācijas maksājumus, ja vien Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu uz ierobežotu laiku iepriekš nav apstiprinājusi iecerētos pasākumus.

93. pants (bijušais 99. pants)

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus par tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz apgrozījuma nodokļiem, akcīzes nodokļiem un citiem netiešajiem nodokļiem tiktāl, ciktāl tāda saskaņošana ir vajadzīga, lai 14. pantā noteiktajā termiņā nodrošinātu iekšējā tirgus izveidi un darbību.

3. nodaļa

Tiesību aktu tuvināšana

94. pants (bijušais 100. pants)

Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu pieņem direktīvas, lai tuvinātu tāds dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus, kas tieši iespaido kopējā tirgus izveidi un darbību.

95. pants (bijušais 100.a pants)

1. Atkāpjoties no 94. panta un ja vien šis Līgums neparedz ko citu, turpmāk norādītos noteikumus piemēro, lai sasniegtu 14. pantā noteiktos mērķus. Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, paredz pasākumus, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro fiskāliem noteikumiem, kā arī noteikumiem, kas saistīti ar personu brīvu pārvietošanos vai nodarbinātu personu tiesībām un interesēm.

3. Šā panta 1. punktā paredzētajos priekšlikumos, kas attiecas uz veselības aizsardzību, drošību, vides aizsardzību un patērētāju tiesību aizsardzību, Komisija par galveno uzskata augstu aizsardzības līmeni, īpašu uzmanību pievēršot visiem atklājumiem, kas pamatojas uz zinātnes faktiem. Saskaņā ar attiecīgām pilnvarām arī Eiropas Parlaments un Padome tiecas sasniegt šo mērķi.

4. Ja pēc tam, kad Padome vai Komisija ir noteikusi saskaņošanas pasākumu, kāda dalībvalsts uzskata par vajadzīgu atstāt spēkā savus noteikumus 30. pantā minēto būtisko iemeslu dēļ vai nolūkā aizsargāt vidi vai darba vidi, tā dara Komisijai zināmus šos noteikumus, kā arī pamatojumu to atstāšanai spēkā.

5. Turklāt, neskarot 4. punktu, ja pēc tam, kad Padome vai Komisija paredzējusi saskaņošanas pasākumu, kāda dalībvalsts uzskata, ka tai jāievieš savi noteikumi, kas pamatojas uz jauniem zinātnes datiem vides vai darba vides aizsardzības jomā un ir saistīti ar īpašu problēmu, kas šai dalībvalstij radusies pēc saskaņošanas pasākuma paredzēšanas, tā dara Komisijai zināmus plānotos noteikumus, kā arī pamatojumu to ieviešanai.

6. Komisija sešos mēnešos pēc 4. un 5. punktā minētās paziņošanas apstiprina vai noraida attiecīgos valsts noteikumus, iepriekš pārbaudot, vai tie nav patvaļīgas diskriminācijas līdzeklis vai slēpts ierobežojums tirdzniecībā starp dalībvalstīm un nerada šķēršļus iekšējā tirgus darbībai.

Ja šajā laikā Komisija lēmumu nav pieņēmusi, 4. un 5. punktā minētos noteikumus uzskata par apstiprinātiem.

Komisija var informēt attiecīgo dalībvalsti, ka šajā punktā minēto laiku var vēl pagarināt uz laiku līdz sešiem mēnešiem, ja to attaisno jautājuma sarežģītība un cilvēku veselība netiek apdraudēta.

7. Ja saskaņā ar 6. punktu dalībvalstij ļauj atstāt spēkā vai ieviest savus noteikumus, atkāpjoties no saskaņošanas pasākuma, Komisija tūlīt pārliecinās, vai ir jāiesaka pielāgošanās šim pasākumam.

8. Ja kāda dalībvalsts norāda uz kādu īpašu veselības aizsardzības problēmu jomā, kur iepriekš noteikti saskaņošanas pasākumi, tā vērs uz to Komisijas uzmanību, un Komisija tūlīt pārliecinās, vai ir jāierosina Padomei attiecīgi pasākumi.

9. Atkāpjoties no 226. un 227. pantā minētās procedūras, Komisija un jebkura dalībvalsts var tieši griezties Tiesā, ja uzskata, ka cita dalībvalsts nepareizi īsteno šā panta piešķirtās pilnvaras.

10. Iepriekš minētajos saskaņošanas pasākumos vajadzības gadījumā paredz drošības klauzulu, kas ļauj dalībvalstīm viena vai vairāku 30. pantā minētu un ar ekonomiku nesaistītu iemeslu dēļ veikt provizoriskus pasākumus, attiecībā uz kuriem kontroli īsteno Kopiena.

96. pants (bijušais 101. pants)

Ja Komisija konstatē, ka atšķirības dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktos rada konkurences izkropļojumus kopējā tirgū un ka šis izkropļojums jānovērš, tā apspriežas ar attiecīgajām dalībvalstīm.

Ja tāda apspriede nepanāk vienošanos, kas likvidē šo izkropļojumu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu izdod vajadzīgās direktīvas. Komisija un Padome var veikt jebkādas atbilstīgas pasākumus, ko paredz šis Līgums.

97. pants (bijušais 102. pants)

1. Ja rodas iemesls bažām, ka normatīva vai administratīva akta pieņemšana vai grozīšana var radīt konkurences izkropļojumus 96. panta nozīmē, attiecīgā dalībvalsts, kas grib šādu aktu pieņemt vai grozīt, apspriežas ar Komisiju. Pēc apspriedes ar dalībvalstīm Komisija iesaka šim valstīm veikt attiecīgus pasākumus, lai izvairītos no šiem izkropļojumiem.

2. Ja valsts, kas grib pieņemt vai grozīt savus tiesību aktus, nepilda ieteikumu, ko tai adresējusi Komisija, tad citām dalībvalstīm nav jāgroza savi tiesību akti, lai likvidētu šādu izkropļojumu, kā paredz 96. pants. Ja dalībvalsts, kas neievēro Komisijas ieteikumu, izraisa izkropļojumu, kas kaitē tikai pašai, 96. pantu nepiemēro.

VII SADAĻA (BIJUSĪ VI SADAĻA) EKONOMIKAS POLITIKA UN MONETĀRĀ POLITIKA

1. nodaļa

Ekonomikas politika

98. pants (bijušais 102.a pants)

Dalībvalstis īsteno ekonomikas politiku, lai saskaņā ar 99. panta 2. punktā minētajām vispārējām pamatnostādnēm veicinātu 2. pantā noteikto Kopienas mērķu sasniegšanu. Dalībvalstis un Kopiena rīkojas saskaņā ar principu, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence, kas veicina resursu efektīvu sadali, kā arī saskaņā ar 4. pantā izklāstītajiem principiem.

99. pants (bijušais 103. pants)

1. Dalībvalstis ekonomikas politiku uzskata par vispārvarīgu jautājumu un koordinē to Padomē saskaņā ar 98. pantu.

2. Padome pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu izstrādā projektu dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm un iesniedz attiecīgu ziņojumu Eiropadomei.

Eiropadome, pamatojoties uz Padomes ziņojumu, apspriežas par secinājumu attiecībā uz dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm.

Padome, pamatojoties uz minēto secinājumu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem ieteikumu, kurā nosaka šīs vispārējās pamatnostādes. Padome šo ieteikumu dara zināmu Eiropas Parlamentam.

3. Lai labāk koordinētu dalībvalstu ekonomikas politiku un nodrošinātu stabilo ekonomisko konvergenci, Padome, pamatojoties uz Komisijas ziņojumiem, pārbauda ekonomikas attīstību visās dalībvalstīs un visā Kopienā, ekonomikas politiku atbilstīgi 2. punktā minētajām vispārējām pamatnostādnēm, kā arī regulāri izvērtē tās kopumā.

Lai notiktu šāda daudzpusēja uzraudzība, dalībvalstis Komisijai dara zināmus svarīgos pasākumus, ko tās veikušas ekonomikas politikas jomā, kā arī sniedz citu informāciju, kuru uzskata par vajadzīgu.

4. Ja, īstenojot 3. punktā minēto procedūru, konstatē, ka dalībvalsts ekonomikas politika neatbilst 2. punktā minētajām vispārējām pamatnostādnēm vai arī tā traucē pareizi darboties ekonomiskai un monetārai savienībai, Padome pēc Komisijas

ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu attiecīgai dalībvalstij var adresēt vajadzīgos ieteikumus. Pēc Komisijas priekšlikuma Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var pieņemt lēmumu savus ieteikumus darīt zināmus atklātībā.

Padomes priekšsēdētājs un Komisija ziņo Eiropas Parlamentam par daudzpusējās uzraudzības rezultātiem. Ja Padome ieteikumus darījusi zināmus atklātībā, Padomes priekšsēdētāju var uzaicināt uz attiecīgo Eiropas Parlamenta komisiju.

5. Padome saskaņā ar 252. pantā minēto procedūru var pieņemt sīki izstrādātus noteikumus šā panta 3. un 4. punktā minētās daudzpusējās uzraudzības procedūras īstenošanai.

100. pants (bijušais 103.a pants)

1. Neskarot citas procedūras, ko paredz šis Līgums, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var paredzēt ekonomikas stāvoklim piemērotus pasākumus, jo īpaši tad, ja rodas nopietnas grūtības apgādē ar dažiem ražojumiem.

2. Ja kādai dalībvalstij ir grūtības vai to nopietni apdraud lielas grūtības, ko izraisījuši ārkārtēji notikumi, kurus tā nevar ietekmēt, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu attiecīgai dalībvalstij var sniegt Kopienas finansiālu atbalstu, paredzot īpašus nosacījumus. Ja lielo grūtību izraisītājs ir dabas katastrofas, Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu. Padomes priekšsēdētājs pieņemto lēmumu dara zināmu Eiropas Parlamentam.

101. pants (bijušais 104. pants)

1. Aizliegts ir pieļaut konta pārtēriņu, kā arī aizliegti ir jebkādi citi kredīta pakalpojumi Eiropas Centrālajā bankā vai dalībvalstu centrālajās bankās (še turpmāk "valstu centrālās bankas") Kopienas iestāžu vai struktūru, dalībvalstu valdību, reģionālu, vietēju vai citu publisku iestāžu, vai citu publisku tiesību subjektu vai publisku uzņēmumu vajadzībām, kā arī ECB un valstu centrālajām bankām ir aizliegts tieši pirkt parāda instrumentus no minētajām iestādēm.

2. Šā panta 1. punkts neattiecas uz kredītiestādēm ar valsts kapitāla līdzdalību, kam ECB un valstu centrālās bankas sakarā ar rezervju apgādi no centrālām bankām piemēro tādu pašu režīmu kā privātām kredītiestādēm.

102. pants (bijušais 104.a pants)

1. Aizliegti ir visi pasākumi, kas nav pamatoti ar uzraudzības apsvērumiem un kas Kopienas iestādēm un struktūrām, dalībvalstu valdībām, reģionālām, vietējām vai citām publiskām iestādēm, vai citiem publisko tiesību subjektiem vai publiskiem uzņēmumiem paredz privilēģētu režīmu attiecībā ar finanšu iestādēm.

2. Padome saskaņā ar 252. pantā minēto procedūru līdz 1994. gada 1. janvārim precizē definīcijas, lai piemērotu 1. punktā minēto aizliegumu.

103. pants (bijušais 104.b pants)

1. Kopiena nav atbildīga par dalībvalstu valdību, reģionālu, vietēju vai citu publisku iestāžu, citu publisku struktūru vai publisko uzņēmumu saistībām, un tai nav tās jāuzņemas; tas neskar savstarpējas finanšu garantijas īpaša projekta kopīgai īstenošanai. Dalībvalsts nav atbildīga par citas dalībvalsts valdības, reģionālu, vietēju vai citu publisku iestāžu, citu publisku tiesību subjektu vai publisku uzņēmumu saistībām, un tai nav tās jāuzņemas; tas neskar savstarpējas finanšu garantijas īpaša projekta kopīgai īstenošanai.

2. Vajadzības gadījumā Padome saskaņā ar 252. pantā minēto procedūru var precizēt definīcijas, lai piemērotu 101. pantā un šajā pantā minētos aizliegumus.

104. pants (bijušais 104.c pants)

1. Dalībvalstis izvairās no pārmērīga valsts budžeta deficīta.

2. Lai identificētu nopietnas kļūdas, Komisija uzrauga budžeta un valsts parāda kopapjoma dinamiku dalībvalstīs. Komisija īpaši pārbauda budžeta disciplīnas ievērošanu, pamatojoties uz šādiem diviem kritērijiem:

a) vai plānotā vai reālā valsts budžeta deficīta attiecība pret iekšzemes kopproduktu pārsniedz atsaucē vērtību, izņemot gadījumus, kad

– vai nu šī attiecība ir būtiski un pastāvīgi pazeminājusies un sasniegusi atsaucē vērtībai tuvu līmeni;

– vai arī atsaucēs vērtība ir pārsniegta tikai izņēmuma kārtā un uz laiku, un šī attiecība joprojām ir tuva atsaucēs vērtībai;

b) vai valsts parāda attiecība pret iekšzemes kopproduktu pārsniedz atsaucēs vērtību, ja vien šī attiecība pietiekami strauji nesamazinās un netuvinās atsaucēs vērtībai.

Atsaucēs vērtības ir precizētas Protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kas pievienots šim Līgumam.

3. Ja kāda dalībvalsts neatbilst viena vai abu šo kritēriju izvirzītajām prasībām, Komisija sagatavo ziņojumu. Komisijas ziņojumā ņem vērā arī to, vai valsts budžeta deficīts pārsniedz valdības investīciju izdevumus, kā arī ņem vērā visus citus būtiskus faktorus, tostarp dalībvalsts ekonomikas un budžeta stāvokli vidēji ilgā laikā.

Komisija var sagatavot ziņojumu arī tad, ja kritēriju izvirzītās prasības ir izpildītas, bet tomēr tā uzskata, ka dalībvalstī iespējams pārmērīgs budžeta deficīts.

4. Šā Līguma 114. pantā paredzētā Komiteja izsaka atzinumu par Komisijas ziņojumu.

5. Ja Komisija uzskata, ka dalībvalstī pastāv vai var rasties pārmērīgs budžeta deficīts, Komisija adresē Padomei atzinumu.

6. Padome, izskatījusi apsvērumus, ko var būt sniegusi attiecīgā dalībvalsts, un pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu, pamatojoties uz vispārēju novērtējumu, pieņem lēmumu par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts.

7. Ja saskaņā ar 6. punktu atzīts, ka pārmērīgs deficīts pastāv, Padome attiecīgā dalībvalstij sniedz ieteikumus, lai noteiktā termiņā to novērstu. Ievērojot 8. punktu, šos ieteikumus nedara zināmus atklātībā.

8. Ja Padome konstatē, ka pēc tās ieteikumiem noteiktajā termiņā nav veikta nekāda efektīva rīcība, tā ieteikumus var darīt zināmus atklātībā.

9. Ja dalībvalsts arī turpmāk neīsteno Padomes ieteikumus, Padome var pieņemt lēmumu pieprasīt, lai dalībvalsts noteiktā termiņā veic deficīta samazināšanas pasākumus, ko Padome atzinusi par vajadzīgiem, lai labotu stāvokli.

Tādā gadījumā Padome var lūgt attiecīgo dalībvalsti iesniegt ziņojumus pēc īpaša grafika, lai pārbaudītu, kā šī dalībvalsts tiecas panākt noregulējumu.

10. Attiecībā uz šā panta 1. līdz 9. punktu nedrīkst īstenot šā Līguma 226. un 227. pantā paredzētās tiesības griezties Tiesā.

11. Ja kāda dalībvalsts nepilda saskaņā ar 9. punktu pieņemtu lēmumu, Padome var pieņemt lēmumu piemērot vai – attiecīgos gadījumos – pastiprināt vienu vai vairākus no šiem pasākumiem:

- izvirzīt prasību, lai attiecīgā dalībvalsts pirms obligāciju un vērtspapīru emisijas publicē tādu papildu informāciju, kādu norāda Padome;

- aicināt Eiropas Investīciju banku pārskatīt aizdevumu politiku attiecībā uz šo dalībvalsti;

- izvirzīt prasību, lai attiecīgā dalībvalsts Kopienai bez procentiem deponē atbilstīgu naudas summu līdz laikam, kad Padome atzīst, ka pārmērīgais budžeta deficīts ir novērsts;

- uzlikt atbilstīgas sodanaudas.

Padomes priekšsēdētājs pieņemtos lēmumus dara zināmus Eiropas Parlamentam.

12. Padome atceļ dažus vai visus savus lēmumus, kas minēti 6. līdz 9. punktā un 11. punktā, ja tā atzīst, ka pārmērīgais budžeta deficīts attiecīgajā dalībvalstī ir novērsts. Ja Padome ieteikumus ir iepriekš darījusi zināmus atklātībā, tad, līdzko atcelts lēmums, kas pieņemts saskaņā ar 8. punktu, tā nāk klajā ar publisku paziņojumu, ka attiecīgā dalībvalstī vairs nepastāv pārmērīgs budžeta deficīts.

13. Lēmumus, kas minēti no 7. līdz 9. punktam, kā arī 11. un 12. punktā, Padome pieņem pēc Komisijas ieteikuma ar divu trešdaļu balsu vairākumu, ko vērtē saskaņā ar 205. panta 2. punktu, neņemot vērā attiecīgās dalībvalsts pārstāvja balsis.

14. Citi noteikumi, kas attiecas uz šajā pantā aprakstītās procedūras īstenošanu, ir izklāstīti Protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kurš pievienots šim Līgumam.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un ECB, ar vienprātīgu lēmumu pieņem attiecīgos noteikumus, kas pēc tam aizstāj minēto Protokolu.

Padome līdz 1994. gada 1. janvārim ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, kā arī ievērojot šo punktu, pieņem sīki izstrādātus noteikumus un definīcijas, lai piemērotu minēto Protokolu.

2. nodaļa Monētārā politika

105. pants (bijušais 105. pants)

1. ECBS galvenais mērķis ir uzturēt cenu stabilitāti. Neieņemot šo mērķi, ECBS atbalsta vispārējo ekonomikas politiku Kopienā, lai palīdzētu sasniegt Kopienas mērķus, kas noteikti šā Līguma 2. pantā. ECBS darbojas saskaņā ar principu, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence, veicinot resursu efektīvu sadali, kā arī ievēro šā Līguma 4. pantā noteiktos principus.

2. Galvenie uzdevumi, kas jāīsteno Eiropas Centrālo banku sistēmā, ir šādi:

- definēt un īstenot Kopienas monetāro politiku;
- veikt valūtas maiņas operācijas atbilstīgi 109. pantam;
- turēt un pārvaldīt dalībvalstu oficiālās ārvalstu valūtas rezerves;
- veicināt norēķinu sistēmu vienmērīgu darbību.

3. Šā panta 2. punkta trešais ievilkums neliedz dalībvalstu valdībām turēt un pārvaldīt apgrozāmos līdzekļus ārvalstu valūtās.

4. Ar ECB apspriežas:

- par visiem ierosinātiem Kopienas aktiem, kas ir ECB kompetencē;

- valstu iestādes – par visiem likumprojektiem, kas ir ECB kompetencē, bet ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome izvirzījusi saskaņā ar 107. panta 6. punktā paredzēto procedūru.

ECB var iesniegt atzinumus attiecīgām Kopienas iestādēm vai struktūrām, vai valstu iestādēm par jautājumiem, kas ir tās kompetencē.

5. ECBS palīdz kompetentām iestādēm sekmīgi īstenot politiku, kas attiecas uz kredītiestāžu konsultatīvu uzraudzību un finanšu sistēmas stabilitāti.

6. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar ECB un saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, ar vienprātīgu lēmumu var noteikt ECB konkrētus uzdevumus saistībā ar politiku, kas attiecas uz kredītiestāžu un citu finanšu iestāžu konsultatīvu uzraudzību; tas neattiecas uz apdrošināšanas sabiedrībām.

106. pants (bijušais 105.a pants)

1. ECB ir ekskluzīvas tiesības atļaut emitēt banknotes Kopienā. ECB un valstu centrālās bankas var emitēt šīs naudaszīmes. ECB un valstu centrālo banku emitētās banknotes ir vienīgās naudaszīmes, kam Kopienā ir likumīga maksāšanas līdzekļa statuss.

2. Dalībvalstis var emitēt monētas, kuru emisijas daudzums jāapstiprina Eiropas Centrālajai bankai. Padome saskaņā ar 252. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar ECB, var paredzēt pasākumus, kuru mērķis ir saskaņot visu apgrozībai paredzēto monētu denominācijas un tehniskos parametrus tiktāl, ciktāl vajadzīgs, lai to apgrozību Kopienā nekas netraucētu.

107. pants (bijušais 106. pants)

1. ECBS veido ECB un valstu centrālās bankas.

2. ECB ir tiesību subjekts.

3. ECBS pārvalda ECB lēmējinstances, tās ir Padome un Valde.

4. ECBS Statūti ir noteikti protokolā, kas pievienots šim Līgumam.

5. Padome vai nu pēc ECB ieteikuma, apspriedusies ar Komisiju, ar kvalificētu balsu vairākumu, vai arī pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar ECB, ar vienprātīgu lēmumu var grozīt ECBS Statūtu 5.1., 5.2., 5.3., 17., 18., 19.1., 22., 23., 24., 26., 32.2., 32.3., 32.4., 32.6. pantu, 33.1. panta a) punktu un 36. pantu. Abos gadījumos ir vajadzīga Eiropas Parlamenta piekrišana.

6. Padome vai nu pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un ECB, vai arī pēc ECB ieteikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Komisiju, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem noteikumus, kas minēti ECBS Statūtu 4., 5.4., 19.2., 20., 28.1., 29.2., 30.4. un 34.3. pantā.

108. pants (bijušais 107. pants)

Ne ECB, ne kādas valsts centrālā banka, ne arī kāds to lēmējinstanču loceklis, īstenojot pilnvaras un veicot uzdevumus un pienākumus, ko uzliek šis Līgums un ECBS Statūti, nelūdz un nepieņem norādījumus no Kopienas iestādēm vai struktūrām, no kādas dalībvalsts valdības vai no kādas citas struktūras. Kopienas iestādes un struktūras un dalībvalstu valdības apņemas ievērot šo principu un nemēģināt iespaidot ECB vai valstu centrālo banku lēmējinstanču locekļus, kad viņi veic amata pienākumus.

109. pants (bijušais 108. pants)

Vēlākais līdz ECBS izveides dienai visas dalībvalstis nodrošina to, ka šo valstu tiesību akti, tostarp to centrālo banku statūti, ir saderīgi ar šo Līgumu un ECBS Statūtiem.

110. pants (bijušais 108.a pants)

1. Lai veiktu ECBS uzticētos uzdevumus, Eiropas Centrālā banka saskaņā ar šo Līgumu un nosacījumiem ECBS Statūtos – pieņem regulas, ciktāl tas vajadzīgs, lai veiktu uzdevumus, kas minēti ECBS Statūtu 3.1. panta pirmajā ievilkumā, 19.1., 22. un 25.2. pantā, un gadījumos, ko paredz 107. panta 6. punktā minētajos Padomes aktos;

– pieņem lēmumus, kas vajadzīgi, lai veiktu uzdevumus, ko šis Līgums un ECBS Statūti uzticējuši ECBS;

– sagatavo ieteikumus un sniedz atzinumus.

2. Regulas ir vispāri piemērojamas. Tās uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojamas visās dalībvalstīs.

Ieteikumi un atzinumi neuzliek saistības.

Lēmumi uzliek saistības kopumā tiem, kam tie adresēti.

Uz ECB pieņemtām regulām un lēmumiem attiecas 253., 254. un 256. pants.

ECB var nolemt publicēt savus lēmumus, ieteikumus un atzinumus.

3. Ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome paredzējusi saskaņā ar 107. panta 6. punktā izklāstīto procedūru, ECB ir tiesības uzlikt sodanaudu vai kavējuma naudu uzņēmumiem, kas nepilda pienākumus, kurus paredz ECB pieņemtās regulas un lēmumi.

111. pants (bijušais 109. pants)

1. Atkāpjoties no 300. panta, Padome pēc ECB vai Komisijas ieteikuma, apspriedusies ar ECB, lai panāktu vienošanos, kas atbilst mērķim uzturēt cenu stabilitāti, un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, saskaņā ar 3. punktā izklāstīto procedūru noteikumu pieņemšanai, ar vienprātīgu lēmumu var slēgt oficiālus nolīgumus par Eiropas valūtas vienības (*ECU*) maiņas kursa sistēmu attiecībā pret ārpuskopienas valūtām. Padome pēc ECB vai Komisijas ieteikuma, apspriedusies ar ECB, lai panāktu vienošanos, kas atbilst mērķim uzturēt cenu stabilitāti, ar kvalificētu balsu vairākumu var pieņemt, koriģēt vai atcelt centralizētos Eiropas valūtas vienības (*ECU*) maiņas kursu valūtas maiņas kursa sistēmā. Eiropas valūtas vienības (*ECU*) centralizēto maiņas kursu pieņemšanu, koriģēšanu vai atcelšanu Padomes priekšsēdētājs dara zināmu Eiropas Parlamentam.

2. Kamēr nepastāv 1. punktā minētā valūtas maiņas kursa sistēma attiecībā pret vienu vai vairākām ārpuskopienas valūtām, Padome vai nu pēc Komisijas ieteikuma un apspriedusies ar ECB, vai arī pēc ECB ieteikuma, ar kvalificētu balsu vairākumu var noteikt šo valūtu maiņas kursu politikas pamatievirzes. Šīs pamatievirzes neskar ECBS galveno mērķi – uzturēt cenu stabilitāti.

3. Atkāpjoties no 300. panta, ja Kopienai ar vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām ir jāapspriež nolīgumi par monetāriem vai ārvalstu valūtas režīma jautājumiem, Padome pēc Komisijas ieteikuma un apspriedusies ar ECB, ar kvalificētu balsu vairākumu lemj par sarunu noteikumiem un šādu nolīgumu noslēgšanu. Šādi noteikumi nodrošina to, ka Kopiena pauz vienotu nostāju. Komisija ir pilnīgi iesaistīta šajās sarunās.

Nolīgumi, kas noslēgti saskaņā ar šo punktu, uzliek saistības Kopienas iestādēm, ECB un dalībvalstīm.

4. Ievērojot 1. punktu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar ECB, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumu par Kopienas nostāju starptautiskā līmenī attiecībā uz īpaši svarīgiem ekonomiskās un monetārās savienības jautājumiem, un vienprātīgi pieņem lēmumu par tās pārstāvību, ievērojot 99. un 105. pantā paredzēto pilnvaru sadalījumu.

5. Neskarot Kopienas kompetenci un Kopienas nolīgumus par ekonomisko un monetāro savienību, dalībvalstis var piedalīties sarunās starptautiskās organizācijās un slēgt starptautiskus nolīgumus.

3. nodaļa

Organizatoriskie noteikumi

112. pants (bijušais 109.a pants)

1. ECB Padomē ir ECB Valdes locekļi un valstu centrālo banku vadītāji.

2. a) Valdē ir priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks un četri citi locekļi.

b) Valdes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un pārējos locekļus pēc Padomes ieteikuma, ko tā sniedz pēc apspriedes ar Eiropas Parlamentu un ECB Padomi, dalībvalstu vai to valdību vadītāji, savstarpēji vienojoties, izraugās no personām ar nevainojamu reputāciju un profesionālu pieredzi monetāros vai banku jautājumos.

Viņu amata pilnvaru laiks ir astoņi gadi, un to nepagarina.

Tikai dalībvalstu pilsoņi var būt Valdes locekļi.

113. pants (bijušais 109.b pants)

1. ECB Padomes sēdēs bez balsstiesībām var piedalīties Padomes priekšsēdētājs un viens Komisijas loceklis.

Padomes priekšsēdētājs var ECB Padomei iesniegt priekšlikumu izskatīt kādu jautājumu.

2. ECB priekšsēdētāju uzaicina piedalīties Padomes sanāksmēs, kad Padome apspriež jautājumus, kas saistīti ar ECBS mērķiem un uzdevumiem.

3. Gada pārskatus par ECBS darbību un monetāro politiku gan iepriekšējā, gan kārtējā gadā ECB iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai, kā arī Eiropadomei. ECB priekšsēdētājs sniedz pārskatu Padomei un Eiropas Parlamentam, kas par to var sarīkot vispārējas debates.

ECB priekšsēdētāju un pārējos Valdes locekļus pēc Eiropas Parlamenta lūguma vai pēc viņu pašu ierosmes var uzklaušīt kompetentās Eiropas Parlamenta komitejas.

114. pants (bijušais 109.c pants)

1. Lai veicinātu pilnīgu dalībvalstu politikas koordināciju, kas vajadzīga iekšējā tirgus darbībai, ar šo ir nodibināta Monetārā komiteja, kurai ir padomdevējas statuss.

Tai ir šādi uzdevumi:

– pastāvīgi uzraudzīt dalībvalstu un Kopienas monetāro un finanšu stāvokli, kā arī dalībvalstu vispārējo maksājumu sistēmu, un regulāri par to ziņot Padomei un Komisijai;

– pēc Padomes vai Komisijas lūguma, vai pēc savas ierosmes sniegt atzinumus minētajām iestādēm;

– neskarot 207. pantu, palīdzēt sagatavot Padomes darbu, kā minēts 59. un 60. pantā, 99. panta 2., 3., 4. un 5. punktā, 100., 102., 103. un 104. pantā, 116. panta 2. punktā, 117. panta 6. punktā, 119. un 120. pantā, 121. panta 2. punktā un 122. panta 1. punktā;

– vismaz reizi gadā pārbaudīt stāvokli kapitāla aprites un maksājumu brīvības jomā, ko rada šā Līguma un Padomes paredzēto pasākumu piemērošana; šī pārbaude attiecas uz visiem pasākumiem, kas saistīti ar kapitāla apriti un maksājumiem; Komiteja ziņo Komisijai un Padomei par pārbaudes iznākumu.

Dalībvalstis un Komisija katra ieeļ divus Monetārās komitejas locekļus.

2. Sākoties trešajam posmam, izveido Ekonomikas un finanšu komiteju. Monetāro komiteju, kas paredzēta 1. punktā, likvidē.

Ekonomikas un finanšu komitejai ir šādi uzdevumi:

- pēc Padomes vai Komisijas lūguma vai pēc savas ierosmes sniegt atzinumus minētajām iestādēm;
- pastāvīgi uzraudzīt dalībvalstu un Kopienas ekonomikas un finanšu stāvokli un regulāri par to ziņot Padomei un Komisijai, jo īpaši par finansiālām attiecībām ar trešām valstīm un starptautiskām iestādēm;
- neskarot 207. pantu, palīdzēt sagatavot Padomes darbu, kā minēts 59. un 60. pantā, 99. panta 2., 3., 4. un 5. punktā, 100., 102., 103. un 104. pantā, 105. panta 6. punktā, 106. panta 2. punktā, 107. panta 5. un 6. punktā, 111. un 119. pantā, 120. panta 2. un 3. punktā, 122. panta 2. punktā un 123. panta 4. un 5. punktā, un veikt citus Padomes noteiktus uzdevumus, kas saistīti ar konsultācijām un jautājumu sagatavošanu;
- vismaz reizi gadā pārbaudīt stāvokli kapitāla aprites un maksājumu brīvības jomā, ko rada šā Līguma un Padomes paredzēto pasākumu piemērošana; šī pārbaude attiecas uz visiem pasākumiem, kas saistīti ar kapitāla apriti un maksājumiem; Komiteja ziņo Komisijai un Padomei par pārbaudes iznākumu.

Dalībvalstis, Komisija un ECB katra iecel ne vairāk kā divus Komitejas locekļus.

3. Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar ECB un Komiteju, kas minēta šajā pantā, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem sīki izstrādātus noteikumus par Ekonomikas un finanšu komitejas sastāvu. Padomes priekšsēdētājs šo lēmumu dara zināmu Eiropas Parlamentam.

4. Kamēr ir dalībvalstis, kam piešķirts izņēmuma statuss, kurš minēts 122. un 123. pantā, Komiteja papildus 2. punktā noteiktajiem uzdevumiem pastāvīgi uzrauga šo dalībvalstu monetāro un finanšu stāvokli, kā arī vispārējo maksājumu sistēmu, un regulāri par to ziņo Padomei un Komisijai.

115. pants (bijušais 109.d pants)

Jautājumos, uz kuriem attiecas 99. panta 4. punkts, 104. pants, izņemot tā 14. punktu, kā arī 111., 121. un 122. pants, un 123. panta 4. un 5. punkts, Padome vai kāda dalībvalsts var lūgt Komisiju, vadoties no apstākļiem, sniegt vai nu ieteikumu, vai priekšlikumu. Komisija izskata šo lūgumu un tūlīt iesniedz Padomei secinājumus.

4. nodaļa

Pārejas noteikumi

116. pants (bijušais 109.e pants)

1. Ekonomiskās un monetārās savienības otrais posms sākas 1994. gada 1. janvārī.

2. Pirms tam

a) visas dalībvalstis

– vajadzības gadījumā paredz attiecīgus pasākumus, lai ievērotu aizliegumus, kas noteikti 56. pantā, kā arī 101. pantā un 102. panta 1. punktā;

– lai varētu veikt novērtējumu, ko paredz b) apakšpunkts, vajadzības gadījumā pieņem daudzgadu programmas nolūkā nodrošināt noturīgu konvergenci, kas vajadzīga, lai panāktu ekonomisku un monetāru savienību, jo īpaši attiecībā uz cenu stabilitāti un stabilām valstu finansēm;

b) Padome, pamatojoties uz Komisijas ziņojumu, novērtē panākumus, kas gūti ekonomiskā un monetārā konverģencē, jo īpaši tādās jomās kā cenu stabilitāte un stabilas valstu finanses, kā arī panākumus, kas gūti, īstenojot Kopienas tiesību aktus attiecībā uz iekšējo tirgu.

3. Šā Līguma 101. pantu, 102. panta 1. punktu, 103. panta 1. punktu un 104. pantu, izņemot 104. panta 1., 9., 11. un 14. punktu, piemēro, sākoties otrajam posmam.

Šā Līguma 100. panta 2. punktu, 104. panta 1., 9. un 11. punktu, 105., 106., 108., 111., 112. un 113. pantu, kā arī 114. panta 2. un 4. punktu piemēro, sākoties trešajam posmam.

4. Otrajā posmā dalībvalstis cenšas izvairīties no pārmērīga valsts budžeta deficīta.

5. Otrajā posmā visas dalībvalstis sāk vajadzīgās darbības, lai saskaņā ar 109. pantu panāktu savu centrālo banku neatkarību.

117. pants (bijušais 109.f pants)

1. Otrā posma sākumā izveido Eiropas Monetāro institūtu (še turpmāk "EMI"), un tas sāk pildīt savus pienākumus; EMI ir tiesību subjekts, un to vada un pārvalda Padome, kurā ir priekšsēdētājs un valstu centrālo banku vadītāji, no kuriem viens ir priekšsēdētāja vietnieks.

Priekšsēdētāju pēc EMI Padomes ieteikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Padomi, iecel dalībvalstu vai to valdību vadītāji, savstarpēji vienojoties. Priekšsēdētāju izraugās no personām ar nevainojamu reputāciju un profesionālu pieredzi monetāros vai banku jautājumos. Par EMI priekšsēdētāju var būt tikai kādas dalībvalsts pilsonis. EMI Padome iecel priekšsēdētāja vietnieku.

EMI Statūti ir noteikti šim Līgumam pievienotā protokolā.

2. EMI

– veicina valstu centrālo banku sadarbību;

– veicina dalībvalstu monetāro politiku koordinēšanu nolūkā nodrošināt cenu stabilitāti;

– pārrauga Eiropas monetārās sistēmas darbību;

– rīko apspriedes par jautājumiem, kas ir valstu centrālo banku kompetencē un ietekmē finanšu iestāžu un tirgu stabilitāti;

– pēc Eiropas Monetārās sadarbības fonda likvidēšanas pārņem tā uzdevumus; fonda likvidēšanas kārtība paredzēta EMI statūtos;

– veicina Eiropas valūtas vienības (ECU) lietojumu un pārrauga tās attīstību, tostarp Eiropas valūtas vienības (ECU) ieskaita sistēmas vienmērīgu darbību.

3. Lai sagatavotos trešajam posmam, EMI

– sagatavo instrumentus un procedūras, kas vajadzīgas, lai trešajā posmā īstenotu vienotu monetāro politiku;

– vajadzības gadījumā palīdz saskaņot noteikumus un paņēmienus statistikas datu vākšanai, apkopošanai un izplatīšanai jomās, kas ir tā kompetencē;

– izstrādā noteikumus operācijām, kas valstu centrālajām bankām jāveic ECBS struktūrā;

– veicina pārrobežu norēķinu efektivitāti;

– uzrauga Eiropas valūtas vienības (ECU) banknošu tehnisko sagatavošanu.

Vēlākais līdz 1996. gada 31. decembrim EMI precīzē ECBS regulatīvo, organizatorisko un apgādes struktūru, kas vajadzīga, lai ECBS veiktu trešā posma uzdevumus. Šo struktūras plānu iesniedz ECB izlemšanai dienā, kad to nodibina.

4. EMI ar divu trešdaļu tās Padomes locekļu balsu vairākumu var

– izstrādāt atzinumus vai ieteikumus par monetārās politikas un valūtas maiņas kursa politikas vispārējo ievirzi, kā arī par attiecīgiem pasākumiem, ko ieviesusi katra dalībvalsts;

– sniegt atzinumus vai ieteikumus valdībām un Padomei par politiku, kas varētu iespaidot iekšējo vai ārējo monetāro stāvokli Kopienā, un jo īpaši Eiropas monetārās sistēmas darbību;

– sniegt ieteikumus dalībvalstu monetārajām iestādēm par to monetārās politikas īstenošanu.

5. EMI vienprātīgi var pieņemt lēmumu publicēt savus atzinumus un ieteikumus.

6. Padome apspriežas ar EMI par visiem ierosinātiem Kopienas aktiem jomās, kas ir EMI kompetencē.

Dalībvalstu iestādes apspriežas ar EMI par visiem likumprojektiem jomās, kas ir tā kompetencē, ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un EMI, Padome ir pieņēmusi ar kvalificētu balsu vairākumu.

7. Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un EMI, ar vienprātīgu lēmumu var uzticēt EMI citus uzdevumus, lai sagatavotu trešo posmu.

8. Ja šis Līgums Eiropas Centrālajai bankai paredz konsultatīvus pienākumus, tad, pirms nodibināta ECB, atsaucies uz ECB jāsaprot kā atsaucies uz EMI.

9. Otrajā posmā nosaukums ECB, kas lietots 230., 232., 233., 234., 237. un 288. pantā, jāsaprot kā EMI.

118. pants (bijušais 109.g pants)

Eiropas valūtas vienības (*ECU*) valūtu groza sastāvs nav maināms.

No trešā posma sākuma Eiropas valūtas vienības (*ECU*) vērtība ir neatsaucami fiksēta saskaņā ar 123. panta 4. punktu.

119. pants (bijušais 109.h pants)

1. Ja attiecībā uz dalībvalsts maksājumu bilanci tai radušās grūtības vai draud nopietnas grūtības, ko radījuši vai nu vispārēja tās maksājumu bilances nestabilitāte, vai arī valūta, kas ir attiecīgās dalībvalsts rīcībā, un ja šādas grūtības īpaši var traucēt kopējā tirgus darbību vai pakāpenisku kopējās tirdzniecības politikas īstenošanu, Komisija tūlīt noskaidro attiecīgās valsts stāvokli un darbības, kuras šī valsts sākusī vai var sākt saskaņā ar šo Līgumu, izmantojot visus līdzekļus, kas ir tās rīcībā. Komisija nosaka, kādus pasākumus tā iesaka veikt attiecīgai valstij.

Ja dalībvalsts rīcība un Komisijas ieteiktie pasākumi izrādās nepietiekami, lai pārvarētu radušās vai draudošās grūtības, Komisija, apspriedusies ar 114. pantā minēto komiteju, sniedz Padomei ieteikumu piešķirt savstarpēju palīdzību un norāda atbilstīgus tās veidus.

Komisija regulāri informē Padomi par stāvokli un tā attīstību.

2. Padome piešķir šādu savstarpēju palīdzību, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu; tā pieņem direktīvas vai lēmumus, kuros paredz sīkākus nosacījumus šādai palīdzībai, kas var izpausties kā

a) saskaņota pieeja citām starptautiskām organizācijām vai saskaņota darbība citās tādās starptautiskās organizācijās, pie kurām dalībvalstis var vērsties;

b) pasākumi, kas jāveic, lai nepieļautu novirzes tirdzniecības plūsmās, ja grūtībās nonākusī valsts uztur vai atkārtoti ievieš pret trešām valstīm vērstus kvantitatīvos ierobežojumus;

c) ierobežota apjoma kredītu saņemšana no citām dalībvalstīm, par ko tās vienojas.

3. Ja Padome nepiešķir Komisijas ieteikto savstarpējo palīdzību vai ja savstarpējā palīdzība un veiktie pasākumi nav pietiekami, Komisija atļauj grūtībās nonākušajai valstij veikt aizsargpasākumus, kuru sīkākus nosacījumus Komisija precizē.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var atsaukt šādu atļauju un grozīt minētos nosacījumus.

4. Ievērojot 122. panta 6. punktu, šo pantu vairs nepiemēro, sākoties trešajam posmam.

120. pants (bijušais 109.i pants)

1. Ja maksājumu bilanci pēkšņi rodas krīze un tūlīt netiek pieņemts lēmums, ko paredz 119. panta 2. punkts, attiecīgā dalībvalsts, lai nodrošinātos, var veikt vajadzīgos aizsargpasākumus. Tādiem pasākumiem cik iespējams maz jātraucē kopējā tirgus darbība, un tie nedrīkst būt plašāki nekā noteikti vajadzīgs, lai novērstu pēkšņās grūtības.

2. Komisiju un citas dalībvalstis informē par šādiem aizsargpasākumiem vēlākais tad, kad tie stājas spēkā. Komisija var ieteikt Padomei piešķirt savstarpēju palīdzību saskaņā ar 119. pantu.

3. Pēc tam, kad Komisija sniegusi atzinumu un notikusi apspriede ar komiteju, kas minēta 114. pantā, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt, ka attiecīgajai valstij jāgroza, jāpārtrauc vai jāatceļ iepriekšminētie aizsargpasākumi.

4. Ievērojot 122. panta 6. punktu, šo pantu vairs nepiemēro, sākoties trešajam posmam.

121. pants (bijušais 109.j pants)

1. Komisija un EMI sniedz ziņojumus Padomei par panākumiem, ko dalībvalstis guvušas, pildot saistības attiecībā uz ekonomiskās un monetārās savienības izveidi. Šajos ziņojumos ietver vērtējumu par to, kā atsevišķu dalībvalstu tiesību akti, tostarp centrālo banku statūti, sader ar šā Līguma 108. un 109. pantu un ECBS Statūtiem. Ziņojumos ir vērtējums arī par to, cik augsts noturīgas konverģences līmenis sasniegts, ņemot vērā katras dalībvalsts atbilstību šādiem kritērijiem:

– augsts cenu stabilitātes līmenis; to konstatē, samērojot inflācijas līmeni attiecīgā valstī ar inflācijas līmeni, augstākais, trijās cenu ziņā stabilākajās dalībvalstīs;

– valsts finanšu stāvokļa stabilitāte; to konstatē, izejot no tā, vai ir sasniegts valsts budžeta stāvoklis bez pārmērīga deficita, kā noteikts šā Līguma 104. panta 6. punktā;

– vismaz divus gadus attiecīgās valsts valūtas kursa svārstības palikušas Eiropas monetārās sistēmas valūtas maiņas mehānisma noteiktajās robežās, un šīs valsts valūta nav devalvēta attiecībā pret jebkuras citas dalībvalsts valūtu;

– stabilitāte, ko dalībvalsts panākusi konverģencē un ar piedalīšanos Eiropas monetārās sistēmas valūtas maiņas mehānismā, kuru atspoguļo ilgtermiņa procentu likmes.

Četri šajā punktā minētie kritēriji un attiecīgie laikposmi, kuros tie jāievēro, ir sīkāk noteikti šim Līgumam pievienotā protokolā. Komisijas un EMI ziņojumos ņem vērā arī Eiropas valūtas vienības (*ECU*) attīstību, tirgu integrācijā gūtos sasniegumus, kārtējo maksājumu bilances un to dinamiku, kā arī darbaspēka vienību izmaksu un citu cenu indeksu attīstību.

2. Padome pēc Komisijas ieteikuma, pamatojoties uz šiem ziņojumiem, ar kvalificētu balsu vairākumu izvērtē,

– vai katra konkrēta dalībvalsts atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, lai varētu ieviest vienotu valūtu;

– vai dalībvalstu lielākā daļa atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, lai varētu ieviest vienotu valūtu,

un secinājumus kā ieteikumu iesniedz Padomei, kas sanāk valstu vai to valdību vadītāju līmenī. Notiek apspriedes ar Eiropas Parlamentu, un tas iesniedz savu atzinumu Padomei, kas sanāk valstu vai to valdību vadītāju līmenī.

3. Pienācīgi ievērojot 1. punktā minētos ziņojumus un 2. punktā minēto Eiropas Parlamenta atzinumu, Padome, kas sanāk valstu vai to valdību vadītāju līmenī, ar kvalificētu balsu vairākumu vēlākais līdz 1996. gada 31. decembrim

– pamatojoties uz 2. punktā minētajiem Padomes ieteikumiem, pieņem lēmumu par to, vai dalībvalstu lielākā daļa atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, lai varētu ieviest vienotu valūtu;

– pieņem lēmumu par to, vai Kopienai ir jāpāriet uz trešo posmu,

un, ja tā, tad

– nosaka trešā posma sākuma dienu.

4. Ja līdz 1997. gada beigām nav noteikta trešā posma sākuma diena, trešais posms sākas 1999. gada 1. janvārī. Līdz 1998. gada 1. jūlijam Padome, kas sanāk valstu vai to valdību vadītāju līmenī, atkārtojusi 1. un 2. punktā paredzēto procedūru, izņemot 2. punkta otro ievilkumu, ievērojot 1. punktā minētos ziņojumus un Eiropas Parlamenta atzinumu, pamatojoties uz 2. pantā minētajiem Padomes ieteikumiem, ar kvalificētu balsu vairākumu apstiprina, kuras dalībvalstis atbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi, lai ieviestu vienotu valūtu.

122. pants (bijušais 109.k pants)

1. Ja saskaņā ar 121. panta 3. punktu ir pieņemts lēmums noteikt trešā posma sākuma dienu, Padome, pamatojoties uz 121. panta 2. punktā minētajiem ieteikumiem, pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumu par to, vai ir tādas dalībvalstis, kam jāpiešķir izņēmuma statuss, kā tas definēts šā panta 3. punktā, un, ja ir, tad kuras tās ir. Tādas dalībvalstis šajā Līgumā dēvē par "dalībvalstīm, kam piešķirts izņēmuma statuss".

Ja Padome saskaņā ar 121. panta 4. punktu ir apstiprinājusi, kuras dalībvalstis atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, lai varētu ieviest vienotu valūtu, tām dalībvalstīm, kas neatbilst šiem nosacījumiem, piešķir izņēmuma statusu, kā tas definēts šā panta 3. punktā. Tādas dalībvalstis šajā Līgumā dēvē par "dalībvalstīm, kam piešķirts izņēmuma statuss".

2. Vismaz reizi divos gados vai arī, ja to lūdz dalībvalsts, kam piešķirts izņēmuma statuss, Komisija un ECB ziņo Padomei saskaņā ar 121. panta 1. punktā paredzēto procedūru. Padome, pēc apspriedēm ar Eiropas Parlamentu un pārrunām Padomē, kas sanāk valstu vai to valdību vadītāju līmenī, pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nolemj, kuras dalībvalstis, kam piešķirts izņēmuma statuss, atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, ko paredz 121. panta 1. punktā izvirzītie kritēriji, un atceļ izņēmuma statusu, kas piešķirts attiecīgajām dalībvalstīm.

3. Šā panta 1. punktā minētais izņēmuma statuss nozīmē to, ka uz konkrēto dalībvalsti neattiecas 104. panta 9. un 11. punkts, 105. panta 1., 2., 3. un 5. punkts, 106., 110. un 111. pants un 112. panta 2. punkta b) apakšpunkts. ECBS Statūtu IX nodaļā ir noteikts, kā tādu dalībvalsti un tās centrālo banku atbrīvo no tās tiesībām un pienākumiem Eiropas Centrālo banku sistēmā.

4. Šā Līguma 105. panta 1., 2. un 3. punktā, 106., 110. un 111. pantā un 112. panta 2. punkta b) apakšpunktā "dalībvalstis" jāsaprot kā "dalībvalstis, kam nav piešķirts izņēmuma statuss".

5. Dalībvalstīm, kam piešķirts izņēmuma statuss, uz laiku atņem balsstiesības attiecībā uz Padomes lēmumiem, kas minēti tajos šā Līguma pantos, kuri uzskaitīti 3. punktā. Tādā gadījumā, atkāpjoties no 205. panta un 250. panta 1. punkta, kvalificēts balsu vairākums ir saskaņā ar 205. panta 2. punktu vērtētas divas trešdaļas locekļu balsu no tām dalībvalstīm, kurām nav piešķirts izņēmuma statuss, un šo dalībvalstu vienprātība ir vajadzīga aktiem, kas jāpieņem ar vienprātīgu lēmumu.

6. Uz dalībvalstīm, kam piešķirts izņēmuma statuss, turpina attiekties 119. un 120. pants.

123. pants (bijušais 109.l pants)

1. Līdzko saskaņā ar 121. panta 3. punktu pieņemts lēmums par to, kad sāksies trešais posms, vai arī tūlīt pēc 1998. gada 1. jūlija – Padome pieņem noteikumus, kas minēti 107. panta 6. punktā; – to dalībvalstu valdības, kurām nav piešķirts izņēmuma statuss, saskaņā ar ECBS Statūtu 50. pantā paredzēto procedūru ieceļ ECB Valdes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un pārējos locekļus. Ja ir dalībvalstis, kam piešķirts izņēmuma statuss, Valdes locekļu skaits var būt mazāks, nekā noteikts ECBS Statūtu 11.1. pantā, bet nekādā ziņā to nedrīkst būt mazāk par četriem.

Līdzko Valde ieceļta, nodibina ECBS un ECB, kas gatavojas sākt veikt savus pienākumus pilnā apjomā, kā noteikts šajā Līgumā un ECBS Statūtos. No trešā posma pirmās dienas ECB un ECBS pilnībā sāk īstenot savas pilnvaras.

2. Līdzko ECB ir nodibināta, tā vajadzības gadījumā pārņem EMI pienākumus. Līdz ar ECB dibināšanu sākas EMI likvidēšana; likvidēšanas noteikumi ir izklāstīti EMI Statūtos.

3. Kamēr ir dalībvalstis, kam piešķirts izņēmuma statuss, un neskarot šā Līguma 107. panta 3. punktu, kā ECB trešā lēmējinstance pastāv ECB Ģenerālpadome, kas minēta ECBS Statūtu 45. pantā.

4. Trešā posma pirmajā dienā Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar ECB, ar vienprātīgu to dalībvalstu lēmumu, kurām nav piešķirts izņēmuma statuss, šo valstu valūtām nosaka neatsaucami fiksētus maiņas kursus un neatsaucami fiksētu Eiropas valūtas vienības (ECU) maiņas kursu, atbilstīgi kuram šīs valūtas aizstāj ar ECU, un Eiropas valūtas vienība (ECU) pati kļūst par valūtu. Šis pasākums vien nemaina Eiropas valūtas vienības (ECU) ārējo vērtību. Saskaņā ar tādu pašu procedūru Padome nosaka arī citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai ātri ieviestu Eiropas valūtas vienību (ECU) kā vienotu valūtu šajās dalībvalstīs.

5. Ja saskaņā ar 122. panta 2. punktā noteikto procedūru nolemts atcelt izņēmuma statusu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar ECB, ar vienprātīgu lēmumu, ko pieņem tās dalībvalstis, kam nav piešķirts izņēmuma statuss, kopā ar attiecīgo dalībvalsti, nosaka Eiropas valūtas vienības (ECU) maiņas kursu, atbilstīgi kuram attiecīgo valūtu aizstāj ar ECU, un paredz citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai ieviestu Eiropas valūtas vienību (ECU) kā vienotu valūtu attiecīgajā dalībvalstī.

124. pants (bijušais 109.m pants)

1. Līdz trešā posma sākumam visām dalībvalstīm to valūtas maiņas kursa politika ir kopējas ieinteresētības jautājums. Šajā sakarā dalībvalstis ņem vērā pieredzi, kas gūta, sadarbojoties Eiropas monetārajā sistēmā (EMS) un radot Eiropas valūtas vienību (ECU), un ņem vērā pilnvaras, kas ir spēkā šajā jomā.

2. No trešā posma sākuma un tikmēr, kamēr kādai dalībvalstij ir piešķirts izņēmuma statuss, 1. punktu analogi piemēro šīs dalībvalsts valūtas maiņas kursa politikai.

VIII SADAĻA (BIJUSĪ VIĀ SADAĻA) NODARBINĀTĪBA

125. pants (bijušais 109.n pants)

Lai sasniegtu mērķus, kas izvirzīti 2. pantā Līgumā par Eiropas Savienību un šā Līguma 2. pantā, dalībvalstis un Komisija saskaņā ar šo sadaļu izstrādā koordinētu stratēģiju nodarbinātības jomā, īpaši atbalstot kvalificētu, mācītu un pielāgoties spējīgu darbaspēku, kā arī darba tirgus, kas spētu reaģēt uz pārmaiņām ekonomikā.

126. pants (bijušais 109.o pants)

1. Dalībvalstis ar savu nodarbinātības politiku veicina 125. pantā minēto mērķu sasniegšanu atbilstīgi dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādņēm, kas pieņemtas, piemērojot 99. panta 2. punktu.

2. Dalībvalstis, ņemot vērā praksi, kas saistīta ar darba devēju un darba ņēmēju atbildību, uzskata nodarbinātības veicināšanu par vispārsvērīgu jautājumu un šajā sakarā Padomē koordinē savu rīcību saskaņā ar 128. panta noteikumiem.

127. pants (bijušais 109.p pants)

1. Kopiena palīdz nodrošināt augstu nodarbinātības līmeni, rosinot dalībvalstu sadarbību un atbalstot, kā arī vajadzības gadījumā papildinot to rīcību. To īstenojot, respektē dalībvalstu kompetenci.

2. Nosakot un īstenojot Kopienas politiku un darbības, ņem vērā mērķi sasniegt augstu nodarbinātības līmeni.

128. pants (bijušais 109.q pants)

1. Eiropadome katru gadu izskata Kopienas stāvokli nodarbinātības jomā un izdara par to attiecīgus secinājumus, pamatojoties uz kopīgu Padomes un Komisijas gada ziņojumu.

2. Pamatojoties uz Eiropadomes secinājumiem, Padome katru gadu pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, Reģionu komiteju un 130. pantā minēto Nodarbinātības komiteju, ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka pamatnostādnes, ko dalībvalstis ievēro savā nodarbinātības politikā. Šīs pamatnostādnes atbilst vispārējām pamatnostādņēm, kas pieņemtas saskaņā ar 99. panta 2. punktu.

3. Katra dalībvalsts iesniedz Padomei un Komisijai gada ziņojumu par galvenajiem pasākumiem, kas veikti, lai īstenotu nodarbinātības politiku, ievērojot 2. punktā minētās nodarbinātības pamatnostādnes.

4. Padome, pamatojoties uz 3. punktā minētajiem ziņojumiem un saņemusi Nodarbinātības komitejas viedokli, katru gadu pārbauda dalībvalstu nodarbinātības politikas īstenošanu, ņemot vērā pamatnostādnes nodarbinātības jomā. Padome pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var sniegt ieteikumus dalībvalstīm, ja tā šīs pārbaudes iznākumā uzskata to par vajadzīgu.

5. Pamatojoties uz šīs pārbaudes iznākumu, Padome un Komisija sagatavo Eiropadomei kopīgu gada ziņojumu par nodarbinātības stāvokli Kopienā, kā arī par nodarbinātības pamatnostādņu īstenošanu.

129. pants (bijušais 109.r pants)

Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, var noteikt veicināšanas pasākumus, lai rosinātu dalībvalstu sadarbību un atbalstītu to rīcību nodarbinātības jomā, ņemoties iniciatīvas, kas vērstas uz informācijas apmaiņu un labākas prakses attīstīšanu, sniedzot salīdzinošu analīzi un padomus, kā arī veicinot jaunas pieejas un izvērtējot pieredzi, jo īpaši izmantojot izmēģinājuma projektus.

Šie pasākumi neietver dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu.

130. pants (bijušais 109.s pants)

Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, nodibina Nodarbinātības komiteju padomdevējas statusā, lai sekmētu nodarbinātības un darba tirgus politikas koordināciju starp dalībvalstīm. Komitejai ir šādi uzdevumi:

– pārraudzīt nodarbinātības stāvokli un nodarbinātības politiku dalībvalstīs un Kopienā;

– neskarot 207. pantu, sniegt atzinumus pēc Padomes vai Komisijas lūguma vai pēc savas ierosmes un piedalīties 128. pantā minētā Padomes darba sagatavošanā.

Izstrādājot savas pilnvaras, komiteja apspriežas gan ar darba devējiem, gan darba ņēmējiem.

Katra dalībvalsts un Komisija ieceļ divus komitejas locekļus.

IX SADAĻA (BIJUSĪ VII SADAĻA) KOPĒJĀ TIRDZniecības POLITIKA

131. pants (bijušais 110. pants)

Dalībvalstis, savā starpā nodibinot muitas savienību, vispārēju interešu labad tiecas veicināt pasaules tirdzniecības harmonisku attīstību, starptautiskās tirdzniecības ierobežojumu pakāpenisku atcelšanu un muitas šķēršļu mazināšanu.

Izstrādājot kopējo tirdzniecības politiku, ņem vērā to, ka dalībvalstu savstarpēja muitas nodokļu atcelšana var pozitīvi iespaidot uzņēmumu konkurētspēju šajās valstīs.

132. pants (bijušais 112. pants)

1. Neskarot pienākumus, ko dalībvalstis uzņēmušās citās starptautiskās organizācijās, tās pakāpeniski saskaņo sistēmas, kā piešķirt atbalstu eksportam uz trešām valstīm, ciktāl šāda saskaņošana vajadzīga, lai nepieļautu Kopienas uzņēmumu konkurences izkropojumus.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem direktīvas, kas vajadzīgas šim nolūkam.

2. Iepriekšminētie noteikumi neattiecas uz tādām muitas nodokļu vai maksājumu ar līdzvērtīgu iedarbību kompensācijām, kā arī uz apgrozījuma nodokļu, akcīzes nodokļu un citu netiešo nodokļu atmaksājumiem, kas atļauti, ja preces no kādas dalībvalsts eksportē uz trešo valsti, ciktāl tāda kompensācija vai atmaksājums nepārsniedz summu, kas tieši vai netieši jāmaksā par eksportētiem ražojumiem.

133. pants (bijušais 113. pants)

1. Kopējās tirdzniecības politikas pamatā ir vienoti principi, jo īpaši attiecībā uz pārmaiņām tarifu likmēs, uz tarifu un tirdzniecības nolīgumu slēgšanu, uz liberalizācijas pasākumu, eksporta politikas un tirdzniecības aizsardzības pasākumu vienādošanu, tostarp to pasākumu, ko veic dempinga vai subsīdiju gadījumā.

2. Komisija iesniedz Padomei priekšlikumus par to, kā īstenot kopējo tirdzniecības politiku.

3. Ja ar vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām vajadzīgas sarunas par nolīgumiem, Komisija sniedz ieteikumus Padomei, kas pilnvaro Komisiju sākt vajadzīgās sarunas.

Komisija risina šīs sarunas, apspriežoties ar īpašu komiteju, ko ieceļ Padome, lai tā palīdzētu Komisijai veikt šo uzdevumu, un ievērojot direktīvas, ko Padome var tai izdot.

Piemēro attiecīgos 300. panta noteikumus.

4. Padome, īstenojot pilnvaras, ko tai piešķir šis pants, pieņem lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu.

5. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu var attiecināt 1. līdz 4. punkta piemērošanu arī uz starptautiskām sarunām un nolīgumiem par pakalpojumiem un intelektuālo īpašumu, ciktāl uz tiem šie punkti neattiecas.

134. pants (bijušais 115. pants)

Lai nodrošinātu to, ka novirzes tirdzniecības plūsmās ne-traucē nevienai dalībvalstij īstenot saskaņā ar šo Līgumu paredzētos tirdzniecības politikas pasākumus, vai arī, ja atšķirības tādās pasākumos rada saimnieciskas grūtības vienā vai vairākās dalībvalstīs, Komisija iesaka metodes vajadzīgajai dalībvalstu sadarbībai. Ja tā nenotiek, Komisija var ļaut dalībvalstīm veikt vajadzīgos aizsargpasākumus, kuru sīkākus nosacījumus tā precizē.

Steidzamos gadījumos dalībvalstis lūdz Komisijai atļauju vajadzīgos pasākumus veikt patstāvīgi, un Komisija par to pieņem lēmumu cik drīz vien iespējams; attiecīgās dalībvalstis šos pasākumus dara zināmus pārējām dalībvalstīm. Komisija katrā

laikā var pieņemt lēmumu, ka attiecīgām dalībvalstīm jāgroza vai jāatceļ šādi pasākumi.

Izvēloties šādus pasākumus, priekšroka jādod tiem, kas rada vismazākos traucējumus kopējā tirgus darbībai.

X SADAĻA (BIJUSĪ VIIA SADAĻA) MUITU SADARBĪBA

135. pants (bijušais 116. pants)

Šā Līguma piemērošanas jomā Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru veic pasākumus, lai stiprinātu sadarbību starp dalībvalstu muitām, kā arī starp dalībvalstīm un Komisiju. Šie pasākumi neattiecas uz valstu krimināllikumu piemērošanu vai tiesvedību dalībvalstīs.

XI SADAĻA (BIJUSĪ VIII SADAĻA) SOCIĀLĀ POLITIKA, IZGLĪTĪBA, ARODMĀCĪBAS UN JAUNATNE

1. nodaļa

Noteikumi sociālajā jomā

136. pants (bijušais 117. pants)

Kopiena un dalībvalstis, apzinoties sociālās pamattiesības, tostarp tās, kas izklāstītas Eiropas Sociālajā hartā, kura parakstīta Turīnā 1961. gada 18. oktobrī, un 1989. gada Kopienas Hartā par darba ņēmēju sociālajām pamattiesībām, par saviem mērķiem izvirza nodarbinātības veicināšanu, dzīves un darba apstākļu uzlabošanu nolūkā tos saskaņot, turpinot ieviest uzlabojumus, kā arī pienācīgu sociālo aizsardzību, dialogu starp darba devējiem un darba ņēmējiem, cilvēkresursu attīstību, kas vērsta uz pastāvīgi augstas nodarbinātības uzturēšanu un cīņu pret sociālo atstumtību.

Lai to panāktu, Kopiena un dalībvalstis īsteno pasākumus, kuros ņem vērā valstu atšķirīgo praksi, jo īpaši līgumattiecību jomā, kā arī vajadzību uzturēt Kopienas ekonomikas konkurētspēju.

Tās uzskata, ka to nodrošinās ne tikai kopējā tirgus darbība, kas palīdz saskaņot sociālās sistēmas, bet arī šajā Līgumā paredzētās procedūras un normatīvu un administratīvu aktu tuvināšana.

137. pants (bijušais 118. pants)

1. Lai sasniegtu 136. pantā izvirzītos mērķus, Kopiena atbalsta un papildina dalībvalstu darbības šādās jomās:

- uzlabojumi, jo īpaši darba vidē, lai aizsargātu darba ņēmēju veselību un drošību;
- darba apstākļi;
- darba ņēmēju informēšana un apspriešanās ar tiem;
- no darba tirgus atstumtu personu integrācija, neskarot 150. pantu;

- vīriešu un sieviešu vienlīdzība attiecībā uz iespējām darba tirgū un attieksmi darbā.

2. Lai to panāktu, Padome ar direktīvām var noteikt minimālās prasības, kas pakāpeniski jāievieš, ievērojot nosacījumus un tehniskos noteikumus katrā dalībvalstī. Ar šādām direktīvām vairās uzlikt tādus administratīvus, finansiālus un juridiskus ierobežojumus, kas traucētu veidoties un attīstīties maziem un vidējiem uzņēmumiem.

Padome, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, pieņem lēmumus saskaņā ar Līguma 251. pantā minēto procedūru.

Padome saskaņā ar šo pašu procedūru var noteikt pasākumus, lai veicinātu dalībvalstu sadarbību, izmantojot iniciatīvas, kas vērstas uz zināšanu apguvi, informācijas un labākās pieredzes apmaiņas sekmēšanu, jauninājumu veicināšanu un pieredzes izvērtēšanu, lai cīnītos pret sociālo atstumtību.

3. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, lēmumus tomēr pieņem vienprātīgi šādās jomās:

- darba ņēmēju sociālais nodrošinājums un sociālā aizsardzība;

- darba ņēmēju aizsardzība darba līguma izbeigšanas gadījumā;
- darba ņēmēju un darba devēju pārstāvība un kolektīva interešu aizsardzība, tostarp kopīgu lēmumu pieņemšana atbilstīgi 6. punktam;

- nodarbinātības nosacījumi trešo valstu pilsoņiem, kas likumīgi dzīvo Kopienas teritorijā;
- finanšu iemaksas, lai veicinātu nodarbinātību un radītu darba vietas, neskarot noteikumus par Sociālo fondu.

4. Pēc darba devēju un darba ņēmēju kopīga lūguma dalībvalsts var viņiem uzticēt īstenot direktīvas, kas pieņemtas atbilstīgi 2. un 3. punktam.

Šādā gadījumā tā nodrošina, ka ne vēlāk kā dienā, kad direktīvai jābūt transponētai saskaņā ar 249. pantu, darba devēji un darba ņēmēji, savstarpēji vienojoties, ir ieviesuši vajadzīgos pasākumus, un attiecīgai dalībvalstij ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai tā pastāvīgi spētu nodrošināt rezultātus, kas paredzēti attiecīgajā direktīvā.

5. Noteikumi, kas pieņemti atbilstīgi šim pantam, neliedz dalībvalstīm atstāt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus, kas ir saderīgi ar šo Līgumu.

6. Šā panta noteikumi neattiecas uz darba samaksu, uz tiesībām apvienoties, uz tiesībām streikot vai uz tiesībām pieteikt lokautus.

138. pants (bijušais 118.a pants)

1. Komisijas uzdevums ir veicināt darba devēju un darba ņēmēju apspriedes Kopienas līmenī, un tā veic visus attiecīgos pasākumus, lai veicinātu viņu dialogu, samērīgi atbalstot abas puses.

2. Šajā nolūkā, pirms Komisija iesniedz priekšlikumus sociālās politikas jomā, tā apspriežas ar darba devējiem un darba ņēmējiem par Kopienas rīcības iespējamo ievirzi.

3. Ja Komisija pēc šādas apspriedes atzīst Kopienas rīcību par vēlamu, tā apspriež ar darba devējiem un darba ņēmējiem paredzētā priekšlikuma saturu. Darba devēji un darba ņēmēji iesniedz Komisijai atzinumu vai, vajadzības gadījumā, ieteikumu.

4. Gadījumā, ja notiek šāda apspriede, darba devēji un darba ņēmēji var Komisijai darīt zināmu vēlēšanos sākt 139. pantā paredzēto procedūru. Tā nenotiek ilgāk par deviņiem mēnešiem, ja vien attiecīgie darba devēji un darba ņēmēji kopā ar Komisiju nenolemj to pagarināt.

139. pants (bijušais 118.b pants)

1. Ja darba devēji un darba ņēmēji to vēlas, viņu dialogs Kopienas līmenī var radīt līgumattiecības, tostarp nolīgumus.

2. Kopienas līmenī noslēgtus nolīgumus īsteno vai nu saskaņā ar procedūrām un praksi, kas raksturīga darba devējiem un darba ņēmējiem, kā arī dalībvalstīm, vai – jautājumos, uz ko attiecas 137. pants – pēc parakstītāju pušu kopīga lūguma, Padomei pieņemot lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma.

Padome lēmumu pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, izņemot gadījumus, kad attiecīgais nolīgums ietver vienu vai vairākus noteikumus, kas attiecas uz kādu no 137. panta 3. punktā minētajām jomām, un tādā gadījumā Padome lēmumu pieņem vienprātīgi.

140. pants (bijušais 118.c pants)

Lai sasniegtu 136. pantā izvirzītos mērķus, kā arī neskarot citus šā Līguma noteikumus, Komisija rosina dalībvalstu sadarbību un palīdz koordinēt to rīcību visās sociālās politikas jomās, uz ko attiecas šī nodaļa, īpaši jautājumos, kas attiecas uz

- nodarbinātību;
- darba tiesībām un darba apstākļiem;
- arodniecību pamatiem un kvalifikācijas celšanu;
- sociālo nodrošinājumu;
- nelaimes gadījumu darbā un arodslimību profilaksi;
- darba higiēnu;
- tiesībām apvienoties un rīkot kolektīvas sarunas starp darba devējiem un darba ņēmējiem.

Lai to panāktu, Komisija cieši sadarbojas ar dalībvalstīm, veicot pētījumus, sniedzot atzinumus un rīkojot apspriedes gan par problēmām, kas rodas valsts līmenī, gan par tām, kurās ieinteresētas starptautiskas organizācijas.

Komisija apspriežas ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pirms sniedz atzinumus, ko paredz šis pants.

141. pants (bijušais 119. pants)

1. Visas dalībvalstis nodrošina to, lai tiktu ievērots princips, ka vīrieši un sievietes par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu saņem vienādu darba samaksu.

2. Šajā pantā "darba samaksa" nozīmē parastu pamatalgu vai minimālo algu, kā arī jebkuru citu atlīdzību naudā vai natūrā, ko darba ņēmējs par darbu tieši vai netieši saņem no darba devēja.

Vienāda darba samaksa bez dzimuma diskriminācijas nozīmē to, ka

a) darba samaksu par akorddarbu aprēķina, izmantojot vienu un to pašu mērvienību;

b) darba samaksa atbilstīgi stundu likmēm par vienādu darbu ir vienāda.

3. Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, nosaka pasākumus, lai nodrošinātu to, ka nodarbinātības un profesiju jautājumos ir ievērots princips, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un vienlīdzīgu attieksmi pret sievietēm un vīriešiem, tostarp arī princips, ka tie par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu saņem vienādu darba samaksu.

4. Lai praksē nodrošinātu pilnīgu vienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem darbā, vienādas attieksmes princips neliedz dalībvalstīm atstāt spēkā vai ieviest pasākumus, kas dod īpašas priekšrocības nepietiekami pārstāvētajam dzimumam, tā pārstāvjiem atvieglinot iesaistīšanos darbā vai arī novēršot vai kompensējot viņu profesionālās izaugsmes trūkumus.

142. pants (bijušais 119.a pants)

Dalībvalstis cenšas saglabāt līdzvērtību, kas pastāv starp apmaksātu brīvdienu sistēmām.

143. pants (bijušais 120. pants)

Komisija ik gadu sagatavo ziņojumu par panākumiem, kas gūti 136. pantā minēto mērķu sasniegšanā, un arī par demogrāfisko stāvokli Kopienā. Komisija šo ziņojumu nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.

Eiropas Parlaments var aicināt Komisiju sagatavot ziņojumus par konkrētām problēmām, kas attiecas uz sociālo stāvokli.

144. pants (bijušais 121. pants)

Padome, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu var uzticēt Komisijai uzdevumus, kas saistīti ar kopīgu pasākumu īstenošanu, jo īpaši attiecībā uz sociālo nodrošinājumu migrējošiem darba ņēmējiem, kas minēti 39. līdz 42. pantā.

145. pants (bijušais 122. pants)

Gada ziņojumos Eiropas Parlamentam Komisija iekļauj atsevišķu nodaļu par sociālo stāvokli Kopienā.

Eiropas Parlaments var aicināt Komisiju sagatavot ziņojumus par jebkuru konkrētu problēmu, kas attiecas uz sociāliem apstākļiem.

2. nodaļa

Eiropas Sociālais fonds

146. pants (bijušais 123. pants)

Lai uzlabotu darba ņēmēju darba iespējas iekšējā tirgū un tādējādi palīdzētu celt dzīves līmeni, saskaņā ar šo turpmāk izklāstītiem noteikumiem ar šo ir nodibināts Eiropas Sociālais fonds; tā mērķis ir visā Kopienā atvieglināt darba ņēmēju nodarbināšanu, kā arī dot darba ņēmējiem lielākas iespējas brīvi pārvietoties un izvēlēties darbu, veicināt viņu pielāgošanos pārmaiņām rūpniecībā un pārmaiņām ražošanas sistēmās, jo īpaši, izmantojot arodmācības un pārkvalificēšanu.

147. pants (bijušais 124. pants)

Fondu vada Komisija.

Šo uzdevumu Komisijai palīdz veikt komiteja, ko vada Komisijas loceklis un kurā ir valdību, arodbiedrību un darba devēju organizāciju pārstāvji.

148. pants (bijušais 125. pants)

Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, pieņem īstenošanas lēmumus, kas attiecas uz Eiropas Sociālo fondu.

3. nodaļa

Izglītība, arodniecība un jaunatne

149. pants (bijušais 126. pants)

1. Veicinot dalībvalstu sadarbību un vajadzības gadījumā atbalstot un papildinot to rīcību, Kopiena sekmē pilnvērtīgās izglītības attīstību, pilnīgi respektējot dalībvalstu atbildību par mācību saturu un izglītības sistēmu organizāciju, kā arī kultūru un valodu dažādību.

2. Kopienas rīcības mērķi ir:

- attīstīt Eiropas dimensiju izglītībā, jo īpaši ar dalībvalstu valodu mācīšanu un popularizēšanu;
- veicināt studentu un mācībspēku mobilitāti, *inter alia* veicinot diplomu un mācību laika akadēmisku atzīšanu;
- sekmēt izglītības iestāžu sadarbību;
- attīstīt informācijas un pieredzes apmaiņu par jautājumiem, kas ir kopīgi dalībvalstu izglītības sistēmām;
- palīdzēt attīstīties jaunatnes apmaiņai un darbaudzinātāju apmaiņai;
- veicināt tālmācības attīstību.

3. Kopiena un dalībvalstis izglītības jomā sekmē sadarbību ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām, jo īpaši ar Eiropas Padomi.

4. Lai palīdzētu sasniegt šajā pantā minētos mērķus, Padome

- saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru un apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, paredz veicināšanas pasākumus, kas neietver dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu;
- pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem ieteikumus.

150. pants (bijušais 127. pants)

1. Kopiena īsteno arodniecību politiku, kas atbalsta un papildina dalībvalstu rīcību, pilnīgi respektējot dalībvalstu atbildību par arodniecību saturu un organizāciju.

2. Kopienas rīcības mērķis ir

- palīdzēt pielāgoties pārmaiņām rūpniecībā, jo īpaši, izmantojot arodniecības un pārkvalificēšanu;
- uzlabot arodniecību pamatus un padziļinātas arodniecības, lai veicinātu integrāciju un reintegrāciju darba tirgū;
- padarīt pieejamākas arodniecības un veicināt mācībspēku un mācāmo, un jo īpaši jaunatnes mobilitāti;
- veicināt izglītības vai arodniecību iestāžu un uzņēmumu sadarbību apmācības jautājumos;
- attīstīt informācijas un pieredzes apmaiņu par jautājumiem, kas ir kopīgi dalībvalstu mācību sistēmām.

3. Kopiena un dalībvalstis arodniecību jomā sekmē sadarbību ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām.

4. Lai palīdzētu sasniegt šajā pantā minētos mērķus, Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, paredz pasākumus, kas neietver dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu.

XII SADAĻA (BIJUSĪ IX SADAĻA) KULTŪRA

151. pants (bijušais 128. pants)

1. Kopiena veicina dalībvalstu kultūru uzplaukumu, respektējot to nacionālās un reģionālās atšķirības un vienlaikus pievēršot uzmanību kopīgajam kultūras mantojumam.

2. Kopienas rīcības mērķis ir veicināt dalībvalstu sadarbību un vajadzības gadījumā atbalstīt un papildināt to rīcību šādās jomās:

- zināšanu par Eiropas tautu kultūru un vēsturi uzlabošanu un popularizēšanu;

– Eiropas nozīmes kultūras mantojumu glabāšana un sargāšana;

– nekomerciāli kultūras sakari;

– jaunrade mākslā un literatūrā, arī audiovizuālā jomā.

3. Kopiena un dalībvalstis kultūras jomā veicina sadarbību ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām, jo īpaši ar Eiropas Padomi.

4. Rīkojoties saskaņā ar citiem šā Līguma noteikumiem, Kopiena ņem vērā kultūras aspektus, jo īpaši, lai respektētu un veicinātu kultūru daudzveidību.

5. Lai palīdzētu sasniegt šajā pantā minētos mērķus, Padome

- saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Reģionu komiteju, paredz veicināšanas pasākumus, kas neietver dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu. Visā 251. pantā minētās procedūras gaitā Padome lēmumu pieņem vienprātīgi;
- pēc Komisijas priekšlikuma vienprātīgi pieņem ieteikumus.

XIII SADAĻA (BIJUSĪ X SADAĻA) VESELĪBAS AIZSARDZĪBA

152. pants (bijušais 129. pants)

1. Nosakot un īstenojot visu Kopienas politiku un darbības, ir jānodrošina augsts cilvēku veselības aizsardzības līmenis.

Kopienas rīcība papildina dalībvalstu politiku un ir vērsta uz to, lai uzlabotu iedzīvotāju veselību, veiktu slimību profilaksi un novērstu draudus cilvēku veselībai. Šāda rīcība ir arī cīņa pret slimībām, kas visvairāk apdraud veselību, veicinot pētījumus par to cēloņiem, izplatīšanos un profilaksi, kā arī informēšanu un izglītošanu veselības aizsardzības jautājumos.

Kopiena papildina dalībvalstu rīcību, kas mazina narkotiku izraisīto kaitējumu veselībai, arī informējot un veicot profilakses pasākumus.

2. Kopiena veicina dalībvalstu sadarbību šajā pantā minētajās jomās, vajadzības gadījumā atbalstot to rīcību.

Dalībvalstis saziņā ar Komisiju savstarpēji koordinē politiku un programmas jomās, kas minētas 1. punktā. Komisija, uzturot ciešus sakarus ar dalībvalstīm, var nākt klajā ar dažādiem ieteikumiem, lai veicinātu šādu koordināciju.

3. Kopiena un dalībvalstis veicina sadarbību ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām veselības aizsardzības jomā.

4. Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, veicina šajā pantā minēto mērķu sasniegšanu, paredzot

- a) pasākumus, kas nosaka augstus kvalitātes un drošības standartus cilvēku orgāniem un vielām, kā arī asinīm un asins preparātiem; šie pasākumi neliedz dalībvalstīm atstāt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus;

b) atkāpjoties no 37. panta, veterinārijas un fitosanitārijas pasākumus, kuru tiešais mērķis ir sabiedrības veselības aizsardzība;

c) veicināšanas pasākumus ar mērķi sargāt un uzlabot cilvēku veselību, kas neietver dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma var arī pieņemt ieteikumus sakarā ar šajā pantā izklāstītajiem mērķiem.

5. Kopienas rīcība iedzīvotāju veselības aizsardzības jomā pilnīgi respektē dalībvalstu atbildību par medicīnas pakalpojumu un medicīniskās aprūpes organizēšanu un īstenošanu. Proti, šā panta 4. punkta a) apakšpunktā minētie pasākumi neietekmē valstu noteikumus par orgānu un asiņu ziedošanu vai izmantošanu medicīnā.

XIV SADAĻA (BIJUSĪ XI SADAĻA) PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBA

153. pants (bijušais 129.a pants)

1. Lai atbalstītu patērētāju intereses un nodrošinātu augstu līmeni patērētāju tiesību aizsardzībā, Kopiena veicina patērētāju

veselības, drošības un ekonomisko interešu aizsardzību, kā arī atbalsta viņu tiesības gūt informāciju, izglītību un apvienoties, lai aizstāvētu savas intereses.

2. Patērētāju tiesību aizsardzības prasības ņem vērā, nosakot un īstenojot pārējo Kopienas politiku un darbības.

3. Kopiena sekmē 1. punktā minēto mērķu sasniegšanu, veicot

a) pasākumus, kas atbilstīgi 95. pantam paredzēti sakarā ar iekšējā tirgus izveidi;

b) pasākumus, kas atbalsta un papildina dalībvalstu politiku un nodrošina tās pārraudzību.

4. Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, paredz 3. punkta b) apakšpunktā minētos pasākumus.

5. Pasākumi, ko paredz saskaņā ar 4. punktu, neliedz dalībvalstīm atstāt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus. Šādiem pasākumiem ir jābūt saderīgiem ar šo Līgumu. Šos pasākumus dara zināmus Komisijai.

XV SADAĻA (BIJUSĪ XII SADAĻA) EIROPAS KOMUNIKĀCIJU TĪKLI

154. pants (bijušais 129.b pants)

1. Lai atvieglinātu 14. un 158. pantā minēto mērķu sasniegšanu un ļautu Savienības pilsoņiem, uzņēmējiem, kā arī reģionālām un vietējām kopienām pilnīgi izmantot priekšrocības, ko dod telpa bez iekšējām robežām, Kopiena palīdz izveidot un attīstīt Eiropas komunikāciju tīklus transporta, telekomunikāciju un enerģētikas infrastruktūru jomā.

2. Atvērtu un konkurētspējīgu tirgu sistēmā Kopienas rīcības mērķis ir veicināt valstu komunikāciju tīklu savstarpēju savienošanu un savstarpēju izmantojamību, kā arī pieeju tādiem tīkliem. Tā jo īpaši ņem vērā vajadzību saistīt salas, kā arī reģionus bez izejas uz jūru un nomaļus reģionus ar Kopienas centrāliem reģioniem.

155. pants (bijušais 129.c pants)

1. Lai sasniegtu 154. pantā minētos mērķus, Kopiena – izstrādā vairākas pamatnostādnes, kas aptver Eiropas komunikāciju tīklu jomā paredzēto pasākumu mērķus, prioritātes un vispārīgus plānus; šajās pamatnostādnēs nosaka, kuri projekti rada kopēju ieinteresētību;

– īsteno visus pasākumus, kas var izrādīties vajadzīgi, lai nodrošinātu komunikāciju tīklu savstarpēju izmantojamību, jo īpaši tehniskas standartizācijas jomā;

– var atbalstīt dalībvalstu centienus finansēt tos projektus, kas norādīti pirmajā ievilkumā minētajās pamatnostādnēs un kas rada kopēju ieinteresētību un ko finansiāli atbalsta dalībvalstis, jo īpaši ar priekšizpētes pasākumiem, aizdevumu garantijām vai procentu likmju subsīdijām; Kopiena var arī palīdzēt dalībvalstīs finansēt konkrētus projektus transporta infrastruktūras jomā, izmantojot Kohēzijas fondu, kas izveidots atbilstīgi 161. pantam.

Kopiena savā rīcībā ņem vērā projektu potenciālo ekonomisko dzīvotspēju.

2. Dalībvalstis saziņā ar Komisiju savā starpā koordinē valsts līmeņa politiku, kas rada būtiski ietekmēt 154. pantā minēto mērķu sasniegšanu. Komisija, cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm, var nākt klajā ar lietišķiem ierosinājumiem, lai veicinātu šādu koordināciju.

3. Kopiena var lemt par sadarbību ar trešām valstīm, lai veicinātu projektus, kas rada savstarpēju ieinteresētību, un nodrošinātu komunikāciju tīklu savstarpēju izmantojamību.

156. pants (bijušais 129.d pants)

Šā Līguma 155. panta 1. punktā minētās pamatnostādnes un citus pasākumus pieņem Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju.

Par pamatnostādņēm un projektiem, kas rada kopēju ieinteresētību un attiecas uz kādas dalībvalsts teritoriju, jāsaņem attiecīgās dalībvalsts piekrišana.

XVI SADAĻA (BIJUSĪ XIII SADAĻA) RŪPNIECĪBA

157. pants (bijušais 130. pants)

1. Kopiena un dalībvalstis nodrošina vajadzīgos apstākļus Kopienas rūpniecības konkurētspējai.

Lai to panāktu, saskaņā ar atvērtu un konkurētspējīgu tirgu sistēmu to rīcības mērķis ir

– paātrināt rūpniecības pielāgošanos strukturāliem pārveidojumiem;

– veicināt tādas vides veidošanu, kas labvēlīga iniciatīvai un uzņēmumu, jo īpaši mazu un vidēju uzņēmumu, attīstībai visā Kopienā;

– veicināt tādas vides veidošanu, kas ir labvēlīga uzņēmumu sadarbībai;

– veicināt jauninājumu, pētniecības un tehnoloģijas attīstības politikas radītā rūpniecības potenciāla labāku izmantojumu.

2. Dalībvalstis saziņā ar Komisiju savā starpā apspriežas un vajadzības gadījumā koordinē savu rīcību. Komisija var nākt klajā ar dažādiem lietišķiem ierosinājumiem, lai veicinātu šādu koordināciju.

3. Kopiena veicina šā panta 1. punktā izvirzīto mērķu sasniegšanu, īstenojot politiku un veicot darbības saskaņā ar citiem šā Līguma noteikumiem. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu var noteikt īpašus pasākumus, lai atbalstītu rīcību, ko dalībvalstīs veic 1. punktā minēto mērķu sasniegšanai.

Šo sadaļu Kopiena nevar izmantot, lai ieviestu pasākumus, kas varētu radīt konkurences izkropļojumus.

XVII SADAĻA (BIJUSĪ XIV SADAĻA) EKONOMISKĀ UN SOCIĀLĀ KOHĒZIJA

158. pants (bijušais 130.a pants)

Lai veicinātu tās vispārēju harmonisku attīstību, Kopiena izstrādā un veic darbības, kas stiprina tās ekonomisko un sociālo kohēziju.

Kopiena jo īpaši tiecas mazināt būtiskas dažādu reģionu attīstības līmeņa atšķirības un vismazāk attīstīto reģionu vai salu, tostarp lauku apvidu, atpalicību.

159. pants (bijušais 130.b pants)

Dalībvalstis īsteno un koordinē savu ekonomikas politiku tā, lai turklāt sasniegtu 158. pantā noteiktos mērķus. Kopienas politikas un rīcības noteikšanā un īstenošanā, kā arī iekšējā tirgus ieviešanā, ņem vērā 158. pantā izvirzītos mērķus, kā arī veicina to sasniegšanu. Šo mērķu sasniegšanu Kopiena atbalsta arī ar darbībām, ko tā veic, izmantojot struktūrfondus (Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības nodaļu, Eiropas Sociālo fondu, Eiropas Reģionālās attīstības fondu), Eiropas Investīciju banku un citus pastāvošos finanšu instrumentus.

Komisija reizi trijos gados Eiropas Parlamentam, Padomei, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai iesniedz ziņojumu par panākumiem, kas gūti ekonomiskā un sociālā kohēzijā, un par to, kā dažādie šajā pantā paredzētie līdzekļi to veicinājuši. Vajadzības gadījumā šim ziņojumam pievieno attiecīgus priekšlikumus.

Ja izrādās, ka vajadzīga īpaša rīcība, kas nav fondu kompetencē, un neskarot pasākumus, par kuriem lēmumi pieņemti saskaņā ar Kopienas politiku citās jomās, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, to var paredzēt ar vienprātīgu lēmumu.

160. pants (bijušais 130.c pants)

Eiropas Reģionālās attīstības fonds ir nodibināts, lai palīdzētu izlīdzināt Kopienas reģionu attīstības līmeņu galvenās atšķirības, piedaloties to reģionu attīstīšanā un strukturālā pielāgošanā, kuru attīstība atpaliek, un to rūpniecības rajonu pārprofilēšanā, kur sākusies lejupslīde.

161. pants (bijušais 130.d pants)

Neskarot 162. pantu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, ar Eiropas Parlamenta piekrišanu un apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu, kas var ietvert arī fondu apvienošanu, nosaka strukturfundu uzdevumus, prioritārus mērķus un uzbūvi. Padome ar tādu pašu procedūru nosaka tiem piemērojamus vispārējus noteikumus, kā arī noteikumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu fondu efektivitāti un to darbības koordinēšanu gan savā starpā, gan ar citiem pastāvošiem finanšu instrumentiem.

Kohēzijas fonds, ko Padome izveidojusi saskaņā ar to pašu procedūru, sniedz finansiālu atbalstu tādiem projektiem vides un Eiropas komunikāciju tīklu jomā, kas attiecas uz transporta infrastruktūru.

162. pants (bijušais 130.e pants)

Padome, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru pieņem īstenošanas lēmumus, kas attiecas uz Eiropas Reģionālās attīstības fondu.

Attiecībā uz Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības nodaļu un Eiropas Sociālo fondu turpina piemērot attiecīgi 37. un 148. pantu.

**XVIII SADAĻA
(BIJUSĪ XV SADAĻA)
PĒTNIECĪBA UN TEHNOĻOĢIJAS
ATTĪSTĪBA**

163. pants (bijušais 130.f pants)

1. Kopienas mērķis ir stiprināt Kopienas rūpniecības zinātnisko un tehnoloģisko pamatu un veicināt tās konkurētspēju starptautiskā līmenī, atbalstot visas pētniecības darbības, kas atzītas par vajadzīgām sakarā ar citām šā Līguma nodaļām.

2. Šādā nolūkā Kopiena visā tās teritorijā atbalsta uzņēmumu, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu, pētniecības centru un universitāšu kvalitatīvo pētījumu un tehnoloģiju izstrādes; tā atbalsta to savstarpējas sadarbības centienus, jo īpaši nolūkā ļaut uzņēmumiem pilnīgi izmantot iekšējā tirgus potenciālu, un konkrēti, radot brīvu pieeju valstu pasūtījumiem, nosakot kopīgus standartus un likvidējot juridiskus un fiskālus šķēršļus šai sadarbībai.

3. Par visām Kopienas darbībām pētniecības un tehnoloģijas attīstības jomā, ko paredz šis Līgums, tostarp par demonstrācijas projektiem, lēmumus pieņem un īsteno saskaņā ar šo sadaļu.

164. pants (bijušais 130.g pants)

Lai sasniegtu šos mērķus, Kopiena, papildinot dalībvalstīs veiktās darbības, veic šādas darbības:

- a) īsteno pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrācijas programmas, veicinot sadarbību ar uzņēmumiem, pētniecības centriem un universitātēm, kā arī to savstarpējo sadarbību;
- b) veicina sadarbību ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām Kopienā veicamās pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrācijas jomā;
- c) izpata un vairo Kopienas sasniegumus pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrācijas jomā;
- d) stimulē zinātnieku mācības un mobilitāti Kopienā.

165. pants (bijušais 130.h pants)

1. Kopiena un dalībvalstis koordinē savas darbības pētniecības un tehnoloģijas attīstības jomā, lai nodrošinātu to, ka valstu politika un Kopienas politika ir savstarpēji atbilstīgas.

2. Komisija, cieši sadarbojoties ar attiecīgām dalībvalstīm, nāk klajā ar lietišķiem ierosinājumiem, kā veicināt šā panta 1. punktā minēto koordināciju.

166. pants (bijušais 130.i pants)

1. Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem daudzgadu pamatprogrammu, kas aptver visas Kopienas darbības.

Pamatprogrammā

– izvirza zinātniskus un tehnoloģiskus mērķus, kas jāpānāk ar 164. pantā minētajām darbībām, un nosaka attiecīgās prioritātes;

– iezīmē šādu darbību vispārīgus plānus;

– nosaka maksimālo kopapjomu un sīki izstrādātus noteikumus Kopienas finansiālajai līdzdalībai pamatprogrammā, kā arī šīs līdzdalības sadalījumu paredzētajās jomās.

2. Pamatprogrammu koriģē vai papildina, stāvoklim mainoties.

3. Pamatprogrammu īsteno ar īpašām programmām, kas izstrādātas katrai darbības jomai. Katrā šādā programmā ir ietverti sīki izstrādāti īstenošanas noteikumi, noteikts tās ilgums un vajadzīgie līdzekļi. Īpašajās programmās paredzēto līdzekļu summa nevar pārsniegt maksimālo kopsummā, kas paredzēta pamatprogrammai un katrai darbības jomai.

4. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem īpašās programmas.

167. pants (bijušais 130.j pants)

Lai īstenotu daudzgadu pamatprogrammas, Padome

– nosaka uzņēmumu, pētījumu centru un universitāšu dalības noteikumus;

– pieņem pētījumu rezultātu izplatīšanas noteikumus.

168. pants (bijušais 130.k pants)

Īstenojot daudzgadu pamatprogrammas, var nolemt, ka tiks īstenotas papildprogrammas, kurās iekļausies tikai dažas dalībvalstis, kas tās finansēs, iespējams, piedaloties Kopienai.

Padome pieņem noteikumus, ko piemēro papildprogrammām, jo īpaši attiecībā uz zināšanu izplatīšanu un pieejamību citās dalībvalstīs.

169. pants (bijušais 130.l pants)

Īstenojot daudzgadu pamatprogrammas, Kopiena, vienojoties ar attiecīgām dalībvalstīm, var paredzēt iespēju piedalīties pētniecības un attīstības programmās, ko sākušas vairākas dalībvalstis, tostarp iespēju piedalīties struktūrās, kas radītas, lai īstenotu šīs programmas.

170. pants (bijušais 130.m pants)

Īstenojot daudzgadu pamatprogrammas, Kopiena var paredzēt sadarbību ar trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrācijas jomā.

Šīs sadarbības detalizēti pasākumi var būt Kopienas un attiecīgu trešo pušu nolīgumu priekšmets, par kuriem vienojas sarunās un kuras noslēdz saskaņā ar 300. pantu.

171. pants (bijušais 130.n pants)

Kopiena var izveidot kopuzņēmumus vai kādas citas struktūras, kas vajadzīgas, lai efektīvi īstenotu Kopienas pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrācijas programmas.

172. pants (bijušais 130.o pants)

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem 171. pantā minētos noteikumus.

Padome saskaņā ar 251. pantā paredzēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem noteikumus, kas minēti 167., 168. un 169. pantā. Lai pieņemtu papildprogrammas, vajadzīga attiecīgo dalībvalstu vienošanās.

173. pants (bijušais 130.p pants)

Katra gada sākumā Komisija nosūta ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojums ietver informāciju par darbībām pētniecības, tehnoloģijas attīstības un rezultātu izplatīšanas jomā iepriekšējā gadā, kā arī darba programmu kārtējam gadam.

**XIX SADAĻA
(BIJUSĪ XVI SADAĻA)
VIDE**

174. pants (bijušais 130.r pants)

1. Kopienas politika attiecībā uz vidi palīdz sasniegt šādus mērķus:

- saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti;
- aizsargāt cilvēku veselību;
- apdomīgi un racionāli izmantot dabas resursus;

– starptautiskā līmenī veicināt pasākumus, kas risina reģionu vai pasaules mēroga vides problēmas.

2. Kopienas politika attiecībā uz vidi tiecas panākt augsta līmeņa aizsardzību, ievērojot dažādu Kopienas reģionu stāvokļa atšķirības. Tā pamatojas uz piesardzības un preventīvās darbības principu, uz principu, ka videi nodarīts kaitējums jālabo, pirmām kārtām novēršot tā cēloni, un uz principu, ka maksā piesārņotājs.

Šajā sakarā saskaņošanas pasākumi, kas atbilst vides aizsardzības prasībām, vajadzības gadījumā paredz drošības klauzulu, kas ļauj dalībvalstīm ar ekonomiku nesaistītu vides aizsardzības apsvērumu dēļ veikt provizoriskus pasākumus, uz kuriem attiecas Kopienas pārbaudes procedūras.

3. Izstrādājot politiku attiecībā uz vidi, Kopiena ņem vērā

- pieejamos zinātnes un tehnikas datus;
- vides apstākļus dažādos Kopienas reģionos;
- iespējamus ieguvumus un izmaksas darbības vai bezdarbības gadījumā;

– vienotu Kopienas ekonomisku un sociālu attīstību, kā arī tās reģionu līdzsvarotu attīstību.

4. Kopiena un dalībvalstis atbilstīgi savai kompetencei sadarbojas ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām. Kopienas sadarbības pasākumi var būt nolīguma priekšmets tādos Kopienas un attiecīgo trešo personu nolīgumos, kurus apspriež un slēdz saskaņā ar 300. pantu.

Šā punkta iepriekšējā daļa neskar dalībvalstu kompetenci piedalīties sarunās starptautiskās organizācijās un slēgt starptautiskus nolīgumus.

175. pants (bijušais 130.s pants)

1. Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, pieņem lēmumu par to, kā jārikojas Kopienai, lai sasniegtu 174. pantā minētos mērķus.

2. Atkāpjoties no šā panta 1. punktā paredzētās lēmumu pieņemšanas procedūras un neskarot 95. pantu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu

- pieņem noteikumus, kas pēc būtības ir galvenokārt fiskāli;
- paredz pasākumus, kas attiecas uz pilsētu un lauku plānojumu, zemes izmantojumu, neattiecinot tos uz atkritumu apsaimniekošanu un vispārējiem pasākumiem, kā arī pasākumus, kas attiecas uz ūdens resursu apsaimniekošanu;
- paredz pasākumus, kas būtiski ietekmē dalībvalstu izvēli, izšķiroties par ar enerģijas avotiem un energoapgādes vispārējo struktūru.

Padome saskaņā ar šā punkta pirmajā daļā ietvertajiem nosacījumiem var noteikt tos šajā punktā minētos jautājumus, par kuriem lēmumi jāpieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.

3. Saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, Padome pieņem vispārējas rīcības programmas citās jomās, izvirzot prioritārus mērķus.

Padome atkarībā no apstākļiem saskaņā ar 1. vai 2. punktā izklāstītajiem noteikumiem paredz pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šīs programmas.

4. Neskarot konkrētus Kopienas līmeņa pasākumus, dalībvalstis finansē un īsteno vides politiku.

5. Neskarot principu, ka maksā piesārņotājs, gadījumos, kad kāds ar 1. punktu pamatots pasākums paredz izmaksas, ko kādas dalībvalsts iestādes uzskata par nesamērīgām, Padome aktā, ar ko paredz šo pasākumu, ietver attiecīgus noteikumus par

- pagaidu izņēmuma statusa piešķiršanu, un/vai
- finansiāla atbalsta piešķiršanu no Kohēzijas fonda, kas izveidots saskaņā ar 161. pantu.

176. pants (bijušais 130.t pants)

Aizsargpasākumi, ko paredz saskaņā ar 175. pantu, neliedz dalībvalstīm uzturēt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus. Šiem pasākumiem ir jābūt saderīgiem ar šo Līgumu. Šos pasākumus dara zināmus Komisijai.

XX SADAĻA (BIJUSĪ XVII SADAĻA) SADARBĪBA ATTĪSTĪBAS JOMĀ

177. pants (bijušais 130.u pants)

1. Kopienas politika attiecībā uz sadarbību attīstības jomā, papildinot dalībvalstu īstenoto politiku, veicina

- jaunattīstības valstu noturīgu ekonomisku un sociālu attīstību, un jo īpaši visvairāk atpalikušo valstu attīstību;
- vienmērīgu un pakāpenisku jaunattīstības valstu integrāciju pasaules ekonomikā;
- nabadzības apkarošanu jaunattīstības valstīs.

2. Kopienas politika šajā jomā palīdz sasniegt vispārējo mērķi – attīstīt un konsolidēt demokrātiju un tiesiskumu, kā arī ievērot cilvēktiesības un pamatbrīvības.

3. Kopiena un dalībvalstis respektē saistības un ņem vērā mērķus, ko tās apstiprinājušas saistībā ar Apvienoto Nāciju Organizāciju un citām kompetentām starptautiskām organizācijām.

178. pants (bijušais 130.v pants)

Īstenojot politiku, kas var iespaidot jaunattīstības valstis, Kopiena ievēro 177. pantā minētos mērķus.

179. pants (bijušais 130.w pants)

1. Neskarot citus šā Līguma noteikumus, Padome saskaņā ar 251. pantā paredzēto procedūru paredz pasākumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu 177. pantā minētos mērķus. Šādi pasākumi var būt daudzgadu programmas.

2. Eiropas Investīciju banka atbilstīgi tās Statūtiem palīdz īstenot pasākumus, kas minēti šā panta 1. punktā.

3. Šis pants neiespaido sadarbību ar Āfrikas, Karību jūras baseina un Klusā okeāna valstīm, ko paredz ĀKK un EK konvencija.

180. pants (bijušais 130.x pants)

1. Kopiena un dalībvalstis koordinē savu politiku, kas paredz sadarbību attīstības jomā, un savstarpēji apspriež atbalsta programmas arī starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs. Tās var īstenot kopīgu rīcību. Vajadzības gadījumā dalībvalstis palīdz īstenot Kopienas atbalsta programmas.

2. Komisija var nākt klajā ar ieteikumiem, lai veicinātu šā panta 1. punktā minēto koordināciju.

181. pants (bijušais 130.y pants)

Kopiena un dalībvalstis atbilstīgi savai kompetencei sadarbojas ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām. Kopienas sadarbības pasākumi var būt Kopienas un attiecīgu trešo personu nolīgumu priekšmets, par kuriem vienojas sarunās un kurus noslēdz saskaņā ar 300. pantu.

Šā punkta iepriekšējā daļa neskar dalībvalstu kompetenci piedalīties sarunās starptautiskās organizācijās un slēgt starptautiskus nolīgumus.

CETURTĀ DAĻA AIZJŪRAS ZEMJU UN TERITORIJU ASOCIĒŠANA

182. pants (bijušais 131. pants)

Ar šo dalībvalstis piekrīt asociēt ar Kopienas zemes un teritorijas ārpus Eiropas, kuras uztur īpašas attiecības ar Dāniju, Franciju, Nīderlandi un Apvienoto Karalisti. Šīs zemes un teritorijas, turpmāk sauktas par "zemēm un teritorijām", ir uzskaitītas šā Līguma II pielikumā.

Asociēšanas mērķis ir veicināt šo zemju un teritoriju ekonomisku un sociālu attīstību, kā arī nodibināt to ciešus ekonomiskus sakarus ar Kopienas.

Saskaņā ar šā Līguma preambulā izklāstītajiem principiem asociēšana galvenokārt kalpo šo zemju un teritoriju iedzīvotāju interesēm un labklājībai, palīdzot sasniegt tādu ekonomisku, sociālu un kultūras attīstību, pēc kādas viņi tiecas.

183. pants (bijušais 132. pants)

Asociēšanai ir šādi mērķi:

1. Dalībvalstis tirdzniecībā ar šīm zemēm un teritorijām piemēro tādu pašu režīmu, kāds saskaņā ar šo Līgumu ir spēkā starp pašām dalībvalstīm.

2. Visas zemes un teritorijas tirdzniecībā ar dalībvalstīm un pārējām zemēm un teritorijām piemēro tādu pašu režīmu, kādu tās piemēro Eiropas valstij, ar ko tām ir īpašas attiecības.

3. Dalībvalstis veicina investīcijas, kas vajadzīgas šo zemju un teritoriju pakāpeniskai attīstībai.

4. Attiecībā uz Kopienas finansētām investīcijām dalība projektu un piegāžu konkursos visām fiziskām un juridiskām personām, kas ir dalībvalstu vai šo zemju un teritoriju pilsoņi, ir atklāta un ar vienādiem nosacījumiem.

5. Dalībvalstu attiecībās ar zemēm un teritorijām pilsoņu un sabiedrību tiesības veikt uzņēmējdarbību bez diskriminācijas reglamentē noteikumi un procedūras, ko paredz nodaļa par tiesībām veikt uzņēmējdarbību, ja vien saskaņā ar 187. pantu nav pieņemti īpaši noteikumi.

184. pants (bijušais 133. pants)

1. Saskaņā ar šā Līguma noteikumiem, kas paredz aizliegt dalībvalstīm savstarpējos muitas nodokļus, dalībvalstis aizliedz ievad muitas nodokļus precēm, kuru izcelsme ir zemēs un teritorijās.

2. Saskaņā ar 25. pantu aizliedz ievad muitas nodokļus precēm, kuras zemēs vai teritorijās ievad no dalībvalstīm vai no citām zemēm vai teritorijām.

3. Šīs zemes un teritorijas tomēr var uzlikt muitas nodokļus, kas vajadzīgi to attīstībai un industrializācijai vai arī papildina to budžetu kā fiskāli nodokļi.

Iepriekšējā punktā minētie nodokļi nedrīkst pārsniegt to nodokļu līmeni, kurus uzliek ražojumu importam no tās dalībvalsts, ar kuru attiecīgā zeme vai teritorija uztur īpašas attiecības.

4. Šā panta 2. punkts neattiecas uz tām zemēm un teritorijām, kas īpašu starptautisku saistību dēļ jau piemēro muitas tarifus bez diskriminācijas.

5. Muitas nodokļu grozījumi vai jaunu muitas nodokļu ieviešana precēm, ko importē šajās zemēs un teritorijās, ne *de iure*, ne *de facto* nedrīkst izraisīt nekādu tiešu vai netiešu diskrimināciju dažādu dalībvalstu precēm.

185. pants (bijušais 134. pants)

Ja pēc tam, kad piemērots 184. panta 1. punkts, ievad muitas nodoklis, ko kāda zeme vai teritorija uzliek precēm no trešās valsts, rada novirzes tirdzniecības plūsmās, kaitējot kādai dalībvalstij, šī dalībvalsts var lūgt Komisiju, lai tā citām dalībvalstīm iesaka vajadzīgos pasākumus, kas labotu stāvokli.

186. pants (bijušais 135. pants)

Ievērojot noteikumus, kas attiecas uz veselības aizsardzību, valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, brīvu to darba ņēmēju pārvietošanos, kas no zemēm un teritorijām ierodas dalībvalstīs, kā arī to darba ņēmēju pārvietošanos, kas no dalībvalstīm ierodas zemēs un teritorijās, reglamentē turpmāki nolīgumi, kuriem vajadzīga visu dalībvalstu vienprātīga piekrišana.

187. pants (bijušais 136. pants)

Padome, pamatojoties uz pieredzi, ko tā guvusi Kopienas asociācijā ar šīm zemēm un teritorijām, un pamatojoties uz Līgumā izklāstītajiem principiem, ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus attiecībā uz sīkākām nosacījumiem un procedūru, kā ar Kopienas asociē šīs zemes un teritorijas.

188. pants (bijušais 136.a pants)

Šā Līguma 182. līdz 187. pants attiecas uz Grenlandi, ņemot vērā īpašos noteikumus par Grenlandi, kas ietverti šim Līgumam pievienotā Protokolā par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Grenlandi.

PIEKTĀ DAĻA KOPIENAS IESTĀDES

I SADAĻA NOTEIKUMI PAR IESTĀDĒM

1. nodaļa

Iestādes

1. iedaļa

Eiropas Parlaments

189. pants (bijušais 137. pants)

Eiropas Parlaments, kurā ir to valstu tautu pārstāvji, kas apvienotas Kopienā, īsteno pilnvaras, kuras tam piešķir šis Līgums.

Eiropas Parlamenta locekļu skaits nepārsniedz septiņus simtus.

190. pants (bijušais 138. pants)

1. Kopienā apvienoto valstu tautu pārstāvjus Eiropas Parlamentā ievēlē vispārējās tiesās vēlēšanās.

2. Dalībvalstis ievēlē šādu pārstāvju skaitu:

Beļģija	25
Dānija	16
Vācija	99
Grieķija	25
Spānija	64
Francija	87
Īrija	15
Itālija	87
Luksemburga	6
Nīderlande	31
Austrija	21
Portugāle	25
Somija	16
Zviedrija	22
Apvienotā Karaliste	87

Ja šo punktu groza, katrā dalībvalstī ievēlētu pārstāvju skaitam jānodrošina Kopienā apvienoto valstu tautu pienācīga pārstāvība.

3. Pārstāvjus ievēlē uz pieciem gadiem.

4. Eiropas Parlaments izstrādā priekšlikumu par vispārējām tiesām vēlēšanām saskaņā ar vienotu procedūru visās dalībvalstīs vai saskaņā ar visām dalībvalstīm kopīgiem principiem.

Šāpēc pieņem piekrišanu no Eiropas Parlamenta, kas pieņem lēmumu ar visu savu locekļu balsu vairākumu, Padome vienprātīgi pieņem attiecīgus noteikumus un iesaka dalībvalstīm tos pieņemt saskaņā ar katras valsts attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

5. Eiropas Parlaments, iepriekš lūdzot Komisiju sniegt atzinumu, kā arī saņemis Padomes apstiprinājumu, ko tā pieņemusi vienprātīgi, pieņem noteikumus un vispārīgus nosacījumus, kas reglamentē Parlamenta locekļu pienākumu izpildi.

191. pants (bijušais 138.a pants)

Politiskās partijas Eiropas līmenī ir svarīgas kā Savienības integrācijas faktors. Tās veicina Eiropas apziņu un Eiropas Savienības pilsoņu politiskās gribas izpausmi.

192. pants (bijušais 138.b pants)

Ciktāl tas paredzēts šajā Līgumā, Eiropas Parlaments, īstenojot pilnvaras, ko paredz 189.b un 189.c pantā noteiktās procedūras, kā arī izsakot piekrišanu vai sniedzot konsultatīvus atzinumus, piedalās procesā, kas vērsts uz Kopienas tiesību aktu pieņemšanu.

Eiropas Parlaments ar sava vairākuma lēmumu var Komisijai lūgt attiecīgus priekšlikumus par jautājumiem, attiecībā uz kuriem pēc Eiropas Parlamenta apsvērumiem šī Līguma īstenošanai vajadzīgs Kopienas tiesību akts.

193. pants (bijušais 138.c pants)

Pildot savus pienākumus, Eiropas Parlaments, ja to lūdz ceturtā daļa tā locekļu, var izveidot pagaidu Izmeklēšanas komiteju, lai – neskarot pilnvaras, ko šis Līgums piešķir citām iestādēm vai struktūrām – izskatītu pārkāpumus vai administratīvas kļūmes, kas pieļautas, īstenojot Kopienas tiesību aktus, izņemot gadījumus, kad pārbaudāmos faktus izskata tiesa un kamēr tiesvedība nav izbeigta.

Pagaidu Izmeklēšanas komiteja beidz pastāvēt, kad tā iesniegusi ziņojumu.

Sīkākus noteikumus par to, kā īstenot izmeklēšanas tiesības, nosaka Eiropas Parlaments, Padome un Komisija, savstarpēji vienojoties.

194. pants (bijušais 138.d pants)

Jebkuram Eiropas Savienības pilsonim, kā arī jebkurai fiziskai personai, kas dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kurai ir juridiskā adrese kādā dalībvalstī, ir tiesības individuāli vai arī kopā ar citiem pilsoņiem vai personām iesniegt lūgumrakstus Eiropas Parlamentā par jautājumiem, kas ir Kopienas kompetencē un kas tieši skar šo pilsoni vai personu.

195. pants (bijušais 138.e pants)

1. Eiropas Parlaments ieceļ ombudu, kas ir pilnvarots no jebkura Eiropas Savienības pilsoņa vai fiziskas personas, kura dzīvo kādā dalībvalstī, vai no juridiskas personas, kuras juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, pieņemt sūdzības par Kopienas iestāžu vai struktūru pieļautām administratīvām kļūmēm, izņemot kļūmes, ko, pildot tiesu iestādes pienākumus, pieļāvuši Tiesa un Pirmās instances tiesa.

Ombuds saskaņā ar saviem pienākumiem vai nu pēc paša ierosmes, vai, pamatojoties uz sūdzībām, kas iesniegtas viņam tieši vai arī ar Eiropas Parlamenta locekļa starpniecību, izskata sūdzības, kuras uzskata par pamatotām, izņemot gadījumus, kad pārbaudāmos faktus izskata tiesa, vai tiesvedība lietā ir pabeigta. Ja ombuds konstatē administratīvu kļūmi, viņš par šo jautājumu ziņo attiecīgai iestādei, kurai ir trīs mēneši laika, lai savu viedokli darītu zināmu ombudam. Tad ombuds nodod ziņojumu Eiropas Parlamentam un attiecīgai iestādei. Personai, kas iesniegusi sūdzību, dara zināmu šādas izmeklēšanas iznākumu.

Ombuds iesniedz Eiropas Parlamentam gadskārtēju ziņojumu par izmeklēšanas iznākumu.

2. Pēc Eiropas Parlamenta ievēlēšanas uz tā pilnvaru laiku ieceļ ombudu. Ombudu var iecelt atkārtoti.

Tiesa pēc Eiropas Parlamenta lūguma var atlaist ombudu, ja viņš vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu.

3. Pildot pienākumus, ombuds ir pilnīgi neatkarīgs. Pildot pienākumus, viņš ne no viena nelūdz un nepieņem norādījumus. Amata pilnvaru laikā ombuds nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu.

4. Eiropas Parlaments, iepriekš lūdzot Komisiju sniegt atzinumu, kā arī saņēmis Padomes apstiprinājumu, ko tā pieņēmusi ar kvalificētu balsu vairākumu, pieņem noteikumus un vispārējus nosacījumus, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi.

196. pants (bijušais 139. pants)

Eiropas Parlaments sanāk gadskārtējās sesijās. Tas bez īpaša paziņojuma sanāk marta otrajā otrdienā.

Eiropas Parlaments var sanākt ārkārtas sesijā pēc savu locekļu vairākuma lūguma, kā arī pēc Padomes vai pēc Komisijas lūguma.

197. pants (bijušais 140. pants)

Eiropas Parlaments no savu locekļu vidus ievēlē priekšsēdētāju un prezidiju.

Komisijas locekļi var piedalīties visās sēdēs, un viņi var izteikties Komisijas vārdā, ja ir izteikuši tādu vēlēšanos.

Komisija mutiski vai rakstiski atbild uz jautājumiem, ko tai iesniedz Eiropas Parlaments vai tā locekļi.

Eiropas Parlaments uzklauša Padomi saskaņā ar noteikumiem, kurus Padome paredzējusi savā reglamentā.

198. pants (bijušais 141. pants)

Ja vien šis Līgums neparedz citādu procedūru, Eiropas Parlaments pieņem lēmumu ar absolūtu nodoto balsu vairākumu.

Kvorumu nosaka tās reglaments.

199. pants (bijušais 142. pants)

Eiropas Parlaments ar tā locekļu vairākuma lēmumu pieņem savu reglamentu.

Eiropas Parlamenta sēžu protokolus publicē tā, kā paredz tā reglaments.

200. pants (bijušais 143. pants)

Eiropas Parlaments atklātā sēdē apspriež gadskārtējo pārskata ziņojumu, ko iesniedz Komisija.

201. pants (bijušais 144. pants)

Ja apspriešanai ir iesniegts priekšlikums izteikt neuzticību Komisijai, Eiropas Parlaments par to balso ne agrāk kā trīs dienas pēc tā iesniegšanas un vienīgi atklātā balsojumā.

Ja Eiropas Parlaments priekšlikumu izteikt neuzticību pieņem ar divām trešdaļām balsu, ko nodevis Eiropas Parlamenta locekļu vairākums, visa Komisija atkāpjas no amata. Komisijas locekļi turpina veikt kārtējos pienākumus, kamēr viņus nomaina saskaņā ar 214. pantu. Šādā gadījumā amata pilnvaru laiks tiem Komisijas locekļiem, kas iecelti viņu vietā, beidzas dienā, kad būtu beidzies tās Komisijas pilnvaru laiks, kura ir atkāpusies.

2. iedaļa
Padome

202. pants (bijušais 145. pants)

Lai nodrošinātu šajā Līgumā izvirzīto mērķu sasniegšanu, Padome saskaņā ar šajā Līgumā paredzētajiem nosacījumiem

– nodrošina dalībvalstu vispārējās ekonomikas politikas koordināciju;

– ir tiesīga pieņemt lēmumus;

– ar tās pieņemtiem tiesību aktiem pilnvaro Komisiju īstenot Padomes pieņemtus noteikumus. Padome var izvirzīt noteiktas prasības, kas attiecas uz šo pilnvaru īstenošanu. Īpašos gadījumos Padome var arī paturēt tiesības tieši īstenot izpildes pilnvaras. Šim procedūrām jāaskan ar principiem un noteikumiem, ko Padome pēc Komisijas priekšlikuma, saņēmusi Eiropas Parlamenta atzinumu, iepriekš pieņēmusi ar vienprātīgu lēmumu.

203. pants (bijušais 146. pants)

Padomē no katras dalībvalsts ir pa vienam pārstāvim ministra līmenī, kas pilnvarots uzņemties saistības šīs dalībvalsts valdības vārdā.

Priekšsēdētāja amatu pēc kārtas ieņem visas Padomē pārstāvētās dalībvalstis uz sešiem mēnešiem tādā secībā, kādu Padome apstiprina ar vienprātīgu lēmumu.

204. pants (bijušais 147. pants)

Padome sanāk, ja to sasauc tās priekšsēdētājs pēc paša ierosmes vai arī pēc kāda tās locekļa vai Komisijas lūguma.

205. pants (bijušais 148. pants)

1. Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, Padome pieņem lēmumus ar tās locekļu balsu vairākumu.

2. Kad Padomei jāpieņem lēmums ar kvalificētu balsu vairākumu, tās locekļu balsu sadalījums ir šāds:

Beļģija	5
Dānija	3
Vācija	10
Grieķija	5
Spānija	8
Francija	10
Īrija	3
Itālija	10
Luksemburga	2
Nīderlande	5
Austrija	4
Portugāle	5
Somija	3
Zviedrija	4
Apvienotā Karaliste	10

Lai Padome pieņemtu kādu lēmumu, vajag vismaz

– 62 balsis “par”, ja šis Līgums paredz pieņemt lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma;

– 62 balsis “par”, ko nodevuši vismaz 10 locekļi – pārējos gadījumos.

3. Klātesošu vai pārstāvētu locekļu atturēšanās neliedz Padomei pieņemt lēmumus, kuriem vajadzīga vienprātība.

206. pants (bijušais 150. pants)

Balsošanā katrs Padomes loceklis var balsot tikai viena cita locekļa vārdā.

207. pants (bijušais 151. pants)

1. Komiteja, kurā ir dalībvalstu pastāvīgie pārstāvji, atbild par Padomes darba sagatavošanu un Padomes doto uzdevumu izpildi. Gadījumos, kas paredzēti Padomes reglamentā, komiteja var pieņemt lēmumus par procedūru.

2. Padomei palīdz Ģenerālsēkretariāts, ko vada ģenerālsēkretārs – Augstais pārstāvis kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā, kam palīdz ģenerālsēkretāra vietnieks, kurš atbild par Ģenerālsēkretariāta darbu. Ģenerālsēkretāru un ģenerālsēkretāra vietnieku ar vienprātīgu lēmumu ieceļ Padome.

Padome pieņem lēmumu par Ģenerālsēkretariāta uzbūvi.

3. Padome pieņem savu reglamentu.

Lai piemērotu 255. panta 3. punktu, Padome šajā reglamentā paredz nosacījumus, ar kādiem Padomes dokumenti ir pieejami atklātībai. Šā punkta sakarā Padome nosaka tos gadījumus, kuros jāuzskata, ka tā pieņem lēmumu likumdevējas statusā, lai šajos gadījumos dokumenti būtu brīvāk pieejami, reizē tomēr saglabājot lēmumu pieņemšanas procesa efektivitāti. Kad Padome pieņem lēmumu likumdevējas statusā, balsošanas rezultātus un balsojuma skaidrojumus, kā arī protokolā ietvertos paziņojumus noteikti dara zināmus atklātībai.

208. pants (bijušais 152. pants)

Padome var lūgt, lai Komisija veic tādu izpēti, kādu Padome uzskata par vēlamu kopīgo mērķu sasniegšanai, un iesniedz Padomei attiecīgus priekšlikumus.

209. pants (bijušais 153. pants)

Padome, saņemusi Komisijas atzinumu, pieņem noteikumus šajā Līgumā paredzēto komiteju darbības reglamentēšanai.

210. pants (bijušais 154. pants)

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka algas, pabalstus un pensijas Komisijas priekšsēdētājam un locekļiem, kā arī Tiesas priekšsēdētājam, tiesnešiem, ģenerāladvokātiem un sekretāram. Padome tāpat ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka arī citus maksājumus, kas paredzēti kā atlīdzība, kura nav atalgojums.

3. iedaļa Komisija

211. pants (bijušais 155. pants)

Lai nodrošinātu pareizu kopējā tirgus darbību un attīstību, Komisija

– nodrošina to, ka piemēro šo Līgumu un īsteno pasākumus, ko saskaņā ar šo Līgumu ir noteikušas iestādes;

– izstrādā ieteikumus vai sniedz atzinumus par šajā Līgumā ietvertiem jautājumiem, ja Līgums to skaidri paredz vai ja Komisija uzskata to par vajadzīgu;

– īsteno patstāvīgas lēmējtiesības un piedalās Padomes un Eiropas Parlamenta tiesību aktu sagatavošanā, kā to paredz šis Līgums;

– īsteno pilnvaras, ko Komisijai piešķirusi Padome tās pieņemto noteikumu īstenošanai.

212. pants (bijušais 156. pants)

Komisija katru gadu vismaz vienu mēnesi pirms Eiropas Parlamenta sesijas sākuma publicē pārskata ziņojumu par Kopienas darbību.

213. pants (bijušais 157. pants)

1. Komisijā ir divdesmit locekļu, kurus izraugās, pamatojoties uz viņu vispārējo kompetenci, un kuru neatkarība nav apšaubāma.

Padome ar vienprātīgu lēmumu var mainīt Komisijas locekļu skaitu.

Par Komisijas locekļiem var būt tikai dalībvalstu pilsoņi.

Komisijā jābūt vismaz vienam pilsonim no katras dalībvalsts, tomēr ne vairāk kā diviem Komisijas locekļiem drīkst būt vienas un tās pašas valsts pilsonība.

2. Komisijas locekļi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Pildot pienākumus, viņi nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas struktūras norādījumus. Viņi atturas no jebkuras rīcības, kas nav saderīga ar viņu pienākumiem. Visas dalībvalstis apņemas ievērot šo principu un nemēģināt ietekmēt Komisijas locekļus, kad viņi veic amata pienākumus.

Komisijas locekļi amata pilnvaru laikā nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu. Stājoties amatā, viņi svinīgi solās, ka gan pilnvaru laikā, gan vēlāk viņi ievēros amata uzliktos pienākumus, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi attiecībā uz dažu amatu un priekšrocību pieņemšanu pēc tam, kad viņu pilnvaras ir beigušās. Šo pienākumu neievērošanas gadījumā Tiesa pēc Padomes vai Komisijas lūguma var noteikt, ka attiecīgo Komisijas locekli atkarībā no apstākļiem atlaiz saskaņā ar 216. pantu, vai arī viņam atņem tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām.

214. pants (bijušais 158. pants)

1. Komisijas locekļus saskaņā ar 2. punktā paredzēto procedūru ieceļ uz pieciem gadiem, vajadzības gadījumā ievērojot 201. pantu.

Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

2. Dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties, izvirza kandidātu Komisijas priekšsēdētāja amatam; šo kandidatūru apstiprina Eiropas Parlaments.

Dalībvalstu valdības, vienojoties ar izvirzīto priekšsēdētāja kandidātu, izvirza pārējo Komisijas locekļu kandidātus.

Par izvirzīto Komisijas priekšsēdētāja kandidātu un pārējiem Komisijas locekļu kandidātiem Eiropas Parlaments balso kopumā. Kad Eiropas Parlaments priekšsēdētāju un pārējos Komisijas locekļus apstiprinājis, viņus ieceļ amatā, savstarpēji vienojoties dalībvalstu valdībām.

215. pants (bijušais 159. pants)

Izņemot parastas nomaņas vai nāves gadījumus, Komisijas locekļu pienākumi beidzas, kad viņi atkāpjas vai viņus atlaiz no amata.

Savstarpēji vienojoties dalībvalstu valdībām, šādā brīvā amata vietā uz atlikušo locekļa amata pilnvaru laiku ieceļ jaunu Komisijas locekli. Padome var vienprātīgi pieņemt lēmumu par to, ka brīvajā amata vietā nav jāieceļ jauns loceklis.

Priekšsēdētāja atkāpšanās, atlaišanas vai nāves gadījumā viņu nomaina uz atlikušo amata pilnvaru laiku. Priekšsēdētāja nomaņai piemēro 214. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

Izņemot gadījumus, kad Komisijas locekļus atlaiz no amata saskaņā ar 216. pantu, viņi paliek amatā līdz nomaņai.

216. pants (bijušais 160. pants)

Ja kāds Komisijas loceklis vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu, Tiesa pēc Padomes vai Komisijas pieteikuma var viņu atlaist no amata.

217. pants (bijušais 161. pants)

Komisija no savu locekļu vidus var iecelt vienu vai divus priekšsēdētāja vietniekus.

218. pants (bijušais 162. pants)

1. Padome un Komisija apspriežas un, savstarpēji vienojoties, nosaka sadarbības formas.

2. Komisija pieņem savu reglamentu, lai nodrošinātu to, ka gan tā, gan tās struktūrvienības darbojas saskaņā ar šo Līgumu. Tā nodrošina, ka reglaments tiek publicēts.

219. pants (bijušais 163. pants)

Komisija strādā tās priekšsēdētāja politiskā vadībā.

Komisija pieņem lēmumu ar tās locekļu balsu vairākumu; viņu skaits noteikts 213. pantā.

Komisija ir tiesīga lemt tikai tad, ja ir klāt reglamentā paredzētais locekļu skaits.

4. iedaļa Tiesa

220. pants (bijušais 164. pants)

Tiesa nodrošina tiesiskumu šā Līguma interpretēšanā un piemērošanā.

221. pants (bijušais 165. pants)

Tiesā ir 15 tiesnešu.

Tiesa sanāk plenārsēdēs. Tā var arī veidot palātas ar trim, pieciem vai septiņiem tiesnešiem katrā, vai nu lai veiktu attiecīgu iepriekšēju izmeklēšanu, vai lai izskatītu noteiktu kategoriju lietas saskaņā ar šajā nolūkā izstrādātiem noteikumiem.

Tiesa sanāk plenārsēdē, ja to lūdz dalībvalsts vai Kopienas iestāde, kas ir puse tiesas procesā.

Pēc Tiesas lūguma Padome ar vienprātīgu lēmumu var palielināt tiesnešu skaitu un veikt vajadzīgos pielāgojumus šā panta otrajā un trešajā daļā, kā arī 223. panta otrajā daļā.

222. pants (bijušais 166. pants)

Tiesai palīdz astoņi ģenerālvokāti. Tomēr laikā no 1995. gada 1. janvāra līdz 2000. gada 6. oktobrim ieceļ deviņus ģenerālvokātus.

Ģenerālvokāta pienākums ir, ievērojot pilnīgu objektivitāti un neatkarību, atklātā tiesas sēdē izteikt pamatotos secinājumus par lietām, kas nodotas izskatīšanai Tiesā, lai palīdzētu Tiesai veikt 220. pantā paredzētos pienākumus.

Pēc Tiesas lūguma Padome ar vienprātīgu lēmumu var palielināt ģenerālvokātu skaitu un veikt vajadzīgos pielāgojumus 223. panta trešajā daļā.

223. pants (bijušais 167. pants)

Tiesnešus un ģenerālvokātus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kuras atbilst prasībām attiecībā uz tiesnešu augstākajiem amatiem savās valstīs, vai kas ir juristi ar atzītu kompetenci; viņus uz sešiem gadiem amatā ieceļ dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties.

Ik pēc trijiem gadiem tiesnešus daļēji nomaina. Pārmaiņus nomaina pa astoņiem un septiņiem tiesnešiem.

Ik pēc trijiem gadiem ģenerālvokātus daļēji nomaina. Ikreiz nomaina četrus ģenerālvokātus.

Tiesnešus un ģenerālvokātus, kas atstāj amatu, var iecelt amatā atkārtoti.

Tiesneši uz trijiem gadiem no sava vidus ievēl Tiesas priekšsēdētāju. Viņu var ievēlēt atkārtoti.

224. pants (bijušais 168. pants)

Tiesa ieceļ sekretāru un pieņem noteikumus, kas reglamentē viņa pienākumus.

225. pants (bijušais 168.a pants)

1. Tiesai izveido Pirmās instances tiesu, kuras kompetencē ir izskatīt un izlemt pirmajā instancē dažu kategoriju lietas, ko nosaka saskaņā ar 2. punktu un par kurām apelāciju Tiesā var iesniegt vienīgi par tiesību jautājumiem un saskaņā ar Tiesas Statūtos ietvertiem nosacījumiem. Pirmās instances tiesas kompetencē nav izskatīt un izlemt jautājumus, kas iesniegti saskaņā ar 234. pantu, lai saņemtu prejudiciālu nolēmumu.

2. Padome pēc Tiesas lūguma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Komisiju, vienprātīgi nosaka 1. punktā minētās lietu kategorijas, kā arī Pirmās instances tiesas sastāvu, un pieņem vajadzīgos pielāgojumus un papildu noteikumus Tiesas Statūtos. Ja vien Padome nenolemj ko citu, uz Pirmās Instances tiesu attiecas šā Līguma noteikumi par Tiesu, jo īpaši Protokols par Tiesas Statūtiem.

3. Pirmās instances tiesas locekļus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kuras atbilst prasībām attiecībā uz tiesnešu amatiem; viņus uz sešiem gadiem amatā ieceļ dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties. Tiesas sastāvu daļēji atjauno ik pēc trijiem gadiem. Tiesas locekļus, kas atstāj amatu, var iecelt amatā atkārtoti.

4. Pirmās instances tiesa ar Tiesas piekrišanu izstrādā savu reglamentu. Šim reglamentam vajadzīgs vienprātīgs Padomes apstiprinājums.

226. pants (bijušais 169. pants)

Ja Komisija uzskata, ka dalībvalsts nav izpildījusi kādu šajā Līgumā paredzētu pienākumu, tā sniedz argumentētu atzinumu par attiecīgo jautājumu, vispirms dodot attiecīgai valstij iespēju sniegt savus paskaidrojumus.

Ja attiecīgā valsts Komisijas noteiktajā termiņā neizpilda šā atzinuma prasības, Komisija var griezties Tiesā.

227. pants (bijušais 170. pants)

Dalībvalsts, kas uzskata, ka cita dalībvalsts nav izpildījusi kādu šajā Līgumā paredzētu pienākumu, var griezties Tiesā.

Pirms dalībvalsts griežas Tiesā sakarā ar citas dalībvalsts iespējamo šajā Līgumā paredzēta pienākuma pārkāpumu, tai jāgriežas Komisijā.

Komisija sniedz argumentētu atzinumu, vispirms dodot visām iesaistītām valstīm iespēju gan mutiski, gan rakstiski izteikt viedokli un apsvērumus par otras puses viedokli.

Ja Komisija nav sniegusi atzinumu trijos mēnešos pēc dienas, kad tai nodots attiecīgais jautājums, atzinuma trūkums neliedz griezties Tiesā.

228. pants (bijušais 171. pants)

1. Ja Tiesa konstatē, ka dalībvalsts nav izpildījusi kādu šajā Līgumā paredzētu pienākumu, šai valstij jāveic pasākumi, kas vajadzīgi Tiesas sprieduma izpildei.

2. Ja Komisija atzīst, ka attiecīgā dalībvalsts nav veikusi šādus pasākumus, tā, vispirms dodot šai valstij iespēju iesniegt apsvērumus, sniedz argumentētu atzinumu, norādot jautājumus, kuros attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi Tiesas spriedumu.

Ja attiecīgā dalībvalsts neveic vajadzīgos pasākumus, lai Komisijas noteiktajā termiņā izpildītu Tiesas spriedumu, Komisija var griezties Tiesā. Tādā gadījumā tā norāda sodanaudu vai kavējuma naudu, kas jāmaksā attiecīgajai dalībvalstij un ko Komisija konkrētajos apstākļos uzskata par piemērotu.

Ja Tiesa konstatē, ka attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi tās spriedumu, tā var šai valstij uzlikt sodanaudu vai kavējuma naudu.

Šī procedūra neskar 227. pantu.

229. pants (bijušais 172. pants)

Regulas, ko saskaņā ar šo Līgumu pieņem Eiropas Parlaments kopā ar Padomi, kā arī Padome, var piešķirt Tiesai neierobežotu jurisdikciju attiecībā uz šajās regulās paredzētajām sankcijām.

230. pants (bijušais 173. pants)

Tiesa izskata jautājumus par to, cik likumīgi ir Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgi pieņemtie tiesību akti, kā arī Padomes, Komisijas un ECB pieņemtie tiesību akti, izņemot ieteikumus un atzinumus, kā arī tādi Eiropas Parlamenta tiesību akti, kas pieņemti, lai radītu tiesiskas sekas *vis-a-vis* trešām personām.

Šajā nolūkā Tiesas jurisdikcijā ir kādas dalībvalsts, Padomes vai Komisijas celtas prasības sakarā ar kompetences trūkumu, būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem, šā Līguma vai jebkuru ar tā piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem, kā arī sakarā ar pilnvaru nepareizu izmantošanu.

Tiesas jurisdikcijā ar tādiem pašiem nosacījumiem ir prasības, ko savu prerogatīvu aizsardzības nolūkā ceļ Eiropas Parlaments, Revīzijas palāta un ECB.

Jebkura fiziska vai juridiska persona ar tiem pašiem nosacījumiem var griezties Tiesā par lēmumu, kas adresēts šai personai, vai par lēmumu, kas – kaut arī regulas vai lēmuma formā adresēts citai personai – tomēr šo personu skar tieši un individuāli.

Tiesvedība, ko paredz šis pants, atkarībā no apstākļiem jāuzsāk divos mēnešos pēc tam, kad vai nu tiesību akts publicēts vai darīts zināms attiecīgajai personai vai, ja tas nenotiek, tad no dienas, kad tas šai personai kļuvis zināms.

231. pants (bijušais 174. pants)

Ja prasība ir pamatota, Tiesa attiecīgo tiesību aktu pasludina par spēkā neesošu.

Pasludinot regulu par spēkā neesošu, Tiesa, ja uzskata par vajadzīgu, nosaka, kuras no šīs regulas sekām jāuzskata par saistošām.

232. pants (bijušais 175. pants)

Ja Eiropas Parlaments, Padome vai Komisija nepieņem lēmumu, tādējādi pārkāpjot šo Līgumu, citas Kopienas iestādes un dalībvalstis var griezties Tiesā, lai konstatētu šo pārkāpumu.

Šāda rīcība ir pieļaujama vienīgi tad, ja attiecīgā iestāde vispirms ir aicināta pieņemt lēmumu. Ja divos mēnešos pēc aicinājuma iestāde nav formulējusi savu nostāju, prasību var celt nākamajos divos mēnešos.

Jebkura fiziska vai juridiska persona atbilstīgi iepriekšējās panta daļās izklāstītajiem nosacījumiem var griezties Tiesā sakarā ar to, ka Kopienas iestāde nav adresējusi šai personai kādu tiesību aktu, izņemot ieteikumus vai atzinumus.

Tiesas jurisdikcijā ar tādiem pašiem nosacījumiem ir prasības, ko ceļ ECB jomās, kas ir tās kompetencē, kā arī prasības, kas celtas pret ECB.

233. pants (bijušais 176. pants)

Iestādei vai iestādēm, kuru pieņemtie akti ir pasludināti par spēkā neesošiem vai kuru bezdarbība ir atzīta par tādu, kas ir pretrunā šim Līgumam, ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai pildītu Tiesas spriedumu.

Šis pienākums neiespaido tos pienākumus, kas izriet no 215. panta otrās daļas piemērošanas.

Šis pants attiecas arī uz ECB.

234. pants (bijušais 177. pants)

Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par

a) šā Līguma interpretāciju;

b) Kopienas iestāžu un ECB tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju;

c) ar Padomes lēmumu dibinātu struktūru statūtu interpretāciju, ja minētie statūti to paredz.

Ja šādu jautājumu ierosina kādas dalībvalsts tiesā, šī tiesa, ja tā uzskata, ka ir vajadzīgs Tiesas lēmums par šo jautājumu, lai šī tiesa varētu sniegt spriedumu, var lūgt, lai Tiesa sniedz nolēmumu par šo jautājumu.

Ja šādu jautājumu ierosina par lietu, ko izskata dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, tad šai dalībvalsts tiesai jāgriežas Tiesā.

235. pants (bijušais 178. pants)

Tiesas kompetencē ir izskatīt lietas par kaitējuma novēršanu, ko paredz 288. panta otrā daļa.

236. pants (bijušais 179. pants)

Ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko paredz Civildienesta noteikumi vai Nodarbināšanas kārtība, Tiesas jurisdikcijā ir visas domstarpības starp Kopienas un tās darbiniekiem.

237. pants (bijušais 180. pants)

Tiesas kompetencē, ievērojot turpmāk norādītos ierobežojumus, ir izskatīt lietas par domstarpībām, kas attiecas uz

a) to, kā dalībvalstis pilda Eiropas Investīciju bankas Statūtu uzliktos pienākumus. Šajā sakarā bankas Direktoru padomei ir pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas ar 226. pantu;

b) Eiropas Investīciju bankas Valdes paredzētiem pasākumiem. Šajā sakarā jebkura dalībvalsts, Komisija vai bankas Direktoru padome var griezties Tiesā, ņemot vērā 230. pantā izklāstītos nosacījumus;

c) Eiropas Investīciju bankas Direktoru padomes paredzētiem pasākumiem. Par šādiem pasākumiem tiesvedību var ierosināt vienīgi dalībvalsts vai Komisija, ņemot vērā 230. pantā izklāstītos nosacījumus un vienīgi tāpēc, ka – paredzot šādus pasākumus – nav ievērota bankas Statūtu 21. panta 2., 5., 6. un 7. punktā noteiktā procedūra;

d) to, kā valstu centrālās bankas pilda šā Līguma un ECBS Statūtu uzliktos pienākumus. Šajā sakarā ECB Padomes pilnvaras attiecībā pret valstu centrālajām bankām ir tādas pašas kā tās, kas ar 226. pantu piešķirtas Komisijai attiecībā pret dalībvalstīm. Ja Tiesa konstatē, ka valsts centrālā banka nav izpildījusi kādu šajā Līgumā uzlikto pienākumu, attiecīgajai bankai jāveic vajadzīgie pasākumi, lai pildītu Tiesas spriedumu.

238. pants (bijušais 181. pants)

Tiesas kompetencē ir sniegt spriedumus saskaņā ar visām šķīrējklauzulām, kas ietvertas publisko tiesību vai privāttiesību līgumos, kurus noslēgusi Kopiena vai kuri noslēgti tās vārdā.

239. pants (bijušais 182. pants)

Tiesas jurisdikcijā ir visas dalībvalstu domstarpības, kas attiecas uz šā Līguma priekšmetu, ja šis jautājums tiek iesniegts Tiesai saskaņā ar pušu īpašu vienošanos.

240. pants (bijušais 183. pants)

Domstarpības, kurās viena puse ir Kopiena, tāpat ir dalībvalstu tiesu jurisdikcijā, izņemot gadījumus, kad šis Līgums paredz Tiesas jurisdikciju.

241. pants (bijušais 184. pants)

Lietās, kurās izskata Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgi pieņemtās regulas, vai arī Padomes, Komisijas vai ECB pieņemtās regulas, jebkura puse var atsaukties uz 230. panta otrajā daļā izklāstītajiem iemesliem, lai Tiesā pierādītu, ka attiecīgā regula nav piemērojama, arī tad ja ir beidzies 230. panta piektajā daļā noteiktais termiņš.

242. pants (bijušais 185. pants)

Lietas izskatīšana Tiesā neaptur attiecīgā akta piemērošanu. Ja attiecīgajos apstākļos Tiesa to uzskata par vajadzīgu, tā tomēr var dot rīkojumu apturēt apstrīdētā akta piemērošanu.

243. pants (bijušais 186. pants)

Tiesa visās tai iesniegtajās lietās var noteikt dažādus vajadzīgos pagaidu pasākumus.

244. pants (bijušais 187. pants)

Tiesas spriedumus izpilda saskaņā ar 256. pantā izklāstītiem nosacījumiem.

245. pants (bijušais 188. pants)

Tiesas Statūti ir izklāstīti atsevišķā protokolā.

Padome pēc Tiesas lūguma, apspriedusies ar Komisiju un Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu var grozīt Statūtu III sadaļu.

Tiesa pieņem savu reglamentu. Šim reglamentam vajadzīgs vienprātīgs Padomes apstiprinājums.

5. iedaļa

Revīzijas palāta

246. pants (bijušais 188.a pants)

Revīzijas palāta veic revīziju.

247. pants (bijušais 188.b pants)

1. Revīzijas palātā ir 15 locekļi.

2. Revīzijas palātas locekļus izraugās no personām, kas savās valstīs darbojušās vai darbojas neatkarīgās revīzijas iestādēs vai ir īpaši kvalificētas šim amatam. Viņu neatkarībai ir jābūt neapšaubāmai.

3. Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu uz sešiem gadiem ieceļ Revīzijas palātas locekļus. Revīzijas palātas locekļus var iecelt atkārtoti.

Viņi uz trijiem gadiem no sava vidus ievēlē Revīzijas palātas priekšsēdētāju. Priekšsēdētāju var ievēlēt atkārtoti.

4. Revīzijas palātas locekļi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Pildot pienākumus, viņi nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas struktūras norādījumus. Viņi atturas no jebkuras rīcības, kas nav saderīga ar viņu pienākumiem.

5. Revīzijas palātas locekļi amata pilnvaru laikā nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu. Stājoties amatā, viņi svinīgi solās, ka gan pilnvaru laikā, gan vēlāk viņi ievēros amata uzliktos pienākumus, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi attiecībā uz dažu amatu un priekšrocību pieņemšanu pēc tam, kad viņu pilnvaras ir beigušās.

6. Izņemot parastas nomaņas vai nāves gadījumus, Revīzijas palātas locekļa amata pienākumi beidzas, kad viņš atkāpjas no amata vai viņu ar Tiesas lēmumu atlaiž saskaņā ar šā panta 7. punktu.

Uz atlikušo amata pilnvaru laiku brīvajā amata vietā ieceļ jaunu Revīzijas palātas locekli.

Izņemot gadījumus, ja Revīzijas palātas locekļus atlaiž, viņi paliek amatā līdz nomaņai.

7. Revīzijas palātas locekli var atlaist no amata vai atņemt viņam tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām tikai tad, ja Tiesa pēc Revīzijas palātas lūguma konstatē, ka viņš vairs neatbilst vajadzīgajiem nosacījumiem vai nepilda amata pienākumus.

8. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka Revīzijas palātas priekšsēdētāju un locekļu nodarbinātības kārtību, jo īpaši viņu algas, pabalstus un pensijas. Padome tāpat ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka citus maksājumus, kas paredzēti kā atlīdzība, kura nav atalgojums.

9. Noteikumi, kas Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās attiecas uz Tiesas tiesnešiem, attiecas arī uz Revīzijas palātas locekļiem.

248. pants (bijušais 188.c pants)

1. Revīzijas palāta pārbauda visu Kopienas ieņēmumu un izdevumu pārskatus. Tā pārbauda arī visu Kopienas izveidoto struktūru ieņēmumu un izdevumu pārskatus, ciktāl attiecīgais izveides akts neaizliedz šādu pārbaudi.

Revīzijas palāta nodod Eiropas Parlamentam un Padomei atzinumu par pārskatu ticamību, kā arī par notikušo darījumu likumību un pareizību, un to publicē "Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī".

2. Revīzijas palāta pārbauda, vai visi ieņēmumi ir saņemti un visi izdevumi veikti likumīgi un pareizi, un vai finanšu vadība ir bijusi pareiza. Veicot šādas pārbaudes, tā jo īpaši ziņo par katru pārkāpumu.

Ieņēmumu revīziju veic, pārbaudot gan summas, kas pienākas Kopienai, gan tai faktiski iemaksātās summas.

Izdevumu revīziju veic, pārbaudot gan uzņemtas saistības, gan veiktos maksājumus.

Šīs revīzijas var veikt pirms attiecīgā finanšu gada bilances slēgšanas.

3. Revīzijas veic, pamatojoties uz dokumentiem, un vajadzības gadījumā uz vietas citās Kopienas iestādēs, telpās, kas pieder jebkurai struktūrai, kas Kopienas vārdā pārvalda ieņēmumus un izdevumus, un dalībvalstīs, tostarp tādu fizisku vai juridisku personu telpās, kas saņem budžeta līdzekļus. Dalībvalstīs revīziju veic sazinā ar attiecīgās valsts revīzijas iestādēm vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, ar kompetentiem dalībvalstu dienestiem. Revīzijas palāta un dalībvalstu revīzijas iestādes sadarbojas savstarpējas uzticības garā, tomēr saglabājot savu neatkarību. Minētās iestādes vai dienesti Revīzijas palātai dara zināmu, vai tās paredz piedalīties revīzijā.

Pārējās Kopienas iestādes, jebkuras struktūras, kas Kopienas vārdā pārvalda ieņēmumus un izdevumus, jebkuras fiziskas vai juridiskas personas, kas saņem budžeta līdzekļus, kā arī dalībvalstu revīzijas iestādes vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, kompetenti valstu dienesti Revīzijas palātai pēc tās lūguma iesniedz visus dokumentus vai informāciju, kas tai vajadzīga, lai veiktu savus uzdevumus.

Attiecībā uz Eiropas Investīciju bankas darbību, pārvaldot Kopienas ieņēmumus un izdevumus, Palātas tiesības piekļūt informācijai, kas ir Bankas rīcībā, reglamentē nolīgums starp Palātu, Banku un Komisiju. Ja šāda nolīguma nav, Palātai tomēr ir tiesības piekļūt informācijai, kas vajadzīga Bankas pārvaldīto Kopienas izdevumu un ieņēmumu revīzijai.

4. Revīzijas palāta pēc finanšu gada slēgšanas sagatavo gada ziņojumu. To nodod citām Kopienas iestādēm un publicē "Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī" kopā ar šo iestāžu atbildēm uz Revīzijas palātas apsvērumiem.

Revīzijas palāta var arī jebkurā laikā sniegt apsvērumus par konkrētiem jautājumiem, tostarp īpašu ziņojumu formā, un iesniegt atzinumus pēc citu Kopienas iestāžu lūguma.

Gada ziņojumus, īpašus ziņojumus vai atzinumus tā pieņem ar locekļu balsu vairākumu.

Tā palīdz Eiropas Parlamentam un Padomei īstenot to pilnvaras, kas saistītas ar budžeta izpildes kontroli.

2. nodaļa

Vairākām iestādēm kopīgi noteikumi

249. pants (bijušais 189. pants)

Lai veiktu savu uzdevumu, Eiropas Parlaments kopā ar Padomi, kā arī Padome un Komisija saskaņā ar šā Līguma noteikumiem pieņem regulas, direktīvas un lēmumus, kā arī sniedz ieteikumus vai atzinumus.

Regulas ir vispārpiemērojamas. Tās uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojamas visās dalībvalstīs.

Direktīvas tām dalībvalstīm, kurām tās adresētas, uzliek saistības attiecībā uz sasniegamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes.

Lēmumi uzliek saistības kopumā tiem, kam tie adresēti.

Ieteikumi un atzinumi neuzliek saistības.

250. pants (bijušais 189.a pants)

1. Ja saskaņā ar šo Līgumu Padome pieņem lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma, tad, lai pieņemtu lēmumu, ar ko groza šo priekšlikumu, vajadzīga vienprātība, ņemot vērā 251. panta 4. un 5. punktu.

2. Kamēr Padome nav pieņēmusi lēmumu un turpinās Kopienas tiesību akta pieņemšanas procedūra, Komisija var jebkurā laikā grozīt savu priekšlikumu.

251. pants (bijušais 189.b pants)

1. Ja sakarā ar kāda tiesību akta pieņemšanu šajā Līgumā ir atsauce uz šo pantu, piemēro turpmāk izklāstīto procedūru.

2. Komisija iesniedz priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

Padome, saņemusi Eiropas Parlamenta atzinumu, ar kvalificētu balsu vairākumu

– var pieņemt šādi grozīto tiesību aktu, ja apstiprina visus grozījumus, kas ietverti Eiropas Parlamenta atzinumā;

– var pieņemt ierosināto tiesību aktu, ja Eiropas Parlaments neierosina nekādus grozījumus;

– citos gadījumos pieņem kopēju nostāju un dara to zināmu Eiropas Parlamentam. Padome Eiropas Parlamentam pilnībā dara zināmus iemeslus, kas tai likuši pieņemt kopējo nostāju. Komisija pilnībā informē Eiropas Parlamentu par savu nostāju.

Ja trijos mēnešos pēc šādas paziņošanas Eiropas Parlaments a) apstiprina kopējo nostāju vai nepieņem nekādu lēmumu, tad attiecīgo tiesību aktu uzskata par pieņemtu saskaņā ar šo kopējo nostāju;

b) ar visu savu locekļu absolūtu balsu vairākumu noraida kopējo nostāju, tad uzskata, ka ierosinātais tiesību akts nav pieņemts;

c) ar visu savu locekļu balsu absolūtu vairākumu ierosina grozījumus kopējā nostājā, tad grozīto tekstu nodod Padomei un Komisijai, kas sniedz atzinumu par šiem grozījumiem.

3. Ja trijos mēnešos pēc tam, kad jautājums nodots Padomei, tā ar kvalificētu balsu vairākumu apstiprina visus Eiropas Parlamenta grozījumus, tad attiecīgo tiesību aktu uzskata par pieņemtu tādā formā, kā paredzēts atbilstīgi grozītajā kopējā nostājā; par grozījumiem, par kuriem Komisija sniegusi negatīvu atzinumu, Padome tomēr lēmumu pieņem vienprātīgi. Ja Padome neapstiprina visus grozījumus, Padomes priekšsēdētājs, vienojoties ar Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju, sešu nedēļu laikā sasauk Samierināšanas komitejas sanāksmi.

4. Samierināšanas komiteju veido Padomes locekļi vai viņu pārstāvji, kā arī tikpat daudz Eiropas Parlamenta pārstāvju; tās uzdevums ir panākt vienošanos par kopīgu dokumentu, ko atbalsta ar Padomes locekļu vai to pārstāvju kvalificētu balsu vairākumu un Eiropas Parlamenta pārstāvju balsu vairākumu. Komisija piedalās Samierināšanas komitejas sēdēs un nāk klajā ar ierosinājumiem, kas vajadzīgi, lai tuvinātu Eiropas Parlamenta un Padomes nostāju. Veicot šo uzdevumu, Samierināšanas komiteja izskata kopīgo nostāju, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta ierosinātajiem grozījumiem.

5. Ja sešas nedēļas pēc Samierināšanas komitejas sasaukšanas tā apstiprina kopīgu dokumentu, tad Eiropas Parlamentam, kas pieņem lēmumu ar absolūtu nodoto balsu vairākumu, un Padomei, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, pēc apstiprināšanas ir sešas nedēļas laika, lai pieņemtu apspriežamo tiesību aktu saskaņā ar kopīgo dokumentu. Ja kāda no šīm divām iestādēm minētajā laikā neapstiprina ierosināto tiesību aktu, uzskata, ka tas nav pieņemts.

6. Ja Samierināšanas komiteja neapstiprina kopīgu dokumentu, uzskata, ka ierosinātais tiesību akts nav pieņemts.

7. Šajā pantā minēto triju mēnešu un sešu nedēļu termiņu pagarina pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes ierosinājuma, bet ne vairāk kā attiecīgi par vienu mēnesi un divām nedēļām.

252. pants (bijušais 189.c pants)

Ja sakarā ar kāda tiesību akta pieņemšanu šajā Līgumā ir atsauce uz šo pantu, piemēro turpmāk izklāstīto procedūru.

a) Padome pēc Komisijas priekšlikuma, saņemusi Eiropas Parlamenta atzinumu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem kopēju nostāju.

b) Padomes kopējo nostāju dara zināmu Eiropas Parlamentam. Padome un Komisija Eiropas Parlamentam pilnībā dara zināmus iemeslus, kas likuši Padomei pieņemt tās kopējo nostāju, kā arī Komisijas nostāju.

Ja trijos mēnešos pēc šādas paziņošanas Eiropas Parlaments apstiprina šo kopējo nostāju vai arī nav pieņēmis lēmumu, Padome saskaņā ar kopējo nostāju pieņem attiecīgo tiesību aktu galīgajā variantā.

c) Eiropas Parlaments b) punktā minētajos trijos mēnešos ar visu locekļu absolūtu balsu vairākumu var ierosināt grozījumus Padomes kopējā nostājā. Eiropas Parlaments ar tādu pašu balsu vairākumu var arī noraidīt Padomes kopējo nostāju. Lēmumu dara zināmu Padomei un Komisijai.

Ja Eiropas Parlaments ir noraidījis Padomes kopējo nostāju, ir vajadzīga vienprātība, lai Padome par to pieņemtu lēmumu otrā lasījumā.

d) Komisija, ievērojot Eiropas Parlamenta ierosinātos grozījumus, mēneša laikā pārskata priekšlikumu, pamatojoties uz kuru Padome pieņēmusi tās kopējo nostāju.

Komisija reizē ar pārskatīto priekšlikumu nodod Padomei arī Eiropas Parlamenta grozījumus, ko tā nav pieņēmusi, un dara zināmu savu viedokli par tiem. Padome var vienprātīgi pieņemt šos grozījumus.

e) Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem Komisijas pārskatīto priekšlikumu.

Lai grozītu Komisijas pārskatīto priekšlikumu, Padomei jāpieņem vienprātīgs lēmums.

f) Gadījumos, kas minēti c), d) un e) punktā, Padomei lēmums jāpieņem trijos mēnešos. Ja šajā laikā nav pieņemts lēmums, uzskata, ka Komisijas priekšlikums nav pieņemts.

g) Šā panta b) un f) punktā norādītos termiņus var pagarināt ne vairāk kā par vienu mēnesi, savstarpēji vienojoties Padomei un Eiropas Parlamentam.

253. pants (bijušais 190. pants)

Regulās, direktīvās un lēmumos, ko Eiropas Parlaments pieņem kopā ar Padomi, vai ko pieņem Padome vai Komisija, norāda to pamatojumu un visus priekšlikumus vai atzinumus, kas bija jāņem, ievērojot šo Līgumu.

254. pants (bijušais 191. pants)

1. Regulas, direktīvas un lēmumus, ko pieņem saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, paraksta Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs un Padomes priekšsēdētājs, un tos publicē "Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī". Minētie akti stājas spēkā tajos norādītajā dienā, vai, ja tā nav norādīta, divdesmitajā dienā pēc to publicēšanas.

2. Padomes un Komisijas regulas, kā arī šo iestāžu direktīvas, kas adresētas visām dalībvalstīm, publicē "Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī". Minētie akti stājas spēkā tajos norādītajā dienā, vai, ja tā nav norādīta, divdesmitajā dienā pēc to publicēšanas.

3. Citas direktīvas un lēmumus paziņo visiem, kam tie adresēti, un līdz ar šādu paziņošanu tie stājas spēkā.

255. pants (bijušais 191.a pants)

1. Jebkuram Savienības pilsonim, kā arī jebkurai fiziskai personai, kas dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kam ir juridiskā adrese kādā dalībvalstī, ir tiesības piekļūt Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem, ievērojot principus un nosacījumus, ko nosaka saskaņā ar 2. un 3. punktu.

2. Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru divos gados pēc Amsterdamas Līguma stāšanās spēkā nosaka vispārējus principus un ierobežojumus, pamatojoties uz sabiedriskām vai privātām interesēm, kas reglamentē minētās tiesības piekļūt dokumentiem.

3. Katra iepriekš minētā iestāde savā reglamentā paredz īpašus noteikumus par piekļuvi tās dokumentiem.

256. pants (bijušais 192. pants)

Padomes vai Komisijas lēmumi, kas uzliek finansiālas saistības personām, kuras nav valstis, ir izpildāmi.

Izpildi reglamentē tās valsts civilprocesa normas, kurā izpilde notiek. Valsts iestāde, ko šim nolūkam norīko attiecīgās dalībvalsts valdība un dara to zināmu Komisijai un Tiesai, lēmumam pievieno izpildes rīkojumu, iepriekš pārbaudot tikai lēmuma autentiskumu.

Kad pēc attiecīgās puses lūguma ir izpildītas šīs formalitātes, minētā puse var sākt izpildi saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, griežoties tieši kompetentā iestādē.

Izpildi var apturēt tikai ar Tiesas lēmumu. Sūdzības par nepareizu izpildi tomēr ir attiecīgās valsts tiesu jurisdikcijā.

3. nodaļa

Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

257. pants (bijušais 193. pants)

Ar šo ir izveidota Ekonomikas un sociālo lietu komiteja. Komitejai ir padomdevējas statuss.

Komitejā ir dažādu ekonomisko un sociālo grupu pārstāvji, un jo īpaši ražotāju, lauksaimnieku, pārvaldātāju, darba ņēmēju, tirgotāju, amatnieku, brīvo profesiju pārstāvji un plašas sabiedrības pārstāvji.

258. pants (bijušais 194. pants)

Ekonomikas un sociālo lietu komitejas locekļu skaits ir šāds:

Beļģija	12
Dānija	9
Vācija	24
Grieķija	12
Spānija	21
Francija	24
Īrija	9
Itālija	24
Luksemburga	6
Nīderlande	12
Austrija	12
Portugāle	12
Somija	9
Zviedrija	12
Apvienotā Karaliste	24

Komitejas locekļus uz četriem gadiem ar vienprātīgu lēmumu iecel Padome. Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

Komitejas locekļus nedrīkst saistīt nekādi obligāti norādījumi. Viņi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka Komitejas locekļu atalgojumu.

259. pants (bijušais 195. pants)

1. Lai ieceltu Komitejas locekļus, katra dalībvalsts iesniedz Padomei sarakstu, kurā ir divreiz vairāk kandidātu nekā vietu, kas atvēlētas attiecīgās valsts pilsoņiem.

Veidojot Komiteju, ņem vērā vajadzību nodrošināt atbilstīgu pārstāvību dažādām ekonomiskām un sociālām grupām.

2. Padome apspriežas ar Komisiju. Tā var saņemt atzinumus no Eiropas organizācijām, kas pārstāv dažādas tautsaimniecības un sociālās jomas, kuru intereses ir saistītas ar Kopienas darbībām.

260. pants (bijušais 196. pants)

Komiteja no savu locekļu vidus uz diviem gadiem ievēl priekšsēdētāju un prezidiju.

Komiteja pieņem savu reglamentu.

Komiteju sasauc tās priekšsēdētājs pēc Padomes vai Komisijas lūguma. Tā var sanākt arī pēc pašas ierosmes.

261. pants (bijušais 197. pants)

Komitejā ir specializētas nodaļas, kas ir kompetentas galvenajās jomās, uz kurām attiecas šis Līgums.

Šīs specializētās nodaļas darbojas saskaņā ar Komitejas vispārējo kompetenci. Ar tām nedrīkst apspriesties, apejot Komiteju.

Komitejā var veidot arī apakškomitejas, kam jāsaņem atzinumu projekti par konkrētiem jautājumiem vai konkrētām jomām un jāiesniedz izskatīšanai Komitejā.

Reglaments nosaka specializēto nodaļu un apakškomiteju veidošanas metodes un kompetenci.

262. pants (bijušais 198. pants)

Padomei un Komisijai jāapspriežas ar Komiteju gadījumos, kad to paredz šis Līgums. Šis iestādes var apspriesties ar Komiteju vienmēr, kad uzskata to par lietderīgu. Tā pēc savas ierosmes var sniegt atzinumu, ja uzskata to par lietderīgu.

Padome vai Komisija, ja uzskata to par lietderīgu, Komitejas atzinuma iesniegšanai nosaka termiņu, kas nedrīkst būt mazāks par vienu mēnesi no dienas, kad priekšsēdētājs saņēmis par to paziņojumu. Ja līdz termiņa beigām atzinums nav iesniegts, tas neliedz veikt turpmāku rīcību.

Komitejas, kā arī specializētās nodaļas atzinumu kopā ar sēdes protokolu nodod Padomei un Komisijai.

Eiropas Parlaments var apspriesties ar Komiteju.

4. nodaļa Reģionu komiteja

263. pants (bijušais 198.a pants)

Ar šo ir izveidota komiteja, kurā ir reģionālo un vietējo struktūru pārstāvji, šē turpmāk “Reģionu komiteja”, un kurai ir padomdevējas statuss.

Reģionu komitejas locekļu skaits ir šāds:

Beļģija	12
Dānija	9
Vācija	24
Griekija	12
Spānija	21
Francija	24
Īrija	9
Itālija	24
Luksemburga	6
Nīderlande	12
Austrija	12
Portugāle	12
Somija	9
Zviedrija	12
Apvienotā Karaliste	24

Komitejas locekļus, kā arī tādu pašu skaitu viņu aizstājēju pēc attiecīgo dalībvalstu priekšlikumiem uz četriem gadiem iecel Padome ar vienprātīgu lēmumu. Komitejas locekļus var iecelt amatā atkārtoti. Nevienam Komitejas loceklis nedrīkst vienlaikus būt arī Eiropas Parlamenta loceklis.

Komitejas locekļus nedrīkst saistīt nekādi obligāti norādījumi. Viņi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

264. pants (bijušais 198.b pants)

Reģionu komitejas locekļi no sava vidus uz diviem gadiem ievēlē priekšsēdētāju un prezidiju.

Komiteja pieņem savu reglamentu.

Komiteju sasauk tās priekšsēdētājs pēc Padomes vai Komisijas lūguma. Tā var sanākt arī pēc pašas ierosmes.

265. pants (bijušais 198.c pants)

Padome un Komisija apspriežas ar Reģionu komiteju šajā Līgumā paredzētos gadījumos, kā arī visos citos gadījumos, kad viena no šīm iestādēm uzskata to par lietderīgu, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu sadarbību.

Padome vai Komisija, ja uzskata to par vajadzīgu, Komitejas atzinuma iesniegšanai nosaka termiņu, kas nedrīkst būt mazāks par vienu mēnesi no dienas, kad priekšsēdētājs saņēmis par to paziņojumu. Ja līdz termiņa beigām atzinums nav iesniegts, tas neliedz veikt turpmāku rīcību.

Ja atbilstīgi 262. pantam apspriežas ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, tad Padome un Komisija lūgumu sniegt atzinumu dara zināmu Reģionu komitejai. Reģionu komiteja var sniegt atzinumu, ja tā uzskata, ka attiecīgais jautājums skar īpašas reģionu intereses.

Eiropas Parlaments var apspriesties ar Reģionu komiteju.

Tā pēc savas ierosmes var sniegt atzinumu, ja uzskata to par lietderīgu.

Komitejas atzinumu kopā ar sēdes protokolu nodod Padomei un Komisijai.

5. nodaļa Eiropas Investīciju banka

266. pants (bijušais 198.d pants)

Eiropas Investīciju banka ir tiesību subjekts.

Eiropas Investīciju bankas dalībnieces ir dalībvalstis.

Eiropas Investīciju bankas Statūti ir noteikti protokolā, kas pievienots šim Līgumam.

267. pants (bijušais 198.e pants)

Eiropas Investīciju bankas uzdevums ir Kopienas interesēs veicināt līdzsvarotu un noturīgu kopējā tirgus attīstību gan darbojoties kapitāla tirgū, gan izmantojot bankas pašas resursus. Šajā nolūkā banka, kuras mērķis nav gūt peļņu, piešķir aizdevumus un dod galvojumus, tādējādi sekmējot šādu projektu finansēšanu visās tautsaimniecības nozarēs:

a) projekti mazāk attīstītu reģionu attīstībai;

b) projekti uzņēmumu modernizācijai vai pārveidošanai, vai arī tādu jaunu darbības formu attīstībai, kuras nosaka kopējā tirgus pakāpeniska izveide, ja šie projekti apjoma ziņā vai pēc būtības ir tādi, ko nevar pilnīgi finansēt no dažādiem līdzekļiem, kas ir atsevišķu dalībvalstu rīcībā;

c) projekti, kuros ieinteresētas vairākas dalībvalstis un kuri apjoma ziņā vai pēc būtības ir tādi, ko nevar pilnīgi finansēt no dažādiem līdzekļiem, kas ir atsevišķu dalībvalstu rīcībā.

Veicot uzdevumus, banka līdztekus ar atbalstu no struktūrfondiem un citiem Kopienas finanšu instrumentiem veicina investīciju programmu finansēšanu.

II SADAĻA FINANŠU NOTEIKUMI

268. pants (bijušais 199. pants)

Visus Kopienas ieņēmumus un izdevumus, tostarp tos, kas attiecas uz Eiropas Sociālo fondu, iekļauj tāmē, ko sagatavo katram finanšu gadam, un budžetā.

Administratīvos izdevumus, kas iestādēm rodas, ievērojot noteikumus, kuri Līgumā par Eiropas Savienību attiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kā arī uz sadarbību tieslietu un iekšlietu jomā, sedz no budžeta līdzekļiem. Darbības izdevumus, ko rada minēto noteikumu īstenošana, var segt no budžeta līdzekļiem saskaņā ar šajos noteikumos paredzētajiem nosacījumiem.

Budžetā ietvertajiem ieņēmumiem un izdevumiem jābūt līdzsvarotiem.

269. pants (bijušais 201. pants)

Neskarot citus ieņēmumus, budžetu pilnībā finansē no pašas resursiem.

Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus par Kopienas pašas resursu sistēmu, kurus tā iesaka dalībvalstīm pieņemt saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

270. pants (bijušais 201.a pants)

Lai nodrošinātu budžeta disciplīnu, Komisija nesniedz nekādus priekšlikumus par Kopienas tiesību aktiem, nemaina priekšlikumus un neparedz nekādus īstenošanas pasākumus, kas var būtami ietekmēt budžetu, ja nespēj nodrošināt šo priekšlikumu vai pasākumu finansējumu no Kopienas pašas resursiem, kas veidojas atbilstīgi noteikumiem, kurus Padome pieņem saskaņā ar 269. pantu.

271. pants (bijušais 202. pants)

Budžetā iekļautos izdevumus apstiprina vienam finanšu gadam, ja vien ko citu nenosaka regulas, kas pieņemtas saskaņā ar 279. pantu.

Atbilstīgi nosacījumiem, kas jāparedz saskaņā ar 209. pantu, visas apropriācijas, kas nav izlietas līdz finanšu gada beigām, izņemot tās, kuras attiecas uz personāla izdevumiem, var pārcelt tikai uz nākamo finanšu gadu.

Apropriācijas klasificē dažādās nodaļās, grupējot izdevumus pēc to būtības vai mērķa, un vajadzības gadījumā iedala sīkāk saskaņā ar regulām, kas pieņemtas atbilstīgi 279. pantam.

Eiropas Parlamenta, Padomes, Komisijas un Tiesas izdevumus uzrāda atsevišķās budžeta daļās, neskarot dažus īpaši izveidotus kopīgus izdevumu posteņus.

272. pants (bijušais 203. pants)

1. Finanšu gads ilgst no 1. janvāra līdz 31. decembrim.

2. Katra Kopienas iestāde līdz 1. jūlijam izstrādā savu paredzamo izdevumu tāmes. Komisija apvieno šīs tāmes provizorisks budžeta projektā. Tā pievieno projektam atzinumu, kurā var būt citādas tāmes.

Provizorisks budžeta projektā ir ieņēmumu tāme un izdevumu tāme.

3. Komisija iesniedz Padomei provizorisko budžeta projektu vēlākais 1. septembrī pirms budžeta izpildes gada sākuma.

Ja Padome nodomājusi atkāpties no provizorisks budžeta projekta, tā apspriežas ar Komisiju un vajadzības gadījumā arī ar citām ieinteresētām iestādēm.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem budžeta projektu un iesniedz to Eiropas Parlamentam.

4. Budžeta projektu iesniedz Eiropas Parlamentam vēlākais 5. oktobrī pirms budžeta izpildes gada sākuma.

Eiropas Parlamentam ir tiesības ar tā locekļu balsu vairākumu grozīt budžeta projektu un ar absolūtu nodoto balsu vairākumu ierosināt Padomei budžeta projekta labojumus attiecībā uz izdevumiem, kas tieši izriet no šā Līguma vai tiesību aktiem, kuri pieņemti saskaņā ar to.

Ja 45 dienās pēc budžeta projekta iesniegšanas Eiropas Parlaments to ir apstiprinājis, budžets ir pieņemts galīgajā variantā. Ja šajā laikā Eiropas Parlaments nav ne grozījis budžeta projektu, ne arī ierosinājis labojumus, budžetu uzskata par pieņemtu galīgajā variantā.

Ja šajā laikā Eiropas Parlaments ir pieņēmis grozījumus vai ierosinājis labojumus, budžeta projektu ar grozījumiem vai ierosinātajiem labojumiem nodod Padomei.

5. Padome, apspriežot budžeta projektu ar Komisiju un vajadzības gadījumā ar citām ieinteresētām iestādēm, rīkojas saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

a) Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var labot jebkuru Eiropas Parlamenta pieņemto grozījumu;

b) attiecībā uz ierosinātajiem labojumiem,

– ja Eiropas Parlamenta ierosinātais labojums nepalielina kādas iestādes izdevumu kopsummu, jo īpaši tāpēc, ka labojuma paredzēto izdevumu palielinājumu noteikti kompensē viens vai vairāki ierosināti labojumi, kas attiecīgi samazinātu izdevumus, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var noraidīt ierosināto labojumu. Ja tā nenolemj to noraidīt, ierosinātais labojums ir pieņemts;

– ja Eiropas Parlamenta ierosinātais labojums palielina kādas iestādes izdevumu kopsummu, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var pieņemt ierosināto labojumu. Ja tā nenolemj to pieņemt, ierosinātais labojums ir noraidīts;

– ja Padome saskaņā ar kādu no iepriekšējiem šā punkta ievilkumiem ir noraidījusi ierosināto labojumu, tā ar kvalificētu balsu vairākumu var saglabāt budžeta projektā norādīto summu nemainīgu vai noteikt citu summu.

Budžeta projektu labo, pamatojoties uz ierosinātajiem labojumiem, ko atbalstījusi Padome.

Ja 15 dienās pēc projekta iesniegšanas Padome nav labojusi nevienu Eiropas Parlamenta pieņemto grozījumu un ir pieņēmusi tā ierosinātos labojumus, budžetu uzskata par pieņemtu galīgajā variantā. Padome dara zināmu Eiropas Parlamentam, ka nav labojusi nevienu grozījumu un ierosinātie labojumi ir pieņemti.

Ja šajā laikā Padome ir labojusi vienu vai vairākus Eiropas Parlamenta pieņemtos grozījumus, vai arī tā ierosinātie labojumi ir noraidīti vai laboti, laboto budžeta projektu atkal nodod Eiropas Parlamentam. Padome apspriedes rezultātus dara zināmu Eiropas Parlamentam.

6. Piecpadsmit dienās pēc budžeta projekta iesniegšanas Eiropas Parlaments, kam ir darīts zināms lēmums, kas pieņemts par tā ierosinātajiem labojumiem, ar visu tā locekļu vairākumu un trijām piektdaļām nodoto balsu var grozīt vai noraidīt labojumus, ko Padome izdarījusi tā grozījumos, un attiecīgi pieņem budžetu. Ja šajā laikā Eiropas Parlaments nav pieņēmis lēmumu, budžetu uzskata par pieņemtu galīgajā variantā.

7. Kad šajā pantā paredzētā procedūra ir beigusies, Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs paziņo, ka budžets ir pieņemts galīgajā variantā.

8. Eiropas Parlaments ar visu tā locekļu vairākumu un divām trešdaļām nodoto balsu svarīgu iemeslu dēļ tomēr var noraidīt budžeta projektu un prasīt iesniegt jaunu projektu.

9. Ik gadu visiem izdevumiem, kas tieši neizriet no šā Līguma vai saskaņā ar to pieņemtiem tiesību aktiem, nosaka maksimālo likmi, par ko var palielināt vienu un tā paša tipa izdevumus, salīdzinot ar tekošam gadam paredzētiem izdevumiem.

Komisija, apspriežoties ar Ekonomikas politikas komiteju, dara zināmu šo maksimālo likmi, ievērojot

– Kopienas nacionālā kopprodukta dinamikas kvantitatīvās tendences,

– caurmēra izmaiņas dalībvalstu budžetos,

un

– dzīves dārdzības dinamikas tendences iepriekšējā finanšu gadā.

Maksimālo likmi līdz 1. maijam dara zināmu visām Kopienas iestādēm. Budžeta procedūras gaitā tām ir jāievēro šī likme, ņemot vērā šā punkta ceturto un piekto daļu.

Ja Padomes sagatavotajā budžeta projektā faktiskā palielinājuma likme izdevumiem, kas tieši neizriet no šā Līguma vai saskaņā ar to pieņemtiem tiesību aktiem, pārsniedz pusi no maksimālās likmes, Eiropas Parlaments, izmantojot tā tiesības izdarīt grozījumus, var vēl palielināt šo izdevumu kopsummu par ne vairāk kā pusi no maksimālās likmes.

Ja Eiropas Parlaments, Padome vai Komisija uzskata, ka Kopienas darbības interesēs ir jāpārsniedz likme, kas noteikta saskaņā ar šajā punktā izklāstīto procedūru, citu likmi var noteikt, Padomei, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, vienojoties ar Eiropas Parlamentu, kas pieņem lēmumu ar visu tā locekļu vairākumu un trijām piektdaļām nodoto balsu.

10. Katra iestāde īsteno ar šo pantu piešķirtās pilnvaras, ievērojot šo Līgumu un saskaņā ar to pieņemtos tiesību aktus, jo īpaši tos, kas attiecas uz Kopienas pašas resursiem, kā arī uz ieņēmumu un izdevumu līdzsvaru.

273. pants (bijušais 204. pants)

Ja, finanšu gadam sākoties, par budžetu vēl nav nobalsots, tad atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 279. pantu, katru mēnesi ikvienā budžeta nodaļā vai citā apakšnodaļā var iztērēt summu, kas nepārsniedz vienu divpadsmito daļu no iepriekšējā finanšu gada budžeta apropriācijām; šie noteikumi Komisijai tomēr nedod iespēju saņemt apropriācijas, kas pārsniedz vienu divpadsmito daļu no summas, ko paredz topošais budžeta projekts.

Ja pārējie pirmajā daļā izklāstītie nosacījumi ir ievēroti, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var atļaut izdevumus, kas pārsniedz vienu divpadsmito daļu.

Ja lēmums attiecas uz izdevumiem, kas tieši neizriet no šā Līguma vai saskaņā ar to pieņemtiem tiesību aktiem, Padome to tūlīt nodod Eiropas Parlamentam; trīsdesmit dienās Eiropas Parlaments ar visu tā locekļu vairākumu un trijām piektdaļām nodoto balsu var pieņemt citādu lēmumu par izdevumiem, kas pārsniedz šā panta pirmajā daļā minēto vienu divpadsmito daļu. Šis Padomes lēmuma daļas īstenošanu aptur tikmēr, kamēr Eiropas Parlaments pieņem lēmumu. Ja minētajā laikā Eiropas Parlaments nav pieņēmis citādu lēmumu kā Padome, Padomes lēmumu uzskata par pieņemtu galīgajā variantā.

Šā panta otrajā un trešajā daļā minētie lēmumi nosaka vajadzīgos pasākumus attiecībā uz līdzekļiem, kas nodrošina šā panta piemērošanu.

274. pants (bijušais 205. pants)

Atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 279. pantu, Komisija saskaņā ar apropriāciju apjomu uzņemas atbildību par budžeta izpildi, ievērojot pareizas finanšu vadības principus. Dalībvalstis sadarbojas ar Komisiju, lai nodrošinātu to, ka apropriācijas izmanto saskaņā ar pareizas finanšu vadības principiem.

Regulās paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā katra iestāde atbild par pašas izdevumiem.

Komisija, ņemot vērā ierobežojumus un nosacījumus, kas paredzēti regulās, kuras pieņemtas saskaņā ar 279. pantu, budžeta var pārcelt apropriācijas no vienas nodaļas uz citu vai no vienas apakšnodaļas uz citu.

275. pants (bijušais 205.a pants)

Komisija katru gadu Padomei un Eiropas Parlamentam iesniedz pārskatu par budžeta izpildi iepriekšējā finanšu gadā. Komisija minētajām iestādēm nodod arī finanšu pārskatu par Kopienas aktīviem un pasīviem.

276. pants (bijušais 206. pants)

1. Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi. Lai to panāktu, pēc kārtas Padome un Eiropas Parlaments pārbauda 275. pantā minētos pārskatus un finanšu pārskatu, Revīzijas palātas gada ziņojumu kopā ar revidējamo iestāžu atbildēm uz Revīzijas palātas apsvērumiem, 248. panta 1. punkta otrajā daļā minēto atzinumu par ticamību, kā arī visus attiecīgos Revīzijas palātas īpašos ziņojumus.

2. Pirms Eiropas Parlaments atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi, kā arī jebkurā citā nolūkā, kas skar tās pilnvaras attiecībā uz budžeta izpildi, tas var Komisijai lūgt pierādījumus par faktiskajiem izdevumiem un finanšu kontroles sistēmu darbību. Komisija pēc Eiropas Parlamenta lūguma tam sniedz visu vajadzīgo informāciju.

3. Komisija dara visu vajadzīgo, lai ievērotu apsvērumus lēmumos, kas atbrīvo no atbildības par budžeta izpildi, un citus Eiropas Parlamenta apsvērumus par faktiskajiem izdevumiem, kā arī piezīmes, kas pievienotas Padomes pieņemtajiem ieteikumiem par atbrīvošanu no atbildības par budžeta izpildi.

Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes lūguma Komisija ziņo par pasākumiem, kas veikti sakarā ar šiem apsvērumiem un piezīmēm, un jo īpaši par norādījumiem tām struktūrvienībām, kas atbild par budžeta izpildi. Šos ziņojumus nodod arī Revīzijas palātai.

277. pants (bijušais 207. pants)

Budžetu izstrādā norēķinu vienībās, ko nosaka atbilstīgi regulām, kuras pieņem saskaņā ar 279. pantu.

278. pants (bijušais 208. pants)

Komisija, ar nosacījumu, ka tā informē kompetentas attiecīgo dalībvalstu iestādes, var no vienas dalībvalsts valūtas konvertēt citas dalībvalsts valūtā tik lielus uzkrājumus, cik vajadzīgs, lai tos izmantotu šā Līguma mērķiem. Komisija, cik vien iespējams, nekonvertē valūtu, ja tās rīcībā ir naudas līdzekļi vai likvidi aktīvi tai vajadzīgajās valūtās.

Komisija sadarbojas ar visām dalībvalstīm ar attiecīgās valsts norādītas iestādes starpniecību. Veicot finanšu operācijas, Komisija izmanto attiecīgās dalībvalsts emisijas bankas pakalpojumus vai jebkuras citas tās izraudzītas finanšu iestādes pakalpojumus.

279. pants (bijušais 209. pants)

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, kā arī saņēmusi Revīzijas palātas atzinumu, ar vienprātīgu lēmumu

a) pieņem finanšu regulas, kas precizē budžeta apstiprināšanas un izpildes, kā arī pārskatu iesniegšanas un revīzijas procedūru;

b) nosaka metodes un procedūru, kā Komisijas rīcībā nodod budžeta ieņēmumus, kas paredzēti noteikumos par Kopienas pašas resursiem, un paredz pasākumus, kuri vajadzības gadījumā jāveic, lai apmierinātu vajadzību pēc naudas līdzekļiem;

c) izstrādā noteikumus attiecībā uz finanšu kontrolieru, kredītrīkotāju un grāmatvežu pienākumiem, kā arī attiecībā uz piemērotām pārbaūžu metodēm.

280. pants (bijušais 209.a pants)

1. Kopiena un dalībvalstis apkarot krāpšanu un citādu nelikumīgu rīcību, kas apdraud Kopienas finanšu intereses, saskaņā ar šo pantu veicot pasākumus, kuriem jāattur no šādas rīcības, kā arī jānodrošina efektīva aizsardzība dalībvalstīs.

2. Lai novērstu krāpšanu, kas apdraud Kopienas finanšu intereses, dalībvalstis veic tādus pašus pasākumus, kādus tās veic, lai novērstu krāpšanu, kas apdraud viņu pašu finanšu intereses.

3. Neskarot citus šā Līguma noteikumus, dalībvalstis koordinē rīcību, kuras mērķis ir aizsargāt pret krāpšanu Kopienas finanšu intereses. Šajā nolūkā tās kopā ar Komisiju izvērš ciešu un regulāru kompetento iestāžu sadarbību.

4. Lai panāktu efektīvu un līdzvērtīgu aizsardzību dalībvalstīs, Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Revīzijas palātu, paredz novēršanas un apkarošanas pasākumus cīņai pret krāpšanu, kas apdraud Kopienas finanšu intereses. Šie pasākumi neattiecas uz dalībvalstu krimināllikumu piemērošanu vai tiesvedību dalībvalstīs.

5. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm katru gadu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par pasākumiem, kas veikti, lai īstenotu šo pantu.

SESTĀ DAĻA

VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

281. pants (bijušais 210. pants)

Kopiena ir tiesību subjekts.

282. pants (bijušais 211. pants)

Visās dalībvalstīs Kopienai ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko šo valstu tiesību akti piešķir juridiskām personām; tā var iegūt vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesā. Šajā nolūkā Kopienai pārstāv Komisija.

283. pants (bijušais 212. pants)

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar pārējām attiecīgām iestādēm, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem Eiropas Kopienai Civildienesta noteikumus un Kopienai pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību.

284. pants (bijušais 213. pants)

Lai veiktu tai uzticētos uzdevumus, Komisija drīkst vākt visu vajadzīgo informāciju un veikt jebkādu pārbaudi, ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome paredz saskaņā ar šo Līgumu.

285. pants (bijušais 213.a pants)

1. Neskarot 5. pantu Protokolā par Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas statūtiem, Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru paredz statistikas izveides pasākumus, ja tie vajadzīgi Kopienas darbībā.

2. Kopienas statistikas izveide atbilst taisnīguma, ticamības, objektivitātes, zinātniskās neatkarības, izmaksu lietderības un statistikas konfidencialitātes prasībām; tā nerada uzņēmējiem pārmērīgus apgrūtinājumus.

286. pants (bijušais 213.b pants)

1. No 1999. gada 1. janvāra Kopienas tiesību aktus par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti piemēro iestādēm un struktūrām, kas izveidotas ar šo Līgumu vai pamatojoties uz to.

2. Padome līdz 1. punktā minētajai dienai saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru nodibina neatkarīgu pārraudzības struktūru, kuras uzdevums ir uzraudzīt šādu Kopienas tiesību aktu piemērošanu attiecībā uz Kopienas iestādēm, un vajadzības gadījumā pieņem citus attiecīgus noteikumus.

287. pants (bijušais 214. pants)

Kopienas iestāžu locekļi, Kopienas komiteju locekļi, ierēdņi un pārējie Kopienas darbinieki, arī beiguši pienākumu izpildi, nedrīkst izpaust informāciju, uz ko attiecas pienākums glabāt dienesta noslēpumus, jo īpaši informāciju par uzņēmumiem, to darījumu attiecībām un to ražošanas izmaksām.

288. pants (bijušais 215. pants)

Kopienas atbildību par līgumsaistību izpildi reglamentē tiesību akti, ko piemēro attiecīgiem līgumiem.

Ja pastāv tādas saistības, kas nav līgumsaistības, Kopiena saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, ko radījušas Kopienas iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus.

Šā panta iepriekšējā daļa ar tādiem pašiem nosacījumiem attiecas arī uz kaitējumu, ko radījusi Eiropas Centrālā banka vai tās darbinieki, pildot savus pienākumus.

Darbinieku personisko atbildību pret Kopieni nosaka tiem attiecīgi piemērojamie Civildienesta noteikumi vai Nodarbināšanas kārtība.

289. pants (bijušais 216. pants)

Kopienas iestāžu atrašanās vietu nosaka, dalībvalstu valdībām savstarpēji vienojoties.

290. pants (bijušais 217. pants)

Noteikumus par valodu lietošanu Kopienas iestādēs, neskarot Tiesas reglamenta noteikumus, ar vienprātīgu lēmumu pieņem Padome.

291. pants (bijušais 218. pants)

Atbilstīgi nosacījumiem, kas izklāstīti 1965. gada 8. aprīļa Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās, dalībvalstis Kopienai ir visas privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīga, lai veiktu tās uzdevumus. Tas pats attiecas arī uz Eiropas Centrālo banku, Eiropas Monetāro institūtu un Eiropas Investīciju banku.

292. pants (bijušais 219. pants)

Risinot domstarpības, kas saistītas ar šā Līguma interpretāciju vai piemērošanu, dalībvalstis apņemas izmantot tikai tādas domstarpību izšķiršanas metodes, kādas paredz šis Līgums.

293. pants (bijušais 220. pants)

Vajadzības gadījumā dalībvalstis rīko savstarpējas sarunas, lai nodrošinātu šādas savu pilsoņu intereses:

- aizsargātu personas, kā arī nodrošinātu un aizsargātu viņu tiesības saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus valsts noteikusi saviem pilsoņiem;
- atceltu nodokļu dubulto uzlikšanu Kopienā;
- savstarpēji atzīt sabiedrības, kas definētas 48. panta otrajā daļā, saglabātu sabiedrību juridiskās personas statusu, tām pārceļot atrašanās vietu no vienas valsts uz citu, un ļautu apvienoties sabiedrībām, kuru darbību reglamentē dažādu valstu tiesību akti;
- vienkāršotu formalitātes, kas reglamentē tiesu spriedumu un šķīrējtiesu nolēmumu savstarpēju atzīšanu un izpildi.

294. pants (bijušais 221. pants)

Neskarot citu šā Līguma noteikumu piemērošanu, dalībvalstis citu dalībvalstu pilsoņiem piešķir tādas pašas tiesības piedalīties 48. pantā definēto sabiedrību kapitāla veidošanā, ko tās piešķir saviem pilsoņiem.

295. pants (bijušais 222. pants)

Šis Līgums nekādi neietekmē dalībvalstu tiesību aktus, kas reglamentē ipašumtiesību sistēmu.

296. pants (bijušais 223. pants)

1. Šis Līgums neliedz piemērot šādus noteikumus:
 - a) dalībvalstīm nav jāsniedz informācija, kuras izpaušanu tās atzīst par būtisku savas drošības interešu apdraudējumu;
 - b) dalībvalstis var veikt pasākumus, ko uzskata par vajadzīgiem, lai aizsargātu savas būtiskās drošības intereses, kas saistītas ar ieroču, munīcijas un militāra aprikojuma ražošanu vai tirdzniecību; šādi pasākumi kopējā tirgū nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt tādu ražojumu konkurenci, kuri nav tieši paredzēti militāriem nolūkiem.

2. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var grozīt 1958. gada 15. aprīlī sastādīto to ražojumu sarakstu, uz kuriem attiecas 1. punkta b) apakšpunkts.

297. pants (bijušais 224. pants)

Dalībvalstis savā starpā apspriežas par to, kādus kopīgus līdzekļus izmantot kopējā tirgus aizsardzībai pret pasākumiem, kas kādai dalībvalstij būtu jāveic gadījumā, ja tajā izceltos nozīmīgi iekšēji nemieri, kas traucētu uzturēt likumību un kārtību, sāktos karš vai nopietns starptautisks saspīlējums, kas radītu kara draudus, vai arī šai valstij pildot pienākumus, ko tā uzņēmusies, lai uzturētu mieru un starptautisku drošību.

298. pants (bijušais 225. pants)

Ja pasākumi, kas veikti 296. un 297. pantā minētajos gadījumos, kopējā tirgū rada konkurences izkropļojumus, Komisija kopā ar attiecīgo valsti noskaidro, kā šādus pasākumus saskaņot ar šo Līgumu.

Atkāpjoties no 226. un 227. pantā noteiktās procedūras, Komisija vai jebkura dalībvalsts var tieši griezties Tiesā, ja uzskata, ka cita dalībvalsts nepareizi izmanto 296. un 297. pantā paredzētās pilnvaras. Tiesa pieņem lēmumu slēgtā sēdē.

299. pants (bijušais 227. pants)

1. Šis Līgums attiecas uz Beļģijas Karalisti, Dānijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Īriju, Itālijas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Portugāles Republiku, Somijas Republiku, Zviedrijas Karalisti un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti.

2. Šā Līguma noteikumus piemēro Francijas aizjūras departamentiem, Azoru salām, Madeiras salām un Kanāriju salām.

Tomēr, ņemot vērā Francijas aizjūras departamentu, Azoru salu, Madeiras salu un Kanāriju salu struktūras sociālo un ekonomisko stāvokli, ko vēl vairāk apgrūtinā tādi faktori kā attālums, tas, ka tās ir salas, maza teritorija, sarežģīts reljefs un klimats, tautsaimniecības atkarība no dažiem ražojumiem, kas, nemainoties un cits citu papildinot, nopietni kavē to attīstību, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, paredz īpašus pasākumus, lai izstrādātu nosacījumus šā Līguma piemērošanai minētajiem reģioniem, tostarp kopēju politiku.

Padome, paredzot attiecīgos pasākumus, kas minēti šā punkta otrajā daļā, ņem vērā, piemēram, muitas un tirdzniecības politiku, fiskālo politiku, brīvās tirdzniecības zonas, lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku, nosacījumus izejvielu un plaša patēriņa preču piegādei, valsts atbalstu un nosacījumus, lai piekļūtu struktūrfondiem un Kopienas horizontālajām programmām.

Padome paredz šā punkta otrajā daļā minētos pasākumus, ņemot vērā tālāko reģionu īpatnības un grūtības un neietekmējot Kopienas tiesiskā regulējuma integritāti un saskaņu, tostarp iekšējo tirgu un kopējo politiku.

3. Īpašā asociācijas procedūra, kas izklāstīta šā Līguma ceturtajā daļā, attiecas uz tām aizjūras zemēm un teritorijām, kas uzskaitītas šā Līguma II pielikumā.

Šis Līgums neattiecas uz tām aizjūras zemēm un teritorijām, kas uztur īpašas attiecības ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti un kuras nav iekļautas iepriekšminētajā sarakstā.

4. Šis Līgums attiecas uz tām Eiropas teritorijām, par kuru ārlietām ir atbildīga kāda no dalībvalstīm.

5. Šis Līgums attiecas uz Ālandu salām saskaņā ar 2. protokolu Aktā par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās nosacījumiem.

6. Neatkarīgi no iepriekšējiem punktiem,

- a) šis Līgums neattiecas uz Farēru salām;
- b) šis Līgums neattiecas uz Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes suverēnajām bāzu teritorijām Kiprā;

c) šis Līgums attiecas uz Normandijas salām un Menas salu tikai tiktāl, ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu to noteikumu īstenošanu, kas attiecas uz minētajām salām un ko paredz 1972. gada 22. janvārī parakstītais Līgums par jaunu dalībvalstu pievienošanu Eiropas Ekonomikas kopienai un Eiropas AtomeNERģijas kopienai.

300. pants (bijušais 228. pants)

1. Gadījumā, ja šis Līgums paredz slēgt nolīgumus starp Kopien un vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām, Komisija sniedz ieteikumus Padomei, kas pilnvaro Komisiju sākt vajadzīgās sarunas. Šīs sarunas vada Komisija, apspriežoties ar īpašām Padomes ieceltām komitejām, kas tai palīdz veikt šo uzdevumu, un saskaņā ar direktīvām, ko Padome var tai izdot.

Izmantojot ar šo punktu piešķirtās pilnvaras, Padome pieņem lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu, izņemot 2. punkta pirmajā daļā paredzētos gadījumus, kad tā pieņem lēmumus vienprātīgi.

2. Ievērojot pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas šajā jomā, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumus par nolīgumu parakstīšanu, reizē ar ko var pieņemt arī lēmumus par nolīgumu pagaidu piemērošanu pirms to stāšanās spēkā, kā arī pieņem lēmumus par nolīgumu slēgšanu. Padome lēmumus pieņem vienprātīgi, ja nolīgums attiecas uz jomu, kur vajadzīga vienprātība, lai pieņemtu iekšējus noteikumus un slēgtu 310. pantā minētos nolīgumus.

Atkāpjoties no 3. punkta noteikumiem, tās pašas procedūras attiecas arī uz lēmumu apturēt kāda nolīguma piemērošanu, kā arī uz tādu nostāju pieņemšanu, kas Kopienas vārdā jāapstiprina kādā struktūrā, kas izveidota ar nolīgumu, kurš noslēgts, pamatojoties uz 310. pantu, ja šāda struktūra ir aicināta pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, ar ko papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Eiropas Parlamentam tūlīt un pilnīgi dara zināmu katru lēmumu, kas pieņemts atbilstīgi šim punktam un kas attiecas uz nolīgumu pagaidu piemērošanu vai piemērošanas apturēšanu, vai Kopienas nostājas pieņemšanu struktūrā, kas izveidota ar nolīgumu, kurš noslēgts, pamatojoties uz 310. pantu.

3. Padome slēdz nolīgumus, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, izņemot nolīgumus, kas minēti 133. panta 3. punktā, tostarp gadījumos, kad nolīgums attiecas uz jomu, attiecībā uz kuru jāievēro 251. vai 252. pantā paredzētā procedūra, lai pieņemtu iekšējus noteikumus. Eiropas Parlaments sniedz atzinumu termiņā, kuru Padome var noteikt atbilstīgi jautājuma steidzamībai. Ja atzinums noteiktajā termiņā nav sniegts, Padome ir tiesīga pieņemt lēmumu.

Atkāpjoties no šā punkta iepriekšējās daļas, 310. pantā minētos nolīgumus, citus nolīgumus, kas, izvērsot sadarbību, izveido īpašu iestāžu sistēmu, nolīgumus, kas būtiski ietekmē Kopienas budžetu, kā arī nolīgumus, kuru dēļ jāizdara grozījumi kādā tiesību aktā, kurš pieņemts saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, slēdz tikai pēc tam, kad saņemta Eiropas Parlamenta piekrišana.

Steidzamos gadījumos Padome un Eiropas Parlaments var vienoties par termiņu, kurā šī piekrišana jāsaņem.

4. Slēdzot nolīgumus, Padome, atkāpjoties no šā panta 2. punkta, var pilnvarot Komisiju Kopienas vārdā apstiprināt grozījumus, ja nolīgums paredz tos pieņemt ar vienkāršotu procedūru vai ja grozījumus pieņem ar attiecīgo nolīgumu izveidota struktūrā; Padome var paredzēt šādam pilnvarojumam īpašus nosacījumus.

5. Ja Padome paredz noslēgt nolīgumu, kura dēļ jāizdara grozījumi šajā Līgumā, grozījumi vispirms jāpieņem saskaņā ar procedūru, kas paredzēta 48. pantā Līgumā par Eiropas Savienību.

6. Padome, Komisija vai jebkura dalībvalsts var saņemt Tiesas atzinumu par to, vai paredzētais nolīgums ir saderīgs ar šo Līgumu. Ja Tiesas atzinums ir negatīvs, nolīgums var stāties spēkā tikai saskaņā ar 48. pantu Līgumā par Eiropas Savienību.

7. Nolīgumi, kas noslēgti saskaņā ar šajā pantā izklāstītajiem nosacījumiem, uzliek saistības Kopienas iestādēm un dalībvalstīm.

301. pants (bijušais 228.a pants)

Ja kopēja nostāja vai kopīga rīcība, kas paredzēta saskaņā ar noteikumiem, kuri ietverti Līgumā par Eiropas Savienību un attiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, paredz Kopienai daļēji vai pilnīgi pārtraukt vai sašaurināt ekonomiskās attiecības ar vienu vai vairākām trešām valstīm, Padome veic vajadzīgos steidzamos pasākumus. Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

302. pants (bijušais 229. pants)

Komisijas pienākums ir uzturēt visas vajadzīgas attiecības ar Apvienoto Nāciju Organizācijas iestādēm un ar tās specializētām iestādēm.

Komisija uztur vajadzīgās attiecības arī ar visām starptautiskām organizācijām.

303. pants (bijušais 230. pants)

Komisija ievieš visas attiecīgās formas sadarbībai ar Eiropas Padomi.

304. pants (bijušais 231. pants)

Kopiena izveido ciešu sadarbību ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju un, savstarpēji vienojoties, sīkāk nosaka šīs sadarbības formas.

305. pants (bijušais 232. pants)

1. Šis Līgums neietekmē Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši attiecībā uz dalībvalstu tiesībām un pienākumiem, minētās Kopienas iestāžu pilnvarām un tajā Līgumā ietvertos noteikumus par ogļu un tērauda kopējā tirgus darbību.

2. Šis Līgums neparedz atkāpes no Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma.

306. pants (bijušais 233. pants)

Šis Līgums neliedz pastāvēt vai attīstīties reģionālām apvienībām, ko veido Beļģija un Luksemburga vai Beļģija, Luksemburga un Nīderlande, ciktāl šo reģionālo apvienību mērķi nav sasniedzami, piemērojot šo Līgumu.

307. pants (bijušais 234. pants)

Šis Līgums neietekmē tiesības un pienākumus, ko uzliek nolīgumi, kurus pirms 1958. gada 1. janvāra un – attiecībā uz kandidātvalstīm – pirms to pievienošanās dienas viena vai vairākas dalībvalstis, no vienas puses, noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses.

Ja minētie nolīgumi nesader ar šo Līgumu, attiecīgā dalībvalsts vai attiecīgās dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu konstatēto nesaderību. Vajadzības gadījumā dalībvalstis šajā sakarā sniedz savstarpēju palīdzību un vienojas par kopēju attieksmi.

Piemērojot šā panta pirmajā daļā minētos nolīgumus, dalībvalstis ņem vērā to, ka tiesības, par kuru piešķiršanu tās vienojušās šajā Līgumā, ir būtiska Kopienas sistēmas daļa un tādējādi ir cieši saistītas ar kopīgu iestāžu dibināšanu, attiecīgu pilnvaru piešķiršanu tām, kā arī ar to, ka visas citas dalībvalstis piešķir tādas pašas tiesības.

308. pants (bijušais 235. pants)

Ja izrādās, ka Kopienai, lai sasniegtu kādu tās mērķi kopējā tirgus darbībā, jārikojas, bet šis Līgums nepiešķir vajadzīgās pilnvaras, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu veic attiecīgus pasākumus.

309. pants (bijušais 236. pants)

1. Ja saskaņā ar 7. panta 2. punktu Līgumā par Eiropas Savienību ir pieņemts lēmums uz laiku atņemt balsstiesības kādas dalībvalsts valdības pārstāvim, tad šīs balsstiesības atņem arī attiecībā uz šo Līgumu.

2. Turklāt, ja saskaņā ar 7. panta 1. punktu ir konstatēts, ka kāda dalībvalsts vairākkārt nopietni pārkāpusi principus, kas minēti 6. panta 1. punktā Līgumā par Eiropas Savienību, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt uz laiku atņemt dažas tiesības, ko nosaka šā Līguma piemērošana konkrētajā dalībvalstī. To īstenojot, Padome ņem vērā iespējamās sekas, ko šāda tiesību atņemšana var radīt attiecībā uz fizisku un juridisku personu tiesībām un pienākumiem.

Attiecīgai dalībvalstij joprojām ir saistoši šā Līguma uzliktie pienākumi.

3. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu vēlāk var nolemt mainīt vai atcelt pasākumus, kas noteikti saskaņā ar 2. punktu, ja mainās apstākļi, kas likuši tos īstenot.

4. Pieņemot lēmumus, kas minēti 2. un 3. punktā, Padome neņem vērā attiecīgās dalībvalsts valdības pārstāvja balsojumu. Atkāpjoties no 205. panta 2. punkta, kvalificēts balsu vairākums ir tāda pati attiecīgajiem Padomes locekļiem piešķirto balsu attiecība, kāda noteikta 205. panta 2. punktā.

Šo punktu piemēro arī tad, ja balsstiesības ir uz laiku atņemtas saskaņā ar 1. punktu. Tādos gadījumos lēmumu, kam vajadzīga vienprātība, pieņem, attiecīgās dalībvalsts valdības pārstāvim nebalsojot.

310. pants (bijušais 238. pants)

Kopiena ar vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām var slēgt asociācijas nolīgumus, kas nosaka savstarpējās tiesības un pienākumus, kopīgu rīcību un īpašu procedūru.

311. pants (bijušais 239. pants)

Protokoli, kas pēc dalībvalstu savstarpējās vienošanās pievienoti šim Līgumam, ir daļa no tā.

312. pants (bijušais 240. pants)

Šis Līgums ir noslēgts uz neierobežotu laiku.

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

313. pants (bijušais 247. pants)

Augstās Līgumslēdzējas Puses šo Līgumu ratificē saskaņā ar attiecīgajām konstitucionālajām prasībām. Ratifikācijas dokumentus deponē Itālijas Republikas valdībai.

Šis Līgums stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ratifikācijas dokumentu deponējusi pēdējā parakstītājvalsts. Ja tomēr deponēšana notiek vēlāk nekā 15 dienas pirms nākamā mēneša sākuma, šis Līgums nestājas spēkā līdz aiznākamā mēneša pirmajai dienai pēc ratifikācijas dokumenta deponēšanas.

314. pants (bijušais 248. pants)

Šā Līguma oriģinālu vienā eksemplārā franču, holandiešu, itāļu un vācu valodā deponē Itālijas Republikas valdības arhīvā; visi četri teksti ir vienlīdz autentiski, un Itālijas Republikas valdība izsniedz apliecinātu kopiju visu citu parakstītājvalstu valdībām.

Saskaņā ar Pievienošanās līgumiem autentisks ir arī šā Līguma teksts angļu, dāņu, grieķu, īru, portugāļu, somu, spāņu un zviedru valodā.

To apliecinot, attiecīgie Pilnvarotie ir parakstījuši šo Līgumu.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

P. H. SPAAK

J. Ch. SNOY ET D'OPPUERS

ADENAUER

HALLSTEIN

PINEAU

M. FAURE

Antonio SEGNI

Gaetano MARTINO

BECH

Lambert SCHAUS

J. LUNS

J. LINTHORST HOMAN

I PIELIKUMS

Saraksts, kas minēts Līguma 32. pantā

Numurs Briseles nomenklatūrā	Produkta apraksts
1. NODAĻA	Dzīvi dzīvnieki
2. NODAĻA	Gaļa un pārtikas gaļas subprodukti
3. NODAĻA	Zivis, vēžveidīgie un mīkstmieši
4. NODAĻA	Piena pārstrādes produkti; putnu olas; dabīgais medus
5. NODAĻA	
05.04	Dzīvnieku (izņemot zivju) zarnas, pūšļi un kuņģi, gan veseli, gan to daļas
05.15	Dzīvnieku izcelsmes produkti, kas citur nav minēti vai ietverti; beigti dzīvnieki, kas minēti 1. vai 3. nodaļā un kas nav derīgi pārtikai
6. NODAĻA	Veģetējoši koki un citi augi; sīpoli, saknes un līdzīgas augu daļas; griezti ziedi un dekoratīvi zaļumi
7. NODAĻA	Dārzeņi un dažī ēdami sakņaugi un bumbuļaugi
8. NODAĻA	Ēdami augļi un rieksti; ķirbjaugu vai citrusu augļu mizas
9. NODAĻA	Kafija, tēja un garšvielas, izņemot mate (pozīcija 09.03)
10. NODAĻA	Labība
11. NODAĻA	Milnrūpniecības ražojumi; iesals un ciete; lipekļi; inulīns
12. NODAĻA	Eļļas augu sēklas un augļi; dažādi graudi, sēklas un augļi; augi rūpniecības un medicīnas vajadzībām; salmi un rupjā lopbarība
13. NODAĻA	
ex 13.03	Pektīns
15. NODAĻA	
15.01	Kausēti cūku tauki un citi apstrādāti cūku tauki; apstrādāti mājputnu tauki
15.02	Nekausēti liellopu, aitu vai kazu tauki; no tiem pagatavoti kausēti tauki (tostarp <i>premier jus</i>)
15.03	Kausētu cūku tauku stearīns, oleostearīns un tauku stearīns, kausētu cūku tauku eļļa, oleoeļļa un taleļļa, neemulģēta, nesajaukta un citādi nesagatavota
15.04	Zivju vai jūras zidītāju tauki un eļļas, arī rafinētas
15.07	Negaistošas augu eļļas, šķidras vai cietas, nerafinētas, rafinētas vai attīrītas
15.12	Dzīvnieku vai augu tauki un eļļas, hidrogenētas, hidrogenētas, arī rafinētas, bet tālāk neapstrādātas
15.13	Margarīns, kausētu cūku tauku aizstātēji un citi apstrādāti tauki pārtikai
15.17	Taukvielu un dzīvnieku vai augu vasku apstrādes atlikumi
16. NODAĻA	Gaļas, zivju, vēžveidīgo vai mīkstmiešu izstrādājumi
17. NODAĻA	
17.01	Ciets cukurbiešu un cukurniedru cukurs
17.02	Pārējie cukuri; cukura sīrupi; mākslīgais medus (sajaukts vai nesajaukts ar dabīgo medu); grauzdēts cukurs
17.03	Melase, arī balināta
17.05 ¹	Aromatizēti vai krāsoti cukuri, sīrupi un melases, tomēr izņemot augļu sulas ar cukura piedevu jebkurā daudzumā
18. NODAĻA	
18.01	Kakao pupiņas, veselas vai maltas, negrauzdētas vai grauzdētas
18.02	Kakao čaumalas, apvalki, miziņas un citi atkritumi
20. NODAĻA	Dārzeņu, augļu vai citu augu daļu izstrādājumi
22. NODAĻA	
22.04	Rūgstoša vīnogu misa vai vīnogu misa, kuras rūgšana pārtraukta, nepievienojot spirtu
22.05	Svaigo vīnogu vīni; vīnogu misa, kuras rūgšana pārtraukta, pievienojot spirtu
22.07	Citi raudzēti dzērieni (piemēram, ābolu sidrs, bumbieru vīns, medalus)
ex 22.08 ² ex 22.09 ²	Etilspirts vai attīrīti spirti, denaturēti vai nedenaturēti, jebkāda stipruma, kas iegūti no lauksaimniecības produktiem, kuri minēti Līguma I pielikumā, izņemot likierus, citus alkoholiskos dzērienus un alkoholisko preparātu maisījumus (dēvētus par “koncentrētiem ekstraktiem”), kas paredzēti dzērienu izgatavošanai
22.10 ²	Etiķis un etiķa aizstājēji
23. NODAĻA	Pārtikas rūpniecības atliekas un atkritumi; sagatavota rupjā dzīvnieku barība
24. NODAĻA	
24.01	Neapstrādāta tabaka, tabakas atkritumi

45. NODAĻA	
45.01	Dabiskais korķis, neapstrādāts, sasmalcināts, granulēts vai malts; korķa atkritumi
54. NODAĻA	
54.01	Linšķiedra, neapstrādāta vai apstrādāta, bet nevērpta; linu atsukas un atbiras (tostarp plucinātas lupatas)
57. NODAĻA	
57.01	Kaņepāju šķiedra (<i>Cannabis sativa</i>), neapstrādāta vai apstrādāta, bet nevērpta; kaņepāju šķiedru atsukas un atbiras (tostarp plucinātas lupatas vai virves)
¹ Pozīcija pievienota saskaņā ar 1. pantu Eiropas Ekonomikas kopienas Padomes 1959. gada 18. decembra Regulā Nr. 7a (<i>OJ No 7, 30. 1. 1961, p. 71 – Special edition (English edition) 1959–1962, p. 68</i>). ² Pozīcija pievienota saskaņā ar 1. pantu Eiropas Ekonomikas kopienas Padomes 1959. gada 18. decembra Regulā Nr. 7a (<i>OV No 7, 30. 1. 1961, p. 71 – Special edition (English edition) 1959–1962, p. 68</i>).	

II PIELIKUMS

Aizjūras zemes un teritorijas, uz kurām attiecas Līguma IV daļas noteikumi

- Grenlande,
- Jaunkaledonija un piederīgās teritorijas,
- Franču Polinēzija,
- Francijas Dienvidu un Antarktikas teritorijas,
- Volisa un Futunas salas,
- Majota,
- Senpjēra un Mikelona,
- Aruba,
- Nīderlandes Antiļas:
- Bonēra,
- Kirasao,
- Saba,
- Senteistāzija,
- Sentmartēna.
- Angilja,
- Kaimanu salas,
- Folklandas salas,
- Dienviddžordžija un Dienvidsendviču salas,
- Montserrata,
- Pitkērna,
- Sv. Helēnas sala un piederīgās teritorijas,
- Britu Antarktikas teritorija,
- Britu Indijas okeāna teritorija,
- Tērksas un Kaikosas salas,
- Britu Virdžīnu salas,
- Bermudu salas.

Amsterdamas līguma, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību, Eiropas Kopienību dibināšanas līgumus un dažus ar tiem saistītus aktus, parakstīšanas protokols

1997.gada 2.oktobrī Amsterdamā Beļģijas Karalistes, Dānijas Karalistes, Vācijas Federatīvās Republikas, Grieķijas Republikas, Spānijas Karalistes, Francijas Republikas, Īrijas, Itālijas Republikas, Luksemburgas Lielhercogistes, Nīderlandes Karalistes, Austrijas Republikas, Portugāles Republikas, Somijas Republikas, Zviedrijas Karalistes un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes Pilnvarotie parakstīja Amsterdamas līgumu, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību, Eiropas Kopienību dibināšanas līgumus un dažus ar tiem saistītus aktus.

Šajā sakarā Beļģijas Karalistes Pilnvarotais pievienoja savam parakstam šādu paziņojumu:

“Šis paraksts uzliek saistības arī franču kopienai, flāmu kopienai, vācu valodā runājošo kopienai, Valonijas reģionam, Flandrijas reģionam un Briseles pilsētas apgabalam.”

Beļģijas Karalistes Pilnvarotais paziņoja, ka tā bija Beļģijas Karaliste kā tāda, kam Amsterdamas līgums uzlika saistības attiecībā uz visu tās teritoriju, un Karaliste kā tāda viena pati uzņemas pilnu atbildību par Līguma uzlikto pienākumu izpildi.

Pārējo parakstītājvalstu Pilnvarotie ir pieņēmuši zināšanai minēto paziņojumu.

Luksemburgā, 1997.gada 22.oktobrī

Starpvaldību konferences priekšsēdētājs
Jacques POOS

Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretārs
Jürgen TRUMPF

Deklarācijas par K7.pantu Līgumā par Eiropas Savienību, kurā grozījumi ir izdarīti ar Amsterdamas līgumu

Līdz ar Amsterdamas līguma parakstīšanu 1997.gada 2.oktobrī Itālijas Republika – Līguma depozitārijs – saskaņā ar K7. pantu Līgumā par Eiropas Savienību, kurā grozījumi ir izdarīti ar Amsterdamas līgumu, ir saņēmusi šādas deklarācijas:

“Parakstot Amsterdamas līgumu, šē turpmāk minētās dalībvalstis paziņoja, ka tās atzīst Eiropas Kopienību Tiesas kompetenci saskaņā ar K7. panta 2. un 3. punktā noteikto procedūru:

Beļģijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Grieķijas Republika, Luksemburgas Lielhercogiste un Austrijas Republika – saskaņā ar 3.punkta b) apakšpunktā noteikto procedūru.

Nākot klajā ar iepriekš minēto deklarāciju, Beļģijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Grieķijas Republika, Luksemburgas

Lielhercogiste un Austrijas Republika patur tiesības paredzēt savos tiesību aktos noteikumus, ka gadījumā, ja kāds jautājums, kas ir saistīts ar kāda K7. panta 1. punktā paredzēta akta spēkā esamību vai interpretāciju, ir radies sakarā ar kādu lietu, ko izskata tāda dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību sistēmu nevar pārsūdzēt, tad šai tiesai šī lieta jāiesniedz izskatīšanai Tiesā.”

Turklāt Nīderlandes Karaliste paziņoja, ka Nīderlande atzītu Eiropas Kopienību Tiesas kompetenci saskaņā ar iepriekš minēto K7. pantu; tās valdība joprojām apsver iespēju atbilstīgi K7. panta 3.punktam piešķirt tiesības iesniegt lietas izskatīšanai Tiesā arī tiesām, kuru lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību sistēmu var pārsūdzēt.

"Latvijas Vēstneša" valsts normatīvo tiesību aktu periodiskais laidieni "Latvijas Vēstnesis. Dokumenti".
Sērija "Eiropas Savienības dokumenti". Tālrunis saziņai, uzziņām — 7298833.
"Latvijas Vēstneša" normatīvo aktu virsredaktore: Ausma Aldermane; par sēriju atbildīgā redaktore: Agija Kalme.
Datormaketējums: Uldis Ervalds. Korektūra: Ināra Volkova **Laikraksta "Latvijas Vēstnesis" abonentiem — par brīvu.**
Mazumtirdzniecība — "LV" Klientu centrā, Bruņinieku ielā 36 (pagrabstāvā).

Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vēstnesis" * Latvijas Republikas oficiālais laikraksts
"Latvijas Vēstnesis" — The official newspaper of the Republic of Latvia "Latvijas Vēstnesis" ("The Latvian Herald") * Reģistrācijas
apliecības Nr.1104 * Redakcijas adrese: LV-1011, Rīga, Bruņinieku iela 36-2 (36-2, Bruninieku Str., Rīga, LV-1011, Latvia)
* Redakcijas datorsalikums, Valsts zemes dienesta poligrāfijas nodaļas "Latvijas karte" iespiests * Abonēšanas indekss — 1027.